

עזרי מעם השם עושה שמים וארץ

סֵפֶר הַזֹּהַר

שִׁחְבֵר הַתְּנָא הָאֱלֹקִי רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֹּהַר", "זֹהַר חֲדָשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֹּהַר"

מְנַקֵּד

- כֶּרֶךְ נֵט -

תְּקוּנֵי הַזֹּהַר – זֹהַר חֲדָשׁ בְּרֵאשִׁית

דף קמ"ח ע"א – דף י"ב ע"ב

מְבַאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עִם פֶּרוּשׁ מִל וְנִחְמָד לְמַעַן יִרוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מְחַלֵּק לְשָׁנָה אַחַת וּלְשָׁלֹשׁ שָׁנִים

מוֹפֵץ לְלֹא מִשְׁרֹת רוּחַ כֻּלָּל וְעִיקֵר
לְקִירוּב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים

בְּדַקּוֹת סְפּוּרוֹת בְּלִבָּד תִּזְכָּה לְהִיּוֹת בֶּן עוֹלָם הַבָּא

נִסְדֵּר, נְעֻרָה וְהוֹנָה מִחֲדָשׁ, בְּנִקּוּד וּפְסוּק מְלֵא, עִם מְרָאָה מְקוּזָמוֹת,
בְּחִלּוּק קְטָעִים לְפִי הָעֵינִינִים, בְּאוֹתֵיזוֹת גְּדוּלוֹת וּמְאִירוֹת עֵינִים

יֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֹּהַר הָעוֹלָמִי"
בְּעִידָה"ק בֵּית שְׁמַשׁ תּוֹבֵב"א
כְּסִילוֹ תִשְׁעֵ"א לִפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א
רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל
טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin
Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300
hazohar.com@gmail.com

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

כל הזכויות שמורות

ואין למכור או לסחור או לקבל רווח עבור הטקסט או חלקו
מותר ומצוה ללמוד ולזכות את הרבים **בחינם בלבד**

ניתן ל"מפעל הזוהר העולמי"

על ידי הרב הצדיק המקובל **הרב בניהו שמואלי** שליט"א
ראש ישיבת "נהר שלום" (רח' שילה 6 ירושלים)
לעילוי נשמת מורינו ורבינו הצדיק הקדוש
רבי **מרדכי** בן מרים **שרעב"י** זיע"א

תפלה קודם למוד הזהר (קבלה מהאריז"ל)

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול פנה. על פן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לביניך.

ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכונן לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחות. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינתינו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים ומירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה:

תפלה לאחר למוד הזהר (יאמר בפנות הלב)

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונך. בנה ביתך כבתחלה וכוונן מקדשך על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירם ולזמרם. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאהבה את שמך הגדול הגבור והנורא אמן פן יהי רצון.

 ספר תורת הזהר תרגום הזהר בקלשון הקדוש כרד יב ❖ בלק פנחס מסות ❖ 592 עמודים 12 	 ספר תורת הזהר תרגום הזהר בקלשון הקדוש כרד יא ❖ במדבר נשא בהעלותך שלח קרח חוקת בלק 592 עמודים 11 	 ספר תורת הזהר תרגום הזהר בקלשון הקדוש כרד י ❖ אחרי קדושים אמור בהר בחוקותי 528 עמודים 10 	 ספר תורת הזהר תרגום הזהר בקלשון הקדוש כרד ט ❖ ויקרא צו שמיני תזריע מצורע 496 עמודים 9 	 ספר תורת הזהר תרגום הזהר בקלשון הקדוש כרד ח ❖ ויקהל פקודי 640 עמודים 8 	 ספר תורת הזהר תרגום הזהר בקלשון הקדוש כרד ז ❖ תרומה תצוה כי תשא 560 עמודים 7 	 ספר תורת הזהר תרגום הזהר בקלשון הקדוש כרד ו ❖ יתרו משפטים 432 עמודים 6 	 ספר תורת הזהר תרגום הזהר בקלשון הקדוש כרד ה ❖ שמות וארא בא בשלח 560 עמודים 5 	 ספר תורת הזהר תרגום הזהר בקלשון הקדוש כרד ד ❖ מקץ ויגש ויהי 512 עמודים 4 	 ספר תורת הזהר תרגום הזהר בקלשון הקדוש כרד ג ❖ חיי שרה תולדות ויצא וישלח וישב 624 עמודים 3 	 ספר תורת הזהר תרגום הזהר בקלשון הקדוש כרד ב ❖ נח לך לך וירא 544 עמודים 2 	 ספר תורת הזהר תרגום הזהר בקלשון הקדוש כרד א ❖ הקדמות לתורת הזהר הקדמת הזהר בראשית 640 עמודים 1
---	---	--	---	---	--	---	---	--	---	--	---

 ספר תורת הזהר תרגום הזהר בקלשון הקדוש כרד יח ❖ תקוני הזהר חלק ב' 448 עמודים 18 	 ספר תורת הזהר תרגום הזהר בקלשון הקדוש כרד יז ❖ תקוני הזהר חלק א' 512 עמודים 17 	 ספר תורת הזהר תרגום הזהר בקלשון הקדוש כרד טז ❖ זהר חדש שיר השירים רות איכה תיקוני זוהר חדש 556 עמודים 16 	 ספר תורת הזהר תרגום הזהר בקלשון הקדוש כרד טו ❖ זהר חדש צו אחרי בהר נשא חוקת בלק מסות כי תצא כי תבוא 528 עמודים 15 	 ספר תורת הזהר תרגום הזהר בקלשון הקדוש כרד יד ❖ זהר חדש בראשית נח-לך וירא תולדות ויצא וישב בשלח יתרו תרומה כי תשא 592 עמודים 14 	 ספר תורת הזהר תרגום הזהר בקלשון הקדוש כרד יג ❖ זהר חדש ואתחנן עקב שופטים כי תצא וילך האזינו 320 עמודים 13
---	---	---	---	---	--

הקולות ואת הלפידים וגומר, וכלם מקשיבים לקולך, עליונים ותחתונים, שהם ששים רבוא של הישיבה העליונה וששים רבוא של הישיבה התחתונה, ואתה הוא בדמות רבונך, שבזמן שפתח באנכי, שור לא נגח, אריה לא שאג, העוף שהוא נשר לא פרח, וכל החילות שתלויים מהם בכסא הכבוד, ואדם לשבת על הכסא שהוא הקדוש ברוך הוא, הוא מקשיב לדבריך, משום שהגבירה שלה, שהיא התורה הקדושה, עולה בפיך.

תקון אחד עשר

זהו תקון ל"א

מיד פתח ואמר: בראשית, בראשית, בראשית, והם ששה ימים, בראשית, מה זה אלהי"ם? זה הי"ם השביעי, וסוד הדבר - כל הנחלים הולכים אל הי"ם והי"ם איננו מלא. עליונים שמעו, הדגים שרוחשים בים התורה, עליהם נאמר שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות, וכלם שואגים על טרף, ובשכינה נאמר בה ותתן טרף לבייתה וחק לנערתי. כל הנחלים שהולכים אל הי"ם הרי הם שבעה, והם שבע הנערות הראויות לתת לה, לאם הקדושה, שהיא בת שבע, ים האוקינוס כלול משבעה ימים, ולמה נקרא אוקינוס? משום שכל מיני מים ודגים ורמשים שאינם שלה, ויבאו להפגס בה, היא מקיאה אותם, ומשם הם שבים ללכת, כמו תבת נח שלא הייתה מקבלת ממין אחר, אלא מאלו שצוה הקדוש ברוך הוא, ומשום זה כל הנחלים, שהם תלמידי החכמים, כלם מתעסקים בתורה, הולכים אל הי"ם, ורוצים להפגס לשכינה, והיא אינה

וגומר, וכלהו צייתין למלוךך עלאין ותתאין, דאינון שתין רבוא דמתיבתא עלאה, ושתין רבוא דמתיבתא תתאה, ואנת איהו בדיוקנא דמארך, דבזמנא דפתח באנכי שור לא נגח אריה לא שאג עוף דאיהו נשרא לא פרח, וכל חיילין דתליין מנייהו בכרסייא יקרא, ואדם לשבת על כרסייא דאיהו קודשא בריך הוא, איהו ציית למלין דילך, בגין דמטרוניתא דילה דאיהי אורייתא קדישא סליק בפומך.

תקונא אחת עשרה

(זהו תיקון ל"א)

מיד פתח ואמר, בראשית, בראשית, ואינון שית ימים ברא אלהי"ם מאי אלהי"ם ימא שביעאה, ורזא דמלה (קהלת א' ט) כל הנחלים הולכים אל הי"ם, והי"ם איננו מלא. עלאין שמעו, ונין דרחשין בימא דאורייתא, עלה אתמר (תהלים קד כה) שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות, וכלהו שאגין על טרפין, ושכינתא אתמר בה (משלי לא ו) ותתן טרף לבייתה וחק לנערתי, כל הנחלים דאזלין לימא הא שבע אינון, ואינון שבע נערות קמח ע"א) הראויות לתת לה לאימא קדישא דאיהי בת שבע, ים אוקינוס כלילא משבע ימים, ואמאי אתקריאת אוקינוס, בגין דכל מיני מים וננין ורחשין דלאו אינון דילה, ויתון לאעלא בה, איהי מקיא לון, ומתמן הם שבים ללכת, כגוונא דתיבת נח דלא הוה מקבלא ממינא אחרא, אלא מאלין דמני קודשא בריך הוא, ובגין דא כל הנחלים דאינון תלמידי חכמים פלהו משתדלי באורייתא הולכים אל הי"ם, ובעאן לאעלא לשכינתא, ואיהי לא מקבלא לון כגוונה, אלא

מקבלת אותם לתוכה, אלא רק את אותם שצוה הקדוש ברוך הוא להכניס אליה (בתוכה), שהם שבעה רועים, ואת השבטים שיוצאים מהם, ואת כל הבאים מצדם ויתערכו בהם, הם מקבלת אותם ויתערכו בתוכה, אבל את האחרים אינה מקבלת אותם, ומשם הם שבים ללכת. שודאי ה' הוא הם, הנחל שלה - ו', כל אותם שיורשים נשמות מהים והנחל שלה ביראה וצחקה של י"ה, היא מקבלת אותם, ואחרים שהם אינם חלק יהו"ה, היא לא מקבלת אותם, ודוחה אותם משם, ומשם הם שבים ללכת. קמו כלם וברכו אותו, ואמרו: הפה של השכינה, סיני סיני, אשרי האזנים ששומעות הדברים הללו מפיה.

לאלין דמני קודשא בריה הוא לאעלא לגבה (ג"א בגווה), דאינון שבע רועים, ולשבטין דנפקין מנייהו, ולכל דאתין מסטרניהו ויתערכון בהון, ימא קבילת לון ויתערכון בגווה, אבל לאחרנין לא קבילת לון, ומתמן אינון שבין ללכת.

הודאי איהו ה' ימא, נחל דילה ו', כל אינון דירתין נשמתין מן ימא ונחל דילה, בדחילו ורחימו די"ה, איהי קבילת לון, ואחרנין דלאו אינון חלק יהו"ה איהי לא קבילת לון, ודחיא לון מתמן, ומתמן הם שבים ללכת. קמו פלהו וברכו ליה, ואמרו פומא דשכינתא, סיני סיני, זפאין אודנין דשמעין מלין אלין מפומך.

אמר המניה ע"כ מצאתי, ואולי אלו הי"א תקונים הם בכלל השבעים אלא שלא הושמו איש על ידו לדגליהם, וכבר מצאתי לקוטים אחרים, ולפי שלבי אמר לי שאינם מכלל התקונים רק מאמרים מפוזרים מספר הזהר, הבדלתי אותם לי למשמרת עד אשר אראה מה יהיו, ואם יהיה אלקים עמדי והנחני בדרך אמת עוד אוסיף להדפיס דברים יקרים ונוראים שלא נראו בגלוי עד היום הזה, וברוך י"י אשר לא הסיר תפלתי וחסדו מאתי שנגלגל זכות זה על ידי.

הַדְרָן לְסִיּוּם סֵפֶר תַּקוּנֵי הַזֹּהַר

הַדְרָן עֲלֵךְ סֵפֶר תַּקוּנֵי הַזֹּהַר. וְהַדְרָךְ עָלָן. דַּעְתָּן עֲלֵךְ סֵפֶר תַּקוּנֵי הַזֹּהַר וְדַעְתָּךְ עָלָן. לֹא נִתְנָשִׁי מִנְּךָ סֵפֶר תַּקוּנֵי הַזֹּהַר. וְלֹא תִתְנָשִׁי מִנִּי. לֹא בְעֵלְמָא הַדְרִין וְלֹא בְעֵלְמָא דְאַתִּי: (י"ב)

הַעֲרַב נָא יי אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיפּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצָאֵינוּ וְצִאֲצָאֵי צִאֲצָאֵינוּ, וְצִאֲצָאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כִּלְנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לְשִׁמְחָה. מֵאוֹיְבֵי תַחֲכַמְנֵי מִצּוֹתְךָ, כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי. יְהִי לְבִי תָמִיד בְּחֻקֶיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוּשׁ. לְעוֹלָם לֹא אֲשַׁכַּח פְּקוּדֶיךָ כִּי בָם חִיֵּיתִנִּי. בְּרוּךְ אַתָּה יי לְמַדְנֵי חֻקֶיךָ. אֲמֵן אֲמֵן אֲמֵן סֵלָה וְעַד. מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁשָּׁמַת חֲלַקְנוּ מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שָׁמַת חֲלַקְנוּ מִיּוֹשְׁבֵי קְרָנוֹת. שְׁאֲנוּ מִשְׁכִּימִים וְהֵם מִשְׁכִּימִים. אֲנוּ מִשְׁכִּימִים לְדְבָרֵי תוֹרָה וְהֵם מִשְׁכִּימִים לְדְבָרִים בְּטָלִים. אֲנוּ עֲמָלִים וְהֵם עֲמָלִים, אֲנוּ עֲמָלִים וּמְקַבְּלִים שְׂכָר, וְהֵם עֲמָלִים וְאֵינָם מְקַבְּלִים שְׂכָר. אֲנוּ רְצִים וְהֵם רְצִים, הֵם רְצִים לְבָאָר שַׁחַת, וְאֲנוּ רְצִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר וְאַתָּה אֱלֹהִים תּוֹרִידֵם לְבָאָר שַׁחַת. אֲנִשִׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יַחֲצוּ יְמֵיהֶם, וְאֲנִי אֲבַטַח בְּךָ.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, כְּשֶׁשָּׁם שֶׁעֲזַרְתִּי לְסִיּוּם סֵפֶר תַּקוּנֵי הַזֹּהַר. כִּךְ תַּעֲזֹרְנִי לְהַתְחִיל סְפָרִים אֲחֵרִים וְלְסִיּוּמָם. לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד מִתּוֹךְ הֶרְחַבְתָּ. לְשַׁמֵּר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תַלְמוּד תוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה. וּזְכוּת כָּל הַתְּנָאִים (וְהַנְּבִיאִים) וְתַלְמוּדֵי חֻקִּים הַנּוֹכְרִים בְּסֵפֶר תַּקוּנֵי הַזֹּהַר, יַעֲמֵד לִי וְלוֹרְעֵי וְלוֹרְעֵי זָרְעִי, שֶׁלֹּא תִמוּשׁ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מִפִּי וּמִפִּי זָרְעֵי זָרְעֵי זָרְעֵי מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. וַיְקַיֵּם בְּנוֹ מִקְרָא שְׂכָתוֹב, בְּהַתְּחַלְּכֶךָ תִּנְחָה אֶתְךָ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ, וְהַקִּיצוֹת הִיא תִשְׁחַד. כִּי כִי יִרְבוּ יָמֶיךָ וַיּוֹסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים. אֲנִיךָ יָמִים בִּימֵינָה, עוֹשֵׁר וְכַבּוֹד בְּשִׂמְחָה. יי עוֹ לְעַמּוֹ יִתֵּן יי יִכְרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (א"א) בְּעֵלְמָא דְהוּא עֵתִיד לְאַתְחַדְתָּא. וְלֹא חִיָּאָה מִתִּיָּא. וְלֹא אֶסְקָא יִתְהוֹן לְחַיֵּי עֲלָמָא, וְלִמְבַנֵּי קְרִתָּא דִירוּשָׁלַם. וְלִשְׁכַּלְלָא הַכְּלִיָּה בְּנוּהָ. וְלִמְעַקֵּר פּוֹלְחָנָא נּוֹכְרָאָה מֵאַרְעָה. וְלֹא תִבָּא פּוֹלְחָנָא דְשִׁמְיָא לְאַתְרֵיהָ. וְיִמְלִיךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמַלְכוּתֵיהָ וְיִקְרִיָּה. וְיִצְמַח פּוֹרְקָנִיהָ וְיִקְרַב מְשִׁיחֵיהָ. (א"א) בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְזוֹן קְרִיב. וְאִמְרוּ אֲמֵן: (א"א) יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמֵי עֲלָמֵי עֲלָמֵי יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (א"א) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תִּשְׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא. וְאִמְרוּ אֲמֵן: (א"א) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תִּשְׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא. דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא וְאִמְרוּ אֲמֵן. (א"א) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן וְעַל תַּלְמוּדֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמוּדֵי תַלְמוּדֵיהוֹן. דַּעֲסָקִין בְּאוֹרֵיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי בְּאַתְרָא הַדְרִין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא. יְהִי לְנָא וּלְכוּן וּלְהוֹן חֲנָא וְחֶסֶדָא וְרַחֲמֵי. מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אֲמֵן. (א"א) יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא. חַיִּים וְשָׁבַע וְיִשׁוּעָה וְיִשׁוּבָא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיָהָ וְכַפְרָה וְרוּחַ וְהַצְלָה. לְנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אֲמֵן. (א"א) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ. וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אֲמֵן. (א"א)

בראשית

(דף ג ע"א)

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִכָּאן
מִשְׁמַע, דְּעַקְרָן קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְהַנִּי
נְטִיעָן, וְשְׁתִּיל לֹון. דְּכְתִיב יְהִי.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר אֹר שְׁכָבָר הָיָה, תַּנּוּן. דְּכְתִיב
וַיְהִי אֹר. וְהָיָה לֹא כְתִיב, אֲלֹא וַיְהִי.

כִּד אֶסְתַּפַּל קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּאִינוּן דְּרִין
דְּרִשְׁעִינָא, דְּלֹא יִתְחַזֵּן לְהֵוֹא נְהוּרָא,
גְּנִיז לִיה. הָדָא הוּא דְכְתִיב (איוב לח טו) וַיִּמְנַע
מִרְשָׁעִים אֹרְם. וּלְמֵאן גְּנִיז לִיה. לְצַדִּיקָא
דְּוָקָא, כְּמָא דְכְתִיב (תהלים צו יא) אֹר זְרוּעַ לְצַדִּיק
וּלְיִשְׂרָי לֵב שְׁמַחָה. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר,
הָדָא הוּא דְכְתִיב (ישעיהו מא ב) מִי הָעִיר מִמְזַרְחָה.

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב, מֵאִי רָאָה.
אָמַר רַבִּי חֲזִיא כְּדָקָא אֲמַרְן, חֲמָא
בְּעוּבְדֵיהוֹן דְּרִשְׁעִינָא, וּגְנִיז לִיה. רַבִּי אַבָּא
אָמַר, וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב, לְגַנּוּ
אוֹתוֹ. וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב, דְּלֹא
אֶשְׁתַּכַּח בֵּיה רִיתְחָא. כְּתִיב הֲכֹא כִּי טוֹב,
וּכְתִיב הָתָם (במדבר כד א) כִּי טוֹב בְּעֵינַי ה' לְבָרְךָ
אֶת יִשְׂרָאֵל. וְסִיפִיָּה דְקָרָא אוֹכַח, דְּכְתִיב,
וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֲשֵׁף. וּבְגִין
כֶּף לֹא אֶשְׁתַּכַּח בֵּיה רִיתְחָא, וְאַף עַל גַּב
דְּשְׁתִּיף לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כְּחָדָא.

הָא חֲזִי, נְהִירוֹ עֲלָאָה לְמַהוּי נְהִיר הָאִי אֹר.
וּמַהְהוּא נְהִירוֹ חִידוֹ לְכֻלָּא בֵּיה. וְהוּא
יְמִינָא לְאַתְעֻטְרָא גְלוּפִי גְלוּפִין בְּהַדְיָה. וְהָא
אֶתְמַר, דְּכְתִיב (תהלים לא כ) מָה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר
צִפְנַת לִירָאִיךָ, דָּא אֹר קְדַמָּאָה, דְּגְנִיז קוּדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא לְצַדִּיקָא, לְאִינוּן דְּחִלִּי חֲטָאָה
כְּדָקָא מְרָן. וַיְהִי עָרַב, מִסְטָרָא דְחֲשֵׁף. וַיְהִי
בְקָר, מִסְטָרָא דְאֹר. וּמַגּוּ דְאִינוּן דְּמִשְׁתַּתְּפִין
כְּחָדָא, כְּתִיב יוֹם אֶחָד.

פְּרֻשַׁת בְּרָאשִׁית

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר (בראשית א ג),
אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִכָּאן מִשְׁמַע
שְׁעַקְר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
הַנְּטִיעוֹת הַלְלוּ וְשִׁתַּל אוֹתָן,
שְׁכָתוּב יְהִי.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הָאֹר שְׁכָבָר הָיָה
שְׁנִינוּ. מִשְׁמַע שְׁכָתוּב וַיְהִי אֹר.
וְהָיָה לֹא כְתוּב, אֲלֹא וַיְהִי.

וּכְשֶׁהֲתַכְרַב הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּאוֹתָם הַדּוֹרוֹת שֶׁל הַרְשָׁעִים שֶׁלֹא
רְאוּיִים לְאוֹתוֹ הָאֹר, גְּנִז אוֹתוֹ. זֶהוּ
שְׁכָתוּב (איוב לח טו) וַיִּמְנַע מִרְשָׁעִים
אוֹרָם, וּלְמִי גְנִז אוֹתוֹ? דְּוָקָא
לְצַדִּיקִים, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תהלים צו יא)
אֹר זְרוּעַ לְצַדִּיק וּלְיִשְׂרָי לֵב שְׁמַחָה.
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, זֶהוּ שְׁכָתוּב
(ישעיהו מא ב) מִי הָעִיר מִמְזַרְחָה.

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב
(בראשית א ד), מָה רָאָה? אָמַר רַבִּי
חֲזִיא, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ, רָאָה אֶת מַעֲשֵׂי
הַרְשָׁעִים וּגְנִז אוֹתוֹ. רַבִּי אַבָּא אָמַר,
וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב, לְגַנּוּ
אוֹתוֹ. וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי
טוֹב, שֶׁלֹא נִמְצָא בוֹ רִגְזוֹ. כְּתוּב כָּאֵן
כִּי טוֹב, וּכְתוּב שֵׁם (במדבר כד א) כִּי
טוֹב בְּעֵינַי ה' לְבָרְךָ אֶת יִשְׂרָאֵל,
וְסוּף הַכְּתוּב מוֹכִיחַ, שְׁכָתוּב (בראשית
א ד) וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין
הַחֲשֵׁף, וּמִשּׁוּם כֶּף לֹא נִמְצָא בוֹ
רִגְזוֹ, וְאַף עַל גַּב שֶׁשְׁתַּף אוֹתָם
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יְחַד.

כֹּא וְרָאָה, הָאֹר הַעֲלִיּוֹן שִׁיָּהִי
הָאֹר הַזֶּה מְאִיר, וּמֵאוֹתוֹ הָאֹר
שֶׁמִּחַת הַפֶּל בּוֹ, וְהוּא הַיְמִין
לְהַתְעַטֵּר חֲקוּקֵי הַחֲקִיקוֹת עִמּוֹ,
וְהָרִי נִתְבָּאָר, שְׁכָתוּב (תהלים לב ג) מָה
רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר צִפְנַת לִירָאִיךָ, זֶה
הָאֹר הָרֵאשׁוֹן שֶׁגְנִז הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְצַדִּיקִים לְאוֹתָם יְרָאֵי הַחֲטָא,
כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ. וַיְהִי עָרַב, מִצַּד
הַחֲשֵׁף. וַיְהִי בְקָר, מִצַּד הָאֹר.
וּמִתּוֹךְ שֶׁהֵם מִשְׁתַּתְּפִים יְחַד, כְּתוּב
יוֹם אֶחָד.

ר' יהודה אָמר, מאי טעמא בכל יומא ויומא פתויב, ויהי ערב ויהי בקר. למנדע, דהא לית יומא בלא ליליא, ולית ליליא בלא יומא, ולא אתיהיב לאפרשא.

אמר רבי יוסי, ההוא יום דנפק אור קדמאה, אתפשט בפולהו יומי, דכתיב יום בפוליהו. אמר רבי אלעזר, ממשמע דכתיב בפוליהו בקר, ולא בקר אלא מסטרא דאור קדמאה. רבי שמעון אמר, יומא קדמאה אזיל עם פוליהו, ופוליהו בגין לאחזאה דלאו בהו פירוודא, וכלא חד.

ויאמר אלהים יהי אור, אתפשטותא דהאי אור לתתא. ואלין אינון מלאכיא דאתבריאו ביומא קדמאה, דאית לון קיומא לאתקיימא בסטרא זמינא.

וירא אלהים את האור. את, לאכללא אספקלריא דלא נהרא, עם אספקלריא דנהרא, דאתמר ביה כי טוב. אמר רבי אלעזר, את, לאכללא ולאסגאה אינון מלאכין, דאתיין מסטרא דאור דא, וכלהו נהירין בקדמיתא, בקיומא שלים.

יהי רקיע בתוך המים, אמר רבי יהודה, אתפרישו מיין עילאין ממיין תתאין. רקיע, פשיטותא דמיין. והא איתמר ויהי מבדיל בין מים למים בין מיין עילאין למיין תתאין.

ויעש אלהים את הרקיע. דעביד פה עבידתא בסגיאנו עלאה. יהי רקיע לא כתיב, אלא ויעש, דאסגי ליה ברבו סגיא.

אמר רבי יצחק, בשני אתברי ביה גיהנם, לחייבי עלמא. בשני אתברי ביה מחלוקת. בשני לא אשתלים ביה עבידתא. בגיני כך לא כתיב ביה כי טוב, עד דאתא יום

רבי יהודה אומר, מה הטעם שבכל יום ויום פתויב ויהי ערב ויהי בקר? להודיע שאין יום בלי לילה ואין לילה בלי יום, ולא נתן להפרידם.

אמר רבי יוסי, היום ההוא שיצא האור הראשון התפשט בכל הימים, שפתויב בכלם יום. אמר רבי אלעזר, ממשמע שפתויב בכלם בקר, ואין הבקר אלא מצד האור הראשון. רבי שמעון אמר, היום הראשון הלך עם כלם, וכלם בו, כדי להראות שאין בהם פרווד והכל אחד.

ויאמר אלהים יהי אור (בראשית א א), התפשטות האור הזה למטה, ואלו הם המלאכים שנבראו ביום הראשון, שיש להם קיום להתקיים בצד הימין.

וירא אלהים את האור (שם א ד), את - להכליל את האספקלריה שאיננה מאירה עם האספקלריה המאירה, שנאמר בו כי טוב. אמר רבי אלעזר, את - להכליל ולרבות את אותם המלאכים שבאים מצד האור הזה, וכלם מאירים בראשונה בקיום שלם.

יהי רקיע בתוך המים (שם א ו), אמר רבי יהודה, בזה נפרדו המים העליונים מן המים התחתונים. הרקיע - התפשטות המים. והרי נתבאר (שם) ויהי מבדיל בין מים למים, בין מים העליונים לבין המים התחתונים.

ויעש אלהים את הרקיע (שם א ז), שעשה בו מעשה בגדל עליון. לא כתוב יהי רקיע, אלא ויעש, שהגדילו בגדל רב.

אמר רבי יצחק, בשני נברא בו גיהנם לרשעי העולם, בשני נבראה בו המחלקת, בשני לא נשלם בו המעשה, משום כך לא כתוב בו כי טוב, עד שבא היום השלישי שנשתלם בו המעשה.

ומשום כִּף כְּתוּב בּוֹ כִּי טוֹב
פְּעַמִּים, אֶחָד עַל הַשְּׁלֵמַת
הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל יוֹם שְׁנִי, וְאֶחָד
לַעֲצֻמוֹ שֶׁל הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי,
וְנִתְפָּקן הַיּוֹם הַשְּׁנִי בַיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי, וּבִבְדֵלָה בּוֹ הַמַּחְלָקַת,
וּבּוֹ הַשְּׁתַּלְמוֹ הַרְחָמִים עַל רִשְׁעֵי
הַגֵּיהֶנֶם. בַּיּוֹם שְׁלִישִׁי מִשְׁתַּכְּכִין
נִיצוּצֵי אֵשׁ הַגֵּיהֶנֶם, מִשּׁוּם כִּף
נִכְלָל הַיּוֹם הַשְּׁנִי וְנִשְׁלַם בּוֹ.

רַבִּי חֲזִיָּא הָיָה יוֹשֵׁב לִפְנֵי רַבִּי
שְׁמַעוֹן, אָמַר לוֹ: הָאֹר הַזֶּה בַּיּוֹם
רִאשׁוֹן, וְהַחֹשֶׁף בַּיּוֹם שְׁנִי, וְנִפְרְדּוּ
הַמַּיִם, וּמַחְלָקַת הַיְתָה בּוֹ, לְמָה
לֹא נִשְׁלַם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, שְׁהָרִי
הַיָּמִין כּוֹלֵל אֶת הַשְּׂמָאל? אָמַר
לוֹ: עַל זֶה הַיְתָה מַחְלָקַת,
וְהַשְּׁלִישִׁי הַצֵּטְרָף לְהַפְנֵס בִּינֵיהֶם,
לְהַכְרִיעַ וּלְהַרְבּוֹת בָּהֶם שְׁלוֹם.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשֵּׂא הָאָרֶץ דָּשָׂא
(שם א יא), הַתְּחַבְּרוֹת שֶׁל מַיִם
עֲלִיוֹנִים עִם תְּחַתּוֹנִים לַעֲשׂוֹת
פְּרוֹת. הַמַּיִם הָעֲלִיוֹנִים פְּרִים
וְרַבִּים וְעוֹשִׂים פְּרוֹת, וְהַתְּחַתּוֹנִים
קוֹרְאִים לַעֲלִיוֹנִים כְּנֻקְבָּה לְזִכְרָה,
מִשּׁוּם שְׁמֵים הָעֲלִיוֹנִים זְכָרִיִּים -
וְהַתְּחַתּוֹנִים נְקֻבִיִּים.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר: כָּל זֶה הוּא
לְמַעְלָה, וְהוּא לְמַטָּה. אָמַר רַבִּי
יוֹסִי: אִם כִּף אֱלֹהִים שְׂאֵמֶר, מִי
הָאֱלֹהִים? אָמַר לוֹ: אֱלֹהִים סֵתֶם,
אֱלֹהִים חַיִּים לְמַעְלָה. וְאִם תֹּאמֶר
לְמַטָּה, אֵלֹא מַטָּה הִיא תּוֹלְדוֹת,
כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שם ב ד) אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם, וְאִמְרֵנוּ
כֹּה"א בְּרָאָם. וְהוּא שְׁלֵמַעְלָה,
הָאֲבוֹת שֶׁל הַכֹּל הוּא. הִיא עֲשֵׂתָה
מַעֲשֵׂה, וְעַל כִּף הָאָרֶץ עוֹשֵׂה
תּוֹלְדוֹת, שְׁהָרִי הִיא מִתְּעַבְּרַת
כְּנֻקְבָּה מִן הַזְּכָר.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר: כָּל הַפְּחוֹת הֵיוּ
בְּאָרֶץ, וְלֹא הוּצִיָּאָה אֶת פְּתָחָה וְאֶת
אוֹתָם תּוֹלְדוֹת עַד יוֹם הַשְּׁשִׁי,
שְׁכַתּוּב (שם א כד) תּוּצָא הָאָרֶץ וְגו'.

תְּלִיתָאִי, דְּאִשְׁתְּלִים בֵּיהַ עֲבִידְתָּא. וּבִגִּין כִּף
כְּתוּב בֵּיהַ כִּי טוֹב, תְּרִי זְמַנִּי. חַד, עַל אִשְׁלָמוֹת
עֲבִידְתָּא דְיּוֹם שְׁנִי. וְחַד, לְגַרְמִיָּה דְיּוֹם
תְּלִיתָאִי. אֲתַתְּקֵן יוֹם שְׁנִי בַּיּוֹם שְׁלִישִׁי,
וְאֲתַפְּרִישׁ בֵּיהַ מַחְלֻקַּת, וּבֵיהַ אִשְׁתְּלִימוּ רַחְמֵי
עַל חַיִּיבֵי גֵיהֶנֶם. בַּיּוֹמָא תְּלִיתָאָה מִשְׁתַּכְּכִין
שְׁבִיבֵי דְגֵיהֶנֶם, כִּף בְּגִינֵי כִף אִיתְּכַלִּיל יוֹם שְׁנִי,
וְאִשְׁתְּלִים בֵּיהַ.

רַבִּי חֲזִיָּא הָוֵה יְתִיב קַמֵּיהַ דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר
לֵיהַ, הָאִי אֹר בַּיּוֹם רִאשׁוֹן, וְחוֹשֶׁף בַּיּוֹם
שְׁנִי, וְאֲתַפְּרִישׁוּ מִיָּא, וּמַחְלֻקַּת הָוֵה בֵּיהַ.
אִמָּאִי לֹא אִשְׁתְּלִים בַּיּוֹם רִאשׁוֹן, דְּהָא יְמִינָא
כְּלִיל לְשְׂמָאלָא. אָמַר לֵיהַ, עַל דָּא הָוֵה
מַחְלֻקַּת, וְתִלְתִּיתָאָה בְּעֵי לְמִיעַל בִּינֵיהֶוּ,
לְאִכְרַעָא וּלְאִסְגָּאָה בְּהוּ שְׁלָם.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשֵּׂא הָאָרֶץ דָּשָׂא אֲתַחְבְּרוּ
מִיִּין עֵילָאִין בְּתַתָּאִין לְמַעַבְד פִּירִין.
מִיִּין עֵילָאִין רַבִּיִּין, וְעֲבִידֵי אִיבִין. וְתַתָּאִין קָרְאִין
לוֹן לְעֵילָאִין, כְּנֻקְבָּא לְגַבֵּי דְכוּרָא, בְּגִין דְּמִיִּין
עֵילָאִין דְּכוּרִין, וְתַתָּאִין נוֹקְבִין.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, כָּל דָּא הוּא לְעֵילָא, וְהוּא
לְתַתָּא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִי הָכִי אֱלֹהִים
דְּקֹאֲמַר, מֵאֵן אֱלֹהִים. אָמַר לֵיהַ אֱלֹהִים סֵתֶם,
אֱלֹהִים חַיִּים לְעֵילָא. וְאִי תִימָא לְתַתָּא, אֵלֹא
לְתַתָּא אִיהוּ תּוֹלְדוֹת, כְּמָה דְאֵת אָמַר אֵלֶּה
תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם, וְאִמְרִינָן
כֹּה"א בְּרָאָם. וְהוּא דְלְעֵילָא, אֲבָהָן דְּכוּלָּא
הוּא. אִיהִי עֲבִיד עֲבִידְתָּא, וְעַל דָּא אֲרַעָא
עֲבִידַת תּוֹלְדוֹת, דְּהָא מִתְּעַבְּרָא כְּנֻקְבָּא מִן
דְּכוּרָא.

ר' אֶלְעָזָר אָמַר, כָּל חִילִין הָווּ בְּאֲרַעָא, וְלֹא
אִפִּיקַת חִילָהָא וְאִינּוֹן תּוֹלְדוֹת, עַד יוֹם
הַשְּׁשִׁי, דְּכַתִּיב תּוּצָא הָאָרֶץ וְגו'. וְאִי תִימָא

הא כתיב ותוצא הארץ דשא. אלא אפיקת תיקון חילהא לאתישבא פדקא יאות. וכלא הוה גניז בה עד דאצטרף. דהא בקדמיתא פתיב תהו ובהו צדיא וריקניא פתרגומו, ולבתר אתתקנת ואתישבת ותקינת זרעא ודשאין ועשבין ואילנין פדקא יאות. ואפיקת לון לבתר הכי נמי. ומאורות לא שמשו נהורא דילהון עד דאצטרף.

ואם תאמר, הרי כתוב (שם יא) ותוצא הארץ דשא? אלא הוציאה תקון פחה להתישב פראוי, והכל היה גנוז בה עד שהצטרף, שהרי פראשונה פתיב תהו ובהו, צדיא וריקניא פתרגומו, ואחר כך התקנה והתישבה, וקבלה זרע ודשאים ועשבים ואילנות פראוי, והוציאה אותם אחר כך, וגם המאורות לא שמשו באורם עד שהצטרף.

יהי מארת ברקיע השמים, מארת פתיב חסר, לאכללא חיויא בישא דאטיל זוהמא ועביד פירווא, דלא משמש שמשא בסיהרא. מארת: לווטין. ועל דא גרים דאתלטיא ארעא, דכתיב ארוהה האדמה בעבורך. (דף ג ע"ב) ובגין כך מארת פתיב.

יהי מארת ברקיע השמים (שם יד), פתיב מארת חסר, להכליל את הנחש הרע שהטיל זהמה ועשה פרוד, שלא משמש השמש עם הלכנה. מארת - קללות, ועל פן גרם שנתקללה הארץ, שפתיב ארוהה האדמה בעבורך, ומשום כך פתיב מארת.

יהי מארת, דא סיהרא. ברקיע השמים, דא שמשא. ותרוויהו בכללא חדא לאזדוגא, לאנהרא עלמין לעילא ותתא, משמע דכתיב על הארץ, ולא פתיב פארץ, דמשמע לעילא ותתא. חושפן דכולא דסיהרא הוה.

יהי מארת - זו הלכנה, ברקיע השמים - זו השמש, ושניהם בכלל אחד להזדוג להאיר עולמות למעלה ולמטה, ממשמע שפתיב על הארץ, ולא פתיב פארץ, שמשמע למעלה ולמטה, החשבון של הכל היה פלכנה.

רבי שמעון אמר גימטריאות וחושפן תקופות ועיבורין, כללא הוא ברזא דסיהרא, דהא לעילא לאו איהו. אמר ליה ר' אלעזר, ולא פמה חושפנין ועיבורין קא עבדי חברייא. אמר ליה, לאו הכי, אלא חושפנא קיימא בסיהרא, ומתמן ייעול בר נש למנדע לעילא. אמר ליה, והא כתיב והיו לאתת ולמועדים. אמר ליה לאתת פתיב חסר. אמר ליה והא כתיב והיו. אמר ליה הוויין, דכלהו דיהון בה, פקופה דא דאתמלייא מכולא, אבל חושפנא דכלא, בסיהרא הוה.

רבי שמעון אמר: גימטריאות וחושפן תקופות ועבורים, הכל הוא בסוד הלכנה, שהרי אינו למעלה. אמר לו רבי אלעזר: ולא? והרי פמה חשבונות ועבורים שעושים החברים! אמר לו: לא כך, אלא החשבון עומד פלכנה, ומשם יכנס האדם לרעת למעלה. אמר לו: והרי פתיב (בראשית א יד) והיו לאתת ולמועדים? אמר לו: פתיב חסר לאתת. אמר לו: והרי פתיב והיו? אמר לו: והיו, שפלם שיהיו בה פאסקפה הזו שמתמלאת מן הכל, אבל החשבון של הכל הוא פלכנה.

תא חזי, נקודה חדא שירותא מתמן למימני,

בא וראה, נקדה אחת הראשית למנות משם, שהרי מה שלפנים מאותה נקדה, לא נודע ולא

נתן למנות, ויש נקדה למעלה
נסתרת, ולא התגלגלה כלל ולא
נודעה, ומשם הראשית למנות כל
נסתר ועמק, כך גם יש נקדה
למטה שהתגלגלה, ומשם הוא
הראשית לכל חשבון ולכל מנין.
ועל כן פאן הוא מקום לכל
התקופות וגימטריאות ועבורים
וזמנים ותגים ושבתות, וישאל
שדבקו בקדוש ברוך הוא, עושים
חשבון ללבנה, והם דבקים בה
ומעלים אותה למעלה, שפתוב
(דברים ד ד) ואתם הדבקים בה'
אלהיכם וגו'.

משנה. עשר ספירות בלימה: א.
שנינו ארבע תקופות רוחות
העולם, שני צדדים ממשיים,
מסעותיו עושה בתוכם, התקין
אחד בלי כלום, והוציא מצפון
ספר אחד, ושם עליו שלש
אותיות ושמות. התקין תחתיו
שלש אחרות, רשם אחד על שנים
ושם עליו האות ת'.

ב. הוציא (קצ) מצפון ספר שני,
באותיות ארבע, ושומים שנים
על אחד, ושם עליו את האות ה'.
ג. שטח על פרכת (חשבון) של ספר
שלישי, צד אחד באותיות, רושם
אחד בכתר מלכות, תלה עליה
ממעלה למעלה, וממנה צד אחד
רשם של אמן, ושם בה אותה
האות. באות ההיא נתקנה
האמנות, ונתקן צד הצפון ונברא
ממנה, תחתיה נתקנו שלשת
צדדיו, משלש זוויותיו, ושם עליו
האות וא"ו.

ד. הוציא למעלה החזק של
הלבנה, לה ארבעה ראשים,
בספר רביעי הטביע אותה
בחמדה של התהום הגדולה, היא
התהום רבה שנתן בה הדין,
המקום ומושב בית הדין, ההוא
שפתוב (תהלים לו) משפטיו תהום
רבה. השרה עליו שתי אותיות

דהא מה דלגו מההוא נקודה, לא אתיידע,
ולא אתייהיב למימני. ואית נקודה לעילא,
סתים ולא אתגלגליא כלל, ולא אתיידע, ומתמן
שירותא למימני, כל סתים ועמיקא. הכי נמי
אית נקודה לתתא דאתגלגליא, ומתמן הוא
שירותא לכל חושבנא ולכל מנין.

ועל דא הכא הוא אתר, לכל תקופות
וגימטריאות עיבורין זמנין חגי ושפתי.
וישראל דדבקו ביה בקודשא בריך הוא,
עבדין חושבנא לסיהרא, ואינון דבקיין בה,
וסלקין לה לעילא, דכתיב (דברים ד ד) ואתם
הדבקים בה' אלהיכם וגו'.

מתניתין. עשר ספירות בלימה. א. תנן ארבע
תקיפין רוחי עלמא, תריין סטריין
ממשין, מטלנוי עביד בגוון. אתקין חד בלי
כלום. ונפיק מצפון, חד ספר ושוי עלוי תלת
אתון רשימן. אתקין תחותוי תלת אחרן,
רשים חד על תריין, ושוי עלוי את ת'.

ב. אפיק (נפיק) מצפון ספר תניין, באתון ארבע,
רשימין תריין על חד, ושוי עלוי את ה'.

ג. אשטח על קוטא (נ"א קונרא) בספר תליתאי,
סטרא חד באתוותא, חד רשימא בכתרא
דמלכותא, תלי לה מעילא לעילא, ומינה
סטרא חד רשים אומנא, ושוי בה ההוא את.
דההוא את אומנותא אשתכלל, ואשתכלל
סטר צפון ואתברי מינה, תחותוהי אשתכללו
תלת סטרוי מתלת זיויתיה, ושוי עלוי את
וא"ו.

ד' אפיק לעילא קרדינותא דסיהרא, לה ארבע
רישין, בספר רביעאה אטבע ליה, בכסיפא
דתהומא רבא, הוא תהומא רבא דדינא
אתייהיב, אתר בי דינא מותבא. ההוא דכתיב
(תהלים לו) משפטיו תהום רבה. אשרי עלוי תריין

רְשׁוּמוֹת בְּטַבְעַת הַמְּלֶכֶךְ, הַיָּא
הַטַּבְעַת בְּהַ נּוֹסְעִים וּבְהַ חוֹנִים,
שֵׁם אֶחָד עַל ד' וְהוֹשִׁיב עָלָיו
הָאוֹת אֶלְף.

ה. שֵׁטַח עַל עֲלִיּוֹנָה (הַיָּוִי) שֶׁל סֵפֶר
חֲמִישֵׁי פֶרֶת מֶסֶף, לְהַפְרִיד
מִתְחַתּוֹנִים לְעֲלִיּוֹנִים, בְּהַ נִתֵּן
רְשׁוֹת אֶל מִי שְׁרוּשָׁם, מִמְעַלָּה
מִמְנָה נּוֹסְעִים בְּהַ שְׁנֵי חֲזָקִים,
אֶלְף עוֹלָמוֹת בּוֹ, יִרְשֵׁת הַנְּחָלָה
נִסְמַכְת עָלָיו, בּוֹ חֲמֵשׁ אוֹתִיּוֹת,
רְשׁוּמוֹת עִם שְׁנַיִם, שֶׁלֵּשׁ עַל
שְׁנַיִם, הַתְּקִין אֶצְלוֹ שְׁתַּיִם
אֲחֵרוֹת, וְרְשׁוּמוֹת בְּסוּד שֶׁל חֲמֵשׁ,
חֲמֵשׁ בְּתוֹךְ חֲמֵשׁ, וְשֵׁם עָלָיו
הָאוֹת יו"ד.

ו. הוֹצִיא בְּזִיקִים שֶׁל אֵשׁ עַל
הַסֵּפֶר הַשְּׁשִׁי שְׁנֵי צְדָדִים, צַד אֶחָד
מִרְחִישׁ גְּבוּרוֹת, וְצַד אֶחָד רוּחַ
חֲכָמָה שְׁבוּהָקָת, וְהַזִּיּוֹ הַהוּא
הַשְּׁתַּטַּח לְשֶׁלֵּשׁ פְּנִיּוֹ. וְהַזִּיּוֹ
שֶׁבְצַדוֹ קָיָם (עוֹמֵד) לְשֶׁלֵּשׁ (לְמַשְׁחָה).
אַרְבַּע בְּאַרְבַּע רְשׁוּמוֹת, אֶחָד
כְּגֹדֵד אֶחָד שׁוֹלֵט, אֶחָד רוֹכֵב,
שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת רְשׁוּמוֹת בְּאַחַד,
וְשֵׁם עָלָיו הָאוֹת ו'.

ז. שֵׁטַח עַל הַזִּיּוֹ שֶׁל הַסֵּפֶר
הַשְּׁבִיעִי תִקְףָה שֶׁל בְּלִי כְלוּם,
מוֹשְׁלִים שֶׁנִּבְרְרוּ, וְרוּחַ סְעָרָה
חֲזָקָה בְּשְׁבִיעִי, בְּלוּמִים עַל
הַשְּׁבִיעִית, מִתְנַהֲגִים וְלֹא נּוֹסְעִים,
נּוֹסְעִים וְלֹא הוֹלְכִים, הוֹלְכִים
וְאִינָם נִמְצְאִים, נִמְצְאִים וְאִינָם
נִבְרָאִים, נִבְרָאִים וְאִינָם
מִתְמַמְשִׁים, עֲלִיּוֹנִים וְתַחַתּוֹנִים,
יורָדִים וְעוֹלִים, שֶׁלֵּשׁ רוֹכְבִים,
אַרְבַּע רְשׁוּמִים, וְלֹאֶחָד חֲזָרוֹ,
אֶחָד הוּא, מִהַכַּחַשׁ שֶׁל שְׁבִיל אֶחָד
שְׁשׁוּרָה עָלָיו, שֵׁם עָלָיו הָאוֹת ד'.

ח. סִפְרָה שְׁמִינִית - הוֹצִיא עַל
יְדֵי הַעֲלָה שֶׁל סִפְרָה הַשְּׁמִינִית,
רְשׁוּם בְּכוֹכֵב אֶחָד, כְּלוּמֵר בְּרִשָׁם
אֶחָד. הוּא עַל אַרְבַּע, וְאַרְבַּע
עוֹזֵב. זֶה עוֹלָה וְזֶה יורָד. מֵאֶחָד

אֲתוּוֹן רְשִׁימָן בְּעִזְקָתָא דְּמֶלְכָא, הוּא עִזְקָא,
דְּבָה נְטָלִין, וּבָה שְׂרִיין. שְׁוִי חַד עַל אַרְבַּע,
וְאוֹתִיב עָלָיו אֶת אֶלְף.

ה, אֲשַׁטַּח עַל עִילְתָא (נ"א וויתא) דְּסֵפֶר חֲמִישָׁא
פְּרוֹכְתָא דְּפֶרְסָא, לְאַפְרָשָׁא מִתְתַּאֲיִן
לְעִילְאִין, בְּהַ אֲתִייהִיב רְשׁוֹתָא לְמֵאן דְּרְשִׁים.
מְעִילוֹי מִינָה נְטָלִין בְּהַ תְּרִין תְּקִיפִין, אֶלְף
עַלְמִין בִּיהַ, יְרוֹתָא דְּאַחְסָנָא סְמִיךְ עָלָיו, בִּיהַ
חֲמֵשׁ אֲתוּוֹן רְשִׁימִין בְּתִרִין, תְּלַת עַל תְּרִין.
אֲתִקִּין גְּבוֹי תְּרִין אֲחֵרִינִין, רְשִׁימוֹ בְּרִזָּא דְּחֲמֵשׁ,
חֲמֵשׁ גּוֹ חֲמֵשׁ, שְׁוִי עָלָיו אֶת יו"ד.

ו, אֲפִיק בְּזִיקִין דְּנוּר, עַל סֵפֶר שְׁתִּיתָא, תְּרִין
סְטִרִין. סְטִר חַד, מִרְחִישׁ גְּבוּרוֹן. סְטִר חַד,
רוּחַ חֲכָמָה דְּבִהִיק. וְהַהוּא זִיּוּא אֲשַׁתַּטַּח
לְתַלַּת אֲנַפּוּי. וְזִיּוּא דְּסְטִרוֹי, קָיָים (נ"א קאיים)
לְתַלַּת (לְתַמָּא). אַרְבַּע בְּאַרְבַּע רְשִׁימִין. חַד לְקַבֵּל
חַד שְׁלִיט. חַד רְכִיב. תְּרֵי אֲתוּוֹן רְשִׁימִין בְּחַד.
וְשְׁוִי עָלָיו אֶת ו'.

ז, אֲשַׁטַּח עַל זִיּוֹתִיָּה דְּסֵפֶר שְׁבִיעָא, תּוֹקְפָא
דְּבְלִי כְלוּם. הוֹרְמֵנִי דְּבְרִירִי, וְעִילְעוּלָא
דְּקוּאֲנִרִיתָא, קוּזְמִיטִין בְּשְׁבִיעָא, בְּלִימִין עַל
שְׁבִיעָתָא. אֲתַנְהַגֵּן וְלֹא נְטָלֵן. נְטָלֵן וְלֹא אֶזְלֵן.
אֶזְלֵן וְלֹא הוּיִין. הוּיִין וְלֹא אֲתַבְּרִיין. אֲתַבְּרִיין
וְלֹא אֲתַמְשְׁיִין. עִילְאִין וְתַתַּאֲיִן, נְחַתִּין סְלִקִין,
תְּלַת רְכִיבִין, אַרְבַּע רְשִׁימִין, חַד אֲתַחֲזְרוֹ, חַד
הוּא, דְּחִילָא דְּחַד שְׁבִיל דְּשְׂאִרֵי עָלָיו, שְׁוִי
עָלָיו אֶת ד'.

ח, אֲפִיק עַל עִילְתָא דְּסֵפֶר תְּמִינָא, רְשִׁים
בְּכַכְבָּא חַד. וְהַיָּינוּ בְּרְשִׁימָא חַד. הוּא עַל
אַרְבַּע, אַרְבַּע עָלָיו. שְׁלִיט חַד בְּחַד. דָּא קָאִים,
דָּא יְתִיב. דָּא נְסִיב, דָּא שְׁבִיק. דָּא סְלִיק, דָּא
נְחַת. מַחַד תְּלִיין, מַחַד אֲתַבְּרִיין. קְדִישָׁא הוּא.

עָלָיו. שׁוֹלֵט אֶחָד בְּאַחַד. זֶה עוֹמֵד וְזֶה יוֹשֵׁב. זֶה מְקַבֵּל וְזֶה

תלויים ומאָחד נבְראים. קדוֹש
הוא. עֲלִיּוֹן הוא. הוא הוֹה, הוא
אָחד. רְשׁוֹם בְּתוֹכוֹ אוֹת ה'.

ט. שְׁטַח עַל הַדָּיו הַעֲלִיּוֹן הַסֶּפֶר
הַתְּשִׁיעִי הֵזָה, וְלֹא נִרְאָה, טְמוֹן
בְּמֵאֲתִים וְאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה
עוֹלָמוֹת שֶׁהוֹלְכִים בְּתוֹכוֹ, שְׁקוּל
בְּצִלְמוֹ שֶׁל בַּעַל הַרְשָׁם, בְּחֵמֶשׁ
רוֹכֵב עַל חֵמֶשׁ, הַמְּלַךְ שְׂאוֹתָם
הַעוֹלָמוֹת עוֹבְדִים אוֹתוֹ יוֹרֵד
בַּיּוֹם שְׁמַאִיר, וְעוֹלָה בְּלִילָה
שְׁנַחֲשֵׁף. רְשָׁם עֲלֶיהָ שֶׁלֹּשׁ
אוֹתִיּוֹת וְשֵׁם עֲלֶיהָ הַאוֹת י'.

י. הוֹצִיא מִהַסּוּדוֹת שְׁמוֹנֶה עֶשֶׂר
אֲלָפִים, סֶפֶר עֲשָׂרָה, בְּאוֹתוֹ
עֲשָׂרָה, בְּשֵׁם שְׁנַחֲקֵק (שְׁנַחֲלֵק בְּעֶשֶׂר
בְּלִימָה) בִּי שׁוֹלֵט בְּעֲשָׂרָה, כְּשֶׁהִגִּיעַ
לְהַזְדַּעֵזֵעַ בְּשְׁמוֹנֶה עֲשָׂרָה
עוֹלָמוֹת, אֲרַבְּעָה אוֹתִיּוֹת הוֹלְכִים
עֲלֶיהָ, עֲשָׂרָה עִם עֲשָׂרָה רוֹכֵב
עֲלֶיהָ, טַבְּעוֹת שֶׁל טַבְּעוֹת נֶאֱחָזִים
מִמֶּנּוּ, הוּא וְאִשְׁתּוֹ (וְאוֹתִיּוֹתֵי) אָחַד
הוּא.

יג. חֲזַקְקוּ עֶשֶׂר הַסִּפְרִיּוֹת הַלְלוּ
מִעֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ,
וּכְנָגֵד זֶה בְּעֲשָׂרָה נִבְרָא הָעוֹלָם,
וְהוֹצִיא כַּחֵם בְּעֶשֶׂר אֲמִירוֹת,
שְׁמוֹ נִסְתָּר, לֹא הִזָּה מְפָרֵשׁ. עֶשֶׂר
עַל חֵמֶשׁ, חֵמֶשׁ עַל עֶשֶׂר, שֵׁשׁ עַל
חֵמֶשׁ, חֵמֶשׁ עַל שֵׁשׁ. בְּרוּךְ הוּא
וּבְרוּךְ שְׁמוֹ לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי
עוֹלָמִים אָמֵן וְאָמֵן.

סְתָרֵי אוֹתִיּוֹת

רְבִי שְׁמַעוֹן פֶּתַח (תהלים קו ב) מִי
יִמְלֵל גְּבוּרֹת ה' יִשְׁמִיעַ כָּל
תְּהִלָּתוֹ וְגו' (ירמיהו ז) מִי לֹא יִרְאֶה
מִלֶּךְ הַגּוֹיִם כִּי לֶךְ יֵאָתֶה וְגו'.
בְּאוֹתִיּוֹת רְשׁוֹמוֹת, שְׁחַקּוֹקוֹת עַל
גְּבִי הַנִּסְתָּר שֶׁל צַד (סְרִיטָה) הַקְּיִיּוֹם,
עוֹלוֹת מְרַכְּבוֹת עִם מְרַכְּבוֹת

עֵלְאָה הוּא. הוּא הוֹי, הוּא חַד. רְשָׁים בְּגִיּוּהַ
אֵת ה'.

ט, אֲשַׁטַּח עַל זִוְתָא עֵלְאָה דְסֶפֶר תְּשִׁיעָא
דָּא, וְלֹא אֲתַחְזִי. טְמִירָא בְּמֵאֲתָן וְאַרְבָּעִין
וּתְמַנְיָא עֲלִמִין דְּאֲזִלִין בְּגִיּוּהַ. שְׁקוּלָא בְּצִלְמָא
דְּמֵאֲרֵי רְשִׁימָא. בְּחֵמֶשׁ רְכִיבָא עַל חֵמֶשׁ.
מְלַכָּא דְּאִינוּן עֲלִמִין פְּלַחִין לֵיה, נַחְתָּא בִּימְמָא
דְּנַהִיר. סְלָקָא בְּלִילָיָא דְּאֲתַחֲשֵׁף. רְשָׁים עֲלָה
תְּלַת אֲתוּוֹן. שְׁוִי עֲלָה אֵת י'.

י, אֲפִיק מְרִזִין תְּמַנְיָסֶר אֲלָפִין, סֶפֶר עֲשָׂרָה,
בְּאֲתִין עֲשָׂרָה, בְּשֵׁמָא דְּאֲתַגְלָף (נ"א דֵּאִיתְּפִלִּיג
ב' בְּלִימָה) בִּי, שְׁלִיטָא בְּעֲשָׂרָה. כַּד מְטָא
לְאֲזַדְעִזְעָא בְּתַמְנִיָסֶר עֲלִמִין, אֲרַבְּעָא אֲתָאן
אֲזִלִין עֲלָה, עֲשָׂרָה בְּעֲשָׂרָה רְכִיב עֲלָה, עֲזַקָּאן
דְּעֲזַקָּאן אֲתַאֲחַדָן מְנִיָה. הוּא וְאֲתַתִּיָה (נ"א
וְאֲתוּוֹתִיָה) חַד הוּא.

אֲתַפְּלָגוּ עֶשֶׂר סִפְרִין אֲלִין, מִעֶשֶׂר אֲתוּוֹן
עֵלְאִין דְּשְׁמִיָה קְדִישָׁא. וְלִקְבִיל
דְּנָא, בְּעֲשָׂרָה אֲתַבְּרֵי עֲלִמָּא, וְאֲפִיק חִילִיָהוּן
בְּעֶשֶׂר אֲמִירָן. שְׁמִיָה סְתִים, פְּרִישׁ לָא הוּה.
עֶשֶׂר עַל חֵמֶשׁ, חֵמֶשׁ עַל עֶשֶׂר. שִׁיתָא עַל
חֵמֶשׁ, חֵמֶשׁ עַל שִׁיתָא. בְּרִיךְ הוּא בְּרִיךְ שְׁמִיָה
לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֲלִמִין אָמֵן וְאָמֵן.

סְתָרֵי אוֹתִיּוֹת

רְבִי שְׁמַעוֹן פֶּתַח (תהלים קו ב) מִי יִמְלֵל גְּבוּרֹת ה'
יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ וְגו'. (ירמיהו ז) מִי לֹא
יִרְאֶה מִלֶּךְ הַגּוֹיִם כִּי לֶךְ יֵאָתֶה וְגו'. בְּאֲתוּוֹן
רְשִׁימָן, דְּמַחְקִיקִין עַל גְּבִי סְתִימוֹ דְּסִטְרָא (נ"א
דְּסִרְטָא) דְּקִיּוּמָא, סְלָקוּן רְתִיכִין בְּרִתִּיכִין קְדִישִׁין.
(ד' ט' א"א) כָּל רְתִיכָא וְרְתִיכָא סְלָקָא בְּאֵת רְשִׁימָא.

אֲתַרְשִׁים אֵת בְּקִיּוּמִיָה, סְלִיק בְּגִיּוּהַ הַהוּא רְתִיכָא. כָּל אֵת וְאֵת קָאִים עַל

קדושות, כל מְרַכְבֵּה ומְרַכְבֵּה עולה עם אות רשומה. כְּשֶׁנֶרְשַׁמְתָּ הָאוֹת בְּקִיּוּמָהּ, עולה בתוכה אותה המְרַכְבֵּה. כל אות ואות עומדת על קיומה של אותה המְרַכְבֵּה שְׂרְאוּיָהּ לָהּ. מפאן עולה הדבר שתִּפְרָשׁ כָּל אות ואות בסוד המְרַכְבֵּה הקדושה בארבעת צדדי העולם.

סוד האות הראשונה, עולה ויורדת, עולה בעטרותיה אל מאה עולמות. כנגד זה עולה האות " ברצון המחשבה, ונסתרת ולא נודעת.

מתכבית פחת אגוז אחד, שְׂמִכְסָה הַטְּמוּנָה בְּטְמוּנָה, והיא המְרַכְבֵּה שְׁעוֹמֶדֶת פחת אותו סוד טמיר, ואותה האות עומדת בגניזה נקדה אחת פחתיה, אותו האגוז עומד עם ששה צמודים, ותומכים אותו בששה צדדים, אותם ששת הצדדים גנוזים בתוף אותו האגוז.

מתוך הצד (הסתר) של האות הזו יוצאת מְרַכְבֵּה אחת קדושה, והמְרַכְבֵּה הזו גנוזה ואינה מתגלה, פרט לכאשר מאיר האור של אותו אגוז טמיר, אז מתגלה אותה המְרַכְבֵּה, ואותה מְרַכְבֵּה טמירה וגלויה.

והיא יוצאת מתוך ההתנוצצות של המאור, כְּשֶׁמוֹדֶדֶת הַמֶּדָה פחת הקשר הראשון, ואותו (הוא אחד) ניצוץ. כְּשֶׁמֶדָה קִיַּמְתָּ זֶה מאיר, ועולה ויורדת ונסמכת פחת האות יו"ד, והיא נקדה אחת, ואחר כך מתפשט אותו הניצוץ, ומוציאה שלשה ניצוצות אחרים ונסמכים פחת הקוץ הפחתון של היו"ד.

אחר כך יוצא מתוף הקשר השני ניצוץ אחר שְׂמֵאִיר ועולה ויורד, ונסמך פחת האות יו"ד בצד אחרים, ונסמכים בצד הזה פחת

קִיּוּמִיהָ דִּהְיוּא רְתִיכָא דְאַתְחַזִּי לִיָּהּ. מֵהֲכָא סְלָקָא מְלָה, לְאַתְפָּרְשָׁא כָּל אֶת וְאֶת, בְּרִזָּא דְרְתִיכִין קְדִישָׁא, בְּאַרְבַּע סְטְרֵי עֲלָמָא.

רְזָא דְאֶת קְדֻמָּאָה, סְלָקָא וְנַחְתָּא, סְלִיק בְּעֶטְרוּי לְגַבֵּי מְאָה עֲלָמִין. לְקַבֵּל דָּא, אֶת יו"ד סְלָקָא בְּרַעְוֵי דְמַחְשָׁבָה, וְאַסְתִּים וְלֹא אֶתִּידַע.

אַתְחַפִּיָּא תְּחוּתִיהָ חַד אַגוּזָא, דְחַפִּיָּא טְמִירָא בְּטְמִירוֹ. וְאִיהוּ רְתִיכָא דְקִיּוּמָא תְּחוּתֵי הַהוּא רְזָא טְמִירָא. וְהַהוּא אֶת, קִיּוּמָא בְּגִיזוֹ נְקוּדָה חַדָּא תְּחוּתִיהָ. הַהוּא אַגוּזָא קִיּוּמָא בְּשִׁית סְמִכִין, וְסְמִכִין לָהּ בְּשִׁית סְטְרִין. אִינוּן שִׁית סְטְרִין גְּנִיזִין בְּגוֹ הַהוּא אַגוּזָא.

מְגוֹ סְטְרָא (סְטְרָא) דְאֶת דָּא, נְפָקָא רְתִיכָא חַד קְדִישָׁא, וְאִיהִי רְתִיכָא דְגִיזוֹ וְלֹא אֶתְגִּלְיָא, בְּרַ פֶּד נְהִיר נְהִירוֹ דִּהְיוּא אַגוּזָא טְמִירָא, כְּדִין אֶתְגִּלִּי הַהוּא רְתִיכָא, וְהַהוּא רְתִיכָא טְמִיר וְגִלְיָא.

וְאִיהִי נְפָקָא מְגוֹ נְצִיצוֹ דְבוּצִינָא, כְּדִ מְדִיד מְשַׁחְתָּא תְּחוּתֵי קְשָׂרָא קְדֻמָּאָה, וְהַהוּא (נ"א והוא חד) נְצִיצוֹ. כְּדִ מְשַׁחְתָּא קִיּוּמָא, נְהִיר דָּא, וְסְלָקָא וְנַחְתָּא, וְאַסְתְּמִיךְ תְּחוּתֵי אֶת יו"ד, וְאִיהִי נְקוּדָה חַדָּא. וְלְבַתֵּר אֶתְפֶּשֶׁט הַהוּא נְצִיצוֹ, וְאַפִּיק תְּלַת נִיצוּצִין אַחְרָנִין, וְאַסְתְּמִכִין תְּחוּתֵי קוּצָא תְּפָאָה דִּיו"ד.

לְבַתֵּר נְפָקָא מְגוֹ קְשָׂרָא תְּנִינָא נְצִיצוֹ אַחְרָא דְנְהִיר וְסְלָקָא וְנַחְתָּא, וְאַסְתְּמִיךְ תְּחוּתֵי אֶת יו"ד בְּסְטְרָא אַחְרָא. לְבַתֵּר אֶתְפֶּשֶׁט הַהוּא נְצִיצוֹ, וְאַפִּיק תְּלַת נִיצוּצִין אַחְרָנִין, וְאַסְתְּמִכִין בְּסְטְרָא דָּא, תְּחוּתֵי אֶת יו"ד. לְבַתֵּר נְפָקָא מְגוֹ קְשָׂרָא תְּלִיתָאָה נְצִיצוֹ אַחְרָא, (נ"א בכסר אחרא) וּמְגוֹ דָּא אֶתְקַשֵּׁר רְזָא דְחו"ל בְּמְשַׁחְתָּא דְבוּצִינָא.

אחר. אחר כך מתפשט אותו הניצוץ, ומוציאה שלשה ניצוצות

האות יו"ד. אחר יוצא מתוך הקשר השלישי ניצוץ אחר (בצד אחר), ומתוך זה נקשר הסוד של חו"ל במדת המאור.

נמצאו לאות יו"ד, הנקדה העליונה, תשעה עמודים, על מה שנסמכת, וכלם מרפכה אל האות הזו. אז מאירה ונסמכת על תשעת העמודים הללו, ואז מאירים מתוכה שמונה אחרים, וכלם עומדים בסוד האות יו"ד, הנקדה העליונה הטמירה.

תשעת העמודים הללו שלמטה, עולים בשם ולא עולים, משום שאותם תשעה שנקראים אין סוף, עומדים ולא עומדים ולא נודעו, ונקראים ולא נקראים, ללא ידיעה כלל, ואלו עולים בשם ולא עולים.

וזהו הסוד (שמות לג ט) וקראתי בשם ה' לפניך ונחתי את אשר אחז ורחמתי את אשר ארחם. אין מי שיצמד בהם ובשמות שלהם, ולא התגלו לעמד בדרפם. ולכן לא צמד משה עליהם, משום שהיו מקדם הדרגה שלו שאותו ניצוץ ראשון פתוב לפניך. וכן כלם עומדים, הקדימו לדרגה שלו. ועל זה לא עומד בדרכי הקדוש ברוך הוא, משום שכלם עולים תוך המחשבה, ומשם מתפשטים דרכיו לכמה צדדים בריצונו של הקדוש ברוך הוא ולא נודעו כלל.

עודה האות הזו עם העמודים הללו למעלה, מכה מי שמכה, שאינו דוע, והאין סוף מאיר ולא מאיר, ויורד, ואין ידוע ממי שמאיר. כאשר יורד, נכללים בו אותם העמודים ומתפשט, וכשמתפשט יוצא אור אחד כלול, ומתפסים בו, כמי שנקנס להיכל אחד.

אותו ההיכל עומד בשני צדדים, שלהתפסות ולהתגלות למעלה, ואותם תשעת העמודים מאירים

אשתבחו לאת יו"ד, נקודה עלאה, תשעה סמכין, על מה דאסתמיה. וכלהו רתיכא לגבי את דא. פדין אתנהיר ואסתמיה על תשע סמכין אלין, וכדין נהרין מגויה תמניא אחרנין, וכלהו קיימין ברזא דאת יו"ד, נקודה עלאה טמירה.

אלין תשע סמכין דלתתא, סלקין בשמא ולא סלקין. בגין דאינון תשע דאיקרין אין סוף. קיימין ולא קיימין, ולא אתיידעו, ואיקרון ולא איקרין, ולא ידיעו כלל, ואלין סלקין בשמא ולא סלקין.

ורזא דא (שמות לג ט) וקראתי בשם ה' לפניך ונחתי את אשר אחז ורחמתי את אשר ארחם. לית מאן דיקום בהון ובשמיהן דילהון, ולא אתגליין למיקם בארתייהו. ועל דא לא קאים משה עלייהו. בגין דהו מוקדמת דרגא דיליה דההוא נציצו קדמאה, פתיב לפניך. וכן כולהו קיימין, אקדימו לדרגא דיליה. ועל דא לא קאים באורחוי דקודשא בריה הוא, בגין דכלהו סלקין גו מחשבה, ומתמן מתפשטין אורחוי לכמה סטרין, ברעותיה דקודשא בריה הוא, ולא אתיידעו כלל.

סלקא את דא, באלין סמכין לעילא, בטש מאן דבטש, דלא ידיע, ואין סוף נהיר ולא נהיר, ונחתא, ולא ידיע ממאן דנהיר. כד נחית אתפלילין ביה אינון סמכין ואתפשט. וכד אתפשט, נפק חד נהורא פליל, ואתחפיין ביה, כמאן דעייל בחד היכלא.

ההוא היכלא קיימא בתרין סטרין, דלחפייא ואתגלייא לעילא. ואינון תשע סמכין, נהרין בגו ההוא היכלא, ואת יו"ד אגניז בגו

בתוך אותו ההיכל, והאות י' גנוזה בתוך אותו ההיכל, באותם העמודים, וההיכל ההוא נקרא ה"א.

מזמן ואינו מזמן, מתגלה ולא מתגלה, ולא מתגלה כלל. בסוד זה עומדת האות יו"ד, וכלם סומכים, משום שהיא טמירה ובה עומד הכל להתעטר.

לזה יש חמש מרפכות שיוצאות מתוך האור של המאור, כשעולה למקומה ומתפנסת, לאחר שעשתה מדידה.

ואלו נקראים נפלאות, נ' פלאות, על סוד זה רצה דוד המלך לעמד על חמש מרפכות הללו, כמו שנאמר (תהלים קיט יח) גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך, וכשאלו מאירים ומעלה אותה להתעטר, נעשים חמש, להאיר לתוך החמש שלמטה, ושיצאו ממנה.

ואותם נ' פלאות מאירים ומעלים אותה למעלה, ומתעטרים ונקשרים בתוך אותם תשעת העמודים האחרים. ואותם התשעה מעלים את האות יו"ד למעלה למעלה.

כאשר יורדים ולא ידוע ממי יורדים, ה"א הזו מתעטרת בסוד אותם הנ', ואותם הפלאות, שהם חמשת העמודים לתוכה. וכאשר מתעטרת ומתפשטת, חוזרת מהסוד של גו"ן לתוך הסוד של ה"א.

התפשטו חמשת העמודים הללו למטה, אז עומדת עליהם, וכשהיא מאירה בכלם, אז יוצאים ממנה חמשה אורות אחרים, משתנים ולא משתנים, מין ושמאל.

מבאן והלאה עומד הדבר להסמך על סוד עליון בסוד השם הקדוש, להיות נסתר זה בזה, ולהשתכלל המרפכה הקדושה.

ההוא היכלא, באינון סמכין. וההוא היכלא איקרי ה"א.

זמין ולא זמין, אתגלייא ולא אתגלייא, ולא אתגלייא כלל. ברזא דא קיימא את יו"ד, וכלהו סמכין, בגין דאיהי טמירא, ובה קיימא פלא לאתעטרא.

האי אית ליה חמש רתיכין, דנפקי מגו ההוא נהירו דבוצינא, פד סלקא לאתרה ואתפנישת, לבתר דעבדת משחתא.

ואלין אקרון נפלאות, נ' פלאות. רזא דא בעא דוד מלפא למיקם, על חמש רתיכין אלין, כמה דאת אמר (תהלים קיט יח) גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך. ואלין פד נהרין וסלקין לה לאתעטרא, אתעבידו חמש, לנהרא גו חמש דלתתא, ודנפקין מינה.

ואינהו נ' פלאות, נהרין וסלקין לה לעילא ואתעטרן ואתקשרן גו אינון תשע סמכין אחרנין. ואינון תשע סלקין לאת יו"ד לעילא לעילא.

וכד נחתין, לא ידיע ממאן נחתין, האי ה"א אתעטרת ברזא דאינון חמשין, ואינון פלאות, דאינון חמש סמכין לגווה. וכד אתעטרת ואתפשטת, אתהדרת מרזא דנו"ן, לגו רזא דה"א.

ואתפשיטו אלין חמש סמכין לתתא, וקיימא עלייהו פדין. וכד אתנהירת

בכלהו, פדין נפקין מינה חמש נהורין אחרנין, משתנין ולא משתנין, ימינא ושמאלא.

מבאן ולהלאה, קיימא מלה לאסתמכא על רזא עלאה, ברזא דשמא קדישא, למהוי סתים דא בדא, ולאשתכללא רתיכא קדישא.

וְאֵלֶּיךָ חָמֵשׁ הֵם אַרְבָּעָה, וְהֵם חָמֵשׁ כִּנְגֵד כִּנְגֵד חָמֵשׁ עֲמוּדִים, וְהֵם אַרְבָּעָה כִּנְגֵד אַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם, וְלִכְלֹל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ מִרְכָּבָה לְבָדוּ.

וְכֹל הַמְּרַכְּבוֹת כִּלְכֵן פְּלוּלוֹת, כֹּל מִרְכָּבָה וּמִרְכָּבָה בְּאוֹר אֶחָד, וְכֹל אוֹר וְאוֹר נִכְלָל בְּאוֹתָם הָעֲמוּדִים, וְכֹל עֲמוּד וְעֲמוּד נִכְלָל בְּאוֹת ה"א, וְהָאוֹת ה"א הֵזוּ נִכְלָלֹת בְּאוֹתָם תְּשַׁעַת הָעֲמוּדִים, וְכֹל אֶחָד וְאֶחָד נִכְלָל בְּאוֹת יו"ד הַנִּקְדָּה הַרְאֻשׁוֹנָה וְהָעֲלוּיָנָה, שֶׁיְהִיָּה הַכֹּל אֶחָד.

מִכָּאן נִמְצְאִים הַמְּרַכְּבוֹת שְׁעוֹלוֹת עַל הָאוֹת ה"א מִמְּטָה לְמַעְלָה, עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ מִרְכָּבוֹת. וְזֶה סוּד יִבְרְכוּ כ"ה מִמְּטָה לְמַעְלָה.

מִן הָאוֹת ה' וּמַעְלָה תִּשַׁע מִרְכָּבוֹת, שְׁעוּמוֹדוֹת לְבַד בְּלִי חֲשִׁבוֹן עַד הַסּוּד שֶׁל יו"ד, וְהַכֹּל נִסְתָּר בְּתוֹכוֹ. מִכָּאן וְהִלָּאָה סוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ שְׁמַתְעִטֵּר בְּאוֹתָן הַמְּרַכְּבוֹת, וְלִהְפָּלֵל זֶה עִם זֶה בְּאֵלֶּי הָאוֹתוֹת יְהו"ה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא אֶחָד, שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים ו' ד) ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא רֵאשׁוֹן, שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיָּה מ"ד) אֲנִי רֵאשׁוֹן. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא אַחֲרוֹן, שְׁנֵאמַר (שִׁם) וְאֲנִי אַחֲרוֹן. בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

ה"א סוּד הַפְּתוּב וְאֲנִי אַחֲרוֹן, זוּ ה"א הָאֲחֲרוֹנָה שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, מִרְכָּבָה קְדוֹשָׁה בְּאַחֲרוֹן, שְׁפָתוֹב (שִׁם מ"א, ד) וְאֵת אַחֲרוֹנִים אֲנִי הוּא. אַחֲרוֹן וְאַחֲרוֹנִים, כֹּלָם בְּסוּד אֶחָד נִכְלָלוּ אֵלָיו עִם אֵלָיו. הַסּוּד שֶׁל ה"א הֵם ד', וְאֵלָיו הַד' שְׁנִקְרָאִים אַחֲרוֹנִים, כֹּלָם עוֹמְדִים מִהֶצֶד שֶׁל מַעְלָה וּמִהֶצֶד שֶׁל מַטָּה.

הַמְּרַכָּבָה הַזֶּה, מִיכָאֵל גְּבֻרִיאֵל

וְאֵלֶּיךָ חָמֵשׁ, אֵינּוֹן אַרְבַּע, וְאֵינּוֹן חָמֵשׁ לְקַבֵּיל חָמֵשׁ סְמִכִין. וְאֵינּוֹן אַרְבַּע לְקַבֵּיל אַרְבַּע סְטָרֵי עֲלֻמָּא. וְכֹל חַד וְחַד אֵית לֵיהּ רְתִיכָא בְּלַחֲדוּדֵי.

וְכִלְהוּ רְתִיכִין, כִּלְהוּ כִּלְיָן כֹּל רְתִיכָא וְרְתִיכָא בְּנִהוּרָא חַד, וְכֹל נִהוּרָא וְנִהוּרָא אֲתַפְּלִיל בְּאֵינּוֹן סְמִכִין, וְכֹל סְמִכָא וְסְמִכָא אֲתַפְּלִיל בְּאֵת ה"א. וְהָאֵי אֵת ה"א אֲתַפְּלִיל בְּאֵינּוֹן תְּשַׁע סְמִכִין. וְכֹל חַד וְחַד אֲתַפְּלִיל בְּאֵת יו"ד נִקְוּדָה עֲלָאָה קְדַמָּאָה, לְמַהוּי כִּלְא חַד.

מִהֶכָּא אֲשַׁתְּכַחוּ רְתִיכִין, דְּסִלְקִין עַל אֵת ה"א מִתְּתָא לְעִילָא, כ"ה רְתִיכִין. וְרָזָא דָא, יִבְרְכוּ כ"ה מִתְּתָא לְעִילָא.

מֵאֵת ה"א וּלְעִילָא תִּשַׁע רְתִיכִין, דְּקִימִין בְּלַחֲדוּדֵי בְּלָא חוֹשְׁבָנָא, עַד רָזָא דְיו"ד, וְכֹלָא אֲסִתִּים בְּגוּיָה. מִכָּאן וְלִהְלָאָה רָזָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא, לְאַתְעֵטְרָא בְּאֵינּוֹן רְתִיכִין, וְלִאֲתַפְּלִילָא דָא בְּדָא, בְּאֵלִין אַתְוּוֹן יְהו"ה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵיְקָרֵי אֶחָד, דְּכִתִּיב (דְּבָרִים ו' ד) ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד.

קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵיְקָרֵי רֵאשׁוֹן, דְּכִתִּיב (יִשְׁעִיָּהוּ מ"ד) אֲנִי רֵאשׁוֹן. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵיְקָרֵי אַחֲרוֹן, דְּכִתִּיב (שִׁם) וְאֲנִי אַחֲרוֹן. בְּרִיךְ הוּא וּבְרִיךְ שְׁמִיָּה לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֲלֻמָּא.

ה"א רָזָא דְכִתִּיב וְאֲנִי אַחֲרוֹן, דָּא ה"א בְּתַרְאָה דְשְׁמָא קְדִישָׁא. רְתִיכָא קְדִישָׁא בְּאַחֲרוֹן, דְכִתִּיב (שִׁם מ"א ד) וְאֵת אַחֲרוֹנִים אֲנִי הוּא. אַחֲרוֹן וְאַחֲרוֹנִים כִּלְהוּ בְּרָזָא חֲדָא אֲתַפְּלִילוּ אֵלִין בְּאֵלִין. רָזָא דְה"א, אֵינּוֹן ד', וְאֵלִין ד' דְּאֵיְקָרוּן אַחֲרוֹנִים, כִּלְהוּ קִימִין מִסְטָרָא דְלְעִילָא וּמִסְטָרָא דְלְתַתָּא.

רְתִיכָא דָא, מִיכָאֵל גְּבֻרִיאֵל רְפָאֵל אוּרִיאֵל,

רפאל אוריאל, אלו הם ארבע, ונקדה אחת שעומדת עליהם הם ה"א. והה"א הזו אינה נקראת אלא בסוד ארבע הללו, והנקדה האחרונה ששורה עליהם. והסוד של ה"א זו היתה דל"ת, ואותה הנקדה ששורה עליהן באמצע נעשית ה"א.

ובסוד של חנוף יש ה"א אחת למטה שעומדת קשורה עם הה"א הזו, והכל אחד עם אחד, ואז הוא הזמן לבכות, וסימנף אהה.

משום שפוכ הרע למטה, מכסה כמו הדל"ת, ומקיף את הארבע הללו ואת הנקדה הזו, ועומדת בנקדה הזו קלפה חזקה לכסות עליה. ואז מתפסה הלכנה, והאור שלה מתפסה, ואז נתנת הרשות לדון את העולם בדינים רעים.

והסוד של ה"א עם ה"א האחרונה, שניהם בנקדה אחת ה"ה, שהרי אז הדין נטון, בסוד הפתוב (דניאל ה' יד) בגזרת המלאכים הדבר ובמאמר הקדושים השאלה בעבור.

המרפכה הזו עומדת בה"א האחרונה, לא נפרדים זו מזו לעולמים, ובכל מקום שנמצא מיכאל שהוא הראש לאלו, שם השכינה. הכל נקשר זה עם זה, והם נקשרים תוף אותה הנקדה, והכל ה"א.

ובשהיא ה"א אחת, והאות אלף או האות יו"ד קודמת לה, והיא בנקדה אחת, אז היא באה להיטיב לעולם, א"ה או י"ה, שהרי הקלפה הרעה נשברת מלפניה ולא מכסה עליה. הא' הי' עומדת בסוד זה.

כמו כן, אין לה שם קדוש באותיות הרשומות שלא עומד עם אותה האות המרפכה שלו, שלו. שאין לה מלף שלא בא עם

אלין אינון ארבע, וחדא נקודה דקיימא עלייהו אינון ה"א. ולא איקרי ה"א דא, אלא ברזא (דף ד ע"ב) דאלין ארבע, ונקודה בתראה דשרייא עלייהו. ורזא דה"א דא דל"ת הות, וההוא נקודה דשרייא עלייהו באמצעיתא אתעביד ה"א.

וברזא דחנוף, אית ה"א אחרא לתתא, דקיימא מתקשרא בהאי ה"א, וכלא חד בחד, וכדין איהו עידן למבפי, וסימניף אהה.

בגין דסחרני בישא לתתא, חפייא פגוונא דדל"ת, וסחרא לאלין ארבע, ולהאי נקודה. וקיימא בהאי נקודה קליפא תקיפא, לחפייא עליה. וכדין אתפסיאת סיהרא, ונהירו דילה אתחפייא, וכדין אתייהב רשו למידן עלמא בדינין בישין. ורזא דה"א וה"א בתראה תרווייהו בחד נקודה ה"ה. דהא פדין דינא אתייהב ברזא דכתיב (דניאל ד יד) בגזרת עירין פתגמא ומאמר קדישין שאלתא עד דברת.

רתוכא דא קיימא בה"א בתראה, לא איתפרשן דא מן דא לעלמין. ובכל אתר דישתכח מיכאל דאיהו רישא לאלין, תמן איהי שכינתא. פלא אתקשר דא בדא, ואינון מתקשרין גו ההיא נקודה וכלא ה"א. וכד איהי חד ה"א, ואת אל"ף או את יו"ד קדמא לה, ואיהי בחד נקודה, פדין איהי אחייא לאוטבא לעלמא, א"ה או י"ה, דהא קליפא בישא איתברת מקמה, ולא חפייא עליה. הא' י', קיימא ברזא דא.

בגוונא דא, לית לה שמה קדישא באתוון רשימין, דלא קיימא בההוא את רתיכא דיליה, בההוא שמה, על מה דאיסתמיף. וההוא רתיכא סמכה דיליה. דלית באותו השם, על מה שנסתמף, ואותה המרפכה היא התומף

חילוי ולא נמצא יחיד, ועל פן יהו"ה צבאות, הכל כפאחד, שלא נפרדות המרכבות מן השם הקדוש, וכל אות ואות כוללת בתוכה את מרכבתה, ואז הכל הוא שם קדוש.

ראות ה"א הזו יש לה מרכבה באותם השליטים למטה, משום שהאות הזו היא בגלוי, הקטן שפון החברים, אבל לכל האותיות האחרות אין להן מרכבה להתפלל באותן האותיות, בפתחונים הללו, פרט לזאת. משום שהאות הזו נכללת בפתחונים שבחוץ, והאותיות האחרות נכללו בהן מרכבות קדושות שאינם בחוץ, פרט לכאשר מתחברים ההיכלות עם היכלות, הפתחונים עם העליונים, אבל אין נכללים עם אותן האותיות להיות אות אחת. ומשום כך, אות ואות מהשם הקדוש נכללת מרכבתו (כל שם ושם מן השמות הקדושים, נכללת מרכבה קדושה בתוכו) בתוכה, וזהו שם קדוש פראוי, וכן לכל אות ואות מאותן הארבע. ואותן ארבע האותיות הן סוד המרכבה למי שלא נודע, ולכל אות ואות יש לה מרכבה שנכללת בתוכה ונרשמת באותה האות ממש.

הה"א הזו היא שנים עשר, והנקדה הזו שעומדת למעלה היא שלשה עשר, והם שלש עשרה מדות הרחמים למטה, כמו שלמעלה. השנים עשר הללו הם שנים עשר תחומים, והם לארבעת צדדי העולם, שלשה שלשה לכל צד.

ואותם השלשה הם תשעה לכל צד. לצד מזרח תשעה, לצד מערב תשעה, לצד צפון תשעה, לצד דרום תשעה, והנקדה הזו לעשרה, משום שעומדת באמצע.

לך מלפא דלא אתי בחילוי ולא אשתכח יחידאי, ועל דא יהו"ה צבאות כלא כחדא, דלא איתפרשן רתיבין מן שמא קדישא, וכל את ואת כליל בגויה רתיכא דיליה, וכדין כלא איהו שמא קדישא.

האי את ה"א, אית לה רתיכא, באינון שליטין לתתא. בגין דאת דא איהי באתגלייא, זעירא דמן חברייא. אבל כלהו אתוון אחרנין, לית לון רתיכא, לאתפללא באינון אתוון, באלין תפאי, בר האי. בגין דאת דא אתפליל בתפאי דלבר, ואתוון אחרנין אתפלילו בהון רתיבין קדישין דלאו אינון לבר. בר, פד מתחברן היכלין בהיכלין, תפאי פעילאי, אבל לא איתפלילין באינון אתוון למהוי חד את.

וכגין כך, את ואת משמא קדישא, אתפליל רתיכיה (כל שמא ושמא מן שמחון קדישין, כליל רתיכא

קדישא בגויה) בגויה ודא הוא שמא קדישא פדקא יאות. וכן לכל את ואת מאינון ארבע. ואינון ארבע אתוון, אינון רזא דרתיכא, למאן דלא אתיידע. ולכל את ואת, אית ליה רתיכא דאתפליל בגויה, ואתרשים בההוא את ממש. האי ה"א, איהי תריסר. והאי נקודה דקיימא לעילא, איהי תליסר. ואינון תליסר מכילן דרחמי לתתא, פגוונא דלעילא. הגי תריסר, אינון תריסר תחומין, ואינון לארבע סטרי עלמא, תלת תלת לכל סטר.

ואינון תלת, אינון תשעה לכל סטר. לסטר מזרח תשעה. לסטר מערב תשעה. לסטר צפון תשעה. לסטר דרום תשעה. והאי נקודה דקיימא עליהו באמצעיתא. אשתכח האי נקודה דאשלים לכל סטר לעשרה, בגין דקיימא באמצעיתא. לסטר מזרח עשרה.

שעומדת עליהן באמצע. נמצאת הנקדה הזו שמשלימה כל צד

לְסִטְרַ מְעַרְבַ עֲשֶׂרָה. לְסִטְרַ צְפוֹן עֲשֶׂרָה. לְסִטְרַ
דְרוֹם עֲשֶׂרָה. עֲשֶׂר סְפִירֵן לְכָל סִטְרַ. וְאַלִּין
אֵינוֹן אַרְבַּעִין אֲתוֹן, דְקַיִמִין בְּרִזָּא דְבְרָאשִׁית
לְתַתָּא, בְּרִזָּא דְשִׁמְא קַדִּישָׁא, וְתַרִּין אֲזַנִּין
לְאַחַדָּא בְיַמִּינָא וְשִׁמְאֵלָא. וְכִלְהוּ קַיִמִין בְּרִזָּא
דְה"א.

לְצַד מְזֻרְחַ עֲשֶׂרָה, לְצַד מְעַרְבַ
עֲשֶׂרָה, לְצַד צְפוֹן עֲשֶׂרָה, לְצַד
דְרוֹם עֲשֶׂרָה, עֲשֶׂר סְפִירוֹת לְכָל
צַד, וְאַלוּ הֵם מ' אוֹתוֹת
שְׁעוֹמְדוֹת בְּסוּד שֶׁל בְּרָאשִׁית
לְמַטָּה, בְּסוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, וְשִׁתִּי
אֲזַנִּים הֵן לְאַחוֹז בְּיַמִּין וְשִׁמְאֵל,
וְכֻלָּם עוֹמְדִים בְּסוּד שֶׁל ה"א.

הַשְׁתָּא אֲשַׁתְּכַח דְה"א דָּא, בְּכָל אֵינוֹן רִזִּין
עִילָאִין: בְּהַהוּא רְתִיכָא קַדִּישָׁא.
בְּאֵינוֹן תְּרִיסַר. בְּרִזָּא דְעֲשֶׂר סְפִירֵן. בְּרִזָּא
דְמ"ב אֲתוֹן מְחַקְקוֹן דְבִשְׁמָא קַדִּישָׁא. כִּלְא
אֲתַכְּלִיל בְּהַאי דְיוֹקְנָא דְה"א.

עֲבָשׁוּ נִמְצָא שְׁתַּה"א הַזֶּה בְּכָל
אוֹתָם סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים: בְּאוֹתָהּ
הַמְּרַכְבָּה הַקְּדוֹשָׁה, בְּאוֹתָם שְׁנַיִם
עֲשָׂר, בְּסוּד עֲשֶׂר סְפִירוֹת, בְּסוּד
שֶׁל אַרְבַּעִים וְשִׁתִּים אוֹתוֹת
הַמְּחַקְקוֹת שְׁבַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ. הַכֹּל
נִכְלָל בְּדִיוֹקָן הַזֶּה שֶׁל ה"א.

וְכִלְהוּ קַיִמִי בְּאַלְכֶסְנוֹן, בְּרִזָּא דְנִקְוּדָה
דְקַיִמָא בְּאַמְצַעִיתָא, דְאַכְרַע לְכִלְהוּ
בְּאוֹרְחַ מִישַׁר, סִטְרָא דָּא בְּסִטְרָא דָּא, וְכֵן
לְאַרְבַּע סִטְרִין, כִּלְהוּ קַיִמִי בְּמַתְקָלָא, תְּקַלָּא
דְקַיִמָא לְאַתְקַנָּא כִּלְא.

וְכֻלָּם עוֹמְדִים בְּאַלְכֶסְנוֹן, בְּסוּד
הַנִּקְוָה שְׁעוֹמְדַת בְּאַמְצַע,
שְׁמַכְרִיעָה אֶת כָּלָם בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל,
הַצַּד הַזֶּה בְּצַד הַזֶּה, וְכֵן לְד'
צְדָדִים, כָּלָם עוֹמְדִים בְּמַשְׁקָל,
הַמְּשַׁקֵּל שְׁעוֹמֵד לְהַתְקִין הַכֹּל.

בְּרִזָּא דָּא, אֲתַבְּרִיאוּ וְאַתְתַּקְנוּ כָּל הַנִּי תַתָּאי.
וְעַל דָּא כְּתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם
בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ. נַעֲשֶׂה, וַדַּאי אִיהוּ ה"א,
וְכָל הַנִּי דְקַיִמִין לְתַתָּא, וְאַתְאַחַדּוּ בְּה,
בְּדִיוֹקְנָה מְמַשׁ. כְּמָא דְאַיְקָרִי ה'. בַּר מַה דְאִית
חַדָּא לְעִילָא, בְּמַה דְלָא אֲתַחַזִּי כִּלְל בְּדִיוֹקְנָהּ,
וְלָא אִיתְרַשִּׁים בְּה לְאַיתַחַזָּא.

בְּסוּד הַזֶּה נִכְרָאוּ וְנִתְתַּקְנוּ כָּל
הַתַּחְתּוֹנִים הַלְלוּ, וְעַל זֶה כְּתוּב
(בְּרָאשִׁית א כו) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה
אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ. נַעֲשֶׂה,
וַדַּאי שְׁהוּא ה"א, וְכָל אֵלָה
שְׁעוֹמְדִים לְמַטָּה וְנִתְאַחוּ בְּה,
בְּדַמוֹתָהּ מְמַשׁ, כְּמוֹ שְׁנִקְרָאת ה',
כְּרִט לְמַה שֵׁיִשׁ אַחַד לְמַעְלָה בְּמַה
שֶׁלֹּא נִרְאָה כִּלְל בְּדִיוֹקְנָהּ, וְלֹא
נִרְשָׁם בְּה לְהִרְאוֹת.

כַּד אֲקָרִי ה"א, אֲזַדְמַנַּת בְּכָל הַנִּי רִזִּין. אִיהוּ
כִּלְא, בְּגִין דָּא קַיִמָא הַאי נִקְוּדָה גּוּ
אַמְצַעִיתָא, בְּגִין דְאַתְאַחִידַת בְּכוּלָּא, אֲלִין
דְלְסִטְרַ מְזֻרְחַ, אֲתַתְּחִידֵן בְּה, וְאִיהוּ עַמְהוֹן.
(אֲלִין דְלְסִטְרַ דְרוֹם אֲתַתְּחִידַת בְּה, וְאִיהוּ עַמְהוֹן. אֲלִין דְלְסִטְרַ צְפוֹן, אֲתַתְּחִידַת
עַמְהוֹן וְאִיהוּ עַמְהוֹן) וּבְגִין כֵּן אִיהוּ בְּכֻלָּא, וְכֻלָּא בְּה,
וְכֻלָּא ה"א. וְעַל דָּא כְּתִיב, נַעֲשֶׂה אָדָם, וְכְתִיב
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים, כִּלְא אִיהוּ בְּרִזָּא עִילָאָה כְּדָקָא
חַזִּי.

בְּשִׁנְקִרְאֵת ה"א, מְזַדְמַנַּת בְּכָל
הַסּוּדוֹת הַלְלוּ. הוּא הַכֹּל, מִשּׁוּם
זֶה עוֹמְדַת הַנִּקְוָה הַזֶּה בְּתוֹךְ
הָאֲמַצַּע, מִשּׁוּם שְׁנִתְחַזָּה בְּכֹל.
אֵלוּ שְׁלֻצַד מְזֻרְחַ נִתְחַזְּוּ בְּה,
וְהִיא עַמְהוֹם. (אֵלוּ שְׁלֻצַד דְרוֹם נִתְחַזְּוּ בְּה,
וְהִיא עַמְהוֹם. אֵלוּ שְׁלֻצַד צְפוֹן נִתְחַזְּוּ עִמָּם, וְהִיא
עַמְהוֹם). וּמִשּׁוּם כֵּן הִיא בְּכֹל, וְהַכֹּל
בְּה, וְהַכֹּל ה"א. וְעַל זֶה כְּתוּב
נַעֲשֶׂה אָדָם, וְכְתוּב וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים, הַכֹּל הוּא בְּסוּד עֲלִיוֹן
כְּרָאוּי.

וְכַרְ הַנִּי רִזִּין, וְכָל רִזִּין עִילָאִין, כִּלְהוּ

וְכַרְ הַסּוּדוֹת הַלְלוּ וְכָל הַסּוּדוֹת

העליונים כלם נודעים באותיות הללו ונרשמו באותה האות ממש, שתיחד השם הקדוש כראוי, והכל סוד עליון בשם הקדוש. עד כאן נרמזה החכמה העליונה בסוד האות ה"א, האחרונה שלארבע האותיות. אשרי חלקו של מי שנכנס ויצא, ויודע את דרכי הקדוש ברוך הוא להכנס ללא בושח לעולם הבא. הסוד של האות ו"ו המרכבה הקדושה העליונה שעומדת בקיום שלם, זה נחלק לשתי אותיות, שהן שתי ווי"ם ו"ו, זה כמו זה, והם שנים עשר סודות עליונים.

הו"ו העליונה הזו היא עומדת עם חמשת העמודים העליונים, שעומדת עליהם האות ה"א העליונה, והו"ו הזו, אף על גב שהיא שש, והסוד של שש, היא חמש, והסוד של חמש, והכל הוא כראוי.

הראשית בצד הימין, סוד האור הראשון הזה עומד על מרכבה אחת, שהיא שלש שלש, ולא ארבע. ואף על גב שאין מרכבה אלא בארבע, הכל כאן בסוד בשלש שלש. כמו שהאותיות הולכות בשם הקדוש, ומשום כך הכל הולך בשלש שלש.

האות ה"א שאמרת היא הרביעית באותיות, ומשום כך המרכבה שלה היא בארבע, ואף על גב שהיא בארבע, היא בשלש שלש, והכל הולך בדרך ישר לעלות זה כמו זה, להיות אחד. המרכבה שלצד דרום, שהיא ימין, (אותה מרכבה) בשלשה שיוצאת מתוף המאור, כשעולה הרוח שנושבת בי"ב רוחות, שמעלים ריח, ולא מעלים, כלולה בשלשה גונים, מאירה באור שנושא בתוכה, אחד לוחט

אשתמודען בהי אתון, ואתרשימו בההוא את ממש, לאתיחדא שמא קדישא פדקא יאות. וכלא רזא עילאה בשמא קדישא. עד הכא איתרמיזת חכמה עילאה, ברזא דאת ה"א בתראה דאתון ארבע. זפאה חולקיה מאן דעאל ונפק, וידע אורחוי דקודשא בריך הוא למיעל בלא כסופא לעלמא דאתי.

רזא דאת ו"ו רתיכא קדישא עילאה, דקיימא בקיומא שלים האי אתפלג לתרין אתון, דאינון תרין ווי"ן ו"ו, דא כגוונא דדא, ואינון תריסר רזין עילאין.

האי ו"ו עילאה, איהו קיימא בחמש סמכין עילאין, דקיימא עליהו את ה"א עילאה. והאי ו"ו, אף על גב דאיהו שית, ורזא דשית, איהו חמש, ורזא דחמש, וכלא איהו פדקא חזי.

שירותא בסטרא דימינא, רזא דנהורא קדמאה דא, קיימא על רתיכא חדא, דאיהו תלת תלת, ולא ארבע. ואף על גב דלית רתיכא אלא בארבע, כלא הכא ברזא בתלת תלת. כמה דאתון אזלין בשמא קדישא. ובגין כך כלא אזלא בתלת תלת.

את ה"א דקאמרת, איהי רביעתא דאתון. ובגין כך רתיכא דילה איהי בארבע. ואף על גב דאיהי בארבע, איהי בתלת תלת. וכלא אזלא בארז מישר, לסלקא דא כגוונא דדא, למהוי חד.

רתיכא דלסטור דרום, דאיהו ימינא, (הוא רתיכא) בתלתא די נפקא מגו בוצינא. פד

סלקא רוחא דנשיב בתריסר רוחין, דבוסמין דסלקין ריחין, ולא סלקין, כליל בתלת גוונין, נהיר בנהירו, ואישתאב בגווה. חד להיט באשא, וחד להיט במיא, וחד להיט ברוחא.

וְהָאֵי אֲתַפְרֵשׁ, וְהוּי (דף ה ע"א) תְּלַת. הָאֵי רוּחָא, כַּד אֲתַפְרֵשׁ וְהוּי תְּלַת גְּוונִין, אֵלִין לָאו אֵינוֹן אָשָׁא, וְלָאו אֵינוֹן מִיָּא, וְלָאו אֵינוֹן רוּחָא, אֶלָּא הָאֵי רוּחָא כַּד אֲתַפְרֵשׁ, כֹּל חַד וְחַד נְהִיר וְלֵהִיט וְיִהִיב תּוּקְפָא לְאַתְר דְּעֵלְיָה, וְלִבְתַּר אֲתַעְבִּיד סְמָךְ תַּחוּתֵיהּ.

גְּוונָא חַד אֲתַלְהִיט, וְאַתְקַף בֵּיה אָשָׁא, דְּאַתְפְּלִיל בְּהָאֵי סְטָרָא דִּימִינָא. גְּוונָא אַחְרָא אֲתַלְהִיט, וְאַתְתַּקַּף בֵּיה מִיָּא, דְּאַתְפְּלִילוּ בְּיַמִּינָא. גְּוונָא אַחְרָא אֲתַלְהִיט, וְאַתְתַּקַּף בֵּיה רוּחָא, דְּאַתְפְּלִיל בְּהָאֵי סְטָרָא דִּימִינָא. וְאֵלִין תְּלַת גְּוונִין אֵינוֹן רְתִיכָא חַדָּא לְסִטְר יַמִּינָא, בְּרִזָּא דְאֵת ה.

וְאֵלִין אֵינוֹן פִּינוּיִין, דְּאֵית בֵּיה בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּרִזָּא דֵאֵינוֹן שְׂמָהֶן דֵּאִיקְרִי בְּהוּ. וְעַל דָּא שְׂמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיקְרִי בְּכַמְהָ שְׂמָהֶן, וְכִלְהוּ אֲתַפְּלִילָן בְּכָל רִזָּא וְרִזָּא מֵאֵלִין סְטָרִין עֵילְאִין, דֵּאֵינוֹן שְׂמָהֶן דְּלֹא נִמְחַקִּין. סְטָר דָּא דְאֵיהוּ יַמִּינָא, אִיקְרִי אֵל. רְתִיכָא דִילְיָה אִיקְרִי גְדוּל בְּכָלְלָא. כַּד אֲתַפְרֵשׁא הָאֵי רְתִיכָא דְאֵלִין, אֵינוֹן תְּלַת גְּוונִין, הִכִּי אֵינוֹן שְׂמָהֶן אִיקְרוּן: גְּדוּ"ל, חֲסִי"ן, קְדוּ"ש. הֵינִי אֵינוֹן רְתִיכָא לִימִינָא, דֵּאִיקְרִי אֵל, רִזָּא עֵילְאָה מֵאֵינוֹן שְׂמָהֶן עֲשֵׂרָה. כְּמָה דְאוּקִימָנָא.

הֵינִי תְּלַת גְּוונִין, דֵּאֵינוֹן רְתִיכָא לְסִטְר יַמִּינָא, לְהִטִּין וְנִהְרִין לְתַתָּא (נ"א ל"ג לתתא). וְכָל גְּוונִין וְגוּוֹן מֵהֵינִי תְּלַתָּא, אֲתַפְרֵשׁ לְתַרִּין אַחְרַנִּין לְכָל

בְּאֵשׁ, וְאַחַד לֹוְהַט בְּמִים, וְאַחַד לֹוְהַט בְּרוּחַ, וְזֶה הַתַּפְרֵשׁ, וְהֵם שְׁלֹשׁ.

הַרוּחַ הַזֶּה, כַּאֲשֶׁר נִפְרְדַת וְנִהְיִית שְׁלֹשָׁה גְּוונִים, אֵלוּ אֵינָם אֵשׁ, וְאֵינָם מִים, וְאֵינָם רוּחַ, אֶלָּא הַרוּחַ הַזֶּה כְּשֶׁנִּפְרְדַת, כֹּל אֶחָד וְאַחַד מֵאֵיר וְלֹוְהַט וְנוֹתֵן תַּקְפָּה לְמָקוֹם שְׁעָלָיו, וְאַחַר כֵּן נַעֲשֶׂה סְמָךְ תַּחוּתָיו.

גַּוְוִין אֶחָד מִתְלַהֵט, וּמְחַזְקָה בּוּ הָאֵשׁ שְׁנֹכְלֵלַת בְּצַד הַיַּמִּין הַזֶּה. גַּוְוִין אַחַר מִתְלַהֵט, וּמְתַחַזֵּק בּוּ הַמִּים שְׁנֹכְלֵלוּ בְּיַמִּין. גַּוְוִין אַחַר מִתְלַהֵט, וּמְחַזְקָה בּוּ הַרוּחַ שְׁנֹכְלֵלַת בְּצַד הַיַּמִּין הַזֶּה, וּשְׁלֹשַׁת הַגְּוונִים הִלְלוּ הֵם מְרַכְבֵּה אַחַת לְצַד הַיַּמִּין בְּסוּד הָאוֹת הַזֶּה. וְאֵלוּ הֵם כְּפוּיִים שְׂיֵשׁ בְּקוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּסוּד שֶׁל אוֹתָם הַשְּׂמוֹת שְׁנֹקְרָא בְּהֵם, וְעַל זֶה שָׂמוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא בְּכַמְהָ שְׂמוֹת, וְכֹלָם נִכְלָלִים בְּכָל סוּד וְסוּד מִן הַצְּדָדִים הָעֵלְיוֹנִים הִלְלוּ, שֶׁהֵם שְׂמוֹת שְׁלֹא נִמְחַקִּים. הַצְּדָד הַזֶּה שֶׁהוּא יַמִּין נִקְרָא אֵל. הַמְרַכְבֵּה שֶׁלוֹ נִקְרָאת גְּדוּל בְּכָלְלָא, כְּשֶׁנִּפְרְדַת הַמְרַכְבֵּה הַזֶּה שֶׁל אֵלוּ, הֵם שְׁלֹשָׁה גְּוונִים, כֵּן נִקְרָאִים הַשְּׂמוֹת הִלְלוּ: גְּדוּ"ל, חֲסִי"ן, קְדוּ"ש. אֵלוּ הֵם הַמְרַכְבֵּה לַיַּמִּין שְׁנֹקְרָא אֵל, הַסוּד הָעֵלְיוֹן מֵאוֹתָם עֲשֵׂרֶת הַשְּׂמוֹת, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרַנּוּ.

שְׁלֹשַׁת הַגְּוונִים הִלְלוּ, שֶׁהֵם מְרַכְבֵּה לְצַד יַמִּין, לֹוְהִטִּים וּמֵאִירִים לְמַטָּה, וְכָל גַּוְוִין וְגוּוֹן מְשַׁלֵּשֵׁת אֵלָה נִפְרַד לְשֵׁנֵי אַחֲרִים לְכָל צַד, עַד שְׁנֹכְנְסוּ בְּחֻשְׁבוֹן שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשׁ, וְהֵם תַּשְׁעָה.

וְהַיַּמִּין הַזֶּה שְׂרוּכֵב עֲלֵיהֶם מְשַׁלֵּים לְעֲשֵׂרָה. אִף גַּם כָּל אֵלוּ נִקְרָאוֹת סְפִירוֹת עֵלְיוֹנוֹת וְקַטְנוֹת, וְכֹלָם מְדוּתָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

שְׁנַיִם שְׂיֵצְאוּ מִתּוֹךְ גַּוְוִין אֶחָד שֶׁהַחַזְקוֹ בּוּ הַמִּים, אֶחָד נִקְרָא רְחוּם, וְאַחַד נִקְרָא חַנוּן, אֵלוּ הֵם מֵאוֹתוֹ הַגְּוונִין שֶׁהַחַזִּיק בְּמִים. שְׁנַיִם שְׂיֵצְאוּ מֵאוֹתוֹ גַּוְוִין שֶׁהַחַזִּיק בּוּ הָאֵשׁ, אֶחָד נִקְרָא אַרְךָ אַפִּים,

ואחד נקרא רב חסד. אלו הם מאותו גון שהחזיקה בו האש. השנים שיצאו מאותו גון שהחזיקה בו הרוח, אחד נקרא חסיד, אחד נקרא סולח. ובסוד ספרו של חנוך זה נקרא טוב, וזה נקרא ישר, וסימנך (תהלים כח) טוב וישר ה'.

ומאלו נפרדים האורות למטה, וכלם מרפכות אלו לאלו, וכלם פנויים בחוץ, אבל לא נדבקים באלו כלפי מעלה, וכלם כלולים בצד הימין, וכלם אחד אל הצד הזה, והכל בסוד האות ו"ו.

הראשית בצד השמאל, הסוד של חשכה, שמתפשטת בחשכה למטה, עד שנברא ממנו גיהנם, מלהט מאותה החשכה של אש חזקה, אדמה, שחורה, וכאן מלהטים שביבים חזקים ששופעים ונמשכים למטה, וכלם מתוך החשכה שהיא השמאל, לצד הזה.

רק אור אחד העולה מתוך מדינת המדה מאיר לצד (שמאיר מצד) הימין, ומאותו האור מאיר לחשכה, ומגיעים אל אותה אש אורות, וקרבים אל אותה האש, אל אותו הימין, ומאיר ממנו.

אז מתפשטת ומאירה מתוך המאור רוח אחרת, שמאירה, מלהטת, זו מתפשטת להיות מרפכה לאותו צד השמאל, מתפשטת בסוד של שלשה גונים לצד הזה שנקרא צפון, והרוח הזו אין עולה עם בשמים ולא ריח, משום שהשמאל הזה נסקף

סטר. עד דעאלו בחושבנא תלת תלת, ואינון תשע. והאי ימינא דעלייהו רכיב, אשלים לעשרה. אוף נמי כל הני איקרון ספירן עילאין וזעירין, וכלהו מדות דקודשא ברין הוא.

תרון דנפקו מגו גוון חד דאתתקף ביה מיא, חד איקרי רחום, וחד איקרי חנון, אלין אינון מההוא גוון דאתתקף במיא. תרון דנפקו מההוא גוון דאתקף ביה אשא, חד איקרי ארף אפים, וחד איקרי רב חסד. אלין אינון מההוא גוון דאתתקף ביה אשא. תרון דנפקו מההוא גוון דאתתקף ביה רוחא, חד איקרי חסיד וחד איקרי סולח. וברזא דספרא דחנוך, האי איקרי טוב, והאי איקרי ישר. וסימנך (תהלים כח) טוב וישר ה'.

ומאלין מתפרשין נהורין לתתא. וכלהו רתיכין אלין לאלין. וכלהו פנויין לבר, אבל לא מתדבקין באלין לגבי עילא. וכלהו פלילין בסטרא דימינא. וכלהו חד לגבי האי סטרא. וכלא ברזא דאת ו"ו.

שירותא בסטרא דשמאלא, רזא דחשוכא דמתפשטא בחשוכא לתתא, עד דאיתברי מניה גיהנם, מלהטא מההוא חשוכא דאשא תקיפא, סומקא אוכמא. והכא מלהטין שביבין תקיפין, דנגדין ואתמשכן לתתא. וכלהו מגו חשוכא דאיהו שמאלא, להאי סטרא.

בר בוצינא חד דסלקא מגו מדידו דמשחתא נהיר לסטר (כ"א הנהיר מסטר) ימינא, ומההוא

נהירו נהיר לגבי חשוכא, ומטין לגבי ההוא אשא נהורין, וקרבין לגבי ההוא אשא, לגבי ההוא ימינא, ונהיר מניה.

ברין אתפשט ונהיר מגו בוצינא, רוחא אחרא דנהיר, מלהטא. הא איהו אתפשט למהוי רתיכא לההוא סטר דשמאלא. ואתפשט ברזא דתלת

גוֹוֹנִין, לְגַבֵּי הַי סֵטֶר דְּאִיקְרֵי צְפוֹן, וְהָאִי רוּחָא לָא סָלִיק בְּבוּסְמִין, וְלֹא רִיחָא, בְּגִין דְּהָאִי שְׂמָאֲלָא אִיסְתְּמִיךְ עַל הַהוּא רוּחָא דְאֵתְפָרֶשׁ בְּתַלְת גּוֹוֹנִין אֵלִין.

אֵלִין גּוֹוֹנִין נְהָרִין בְּתַלְת סֵטְרִין דְּאָשָׁא, דְּאִיהוּ סֵטְרָא דְשְׂמָאֲלָא. אָשָׁא גּוֹוֹן חֲשׂוּף, אָשָׁא גּוֹוֹן סוּמְקָא, אָשָׁא גּוֹוֹן אוּכְמָא. הֵינִי תַלְת גּוֹוֹנִין דְּמִתְפָּרְשֵׁן מֵהַהוּא רוּחָא דְנִפְקָא מִגּוֹ בּוּצִינָא, סְמִכִין לְתַרִין סֵטְרִין.

גּוֹוֹנָא חַד אֲתַלְהֵט, וְאֲתַתְקַף בֵּיה אָשָׁא גּוֹוֹן חֲשׂוּף דְּאִיהוּ בְּסֵטֶר שְׂמָאֲלָא. גּוֹוֹן אַחְרָא אֲתַלְהֵט, וְאִיתְתַּקַּף בֵּיה אָשָׁא גּוֹוֹן סוּמְקָא, דְּאִיהוּ בְּסֵטֶר שְׂמָאֲלָא. גּוֹוֹנָא תְּלִיתָאָה אֲתַלְהֵיט, וְאֲתַתְקַן בֵּיה אָשָׁא גּוֹוֹן אוּכְמָא, דְּאִיהוּ בְּהַהוּא סֵטֶר שְׂמָאֲלָא.

וְאֵלִין תַּלְת גּוֹוֹנִין, אֵינּוּן רְתִיכָא חֲדָא לְסֵטֶר שְׂמָאֲלָא, בְּרִזָּא דְאֵת ו"ו. אֵלִין אִיקְרוּן פִּינוּיִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרִזָּא דְשְׂמָאֲלָא. חַד אִיקְרֵי אֲדִיר. וְחַד אִיקְרֵי חֲזַק. וְכֹלֵא בְּכֹלֵא חֲדָא אִיקְרֵי גְבוּר. בְּגִין דְּסֵטְרָא דָּא דְּאִיקְרֵי שְׂמָאֲלָא, אִיהוּ אֱלֹהִים. וְהָא אוּקִימְנָא לְכַמְּה סֵטְרִין אִיקְרֵי אֱלֹהִים.

הֵינִי תַלְת גּוֹוֹנִין דְּאֵינּוּן בְּסֵטֶר שְׂמָאֲלָא, מְלַהֲטִין נְהָרִין לְתַתָּא, וְכֹל גּוֹוֹן וְגוֹוֹן מֵהֵינִי תַלְת, אִיתְפָּרִישׁ לְתַרִין אַחְרָנִין לְכֹל סֵטְרָא, עַד דְּעָאלוּ בְּחוּשְׁבְּנָא תַלְת תַּלְת, אֵינּוּן תַּשְׁעָה, פְּמָה דְּאוּקִימְנָא בְּסֵטְרָא אַחְרָא. וְהָאִי שְׂמָאֲלָא דְעֲלִיָּהוּ רְכִיב, אֲשֵׁלִים לְעֶשְׂרָה.

תַּרִין דְּנִפְקוּ מִגּוֹ גּוֹוֹן דְּחַד דְּאֲתַפְּלִיל גּוֹ אָשָׁא גּוֹוֹן חֲשׂוּף, חַד אִיקְרֵי שׁוּפְט וְחַד אִיקְרֵי דִיין. פְּמָה דְּאֵת אֲמַר אֱלֹהִים שׁוּפְט, וּכְתִיב אָבִי יְתוּמִים וְדִיין אֲלֻמְנוֹת אֱלֹהִים.

תַּרִין דְּנִפְקוּ מִגּוֹ גּוֹוֹן חַד דְּאֲתַפְּלִיל מִגּוֹ אָשָׁא סוּמְקָא, חַד אִיקְרֵי פְּבִיר

עַל אוֹתָהּ הַרוּחַ שֶׁנִּפְרְדָה בְּשִׁלְשֵׁת הַגּוֹנִים הַלְלוּ.

הַגּוֹנִים הַלְלוּ מְאִירִים בְּשִׁלְשָׁה צְדָדִים שֶׁל אֵשׁ, שֶׁהוּא צַד הַשְּׂמָאל. הָאֵשׁ בְּגוֹן חֲשׂוּף, אֵשׁ בְּגוֹן אָדָם, וְאֵשׁ בְּגוֹן שְׁחַר. שִׁלְשֵׁת הַגּוֹנִים הַלְלוּ שְׁנֵפְרָדִים מֵאוֹתָהּ הַרוּחַ שֶׁיֵּצֵאָה מִתּוֹךְ הַמְּאוֹר, תּוֹמְכִים אֶת שְׁנֵי הַצְּדָדִים.

צָבַע אֶחָד מִתְּלַהֲט, וּמִתְחַזֵּק בּוֹ אֵשׁ צָבַע חֲשׂוּף, שֶׁהוּא בְּצַד שְׂמָאל. צָבַע אַחֵר מִתְּלַהֲט, וּמִתְחַזֵּק בּוֹ אֵשׁ צָבַע אָדָם, שֶׁהוּא בְּצַד שְׂמָאל. צָבַע שְׁלִישִׁי מִתְּלַהֲט, וּנְתַקֵּן בּוֹ אֵשׁ צָבַע שְׁחַר, שֶׁהוּא בְּאוֹתוֹ צַד שְׂמָאל.

וְשִׁלְשֵׁת הַגּוֹנִים הַלְלוּ הֵם מְרַכְּבָה אַחַת לְצַד הַשְּׂמָאל בְּסוּד הָאוֹת ו"ו. אֵלוּ נִקְרְאִים כְּפוּיִים לְקוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּסוּד הַשְּׂמָאל. אֶחָד נִקְרָא אֲדִיר, וְאֶחָד נִקְרָא חֲזַק, וְהַכֹּל בְּכֹלֵל אֶחָד שֶׁנִּקְרָא גְבוּר, מְשׁוּם שֶׁהַצַּד הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא שְׂמָאל הוּא אֱלֹהִים, וְהָרִי בְּאָרְנוּ לְכַמְּה צְדָדִים נִקְרָא אֱלֹהִים.

שְׁדִשֵׁת הַגּוֹנִים הַלְלוּ שְׁבָצַד הַשְּׂמָאל, מְלַהֲטִים מְאִירִים לְמַטָּה, וְכֹל גּוֹן וְגוֹן מְשִׁלְשֵׁת אֵלֶּה נִפְרָד לְשְׁנֵי אַחֲרִים לְכֹל צַד, עַד שֶׁנִּכְנְסִים בְּחֻשְׁבוֹן שִׁלְשָׁה שִׁלְשָׁה, וְהֵם תַּשְׁעָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאָרְנוּ בְּצַד אַחֵר, וְהַשְּׂמָאל הַזֶּה שְׂרוּכְבַּ עֲלֵיהֶם מְשִׁלִּים לְעֶשְׂרָה.

שְׁנַיִם שֶׁיֵּצְאוּ מִתּוֹךְ גּוֹן שֶׁל אֶחָד שֶׁנִּכְלָל בְּתוֹךְ אֵשׁ בְּגוֹן חֲשׂוּף, אֶחָד נִקְרָא שׁוּפְט, וְאֶחָד נִקְרָא דִיין, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים נ) אֱלֹהִים שׁוּפְט, וְכָתוּב (שִׁם סח) אָבִי יְתוּמִים וְדִין אֲלֻמְנוֹת אֱלֹהִים.

שְׁנַיִם שֶׁיֵּצְאוּ מִתּוֹךְ גּוֹן אֶחָד שֶׁנִּכְלָל מִתּוֹךְ אֵשׁ אֲדָמָה, אֶחָד

סוּמְקָא, חַד אִיקְרֵי פְּבִיר

נקרא כפיר פת, ואחד נקרא איש
מלחמה. שנים שיצאו מתוך גון
אחד שנכלל והתחזק בתוך גון
האש השחרה, אחד נקרא פקד
עון, ואחד נקרא משלם גמול.

ומכאן נפרדים למטה לכמה
גבורות שאין להם חשבון, וכלם
נכללות בצד שמאל, ובכלם נקרא
הקדוש ברוך הוא, וכלם מרפבות
למטה לכל צד וצד, והכל בסוד
האות ו"ו.

משום שכל אות ואות מארבע
האותיות הללו שבסוד השם
הקדוש, כלן עומדות על מרפבות
קדושות וסומכות על מה
שנסמכו, וכלם רשומים עליהן,
כל אחד ואחד כראוי לו,
והמרפבות הללו הן פנויים
לאותו השם הקדוש על מה
שעומדים.

ועל כן, מי שבא ליחד את השם
הקדוש, צריך לדעת כל אחד
ואחד מאותם השמות של
הפנויים, על מה קימים, ומיהו
השם ששולט עליהם, ובאותו
הצד שעומדות המרפבות. והכל
בסוד השם הקדוש, בארבע
האותיות הללו שנקרא הקדוש
ברוך הוא בהם. אשרי אותם
הצדיקים שהולכים בדרך ישרה,
אשריהם בעולם הזה, ואשריהם
בעולם הבא, שהקדוש ברוך הוא
אוהב אותם.

הראשית בצד האמצעי, בפתח
המזרח, שפתח המזרח הוא עומד
באמצע, נוטל שני צדדים לסדרם
בכריחים ודלתות, בצד זה ובצד
זה.

הפתח הזה כלול מכל אלו
שאמרנו, וזה עומד על מרפבה
עליונה, והיא המרפבה שעומדת
בסוד האות ו"ו, שהיא (זה הוא) ו"ו
כלולה של כל אלה, וזה עומד
בסוד של כל ששת הצדדים

פתח. וחד איקרי איש מלחמה. תרין דנפקו
מגו גוון חד דאתפליל ואתתקף גו גוון אשא
אוכמא. חד איקרי פוקד עון, וחד איקרי
משלם גמול.

ומהבא אתפרשן לתתא, לכמה גבורין דלית
לון חושבנא. וכלהו פלילין בסטר
שמאלא, ובכלהו איקרי קודשא בריך הוא.
וכלהו רתיכין לתתא לכל סטר וסטר. וכלא
ברזא דאת ו"ו.

בגין דכל את ואת מהני ארבע אתוון דברזא
דשמא קדישא, פלהו קיימין על רתיכין
קדישין, סמכין על מה דאסתמיכו. וכלהו
רשימין עלייהו, פל חד וחד פדקא חזי ליה,
ואלין רתיכין אינון פינויין לההוא שמא
קדישא, על מה דקיימי.

ועל דא מאן דאתי לייחדא שמא קדישא
אצטריך למנדע פל חד וחד מאינון
שמחן דכנויין על מה קיימין. ומאן איהו שמא
דשליט עלייהו, ובההוא סטרא דקיימין
רתיכין. וכלא ברזא דשמא קדישא באלין
אתוון ארבע דאקרי קודשא בריך הוא בהון.
זפאין אינון צדיקא דאינון אזלין באורח
מישר, זפאין אינון בהאי עלמא, וזפאין
בעלמא דאתי, דקודשא בריך הוא רחים להון.
שירותא בסטרא דאמצעיתא, בפתחא דמזרח,
דפתחא דמזרח איהי קיימא
באמצעיתא. נטיל תרין סטרין, לעברא לון
בעברין ודשין, בסטרא דא ובסטרא דא.

פתחא דא איהי פלילא מפל הני דקאמרן.
ודא קיימא על רתיכא עילאה ואיהי
רתיכא דקיימא ברזא דאת ו"ו. דאיהו (כ"א דא
איהו) ו"ו פלילא דכל הני, ודא קיימא ברזא
דכל שית סטרין עילאין. דא קיימא על רתיכא

העֲלִיּוֹנִים, וְזֶה עוֹמֵד עַל מְרַכְּבָה אַחַת, שֶׁהוּא שְׁלֹשָׁה בְּיָמִין וּשְׂמָאל. יוֹצֵא מִתּוֹךְ הַמָּאוֹר. כְּשֶׁעוֹלֶה רוּחַ שְׁנוּשְׁכַת בְּשָׁנִים עֶשֶׂר רִיחוֹת שֶׁל בְּשָׁמִים, שְׁמַעְלִים רִיחַ וְלֹא מַעְלִים, הַרוּחַ הַזֶּה מְאִירָה בְּאוֹר, וְזוֹהִי רוּחַ שְׁהִיא שְׁלוֹם וְנִקְרָאת שְׁלוֹם.

וּכְשֶׁנִּפְרְדַת הַרוּחַ הַזֶּה, נִפְרְדַת בְּשְׁלֹשָׁה גּוֹנִים מְלֵהֲטִים בְּאֵשׁ וְרוּחַ וּמִים, כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר בְּיָמִין, וּכְשֶׁנִּפְרְדַת, כָּל אֶחָד וְאֶחָד לֹוֹהֵט בְּמִקּוּמוֹ וְנִתְּנָן תַּקָּף.

הַאוֹר הַזֶּה שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט מֵאוֹתוֹ (מֵאוֹתָה) רוּחַ לְכָל צֶד וְצֶד מֵאֵלּוֹ הַשְּׁלֹשָׁה, גּוֹן אֶחָד לֹוֹהֵט בְּאֵשׁ וּמְחַזֵּק אוֹתוֹ. גּוֹן אֶחָד לֹוֹהֵט בְּמִים וּמְרַכְּבָה אוֹתוֹ. גּוֹן שְׁלִישִׁי לֹוֹהֵט בְּרוּחַ, וּמֵאִיר לוֹ כְּאַרְבָּעִים מְלֵהֲטִים בְּשָׁנֵי הַצְּדָדִים הַלְלוֹ. וּשְׁלֹשַׁת הַגּוֹנִים הַלְלוּ הֵם מְרַכְּבָה אַחַת בְּסוּד הָאוֹת וְיָו, וְהוּא הַסּוּד שֶׁל הָאוֹת וְיָו.

וְאַתָּה הֵם הַכְּפוּיִים שֶׁנִּקְרָא בְּהֵם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָ שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא בְּכָל הַשְּׁמוֹת הַלְלוֹ, וְאֵלּוֹ הַכְּפוּיִים נִלְלִים בְּסוּד הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, שֶׁצֶד (הַשֵּׁם) הָאֲמֻצְעִי הַזֶּה נִקְרָא בּוֹ. וְאֵף עַל גַּב שְׁזֶה נִקְרָא בְּסוּד הָאוֹת וְיָו, זֶה נוֹטֵל אֶת כָּל הַשְּׁמוֹת הַעֲלִיּוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים, וְכָל אַרְבַּע אוֹתוֹת הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ אַחֲזוֹת בּוֹ, מִשּׁוּם שֶׁנוֹטֵל אֶת כָּל הַצְּדָדִים מֵעֵלָה וּמִטָּה, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל יְהוָה, כֹּאן תְּלוּי הַשֵּׁם הַזֶּה. וְהוּא יְהוָה נוֹטֵל שְׁתֵּי אוֹתוֹת לְמַעְלָה, וְנוֹטֵל אַחַת לְמַטָּה, וְהוּא עוֹמֵד בְּאֲמֻצְעוֹ, בֵּין מַעְלָה וּלְמַטָּה, וּמִשְׁנֵי הַצְּדָדִים כְּמוֹ שְׂאֲמֵרְנוּ.

הַמְרַכְּבָה שְׁלוֹ הִיא אֵשׁ בְּכָלֵל. כְּשֶׁנִּפְרְדַת הַמְרַכְּבָה הַזֶּה, שְׁהִיא עוֹמֵד בְּאֲמֻצְעוֹ, בֵּין מַעְלָה וּלְמַטָּה, וּמִשְׁנֵי הַצְּדָדִים כְּמוֹ שְׂאֲמֵרְנוּ.

חָדָא, דְּאִיהוּ תְּלַת בְּיָמִינָא וּשְׂמָאלָא. נִפְקָא מִגּוֹ בּוּצִינָא. כַּד סְלָקָא רוּחָא, (נ"א וו) דְּנִשְׁבִּיב בְּתַרְיֶסר רִיחִין דְּבוּסְמִין, דְּסְלָקִין רִיחָא וְלֹא סְלָקִין. הָאִי רוּחָא נְהִיר בְּנִהִירוֹ, וְדָא אִיהוּ רוּחָא דְּאִיהוּ שְׁלָמָא, וְאִיקְרִי שְׁלָמָא.

וְדָא רוּחָא כַּד אֲתַפְרֵשׁ, אֲתַפְרֵשׁ בְּתַלַת גּוֹוִינִין, מְלֵהֲטִין בְּאֵשׁא וְרוּחָא וּמִיָּא, כְּמָה דְּאֲתַמַר בְּיָמִינָא. וְכַד אֲתַפְרֵשׁ, כָּל חַד וְחַד לְהִיט בְּאַתְרֵיהּ, וְיַהִיב תּוּקְפָא.

הָאִי נְהִירוֹ דְּאֲתַפְשֵׁט מֵהוּא (נ"א מֵהִיא) רוּחָא לְכָל סְטָרָא וְסְטָרָא מֵהִנֵּי תְּלַתָּא, גּוֹוִנָא חָדָא לְהִיט בְּאֵשׁא, וְאַתְקִיף לִיהּ. גּוֹוִנָא אַחְרָא לְהִיט בְּמִיָּא, וְאַפִּישׁ לִיהּ. גּוֹוִנָא תְּלִיתָאָה לְהִיט בְּרוּחָא, וְנִהִיר לִיהּ כְּאַרְגּוֹוִנָא, מְלֵהֲטָא בְּתַרִין סְטָרִין אֵלִין. וְאַלִין תְּלַת גּוֹוִינִין, אֵינּוֹן רְתִיכָא חָדָא, בְּרָזָא דְּאֵת וְיָו, וְאִיהוּ רָזָא דְּאֵת וְיָו.

וְאַלִין אֵינּוֹן פִּינוּיִין דְּאִיקְרִי בְּהוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְּאֲתַמַר דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיקְרִי בְּכָל הִנֵּי שְׁמֵהוּן, וְאַלִין פִּינוּיִין אֲתַכְּלִילִין בְּרָזָא דְּשְׂמָא קְדִישָׁא, דְּהָאִי סְטָר (נ"א שְׂמָא) אֲמֻצְעִיתָא אִיקְרִי בִּיהּ. וְאֵף עַל גַּב דְּהָאִי אִיקְרִי בְּרָזָא דְּאֵת וְיָו, דָּא נְטִיל כָּל שְׁמֵהוּן עַלְאִין וְתַתְּאִין, וְכָל אַרְבַּע אֲתוּוֹן דְּשְׂמָא קְדִישָׁא בִּיהּ אַחֲזִידִן, בְּגִין דְּנְטִיל לְכָל סְטָרִין עֵילָא וְתַתְּא, וְדָא רָזָא יְהוָה, הֵכָא תְּלִיָּא שְׂמָא דָּא.

וְאִיהוּ יְהוָה, נְטִיל תְּרִין אֲתוּוֹן לְעֵילָא, וְנְטִיל חַד לְתַתְּא, וְאִיהוּ קָאִים בְּאֲמֻצְעִיתָא בֵּין עֵילָא וְתַתְּא, וּמִתְרִין סְטָרִין כַּדְקָאֲמַרְן.

רְתִיכָא דִּילִיהּ אִיקְרִי נוֹרָא בְּכָלְלָא. כַּד אֲתַפְרֵשׁ הָאִי רְתִיכָא דְּאִיהוּ הָאִי רוּחָא

כַּדְקָאֲמַרְן, וְאַתַּפְרֵשׁ לְתַלַת גּוֹוִינִין אַחְרֵנִין, דְּאִיקְרוּן נוֹרָא, אֲמֵ"ת, נוֹצֵ"ר חֶסֶ"ד. הִנֵּי אֵינּוֹן הַרוּחַ הַזֶּה כְּפִי שְׂאֲמֵרְנוּ, וְנִפְרְדַת לְשְׁלֹשָׁה גּוֹנִים אַחְרִים, שְׁנִקְרָאִים אֵשׁ, אֲמֵ"ת, נוֹצֵ"ר חֶסֶ"ד.

אלו הם שלשת אלה, שהן מרכבה קדושה, אל הצד הנה שעומד באמצע.

שרשת הגונים הללו שהם מרכבה קדושה של האות ו"ו, לוקטים ומאירים למטה, וכל גון משלשת הללו נפרד לשני אחרים לכל צד, עד שנעשים בחשבון שלשה שלשה לכל צד, והם תשעה, והשם הקדוש הנה ששולט עליהם משלים לעשרה.

וכך אחד ואחד מהצדדים הללו שלשה כפי שאמרנו, ימין ושמאל ואמצע, כל אחד ואחד בסוד המרכבות שלו, הוא עשרה, משום שהכל מעלה ומטה, בשלמות אחת הן עשר הספירות, עשר האמירות. וכל המרכבות הללו באותו הצד ששולט עליהם נקראים עשר ספירות, עשר אמירות. ומשום כך, כל אחד ואחד מן הצדדים הללו עולה לעשר מרכבות לכל צד עד שעולה כל אחד ואחד לחשבון גדול. ובא ראה, כל המרכבות הללו כשנפרדים לצדדיהם, כלם נקראים באותו השם ששולט עליהם, ובסוד של אותה האות ממש למטה.

שנים שיצאו מתוך נקדה אחת, אחד נקרא נשא עון, ואחד נקרא עובר על פשע. אלו הם מאותו גון שהתחזקו בו המים. שנים שיצאו מתוך הגון שהתחזקה בו האש, אחד נקרא מרום, ואחד נקרא רם. ובסוד של חנוף, השמות הללו כלולים בסוד של העולם הבא. וכאן בצד הנה, בוחן לבות, מרום, כמו שנאמר (תהלים י ה) מרום משפטיך מנגדו, וכתוב (שם צג ד) אדיר במרום ה', ואף על גב שהשם הנה עומד בעולם הבא, הרי פתוב מרום. ועל פן משתתף העולם הבא בכל אלה, וכך נקרא אלהים כמו הגונים של השמאל, והכל אחד.

הני תלת, דאינון רתיכא קדישא, להאי סטרא דקיימא באמצעיתא.

הני תלת גוונים, דאינון רתיכא קדישא דאת ו"ו, להטין ונהרין לתתא, וכל גוון מהני תלתא, אתפרש לתרין אחרנין לכל סטרא, עד דאתעבידו בחושבנא תלת תלת לכל סטר, ואינון תשעה, והאי שמא קדישא דשליט עלייהו אשלים לעשרה.

וכך חד וחד מהני סטרין תלתא דקאמרן, מינא ושמאלא ואמצעיתא, כל חד וחד ברזא דרתיכין דיליה איהו עשרה, בגין דכלא עילא ותתא, באשלותא חדא אינון עשר ספירן, עשר אמירן. וכל הני רתיכין בההוא סטרא דשליט עלייהו, איקרון עשר ספירן, עשר אמירן. ובגין כך כל חד וחד מהני סטרין, סלקא לעשר רתיכין לכל סטרא עד דסליק כל חד וחד לחושבן סגיא. ותא חזי, כל רתיכין אלין פד מתפרשן לסטרניהו, פלהו איקרון בההוא שמא דשליט עלייהו, וברזא דההוא את ממש לתתא.

תרין דנפקי מגו נקודה חדא, חד איקרי נושא עון, וחד איקרי עובר על פשע. אלין אינון מההוא גוון דאתתקף ביה מיא, תרין דנפקי מגו גוון דאתתקף ביה אשא, חד איקרי מרום, וחד איקרי רם.

וכרזא דחנוף, שמחן אלין פלילן ברזא דעלמא דאתי. והכא בהאי סטרא,

בוחן לבות, מרום, כמה דאת אמר (תהלים י ה) מרום משפטיך מנגדו, וכתוב (שם צג ד) אדיר במרום ה', ואף על גב דשמא דא קאים בעלמא דאתי, הא פתיב מרום. ועל דא אשתתף עלמא דאתי בכל הני, והכי איקרי אלהים כגוונים דשמאלא, וכלא חד.

גוונא תליתאה אתתקף ביה ריחא. אינון תרין
 דנפקו מניה, חד איקרי שוכן עד, וחד
 איקרי קדוש, ומאלין אתפרשן נהורין לתתא,
 וכלהו רתיכין אלין לאלין, וכלהו פינויין
 דאיקרי בהו קודשא בריך הוא, וכלהו
 אשתמודען בסטר דשליט עלייהו.

בגוונא דא אית סטרין תלתא, דנפקין מגו
 אלין סטרין עילאין דקאמרן, דאינון
 ימינא ושמאלא ואמצעיתא, ואלין נפקין לבר
 מנייהו, וקיימין תרין מנייהו לבר, וכלהו נטלי
 רתיכין לתתא, פגוונא דאלין עילאין, ולאו
 עילאין פגינייהו.

וארין דלתתא דנפקי מגו אלין סטרין עילאין
 דקאמרן, אינון פגוונא דילהון, חד
 איקרי ימינא וחד איקרי שמאלא, וחד דקאים
 באמצעיתא. גו ההוא אמצעיתא דקאמרן,
 וכלהו פלילן בהני תלת עילאין. וכלהו פלילן
 ברזא דאת ו"ו, דכליל פלהו. וכלהו ברתיכין
 ידיען מתפרשן בסטרייהו.

וארין לא איקרון בשמהן ידיעאן, בר באינון
 פינויין דלתתא, פגוונא דאינון פינויין
 עילאין, ואלין תתאין אחידן בעילאין, והני
 תלתא אוחרנין פלהו רתיכין לבר, והא
 אוקימנא.

הא חזי, הני תרין קיימין, אינון סמכין דלבר,
 ואינון ימינא ושמאלא, ואיקרון חסדי
 דוד, ואלין צבאות רתיכא דילהון. תרין
 דקיימין ועבדין שליחותא בנביאי קשוט.

ובתמן מתפרשין עובדין בעלמא באתגלייא,
 ורזא דא דכתיב, (תהלים קיא ב) גדולים
 מעשי ה'. גדולים: דנפקי מן גדול. ואלין
 איקרון (שם קיט קנו) רחמיך רבים ה'. (שם פט ו) איה

הגון השלישי מתחזקת הרוח בו.
 אותם שנים שיצאו ממנו, אחד
 נקרא שוכן עד, ואחד נקרא
 קדוש, ומאלו נפרדים האורות
 למטה, וכלם מרפכות אלו לאלו,
 וכלם פנויים שנקרא בהם הקדוש
 ברוך הוא, וכלם נודעים בצד
 ששולט עליהם.

כמו כן יש שלשה צדדים
 שיוצאים מתוך הצדדים
 העליונים הללו שאמרנו, שהם
 ימין ושמאל ואמצע, ואלו
 יוצאים החוצה מהם, ועומדים
 בחוץ שנים מהם, וכלם נוטלים
 מרפכות למטה, כמו שהעליונים
 האלה, ולא עליונים כמותם.

ואלו שלמטה שיוצאים מתוך
 אלו הצדדים העליונים שאמרנו,
 הם כמו שהם (פמותם), אחד נקרא
 ימין ואחד נקרא שמאל, ואחד
 שעומד באמצע, בתוך אותו
 האמצע שאמרנו, וכלם פלולים
 בשלשת העליונים הללו, וכלם
 פלולים בסוד האות ו"ו שפוללת
 את פלם, וכלם מתפרדים
 במרפכות ידועות בצדם.

ואלו לא נקראים בשמות ידועים,
 רק באותם הפנויים שלמטה, כמו
 שאותם הפנויים העליונים,
 והתחתונים הללו אחוזים
 בעליונים, ושלשת האחרים
 הללו פלם מרפכות מבחוץ, והרי
 בארנו.

בא וראה, שני העמודים הללו
 הם תומכים שמבחוץ, והם ימין
 ושמאל, ונקראים חסדי דוד,
 והצבאות הללו הם המרפכה
 שלהם, שנים שעומדים ועושים
 שליחות בנביאי האמת.

ובשם נפרדים המעשים של
 העולם בגלוי, וזה סוד הפתוב
 (תהלים קיא ב) גדולים מעשי ה'.
 גדולים, שיוצאים מן גדול, ואלו
 נקראו (שם קיא) רחמיך רבים ה', (שם פט ו) איה

רחמיך רבים ה', (שם פט ו) איה חסדיך הראשונים ה', (שם כהו) זכר רחמיך ה' וחסדיך

פי מעולם המה. ואף על גב
שבארנו שהם למעלה, (אף כרנפדים
למטה כמו שלמעלה, שכתוב (שם כו ו) כי
מעולם המה. מעולם המה למעלה) מעולם
המה למטה.

ועד כן לא נקראו בשמות כמו
שנקראו בשמות אותם שלמעלה.
והם כמו שלמעלה, אבל הם
בפולל של אותם שעומדים בחוץ,
והם התומכים של התורה
שיוצאים מן המרפבות
העליונות, ואלו הן שהזכיר דוד
המלך, וזה שהזכיר תמיד בפולל,
כמו שבארנו.

בא וראה, פל השמות העליונים
הללו מאותם העשרה שאמרנו
שלא נמחקים, יפה הוא. אלא
המרפבות הללו שלהם, שהם
השמות שנקראו כנויים, למה הם
נמחקים?

א"ל הסוד הזה הרי נתבאר בתוך
ספרו של רב המנונא סבא, שפל
השמות העליונים הללו הם
קיימים כמו גוף לנשמה העליונה,
שלא נודעות ולא התגלו,
והכנויים הללו הם לבוש לגוף,
כמו שהאגוז שיש קלפה לקלפה,
או אלו הפרחים שיש להם קלפה
לקלפה, והמח בפנים.

כן גם זה אלו עשרה השמות
הללו, כלם כמו שהקלפה הזו
למח. ואף על גב שכלם מח, פל
האורות העליונים והבשמים
העליונים אין מי שעומד
במקומם, אבל כלם כמו
שהקלפה אל מה שלא ידוע, ואין
עומד בחקמה פלל, וכל שפן סוד
האין סוף, והכנויים הללו הם
קלפה אליהם, והפל זה לפנים
מזה, והמח הנסתר לפני ולפנים,
שלא נודע פלל, ועל כן הקלפה
האחרונה לא אכפת לנו, ואף על
גב שנמחקים, עם כל זה לא נתנה
רשות למחק אפלו אות קטנה של
התורה.

חסדיך הראשונים ה'. (שם כה ו) זכר רחמיך ה'
והסדיך פי מעולם המה. ואף על גב דאוקימנא
דאינון לעילא, אוף הכי מתפרשן לתתא כגוונא דלעילא, דכתיב,
(שם כה ו) כי מעולם המה. מעולם המה לעילא. מעולם המה

לתתא.

ועד דא לא איקרון בשמהן, כגוונא דאיקרון
בשמהן אינון דלעילא. ואינון כגוונא
דלעילא, אבל אינון בכללא דאינון דקיימי
לבר, ואינון סמכין דאורייתא דנפקי מרתיכין
עילאין. ואלין הוו דאדפר דוד מלפא, ודא
איהו דאדפר תדיר בכללא פמה דאוקימנא.

הא חזי, פל הני שמהן עילאין מאינון עשרה
דקאמרן דלא נמחקין, יאות הוא. אלא
רתיכין אלין דילהון, דאינון שמהן דאיקרון
אינון פינוין, אמאי נמחקין.

א"ל רזא דא, הא אתמר גו ספרא דרב המנונא
סבא, דכל הני שמהן עלאין, אינון
קיימין כגופא לנשמתא עילאה, דלא אתידע,
ולא אתגלייא. ואלין פנויין אינון לבושא
לגופא. כגוונא דאגוזא, דאית קליפה
לקליפה, או אלין לבלבין, דאית לון קליפה
לקליפה, ומוחא לגו.

הכי נמי דא, אלין עשרה שמהן פלהו, כגוונא
דהאי קליפה למוחא. ואף על גב דכלהו
מוחא, פלהו נהורין עילאין, ובוסמין עילאין,
לית מאן דקאים בקיומיהו, אבל פלהו כגוונא
דקליפה לגבי מה דלא ידיע, ולא קיימא
בחכמתא פלל, וכל שפן רזא דאין סוף, והני
פינויין אינון קליפה לגבייהו, וכולא דא לגו
מן דא, ומוחא סתימאה לגו כגו, דלא אתידע
פלל, ועל דא קליפה בתרא לא איכפת לן,
ואף על גב דנמחקין, עם כל דא לא אתיהיב
רשותא למחא, אפלו אות זעירא דאורייתא.

וְאִם תֹּאמְרוּ, אִם כֶּף, הֵאָּה הָאֲחֻרוֹנָה הַזֹּאת שְׁאִמְרָנוּ הִיא קִלְפָּה אֲחֻרוֹנָה לְאֵלֹהֵינוּ? - לֹא כֶּף, הִיא קִלְפָּה לְעֵלְיוֹנִים הַלְלוּ, אֲבָל לְאוֹתָם הַכְּנֹוּיִים לֹא, שְׁהָרִי לֹא מִשְׁתַּמְּשִׁים בָּהּ, אֲלֵא אוֹתָם הַשְּׂמוֹת הָעֵלְיוֹנִים, וְלֹא אוֹתָם הַכְּנֹוּיִים.

אֲלֵא כִּשְׂחִיא עוֹלָה לְהַתְעַטֵּר לְמַעַלָּה וּלְהֶאֱחֹז בְּסוֹד הַיְמִין וְהַשְּׂמָאל, כָּל הַמְּרַכְּבוֹת הַלְלוּ שֶׁהֵן כְּנֹוּיִים, כָּלֵם מְקִיפִים אוֹתָהּ וּמְכַסִּים עָלֶיהָ סְבִיבוֹתֶיהָ כְּמוֹ בַעַל לְאִשָּׁה, שְׁפוֹרֵשׁ כְּנִפְיוֹ עָלֶיהָ, כֵּן הֵם פּוֹרְשִׁים אֶת הַכְּנָפִים שֶׁל בַּעֲלָהּ עָלֶיהָ וּמְכַסִּים אוֹתָהּ בְּכָל צֶדֶד, וְהִיא מְשַׁמֶּשֶׁת עִם בַּעֲלָהּ, וְסִימָן זֶה (יחזקאל טו ח) וְאֶפְרַשׁ כְּנָפֵי עֲלִיָּךְ, (רות ג ט) וּפְרַשְׁתָּ כְּנָפֶךָ עַל אֲמֹתֶךָ.

וּמִשּׁוּם כֶּף הֵם בְּפָנִים וְהֵם לְבַחוּץ, וְהִיא בְּפָנִים וְהִיא בְּחוּץ, וְכֶף הַכְּנֹוּיִים הֵם בְּפָנִים וְהֵם בְּחוּץ. מַה שֶּׁהוּא בְּפָנִים עוֹמֵד בְּחוּץ, מַה שֶּׁהוּא בְּחוּץ עוֹמֵד בְּפָנִים, וְהַכֵּל הוּא יָפָה. אֲשֶׁרִי חֶלְקֵם שֶׁל אוֹתָם שְׂיוֹדְעִים לְלֶכֶת בְּדַרְךְ יִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא יִטְעוּ לְיִמִּין וּשְׂמָאל, כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרָנוּ (הושע יד י) כִּי יִשְׂרָאֵל דָּרְכֵי ה'.

הַמַּעֲיָן שֶׁל הַבְּאָר שֶׁלֹּא פוֹסֵק לְעוֹלָמִים, זֶה עוֹמֵד בְּקִיּוּם לְקִיּוּם הַכֵּל, כָּל הָעֵלְיוֹנִים וְכָל הַתַּחְתּוֹנִים עוֹמְדִים בְּזוּהַ, לְאַהֲבָה שֶׁל תְּשׁוּקָה, מִשּׁוּם שֶׁזוֹ תְּשׁוּקָה לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, לְהֵאִיר הַפָּנִים וּלְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן.

בְּזוּהַ אֵין הַמְּרַכְּבָה עוֹמֵדֶת בּוֹ לְגִלּוּי, אֲלֵא הַכֵּל נִסְתָּר בְּסִתְרָוֹ וְלֹא עוֹמֵד בְּהַתְגַּלוּת, אֲלֵא כָּל הַשְּׂמוֹת הָעֵלְיוֹנִים וְכָל הַמְּרַכְּבוֹת, כָּלֵם בְּאִים אֵלָיו בְּלִחַשׁ.

כִּשְׂאוֹתָם הַשְּׂמוֹת בְּאִים אֵלָיו, הַמְּרַכְּבוֹת הַלְלוּ פְּרוּשׁוֹת וּמְכַסּוֹת אֶת כָּל הַצְּדָדִים לְדַרְגָּה הַזֹּאת וּלְדַרְגָּה שְׁלֵמַטָּה, וְאֵלוֹ נִקְרָאִים

וְאִי תִימָא, אִי הָכִי, הִיא ה' בְּתַרְאָה דְקֶאֱמָרְן, אִיהִי קְלִיפָּה (דף ו ע"א) בְּתַרְאָה לְגַבֵּי אֵלִין. לֹאוּ הָכִי, קְלִיפָּה אִיהִי לְגַבֵּי אֵלִין עֵילְאִין, אֲבָל לְגַבֵּי אֵינוֹן פִּינוּיִין לֹאוּ. דִּהָא לֹא מִשְׁתַּמְּשִׁי בָּהּ, אֲלֵא אֵינוֹן שְׂמָהֵן עֵילְאִין, וְלֹאוּ אֵינוֹן פִּינוּיִין.

אֲלֵא כִּד אִיהִי סְלֶקָא לְאַתְעֵטְרָא לְעֵילָא, וְלְאַתְאַחְדָּא בְּרָזָא דִימִינָא וּשְׂמָאלָא, כָּל הַגֵּי רְתִיכִין דִּאֵינוֹן פִּינוּיִין, כְּלָהוּ סְחָרִין לָהּ, וְחַפִּיִין עָלָהּ סְחָרְנָהּ, כְּבַעֲלָהּ לְאַתְתָּא, דְּפָרִישׁ גְּדַפְיָה עָלָהּ, הָכִי אֵינוֹן פְּרִישִׁין גְּדַפִּין דְּבַעֲלָהּ עָלָהּ, וְחַפִּיִין לָהּ בְּכָל סְטָרָא, וְאִיהִי מְשַׁמֶּשֶׂת בְּבַעֲלָהּ, וְסִימָנָא דָּא (יחזקאל טו ח) וְאֶפְרַשׁ כְּנָפֵי עֲלִיָּךְ, (רות ג ט) וּפְרַשְׁתָּ כְּנָפֶךָ עַל אֲמֹתֶךָ.

וּבְגִין כֶּף אֵינוֹן לְגוֹ וְאֵינוֹן לְבָר, וְאִיהִי לְגוֹ וְאִיהִי לְבָר, וְהַגֵּי פִינוּיִין אֵינוֹן לְגוֹ, וְאֵינוֹן לְבָר. מַה דִּאִיהוּ לְגוֹ קִיּוּמָא לְבָר, מַה דִּאִיהוּ לְבָר קִיּוּמָא לְגוֹ, וְכֵלָא שְׁפִיר אִיהוּ. זַפְאָה חוֹלְקִיהוּן דִּאֵינוֹן דִּידְעִין לְמִזִּיל בְּאוֹרַח מִיִּשְׂרָאֵל, דִּלָּא יִטְעוּן לְיִמִּינָא וּשְׂמָאלָא, כְּמַה דִּאֲוִקִימָנָא, (הושע יד י) כִּי יִשְׂרָאֵל דָּרְכֵי ה'.

מְבוּעָא דְבִירָא דִּלָּא פָּסִיק לְעֵלְמִין, הִיא קִיּוּמָא קִיּוּמָא, לְקִיּוּמָא כֵּלָא, כְּלָהוּ עֵילְאִין וְכְלָהוּ תַתְּאִין, קִיּוּמִין בְּהֵאִי לְרַחֲמָא דְתִיאֹבְתָא, בְּגִין דִּאִיהוּ תִיאֹבְתָא לְעֵילָא וְתַתָּא, לְאַנְהָרָא אֲנַפִּין, וְלֹא שְׂקָאָה גְּנַתָּא.

בְּהֵאִי לֹאוּ רְתִיכָא קִיּוּמָא בִּיהַ לְאַתְגְּלִיא, אֲלֵא כֵּלָא אִיהוּ סְתִים בְּסִתִּימוֹ, וְלֹא קִיּוּמָא בְּאַתְגְּלִיא, אֲלֵא כְּלָהוּ שְׂמָהֵן עֵילְאִין, וְכְלָהוּ רְתִיכִין, כְּלָהוּ אֲתָאֵן לְגַבִּיָּה בְּלַחֲשֵׁי.

כִּד אֵינוֹן שְׂמָהֵן אֲתִיִין לְגַבִּיָּה, אֵלִין רְתִיכִין פְּרִישָׁאֵן וְחַפִּיִין לְכָל סְטָרִין, לְדַרְגָּא דָּא הַמְּרַכְּבוֹת הַלְלוּ פְּרוּשׁוֹת וּמְכַסּוֹת אֶת כָּל הַצְּדָדִים לְדַרְגָּה הַזֹּאת וּלְדַרְגָּה שְׁלֵמַטָּה, וְאֵלוֹ נִקְרָאִים

הַכִּנְפִים שֶׁל בַּעֲלָה, לְכַסּוֹת עַל הַכֵּל, וְהַדְרָגָה הַזֹּאת נִכְנָסֶת בְּלַחֲשׁ, כְּמוֹ הַמַּעֲזִין לְתוֹךְ הַבָּאָר שֶׁלֹּא פּוֹסְקִים מִיָּמָיו לְעוֹלָמִים וְלֹא נִפְרָד הַמַּעֲזִין לְעוֹלָמִים, וְהַכֵּל הוּא בָּאָר, שְׁפָתוֹב (במדבר כא יח) בָּאָר חֲפְרוּהָ שָׂרִים, (בראשית כו יט) בָּאָר מִים חַיִּים. וְהָרִי בְּאֶרְצוֹהָ.

הַמַּעֲזִין הַזֶּה שֶׁל הַבָּאָר הוּא נִסְתָּר אֶל אוֹתָהּ הַבָּאָר, שֶׁנִּכְנָס אֵלָיו בְּלַחֲשׁ, וְזֶה חוֹפֵר לְתוֹךְ אוֹתָהּ נִקְדָּה שְׁאֵמְרָנוּ, הַסּוּד שֶׁל ה"א הַחֲרוּזָה, וְחוֹפֵר בָּהּ וְנִכְנָס אֵלֶיהָ, וְלֹא נוֹדַע כָּלֵל.

וְזֶהוּ כְּמוֹ שֶׁבְּאֶרְצוֹ לְמַעְלָה, שֶׁכְּשֶׁאֵלֶף מִתְחַבֵּרֶת עִם ה"א אוֹ יו"ד, הַה"א הַזֶּה הוּא בְּנִקְדָּה אַחַת לְהִיטִיב לְעוֹלָם כְּמוֹ א"ה אוֹ י"ה, וְאֵז אוֹתוֹ הַמַּעֲזִין שֶׁל הַבָּאָר חוֹפֵר לְתוֹךְ אוֹתָהּ נִקְדָּה וְנִכְנָס בְּתוֹכָהּ וְלֹא נוֹדַע.

וְאֵז אוֹתָהּ נִקְדָּה עוֹמְדַת בְּסוּד שֶׁל קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, וְעַל כֵּן סוּד הַזִּכְרוֹן שֶׁלָּהּ, הוּא בְּסוּד שֶׁל קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, (במקום) שִׁיִּצִיאַת הַרוּחַ עוֹמְדַת בְּבֵית הַגְּרוּן, אֵהִי"ה, מְשׁוּם שֶׁזֶהוּ הַמְּקוֹם שֶׁעוֹמֵד קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, קוֹל גְּדוֹל וְלֹא נוֹדַע, וְאֵינוֹ רוּחַ מְמֹשׁ. וְאֵז הוּא ה"א בְּחִבּוּר שֶׁל אוֹתָן הָאוֹתוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת, וְהַכֵּל שֶׁם אֶחָד, לְהָאִיר מִלְּמַעְלָה וּמִלְּמַטָּה (לְמַעְלָה וּלְמַטָּה).

כְּשֶׁחוֹפֵר הַמַּעֲזִין הַזֶּה בְּנִקְדָּה הַזֹּאת וְנִכְנָס לְתוֹכוֹ, אֵז כָּל אוֹתָם הַשְּׂמוֹת הַעֲלִיּוֹנִים וְכָל אוֹתָם הַצְּדִידִים הַעֲלִיּוֹנִים שְׁאֵמְרָנוּ, כָּלֵם נִכְנָסִים לְתוֹכוֹ, בְּתִשׁוּקָה, בְּרוּחַ שְׁלֵמָה לְמַעְלָה, בְּתִשׁוּקָה נִכְנָסִים בָּהּ וְלֹא בְּדָבָר אַחֵר. הַכֵּל בְּרוּחַ וְלֹא בְּגוּף, כְּמוֹ בַּעֲלָה שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט מִכָּל לְבוּשָׁיו בְּשַׁעֲהָ שֶׁבָּא לְהַזְדַּוֵּג עִם אֲשֵׁתוֹ. כֵּן הֵם כָּל אוֹתָן הַמְּרַכְּבוֹת שְׁאֵמְרָנוּ שֶׁלְּמַעְלָה וּמַטָּה, כֵּלָן סוֹכְבוֹת אוֹתָהּ

וְלִדְרָגָה דִּלְתַּתָּא, וְאֵלִין אִיקְרוּן גְּדַפִּין דְּבַעֲלָה. לְחַפְיָא עַל כֵּלָא. וְהָאִי דְרָגָא עָאל בְּלַחֲשׁוֹ, כְּמַבּוּעָא גּוּ בִירָא, דִּלְא פְּסֻקִין מִיָּמָיו לְעַלְמִין, וְלֹא אֶתְפָּרֵשׁ מַבּוּעָא לְעַלְמִין. וְכֵלָא אִיהוּ בָּאָר, דְּכֵתִיב (במדבר כא יח) בָּאָר חֲפְרוּהָ שָׂרִים (בראשית כו ט) בָּאָר מִים חַיִּים. וְהָא אוֹקִימָנָא.

הָאִי מַבּוּעָא דְבִירָא, אִיהוּ סְתִים לְגַבִּי הוּא בִירָא, דְּעָאל לְגַבִּיהָ בְּלַחֲשׁוֹ, וְהָאִי כְּרִי גּוּ הִיא נִקּוּדָה דְקֶאֱמָרָן, רָזָא דְה"א בְּתִרְאָה, וְכְרִי בָּהּ, וְעָאל לְגַבִּיהָ, וְלֹא אֶתִיידַע כָּלֵל.

וְהָאִי אִיהוּ כְּמָא דְאוֹקִימָנָא לְעִיל, דְּכַד אֵלֶף אֶתְחַבֵּר בְּה"א, אוֹ יו"ד, הָאִי ה"א אִיהִי בְּנִקּוּדָה חֲדָא לְאוּטְבָא לְעַלְמָא, כְּגוֹן א"ה, אוֹ י"ה. כְּדִין הִיא מַבּוּעָא דְבִירָא, כְּרִי גּוּ הִיא נִקּוּדָה, וְעָאל לְגוּוּהָ, וְלֹא אֶתִיידַע.

וְכַדִּין הִיא נִקּוּדָה קְיִימָא בְּרָזָא דְקֶדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים. וְעַל דָּא רָזָא דְדוּכְרָנָא דִּילָהּ, אִיהוּ בְּרָזָא דְקֶדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, (בְּאֶתֵר) דְּמִפְקָנוּ דְרוּחָא קְיִימָא בְּבֵי גְרוּנָא, אֵהִי"ה, בְּגִין דְּהָאִי אִיהוּ אֶתֵר דְקְיִימָא קֶדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, קוֹל גְּדוֹל וְלֹא אֶשְׁתַּמוּדַע, וְלֹא אִיהוּ רוּחָא מְמֹשׁ. וְכַדִּין אִיהוּ ה"א בְּחִיבּוּרָא דְאֵינוֹן אֶתְוּוֹן עֵילְאִין, וְכֵלָא שְׂמָא חֲדָא, לְאַנְהָרָא מְעִילָא וּמִתַּתָּא (נ"א לְעִילָא וּלְתַתָּא).

כַּד כְּרִי הָאִי מַבּוּעָא בְּהָאִי נִקּוּדָה, וְעָאל בְּגוּוּהָ, כְּדִין כָּל אֵינוֹן שְׂמָהֵן עֵילְאִין, וְכָל אֵינוֹן סְטְרִין עֵילְאִין דְקֶאֱמָרָן, כְּלָהוּ עָאלִין בְּגוּוּהָ, בְּתִיאֻבְתָּא, בְּרוּחָא שְׁלִים לְעִילָא, בְּתִיאֻבְתָּא עָאלִין בָּהּ, וְלֹא בְּמַלְהָ אַחֲרָא. כּוֹלָא בְּרוּחָא וְלֹא בְּגוּפָא. כְּבַעֲלָה דְאֶשְׁתַּלִּיל מִכָּל לְבוּשָׁיו, בְּשַׁעֲתָא דְאֶתִי לְאֶזְהִיּוּגָא בְּאִיתַתִּיהָ, הִכִּי נָמִי כָּל אֵינוֹן רְתִיכִין דְקֶאֱמָרָן דְלְעִילָא וְתַתָּא, כְּלָהוּ סְחָרִין לָהּ, וְאֵינוֹן חֲפְיִין עֲלָהּ, וּבַעֲלָה אֶשְׁתַּלִּיל

מפלהו. ועל דא לא אתיין כל אינון שייפין
לאתחברא בה, אלא ברוח ממש, וכדין כלא
איהו רעותא חדא.

ועל דא בשעתא דקודשא בריך הוא זמין
לגבה, וישראל לאו אינון זכאין דאינון

(יהו) פתילה לאנהרא, מה פתיב, (שיר השירים ה ג)

פשטתי את כתנתי איככה אלבשנה רחצתי את
רגלי איככה אטנפם. פשטתי את כתנתי, אלין
אינון פינויין דקאמרן, דכלהו פד מתחברן
אינון כתנתא דקודשא בריך הוא, וכד איהו
זמין לגבה, איהו אשתליל מכולהו, לאתחברא
בהדה, ועל דא פשטתי וגו', לאתתקנא ולמהוי
זמין לאוטבא לך, ואת לא מתתקנא פדקא
יאות, השתא איככה אלבשנה, ואתהדר
ואסתלק מינה.

רחצתי את רגלי איככה אטנפם, הא אסחית
רגלי מההוא טינופא, ומאי איהו, בגין

דכד אתתקנית ואזדמנית לגבך, אעברית ההוא
סטרא אוחרא מסאבא מקמי רגלי. השתא
איככה אהדר לשוייא ההוא טינופא, לחפייא
על מקדשא, הואיל ואת לא זמינת בתיקונך
לאתתקנא לגבאי. הכא אוליפנא, דכד רוח
מסאבא אתעבר מעלמא, פדין אתרבי כלא
עילא ותתא. ועל דא רחצתי את רגלי, איככה
אטנפם פמלקדמין.

ובגין כך, כל אינון פינויין אתפשטו, בשעתא
דהאי מבוועא פרי בההוא נקודה,

ואסתים בגויה. וכדין פד ההוא מבוועא אסתים
בגויה, פדין כלא אנהיר ובירא אתמליא
מההוא מבוועא דעאל בגויה ואסתים ביה
בחשאי. אינון פינויין חפזין עלה ואתפשטו
לסטר דא ולסטר דא.

ומכסות עליה, ובעלה מתפשט
מכלם, ועל כן לא באים כל אותם
האיברים להתחבר עמה, אלא
ברוח ממש, ואז הכל הוא רצון
אחד.

ועל כך, בשעה שהקדוש ברוך
הוא מזמן אליה, וישראל אינם
צדיקים, שהם (שיהיו) פתילה
להאיר, מה פתוב? פשטתי את
כתנתי איככה אלבשנה רחצתי
את רגלי איככה אטנפם. פשטתי
את כתנתי, אלו אותם הפנויים
שאמרנו, שכאשר כלם
מתחברים, הם הכתנת של
הקדוש ברוך הוא, וכשהוא מזמן
אליה, הוא מתפשט מכלם,
להתחבר עמה, ועל כן פשטתי
וגו', להתתקן ולהיות מזמן
להיטיב לך, ואת לא מתקנת
כראוי, כעת איככה אלבשנה?
וחזור ומסתלק ממך.

רחצתי את רגלי איככה אטנפם,
הרי רחצתי את רגלי מאותו טנוף,
ומה הוא? משום שכאשר
התתקנתי והזדמנתי אליך,
העברתי את אותו הצד האחר
הטמא מלפני רגלי, כעת איך
אחזר לשים אותו הטנוף לכסות
על המקדש, הואיל ואת לא
זמינה בתקונים להתתקן אלי?
כאן למדנו, שפשרוח הטמאה
עוברת מן העולם, אז הכל
מתגדל למעלה ולמטה, ועל זה
רחצתי את רגלי איככה אטנפם
כמו מקדם?

ומשום כך, כל אותם פנויים
התפשטו בשעה שהמעין הזה
פורח באותה נקודה ונסתר
בתוכה, ואז, כשאותו המעין
נסתר בתוכה, אזי הכל מאיר,
והבאר מתמלאת מאותו המעין
שנכנס לתוכה ונסתר בה בחשאי,
אותם הפנויים מכסים עליה
ומתפשטים לצד זה ולצד זה.

וְאֵלֵינוּ הֵם הַגְּלִידִים שֶׁל הַאֲגוּז הַדֶּק שְׁעוֹמֵד וּמְכֶסֶה בַּפְּנִים הַמֵּחַ, וְאוֹתָהּ הַקְּלִפָּה הַתְּקִיפָה נִשְׁבֶּרֶת וְלֹא עוֹמֶדֶת שָׁם, וְאִז הַכֹּל הוּא בְּסוּד עֲלוֹיִן לְלַכֵּת בְּסוּדוֹת הַלֵּל. אֲשֶׁרֵי אוֹתָם שְׁמִסְתַּכְּלִים בְּרִצּוֹנָם דְּבָרִים שֶׁל סוּדוֹת עֲלוֹיִנִים, לְלַכֵּת בְּדַרְךְ אֶמֶת לְזָכוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה וּלְהֵאִיר לְעוֹלָם הַבָּא, עֲלֵיהֶם כְּתוּב וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ כִּזְהַר הַרְקִיעַ וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד. אֲשֶׁרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

דְּיוֹקָן הָאוֹתִיּוֹת, בְּסוּד הַקְּדוּשׁ ה"א הַתְּחַתּוֹנָה כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ, סוּד הַמְּקַדָּשׁ, כְּשִׁשׁוּלְטַת הַלְּבָנָה וּמִתְקַשֶּׁטֶת לְשִׁמְשׁ לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ אוֹר, הֵם עוֹמְדִים כְּשֵׁנֵי אֱהוֹבִים זֶה כְּנֶגֶד זֶה, וְאוֹתָן הַבְּתוּלוֹת שְׁעוֹמְדוֹת עִמָּה, מִתְקַשֶּׁטוֹת וּמִתְתַקְּנוֹת בְּתַקּוּנֵים, אַחַת מֵאַחֲרֶיהָ וְאַחַת מִלְּפָנֶיהָ, וְאַחַת מִצַּד זֶה וְאַחַת מִצַּד זֶה, וְהִיא עוֹמֶדֶת בְּאֲמֻצָּע.

וְשִׁבְעִים וְשָׁנַיִם סִנְהֶדְרִין עוֹמְדִים בְּחֻצֵי גֶרֶן עֲגֻלָּה לְעִשׂוֹת גּוֹף לְלַבְנָה, לְקַשֵּׁט אֶת הַגְּבִירָה לְבַעֲלָהּ, וְהִיא עוֹמֶדֶת כְּמוֹ זֶה כ, כְּמִחְצִית הַלְּבָנָה.

וְזוֹ (מ) הַנִּקְדָּה הָאֲמֻצְעִית, שְׁאוֹתָהּ הַנִּקְדָּה נוֹטֶלֶת אֶת אוֹרָה מִן הַשֶּׁמֶשׁ לְהֵאִיר לְכֹל הַגּוֹף, וְסוּד זֶה, הַנִּקְדָּה שְׁעוֹמֶדֶת בְּחֻצֵי הָעֵינַן, שֶׁהִכֵּל קִיָּם בְּנִקְדָּה הִיא שְׁעוֹמֶדֶת בְּאֲמֻצָּע, שֶׁהִיא נוֹטֶלֶת אֶת כֹּל הָאוֹר לְהֵאִיר לְכֹל הָעֵינַן. וְהַלְּבָנָה אֵינָה מֵאִירָה אֶלָּא מִתּוֹךְ נִקְדָּה אַחַת שְׁעוֹמֶדֶת וְנִסְתָּרֶת בְּתוֹךְ הָאֲמֻצָּע, אֵף עַל גַּב שְׁלֹא נִרְאִית בְּלְבָנָה.

בֹּא וּרְאֵה, אֵינִי לָךְ עֲגוּלָה בְּעוֹלָם שְׁלֹא נַעֲשֶׂה מִתּוֹךְ נִקְדָּה אַחַת שְׁעוֹמֶדֶת בְּאֲמֻצָּע. וּמִשׁוּם כֵּן, הָעֲגוּלָה שֶׁל הַלְּבָנָה, מִתּוֹךְ נִקְדָּה

וְהֵי אֵינּוֹן גְּלִידִין דְּאֲגוּזָא קְלִישָׁא, דְּקִיּוּמָא וְחַפְיָא לְגוּ עַל מוּחָא, וְהֵיִיא קְלִיפָּא תְּקִיפָּא, אַתְּבֶרֶת וְלֹא קִיּוּמָא תְּמַן. וְכִדִּין כִּלְאֵי אֵיִהֵי בְּרִזָּא עֵילָאָה, לְמִיִּהֵךְ בְּרִזִּין אֵלִין. זְכָאִין אֵינּוֹן דְּמִסְתַּכְּלִין בְּרַעוּתֵיהוּ, מְלִין דְּרִזִּין עֵילָאִין, לְמִיִּהֵךְ בְּאוּרַח קְשׁוּט, לְמִזְבֵּי בְּהֵאֵי עֲלָמָא, וְלֹאֲנַהֲרָא לׁוֹן בְּעֲלָמָא דְאַתִּי. עֲלֵיִיהוּ כְּתִיב, (דְּנִיאל יב ג) וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ כִּזְהַר הַרְקִיעַ וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד. זְכָאִין אֵינּוֹן בְּעֲלָמָא דִּין וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי.

דְּיוֹקָנָא דְאַתּוּוֹן, בְּרִזָּא קְדִישָׁא ה"א תְּתַאָּה דְקֶאֱמַרְוֹ, רִזָּא דְמִקְדָּשָׁא, סִיִּהֲרָא כַּד שְׁלֵטָא, וְאַתְקַשֶּׁטֶת לְגַבֵּי שְׁמַשָּׁא, לְקַבֵּלֵא נְהוּרָא מִנֵּיהּ. אֵינּוֹן קִיּוּמִין כְּתָרִין רְחִימִין דָּא לְקַבֵּל דָּא, וְאֵינּוֹן בְּתוּלָאֵן דְּקִיּוּמָן בְּהֶדְהָ, אַתְקַשֶּׁטֶן וְאַתְתַּקְּנִין בְּתִיקוּנֵין, חֲדָא בְּתַרְאָה, וְחֲדָא לְקַמָּאָה, וְחֲדָא מִסְטָרָא דָּא, וְחֲדָא מִסְטָרָא דָּא, וְאֵיִהֵי קִיּוּמָא בְּאֲמֻצְעִיתָא.

וְשִׁבְעִין וְתָרִין סִנְהֶדְרִין, קִיּוּמִין כְּפִלְגוּ גוֹרְן עֲגוּלָה, לְמִיעֶבֶד גּוּפָא לְסִיִּהֲרָא, לְאַתְקַשֶּׁטָא מִטְרוּנִיתָא לְגַבֵּי בְּעֻלָּה, וְאֵיִהֵי קִיּוּמָא כְּגוּוּנָא דָּא כ, כְּפִלְגוּ סִיִּהֲרָא.

וְדָא (נ"א הֲרָא) נִקְוֶדָה בְּאֲמֻצְעִיתָא. דֵּהֵיִיא נִקְוֶדָה נְטֻלָּה נְהוּרָא מִן שְׁמַשָּׁא, לְאַנְהֲרָא לְכֹל גּוּפָא. וְרִזָּא דָּא נִקְוֶדָה דְּקִיּוּמָא כְּפִלְגוּ דְּעֵינָא, דְּכּוּלָּא קִיּוּמָא בְּהֵיִיא נִקְוֶדָה דְּקִיּוּמָא בְּאֲמֻצְעִיתָא, דְּאֵיִהֵי נְטֻלָּא כֹּל נְהוּרָא, לְאַנְהֲרָא לְכֹל עֵינָא. וְסִיִּהֲרָא לָא אַתְנַהֲרִית אֶלָּא מִגּוּ חַד נִקְוֶדָה דְּקִיּוּמָא וְאַסְתִּים גּוּ אֲמֻצְעִיתָא. אֵף עַל גַּב דְּלָא אַתְחַזְיָא בְּסִיִּהֲרָא.

תָּא חֲזִי לִית לָךְ עֵיגוּלָּא בְּעֲלָמָא, דְּלָא אֵיִתְעֵבִיד מִגּוּ נִקְוֶדָה חֲדָא דְּקִיּוּמָא בְּאֲמֻצְעִיתָא. וּבְגִין כֵּן עֵיגוּלָּא דְּסִיִּהֲרָא מִגּוּ

אחת שנסתרת בתוכה באמצע נעשה הכל, והנקדה הזו שעומדת באמצע נוטלת את כל האור, ומאירה לגוף, והכל מאיר.

סוד הסודות, לאותם המתבוננים בסודות החכמה, הה"א הזו שהיא חצי גוף הלבנה, והיא בעגול, כמו שאמרנו בתוך אותה הנקדה שעומדת בתוך האמצע, למה היא חצי? לא חצי, אלא סתומה מצד זה ופתוחה מצד זה, כנקבה שפתוחה לזכר לקבל אותו בתוכה ולהאיר ממנו ולהתחבר עמו, ועל כן היא פתוחה אליו לקבל אותו, ואז (ומשום זה) נקרא ה"א. מה זה ה"א? כמי שאומר הנה אני.

וכאשר היא מאירה ממנו, ומתחברים זה עם זה, והלבנה מתמלאת, אזי הה"א הזו נשלמת, ומתמלאת הלבנה מן הכל, ובמקומה שהוא ה"א, חצי הלבנה, נעשה מ"ם, הלבנה בשלמות.

ועומדת כמו האם העליונה שהיא מ' סתומה כמו שבארנו, בסוד של (ישעיה טו) לרבה המשרה, וכעת עומדת הלבנה בשלמות, העולם התחתון כמו שהעולם העליון, וזהו הסוד של האות מ'.

וכא ראה, האות מ' הזו אינה אלא בעגול, פיון שעומדת הלבנה בשלמות והכל מהסוד של האות ה', כמו שנתבאר, היא כראשונה פתוחה בסוד של ה"א, לקבל את בעלה, ואחר שנשלמה ממנו, מתמלאת בשלמות, נעשית מ כגון עליון של העולם הבא כפי שאמרנו, ומשום כך ה"א עליונה, ה' תחתונה. מ' עליונה, מ' תחתונה. הכל זה כמו זה, וזהו סוד אחד, עליון ותחתון כאחד.

(דף ע"ב) חד נקודה דאסתים בגווה באמצעיתא, אתעביד פלא. והאי נקודה דקיימא באמצעיתא נטיל כל נהורא, ואנהיר לה לגופא, ואתנהיר פלא.

רזא דרזין, לאינן דמסתפלין ברזי דחכמתא. האי ה"א דאיהי פלגו דגופא דסיהרא, ואיהי בעיגולא, כדאמרן בגו ההוא נקודה דקיימא גו אמצעיתא, אמאי איהו פלגא, לאו פלגו, אלא סתימא מסטרא דא, ופתיחא מסטרא דא, פנוקבא דפתיחא לגבי דכורא לקבלא ליה בגווה, ולאנתהרא מגיה, ולאנתחברא בהדיה. ועל דא איהי פתיחא לגביה לקבלא ליה, וכדין (ג"א ובגין דא) איקרי ה"א. מאי ה"א, כמאן דאמר הא אנא.

וכר איהי אתנהירת מגיה, ואתחברו דא בדא, וסיהרא אתמליא, כדין האי ה"א אשתלים ואתמליא סיהרא מפלא. ובאתרה דאיהו ה"א פלגו דסיהרא, אתעביד מ"ם, סיהרא בשלימו. וקיימא כגוונא דאימא עילאה, דאיהי מ' סתימא. כמא דאוקימנא, ברזא (ישעיה ט) דלסרבה המשרה. והשתא קיימא סיהרא באשלמותא, עלמא תתאה, כגוונא דעלמא עילאה. ודא איהו רזא דאת מ'.

ותא חזי את מ' דא, לאו איהו אלא בעיגולא. פיון דקיימא סיהרא באשלמותא וכלא מרזא דאת ה' כמא דאתמר, עאלת איהי בקדמיתא פתיחא ברזא דה"א, לקבלא לבעלה. ולבתר דאשתלים מגיה, ואיתמליא באשלמותא, אתעביד מ', כגוונא עילאה דעלמא דאתי כדקאמרן. ובגין כך ה"א עילאה, ה"א תתאה. מ' עילאה, מ' תתאה. כלא דא כגוונא דא, ודא איהו רזא חדא, עילאה ותתאה כחדא.

בא וראה, העולם העליון פתוח בראשונה בסוד של ה"א, וכשמתמלא מאותם השבילים העליונים ומאיר להאיר, מתפשטת ונשלמת ונעשית ס', והכל בסוד אחד.

הדיוקן של האות ו"ו בסוד קדוש, האות הזו, העולם שלמעלה, פושט התפשטות להאיר למטה, ואותה התפשטות היא בששה צדדים, כלולים כאחד בחבור אחד, זה כמו שזה וזה כמו שזה, וכלם מתחברים עם אותם המרכבות שלהם באות הזו.

והאות הזו היא הרשם שבששה צדדים כלולים כאחד, וזהו שמאיר ללבנה בסוד של ששה צדדים כלולים, שהרי כשמתחברים כאחד, פשוטים מהתפשטות, הכל דיוקן של ו"ו, דיוקן של אדם, שאף על פי שהם ששה צדדים, לא נראו בהתפשטות, פרט לגוף אחד.

סוד הסודות, לאותם המתבוננים בדרך ישרה, בדמיות האותיות, כאן באות הזו כלם בחבור הזה, להראות שכלם קיימים בקיום של הגוף, שהוא נוטל הפל. וכשהאות הזו, שהיא ו"ו, עומדת כן בחבור אחד, הרי הוא מזמן לנקבה, פושט ומתפשט מן הפל, הסוד של דיוקן הגוף, דיוקן של אדם. וכשמתפלים, הנרועות מצד זה ומצד זה מתחברות בגוף הזה, שלא נראים רק הגוף לבדו, משום שכלם כלולים בו.

מתי הם נראים? בשעה שהאות הזו מתפשטת, ונקראת אל"ף. אז, שתי הנרועות, זה מצד זה וזה מצד זה, והגוף עומד ביניהם באמצע. א.

ועל כן, אלף ראש לכל האותיות, משום שתקוין זה, כשעומד, הוא ראש לכל מי (מה) שיוצא מן

תא חזי, עלמא עילאָה איהי פתיחא בקדמיתא, ברזא דה"א. וכד אתמלייא מאינון שבילין עילאין, ואתנהרא לאנהרא, אתפשטת ואשתלים ואתעביד ס', וכלא ברזא חד.

דיוקנא דאת ו"ו ברזא קדישא, האי את, עלמא דלעילא פשיט פשיטו לאנהרא לתתא, והוא פשיטו, איהו בשית סטרין, פלילין פחדא בחיבורא חדא, דא פגוונא דא ודא פגוונא דא. וכלהו מתחברן באינון רתיכין דילהון באת דא.

והאי את איהו רשימו דשית סטרין פלילין פחדא. ודא הוא דאנהיר לסיהרא ברזא דשית סטרין פלילין. דהא פד מתחברן פחדא, פשיטין מפשיטו, פלא דיוקנא דו"ו, דיוקנא דאדם ואפילו דאינון שית סטרין, לא איתחזו בפשיטו בר חד גופא.

רזא דרזין, לאינון דמסתפלין באורח מישר, בדיוקנין דאתוון, הכא בהאי את, פלהו בחיבורא דא, לאחזאה דכלהו קיימין בקיומא דגופא, דאיהו נטיל פלא. וכד האי את דאיהו ו"ו, קיימא הכי בחיבורא חדא, הא איהו זמין לגבי נוקבא, פשיט ואשתליל מפלא, רזא דיוקנא דגופא, דיוקנא דאדם. וכד מסתפלין, דרועין מסטרא דא ומסטרא דא מתחברן בהאי גופא, דלא אתחזון בר גופא בלחודוי, בגין דכלהו פלילין ביה.

אימתי אתחזון. בשעתא דאת דא אתפשטת, ואיקרי אלף. פדין, תרין דרועין, דא מסטרא דא, ודא מסטרא דא, וגופא קיימא בינייהו באמצעיתא. א.

ועל דא אלף רישא לכל אתוון, בגין דתיקוונא דא, פד קאים, איהו רישא לכל מאן (נ"א

העולם הבא, ואף על גב שסודות עליונים אחרים נאמרו בסוד של אל"ף, אבל זה הוא הברור של סוד הדבור כמו שהוא בספר זה (של אדם), וכאן הוא הברור של הסוד, ומכאן התפשטו אותיות אחרות, כלם בצדן, כל אחת ואחת פראוי לה.

והאות הזו הכל הוא אחד, ו"ו ואל"ף, פרט לכך שזה מסתיר הכל בתוכו וזה מראה את כל דיוקנו, ואם תאמר, שתי היררכים שלא נראות? כך הוא ודאי! שחרי שלשה צדדים הם סוד של שלשה אחרים.

ועוד, אלה הם סוד תורה שבכתב, הכלל של הכל, ומכאן יוצאים כל השאר. כמו כן נביאים וכתובים כלם כאחד, אל"ף הוא אחד, הסוד של שלשה גונים כאחד, שהם האבות, וכשהאבות מתחברים כאחד, הם אחד, ועל כן נקרא אל"ף, אחד ראש לכל האותיות, הסוד של תורה שבכתב, כמו שנתבאר.

ועל כן, ו' ואלף הם סוד אחד, האות ו' דיוקן של אדם, הראש והגוף, התפשטות אחת. אל"ף השלמת הדיוקן להראות. וכי תאמר, ו', שהיא התפשטות אחת, התפשטות אחת כלי דיוקנאות אחרים, למה הסוד שלו שש, והאלף שהיא שלשה דיוקנאות, למה הסוד שלה אחד?

אלף מכאן, הסודות שעולים בשם הקדוש אסור להרבותם בפרט, אלא לחבר את כלם וליחד אותם כאחד, להיות אחד, וכשהם כאחד בכלל אחד, בדיוקן אחד, יש לפרש אותם ולעשות פרטים שיוצאים מאותו כלל שנראה.

ועל כן הכלל חוזר להיות פרט, והפרט חוזר להיות כלל. הכלל

דנפיק מעלמא דאתי. ואף על גב דרזין עילאין אחרנין נאמרו ברזא דאל"ף, אבל דא איהו ברירו דרזא דמלה כמה דאיהו בספרא דא (דאדם), והכא איהו ברירו דרזא. ומחכא אתפשטו אתון אחרנין, פלהו בסטרייהו, כל חד וחד פדקא חזי ליה.

ואת דא פלא איהו חד, ו"ו ואל"ף, בר דהאי אסתים פלא בגויה, והאי אחזי כל דיוקניה. ואי תימא תרין ירכין דלא אתחזיין. הכי הוא ודאי, דהא תלת סטרין, אינון רזא דתלת אחרנין.

ותו, אלין אינון רזא דתורה שבכתב, פללא דכולא. ומחכא נפקן כל שאר. בגוונא דא, נביאים וכתובים פלהו פחדא. אל"ף איהו חד, רזא דתלת גוונין פחדא, דאינון אבהן. וכד אבהן מתחברן פחדא, אינון חד. ועל דא איקרי אלף, חד רישא לכל אתון, רזא דתורה שבכתב, כמא דאיתמר.

ועל דא, ו' ואלף רזא חדא אינון. את ו' דיוקנא דאדם, רישא וגופא אתפשטותא חד. אל"ף אשלמותא דדיוקנא לאחזאה. וכי תימא, ו', דאיהו אתפשטותא חד, פשיטו חד בלא דיוקנין אחרנין, אמאי רזא דיליה שיתא, ואלף דאיהי תלת דיוקנין, אמאי רזא דיליה חד.

אלף מהכא, רזין דסלקין בשמא קדישא, אסור לאסגאה לון בפרטא, אלא לחברא פלהו, ולייחדא לון פחדא, למהוי חד. וכד אינון פחדא בכללא חדא, בדיוקנא חדא, אית לפרשא לון, ולמעבד פרטין דנפקי מההוא פללא דאתחזי.

ועל דא, פלל אתהדר למהוי פרט. פרט אתהדר למהוי כלל. פלל דא ו"ו,

הַזֶּה וְיִו, שְׁחֹזֵר לְהִיּוֹת פָּרֵט בְּסוּד
שֶׁל שֵׁשׁ, וְהִיא פְּשִׁיטוֹת אַחַת
לְבִדָּה. פָּרֵט אֶלֶף, שְׁלֹשָׁה
דְּיוֹקְנָאוֹת מִחִבְרִים כְּאַחַד, וְחֹזֵר
לְהִיּוֹת כָּלֵל בְּסוּד שֶׁל אֶחָד, וְסוּד
זֶה - כָּלֵל וּפְרֵט וּכְלָל, א' ו' א',
וְהִפְלֵ אֶחָד.

אֲל"ף פָּרֵט שְׁחֹזֵר לְהִיּוֹת כָּלֵל,
וְאַחַר כֵּן חֹזֵר לְהִיּוֹת פָּרֵט, וְהוּא
פָּרֵט וּכְלָל וּפְרֵט, וְיִו כָּלֵל, וְחֹזֵר
לְהִיּוֹת פָּרֵט, וְאַחַר כֵּן חֹזֵר
לְהִיּוֹת כָּלֵל, וְזֶה סוּד כָּלֵל וּפְרֵט
וּכְלָל.

אֲל"ף פָּרֵט, וְחֹזֵר לְהִיּוֹת כָּלֵל,
כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ, וְאַחַר כֵּן חֹזֵר
לְהִיּוֹת פָּרֵט, מִשּׁוּם שֶׁהוּא אֲל"ף,
וְכֵן עוֹלָה בְּסוּד שֶׁל אֶלֶף. זְרוּעוֹת
וְגוּף, וְנִפְרָדִים הַסּוּדוֹת לְמֵאָה,
וּמֵמֵאָה לְאַלְף, עַל כֵּן נִקְרָאת
אֲל"ף, בְּסוּד שֶׁל אֲל"ף, אֲל"ף
אֶחָד כָּלֵל, אֲל"ף אֶלְפָא פָּרֵט.

וְיִו כָּלֵל, וְחֹזֵר לְהִיּוֹת פָּרֵט בְּסוּד
שֶׁבְּאַרְנוֹ, וְאַחַר כֵּן חֹזֵר לְהִיּוֹת
כָּלֵל, הַסּוּד שֶׁל אָדָם אֶחָד, סוּד
אֶחָד, וְהִכַּל עוֹלָה בְּסוּד אֶחָד
וּבְמִשְׁקַל אֶחָד לְהִיּוֹת הַכֵּל אֶחָד.
וְיִו חֹזֵר לְהִיּוֹת כָּלֵל אֶחָד, אֹר
אֶחָד, כְּלוּלִים בְּשֵׁשׁ צְדָדִים.

וְסוּד הַזֶּה, (כְּרֵאשִׁית א. ד) וַיֵּרָא
אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, זו וְיִו
שֶׁהוֹלֶכֶת וּמֵאִירָה בְּסוּד הַיָּמִין
בְּכָלֵל אֶחָד, וְאַחַר כֵּן וַיִּבְדֵּל
אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ,
הָאוֹת הַזֶּה חֹזֵר לְהִיּוֹת אֶלֶף,
שְׁתֵּי זְרוּעוֹת, זו מִצַּד זֶה וְזו מִצַּד
זֶה. אַחַר נִקְרָאת אֹר, וְאַחַת
נִקְרָאת חֹשֶׁךְ. נִחְלַקְתָּ אוֹת זו (י"ו)
בְּתוֹכָם, וְאֵז נִחְלַקְתָּ הַמַּחְלָקָת
מִשְׁנֵי צְדָדִים שֶׁהֵם אֹר וְחֹשֶׁךְ,
שֶׁכְּתוּב וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ. מַה זֶה וַיִּבְדֵּל?
שֶׁנִּבְדְּלָה הַמַּחְלָקָת הַהִיא,

דְּאֶתְהִדֵּר לְמַהוּי פָּרֵט, בְּרֹזָא דְשִׁית, וְאִיהִי
פְּשִׁיטוֹ חַד בְּלַחֲדוּי. פָּרֵט אֶלֶף, תֵּלֵת דְּיוֹקְנֵי
מִתְחַבְּרֵן בְּחָדָא, וְאֶתְהִדֵּר לְמַהוּי כָּלֵל, בְּרֹזָא
דְּחַד. וְרֹזָא דָא, כָּלֵל וּפְרֵט וּכְלָל, א' ו' א',
וּכְלָא חַד.

אֲל"ף פָּרֵט דְּאֶתְהִדֵּר לְמַהוּי כָּלֵל, וּלְבַתֵּר
אֶתְהִדֵּר לְמַהוּי פָּרֵט. וְאִיהוּ פָּרֵט וּכְלָל
וּפְרֵט. וְיִו כָּלֵל, וְאֶתְהִדֵּר לְמַהוּי פָּרֵט, וּלְבַתֵּר
אֶתְהִדֵּר לְמַהוּי כָּלֵל. וְדָא רֹזָא כָּלֵל וּפְרֵט וּכְלָל.
אֲל"ף פָּרֵט, וְאֶתְהִדֵּר לְמַהוּי כָּלֵל, כְּמָא
דְּאוּקִימְנָא, וּלְבַתֵּר אֶתְהִדֵּר לְמַהוּי
פָּרֵט. בְּגִין דְּאִיהוּ אֲל"ף, וְהִכִּי סְלִקָא בְּרֹזָא
דְּאֶלֶף. דְּרוּעֵין וְגוּפָא, וְאֶתְפָּרְשֵׁן רִזִּין לְמֵאָה,
וּמֵמֵאָה לְאַלְף. עַל דָּא אֶקְרִי אֲל"ף, בְּרֹזָא
דְּאֲל"ף, אֶלֶף חַד כָּלֵל. אֶלֶף אֶלְפָא פָּרֵט.

וְיִו כָּלֵל, וְאֶתְהִדֵּר לְמַהוּי פָּרֵט, בְּרֹזָא
דְּאוּקִימְנָא. וּלְבַתֵּר אֶתְהִדֵּר לְמַהוּי כָּלֵל.
רֹזָא דְּאָדָם חַד. רֹזָא חַד. וּכְלָא סְלִקָא בְּרֹזָא
חַדָּא, וּבְמִתְקֵלָא חַדָּא לְמַהוּי כָּלֵל חַד. וְיִו
אֶתְהִדֵּר לְמַהוּי כָּלֵל חַד, נְהוּרָא חַדָּא, כְּלִילֵן
בְּשִׁית סְטְרִין.

וְרֹזָא דָא וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב. דָּא
וְיִו דְּהוּא אֲזִיל וְנִהִיר בְּרֹזָא דְּיִמִּינָא,
בְּכָלֵלָא חַדָּא. וּלְבַתֵּר וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, אֶתְהִדֵּר אֶת דָּא לְמַהוּי אֶלֶף, תְּרִין
דְּרוּעֵין, דָּא מִסְטְרָא דָא, וְדָא מִסְטְרָא דָא. חַד
אֶתְקַרֵי אֹר, וְחַד אֶתְקַרֵי חֹשֶׁךְ. אֶתְפִּלַּג אֶת דָּא
(כ"א ו') בְּגוּוּיָהּ, וּכְדִין אֶתְפִּלַּג מַחְלֻקְתָּ מִתְרִין
סְטְרִין, דְּאִינוּן אֹר וְחֹשֶׁךְ, דְּכִתִּיב וַיִּבְדֵּל
אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ. מַהוּ וַיִּבְדֵּל
דְּאִיתְפָּרֵשׁ מַחְלֻקְתָּ הַהוּא, וְאֶסְתַּכְּמוּ תְּרִין
סְטְרִין לְמַהוּי בְּשֵׁלָם, (ד' ט' א' ע"א) וְהִבְדֵּלָה דָא,

והספימו שני הצדדים להיות בשלום, וההבדלה הזו היא הבדלת המחלקת, להספיק שיהיה הכל אחד, שלם כאחד. ומשום כך, א"ו הן כאחד. ויקרא אלהים לאור יום, זה צד אחד של הסוד של אל"ף. (ולחשף קרא לילה, זה צד אחד של סוד של אלף). לאחר שנפרדו שני הצדדים לעשות מעשה, אחד עשה ערב ואחד עשה בקר. כיון שעשו מעשים, הספימו שניהם ונקללו באות ו"ו.

וזהו שפתוב ויהי ערב ויהי בקר, ויהי ערב מהצד של חשך, ויהי בקר מהצד של האור. כיון שעשו מעשים, מיד השתכללו לאחד, שפתוב יום אחד. הרי הסוד של האות ו"ו שנכללו בו להיות אחד.

וזהו סוד הפתוב ויהי ולא כתוב והיה. ויהי, כשנראים בסוד של אלף ועשו מעשים ונסתרו ולא נראו, אז פתוב ויהי: היה, ועכשו אינו כך, שהרי נכלל בסוד של ו"ו, ועכשו הכל יום אחד, (תהלים ק"ב) מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו.

ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים (בראשית א, ט), זה הצד המתחנן, צד אחד שבסוד של אלף, שהוא צד שנקרא חשך, וזהו מתחת השמים, שהרי מן אותו צד נפרדים המים ונובעים בשפע של טמירות, מצד אחד שלמעלה, שהוא הימין.

האור שנגנו, באיזה מקום נגנו? בסוד האות ו"ו. וכשהיא נגננת, הכל נגנזים, הצד האחר גנוז עמו. ועל כן מתחת השמים אל מקום אחד, וזהו הצד שנשארו אחד, בלי חברו כשנגנו בראשונה. ומאותו הצד, שנחלקו המים והתכנסו לתוכו, אז נראתה היבשה מאותו הצד. והסוד הזה

היא הבדלת מחלוקת, לאסתפקא למהוי פלא חד, שלים פחדא.

ובגין כך, א"ו פחדא אינון. ויקרא אלהים לאור יום, דא סטרא חדא דרזא דאל"ף. (נ"א ולחשף קרא לילה, דא סטרא חדא דרזא דאלף). לבתר אתפרשו תרין סטרין למיעבד עובדא, חד עביד ערב, וחד עביד בקר. כיון דעבדו עובדין, אסתפקמו תרוייהו, ואתפלילו באת ו"ו.

הרא הוא דכתיב ויהי ערב ויהי בקר, ויהי ערב, מסטרא דחשך. ויהי בקר, מסטרא דאור. כיון דעבדו עובדין, מיד אשתכללו לחד, דכתיב יום אחד. הא רזא דאת ו"ו, דאתפלילן ביה למהוי חד.

ודא הוא רזא דכתיב ויהי, ולא כתיב והיה. ויהי, פד אתחזיין ברזא דאלף, ועבדו עובדין, ואסתימו ולא אתחזוין, כדין כתיב ויהי: הוה, והשתא לא איהו הכי, דהא אתפליל ברזא דו"ו, והשתא פלא יום אחד (תהלים ק"ב) מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו. ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים. דא סטרא תתאה, סטרא חד דברזא דאלף, דאיהי סטרא דאקרי חשך, ודא איהו מתחת השמים. דהא מההוא סטרא מתפרשן מיין, ונבעי בנגידו דטמירו, מסטרא אחרא דלעילא, דאיהו ימינא.

אור דאתגניז, באן אתר אתגניז, ברזא דאת ו"ו. וכד איהי אתגניז, כולא איתגניזין, סטרא אחרא גניז עמיה. ועל דא מתחת השמים אל מקום אחד. ודא הוא סטרא דאשתאר חד, בלא חבריה פד אתגניז בקדמיתא. ומההוא סטרא פד אתפלגו מיא, ואתפנישו בגייה, כדין איתחזי יבשתא מההוא

(תהלים מח) הַר צִיּוֹן יִרְכָּתִי צְפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רַב, שֶׁהָרִי מֵאוֹתוֹ הֵצִד נִרְאָה וְהִתְגַּלְּהָ. אַחַר שֶׁנִּגְנְזוּ שְׁנֵי הַצְּדָדִים הֵלְלוּ, חֲזַר הִכַּל לְהִיּוֹת ו'ו, וְנִסְתַּר הַכַּל בְּתוֹכּוֹ וְנִהְיָה לְאַחַד.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם (בראשית א, יד), זו ו'ו, שֶׁהִיא הָאוֹת שֶׁנִּקְרְאוֹת שָׁמַיִם, רַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם שֶׁהִתְפַּשְׁטָה מִמֶּנּוּ הִתְפַּשְׁטוֹת אַחַת, לְהֵאִיר לְאַרְץ וּלְהַשְׁקוֹת אֶת אוֹתָהּ הַיְבֵשָׁה, וְזֶהוּ רַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם. מִי הוּא רַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם? זֹהִי הִתְפַּשְׁטוֹת שֶׁהִתְפַּשְׁטָה מִן הָאוֹת ו'ו, כְּמוֹ זֶה ג, זֹהִי הִתְפַּשְׁטוֹת שֶׁהִתְפַּשְׁטָה מִן הָאוֹת ו'ו לְהֵאִיר וּלְהַשְׁקוֹת אֶת הָאָרֶץ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרַר.

הָאוֹת ו'ו, הַדִּיּוֹקָן הַזֶּה הִתְפַּשֵּׁט מֵהַכַּל, שְׁאִין נִרְאִים בּוֹ כְּלָל מֵאוֹתָם הַצְּדָדִים הָאֲחֵרִים, פָּרַט לְהִתְפַּשְׁטוֹת אַחַת שֶׁל הַגּוֹף לְבָדוֹ, בְּלִי זְרוּעוֹת וְתוֹמְכִים, וְעוֹמֵד כָּף בְּסוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ כְּדֵי לְהִיּוֹת מְזֻמָּן לְנִקְבָּה לְמִטָּה.

וְאִף עַל גַּב שֶׁהַצְּדָדִים הָאֲחֵרִים הֵלְלוּ נִרְשָׁמוּ אֵלָיו, כְּאִן סוּד הַסּוּדוֹת לְאוֹתָם הַיּוֹדְעִים סוּדוֹת הָאֲמוּנָה, לְדַעַת בְּאִיזָה זְמַן הוּא אֶל"ף וּבְאִיזָה זְמַן הוּא ו'ו.

בְּזִמְן שְׁעוֹמֵד (לְהִרְאוֹת) סוּדוֹת הָאֲמוּנָה וּלְלַמֵּד אֶת הַיְחוּד בְּסוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ לְכָל הָעוֹלָם, אִז עוֹמֵד בְּסוּד שֶׁל א', אֶלְף לְעֵין, שְׁזוֹ רֵאשִׁית הַכַּל, לְלַמֵּד אֶת אֲמוּנַת הַיְחוּד שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעַל כֵּן עוֹמֵד הֵרָאשׁ לְכָל הָאוֹתוֹת, שֶׁהָרִי לֹא בָא אָדָם לְעוֹלָם אֶלָּא לְלַמֵּד וּלְהַפְרִי אֶת רַבּוֹנוֹ, וְעוֹמֵד בְּדִיּוֹקָן לְעֵינֵי הַכַּל וּלְלַמֵּד אֶת חֻכְמַת הָאֲמוּנָה שֶׁל רַבּוֹנוֹ, (דְּבָרִים ה, לב) וּלְמַקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד קְצֵה הַשָּׁמַיִם.

וְעַל כֵּן נִרְשָׁם אֶצְלוֹ בְּדִיּוֹקְנָאוֹת שֶׁל בְּרֵאשִׁית (שֶׁל אָדָם), שְׁרָאוִי

סְטֵרֵא. וְרָזָא דָא (תהלים מח ג) הַר צִיּוֹן יִרְכָּתִי צְפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רַב. דְּהָא מַהֲהוּא סְטֵרֵא אִיתְחַזִּי וְאִתְגַּלְּיָא. לְבַתֵּר דְּאִיתְגַּנְזִיזוּ אֵלֶיךָ תִּרִין סְטֵרִין, אִתְהַדַּר כֻּלָּא לְמַהְוִי ו'ו. וְאַסְתִּים כֻּלָּא בְּגוּיָה, וְהוּוּ חַד.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם, דָּא ו'ו, דְּאִיהִי אֶת דְּאִיקְרִי שָׁמַיִם. רַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם, דְּאִתְפַּשֵּׁט מִנִּיה פְּשִׁיטוֹ חַד, לְאַנְהָרָא לְאַרְעָא, וּלְאַשְׁקָאָה לְהֵהוּא יְבֵשָׁתָא, וְהִיא אִיהוּ רַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם. מֵאַן אִיהוּ רַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם. דָּא הוּא פְּשִׁיטוֹ דְּאִתְפַּשֵּׁט מֵאַת ו'ו, כְּגוּוֹנָא דָּא ג, דָּא אִיהוּ פְּשִׁיטוֹ דְּאִתְפַּשֵּׁט מֵאַת ו'ו, לְאַנְהָרָא וּלְאַשְׁקָאָה לְאַרְעָא, כְּמָא דְּאִתְמַר.

אֶת ו'ו, דִּיּוֹקְנָא דָּא, אֲשֶׁתְּלִיל מִכֻּלָּא, דְּלָא אִיתְחַזוֹן בֵּיה כְּלָל מִכָּל אֵינּוֹן סְטֵרִין אַחֲרֵינִין, בַּר חַד פְּשִׁיטוֹ דְּגוּפָא בְּלַחֲדוּי, בְּלָא דְרוּעִין וְסַמְכִין, וְקִיּוּמָא הִכִּי בְּרָזָא דְשָׁמָא קְדִישָׁא, בְּגִין לְמַהְוִי זְמִין לְגַבֵּי נּוֹקְבָא לְתַתָּא. וְאִף עַל גַּב דְּאֵלֶיךָ סְטֵרִין אַחֲרֵינִין, אִתְרַשִּׁימוּ לְגַבֵּיהּ, הִכָּא רָזָא דְרָזִין לְאֵינּוֹן דִּידְעִי רָזִי דְמַהֲיִמְנוּתָא, לְמַנְדַּע בְּאַן זְמַנָּא אִיהוּ אֶל"ף, וּבְאַן זְמַנָּא אִיהוּ ו'ו.

בְּזִמְנָא דְקִיּוּמָא (נ"ל לְאַחֲזֹאחַ) רָזִי מַהֲיִמְנוּתָא, וּלְאַלְפָא יְחוּדָא בְּרָזָא דְשָׁמָא קְדִישָׁא

לְכָל עֲלָמָא, כְּדִין קִיּוּמָא בְּרָזָא. דָּא, אֶלְף לְעֵינָא, דְּדָא רֵאשִׁיתָא דְכֻלָּא, לְמִילְף מַהֲיִמְנוּתָא דִּיְחוּדָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וְעַל דָּא קִיּוּמָא רִישׁ לְכָל אֲתוּוֹן, דְּהָא לֹא אֶתָּא בַר נָשׁ לְעֲלָמָא, אֶלָּא לְמִילְף וּלְמַנְדַּע לְמַאֲרִיָּה.

וְקִיּוּמָא בְּדִיּוֹקְנָא לְעֵינֵיהוֹן דְכֻלָּא וּלְאוּלִיף חֻכְמַתָּא דְמַהֲיִמְנוּתָא דְמַאֲרִיָּה, (דְּבָרִים ד לב)

וּלְמַקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד קְצֵה הַשָּׁמַיִם. וְעַל דָּא אִתְרַשִּׁים גַּבֵּיהּ, בְּדִיּוֹקְנֵין דְּבְרֵאשִׁית,

לשאל ולהפיר, שְׁפֹתוֹב (שם) פִּי שָׁאֵל נָא לְיָמִים רֵאשׁוֹנִים, זֶוּ הַשָּׂאֵלָה הִרְאשׁוֹנָה, שִׁפְיֵר הָאָדָם אֶת רְבוּנוֹ, שְׁזוּהִי רֵאשִׁית הַכֵּל, וְאָז הוּא הַסּוּד שֶׁל אֶלֶף, הִרְאשִׁית שְׁעוֹמֶדֶת לְכֹל הָאוֹתִיּוֹת.

וּבְזִמְנָא שְׁעוֹמֵד לְהִזְדַּוֵּג אֶל הַנְּקֻבָּה בְּסוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, עוֹמֵד בְּסוּד שֶׁל ו'וּ וְנִשְׁלָם מִן הַכֵּל, וְלֹא נִרְאִים רַק הַגּוֹף לְבָדוֹ, וְהַכֵּל נִקְשֵׁר עִם הַנְּקֻבָּה, זְרוּעַ אַחַת פְּתַח הִרְאשׁ, וְאַחַת שְׁמַחְבֵּקֶת אוֹתָהּ.

וְעַל כֵּן אֵין נִרְאוֹת בְּאוֹת ו'וּ יִרְכִּים, וְהֵהוּא שֶׁל הַרְקִיעַ הַכֵּל נִסְתָּר בְּתוֹכוֹ, בְּסִתְרֵי בְּסוּד הַסּוּדוֹת, וְנִרְאִים ו'וּ לְבָדוֹ, כְּמִי שֶׁנִּתְפַּשְׁטוּ מִן הַכֵּל, וְאָז הוּא מְזִמֵּן וְנִקְשֵׁר אֶל הַנְּקֻבָּה, וְעַל כֵּן מְזִמֵּנֶת הָאוֹת ו'וּ בְּסוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ לְהִרְאוֹת הַכֵּל. וְעוֹמֶדֶת ה"א אַחֲרוֹנָה שְׁלֵמָה וּמְלֵאָה כְּמוֹ שְׂרָאוִי. אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מִי שֶׁנִּכְנַס וַיְצָא, וַיּוֹדַע הַדְּרָכִים וְהַשְּׁבִילִים בְּסוּד הָאֲמוּנָה לְהִפְיֵר אֶת רְבוּנוֹ. אֲשֶׁרִי בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

הַרְיִיקוֹן שֶׁל הָאוֹת יו"ד, הַנְּקֻבָּה הִרְאשׁוֹנָה שְׁעֻלְתָּהּ בְּמַחְשָׁבָה, וְנִסְתָּרָה וְלֹא יְדוּעָה, הַנְּקֻבָּה הַזֶּה עוֹמֶדֶת בְּסִתְרֵי הַמַּחְשָׁבָה, מִשׁוּם שֶׁלֹּא הִתְפַּשְׁטָה כֻּלָּל, וְלֹא יְדוּעַ לְאִיזוֹ דְרָף הִיא וּלְאֵן הוֹלֶכֶת, וּמֵאִיפָה הִיא, וּמֵאִיפָה יֵצֵאָה. וְעַל כֵּן כָּלֵם עוֹמְדִים בַּחוּץ בְּאוֹתָהּ הַנְּקֻבָּה, שְׁעוֹמֶדֶת בְּרִצּוֹן הַמַּחְשָׁבָה שֶׁלֹּא נוֹדְעָה כֻּלָּל.

וְהִיא הַנְּקֻבָּה שְׁעוֹמֶדֶת בְּאוֹת ה"א הַעֲלִיּוֹנָה שְׁעוֹמֶדֶת עַל כָּל אוֹתָם שֶׁשָּׂה הַעֲמוּדִים שְׁאֲמַרְנוּ, וְהֵם חֲמֵשָׁה כְּפִי שְׁאֲמַרְנוּ, וְהֵם פְּלִיאוֹת, וְלִכֵּן נִקְרָא הַסּוּד הַזֶּה

(נ"א דבר נש) דְּאִתְחַזִּי לְמִשְׁאֵל וּלְמַנְדַּע, דְּכִתְיִב, (שם) פִּי שָׁאֵל נָא לְיָמִים רֵאשׁוֹנִים. וְדָא הִיא שְׁאֵלְתָא קַמִּיִתָא, לְאִשְׁתְּמוּדַע בְּר נֶש לְמֵאֲרִיָּה, דְּדָא אִיהוּ רֵאשִׁיתָא דְכֻלָּא. וּכְדִין אִיהוּ רְזָא דְאֶלֶף, רֵאשִׁיתָא דְקִיּוּמָא לְכֹל אֲתוּוּן.

וּבְזִמְנָא דְקִיּוּמָא לְאִזְדוּוּגָא לְגַבִּי נוּקְבָא, בְּרִזָא דְשָׂמָא קְדִישָׁא, קִיּוּמָא בְּרִזָא דְו'ו, וְאִשְׁתְּלִים מִכְּלָא, וְלֹא אִתְחַזִּי בְר גּוּפָא בְּלַחֲדוּדִי. וְכֻלָּא אֲתַקְשֵׁר בְּנוּקְבָא. דְרוּעָא חַד, תַּחוֹת רִישָׁא, וְחַד, דְמַחְבֵּקָא לָהּ.

וְעַל דָּא לֹא אִיתְחַזוּן בְּאֵת ו'וּ יִרְכִּין, וְהֵהוּא דְרַקִּיעָא, כֻּלָּא אִסְתִּים בְּגוּיָה, בְּסִתְיִמוּ בְּרִזָא דְרִזִין, וְאִיתְחַזִּי ו'וּ בְּלַחֲדוּדִי, כְּמֵאן דְאִישְׁתְּלִילוּ מִכְּלָא. וּכְדִין אִיהוּ זְמִין וְאֲתַקְשֵׁר לְגַבִּיהַ דְנוּקְבָא. וְעַל דָּא זְמִין אֵת ו'וּ, בְּרִזָא דְשָׂמָא קְדִישָׁא, לְאַחְזָאָה כֻּלָּא. וְקִיּוּמָא ה"א בְּתַרְאָה שְׁלִימָא וּמְלֵיָא כְּמָא דְאִתְחַזִּי. זְכָאָה אִיהוּ חוּלְקִיָּה, מֵאן דְעָאֵל וּנְפִק, וַיְדַע אוּרְחִין וּשְׁבִילִין בְּרִזָא דְמַהִימְנוּתָא, לְאִשְׁתְּמוּדַעָא לְמֵאֲרִיָּה, זְכָאָה אִיהוּ בְּעֵלְמָא הַדִּין וּבְעֵלְמָא דְאִתִּי.

דְיוּקְנָא דְאֵת יו"ד, נְקוּדָא קְדַמְאָה דְסֻלְקָא בְּמַחְשָׁבָה, וְאִסְתִּים וְלֹא יְדִיעַ, הִיא נְקוּדָא קִיּוּמָא בְּסִתְיִמָא דְמַחְשָׁבָה, בְּגִין דְלֹא אֲתַפְשֵׁט כֻּלָּל, וְלֹא יְדִיעַ לְאֵן אוּרְחָא הִיא, וּלְאֵן אֲזֵלַת, וּמֵאן אִיהוּ, וּמֵאן נְפִקָא. וְעַל דָּא כֻּלְהוּ קִיּוּמִין לְבַר בְּהֵיָא נְקוּדָה, דְקִיּוּמָא בְּרַעוּ דְמַחְשָׁבָה, דְלֹא אֲתִידַע כֻּלָּל.

וְאִיהוּ נְקוּדָה דְקִיּוּמָא בְּאֵת ה"א עֵילְאָה, דְקִיּוּמָא עַל כָּל אֵינּוֹן שִׁית סְמִכִין דְקֵאמְרוּ, וְאֵינּוֹן חֲמֵשׁ כְּדִקְאֲמְרוּ, וְאֵינּוֹן פְּלִיאוֹת. וְעַל דָּא אִיקְרִי רְזָא דָא פְּלָא. וְאוֹת

אֶלֶף סֶלְקָא הָכָא. וְהָכָא כֹּלָא אוֹת פִּלְאוֹת. וְהָא אוֹקִימָנָא.

פִּלְא, וְהָאוֹת אֶלֶף עוֹלָה כְּאוֹת, וְכָאן הַכֹּל אוֹת פִּלְאוֹת, וְהָרִי בְּאוֹרָנוּ.

וְכָרְ אֵלִין סְמִכִין, וְכֹל אֵלִין רְתִיכִין דְקֵאמְרִין, כֹּד סֶלְקָא ה"א בְּתַרְאָה, לְאַתְקִשְׂרָא בְּאוֹת וְא"ו, אֵינּוֹן רְתִיכִין דִּילָהּ פְּרִישָׁן עַל נוֹקְבָא כְּדֵקֵאמְרִין, וְכֹל אֵינּוֹן רְתִיכִין דְלֵא (ג"ל דִּילָהּ) כְּלִילָן בְּאֵינּוֹן רְתִיכִין עֵילְאִין, כְּלֵהוּ חֲפִיִין בְּסַחְרָנָא דְנוֹקְבָא.

וְכָרְ אֵלוּ הַעֲמוּדִים וְכֹל אֵלוּ הַמְּרַכְּבוֹת שְׂאֲמָרְנוּ, כְּשַׁעוֹלָה ה"א הַחֲרוּנָה לְהַקְשֵׁר עִם הָאוֹת וְא"ו, אוֹתָן הַמְּרַכְּבוֹת שְׁלָה פְּרוּשׁוֹת עַל הַנְּקֻבָּה כְּפִי שְׂאֲמָרְנוּ, וְכֹל אוֹתָן הַמְּרַכְּבוֹת שְׁלֵא (שְׁלָה) כְּלוּלוֹת בְּאוֹתָן הַמְּרַכְּבוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת, כְּלָן מְכֻסּוֹת סְבִיב הַנְּקֻבָּה.

רְזָא דָא, כֹּד נוֹקְבָא לֹא אֶתְקִשְׂרַת בְּדְכוּרָא, חֲפִיא לָהּ חַד קְלִיפָה תְּקִיפָא דְסִתִּים נְהוּרָה. וְכֹד אֶתְקִשְׂרַת בְּדְכוּרָא, חֲפִיִין לָהּ כֹּל הַנִּי רְתִיכִין עֵילְאִין וְתַתְּאִין, אֵינּוֹן קְלִיפָה קְדִישָׁא דְחֲפִיִין לָהּ, וְאַתְלַבֶּשֶׁת בָּהּ, וְהִיא אֶתְקִשְׂרַת בְּאוֹת ו"ו.

הַסּוּד הַזֶּה, כְּשֶׁהַנְּקֻבָּה לֹא נִקְשְׂרַת לְזָכֵר, מְכֻסָּה אוֹתָהּ קְלִפָּה אַחַת חֲזָקָה שְׂמֻסְתִּירָה אוֹרָה, וְכִשְׁנֻקְשְׂרַת בְּזָכֵר, מְכֻסּוֹת אוֹתָהּ כֹּל אוֹתָן הַמְּרַכְּבוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת וְהַתַּחְתּוֹנוֹת, הֵן קְלִפָּה קְדוּשָׁה שְׂמֻכּוֹסּוֹת אוֹתָהּ, וּמִתְלַבֶּשֶׁת בָּהֶם, וְהִיא נִקְשְׂרַת עִם הָאוֹת ו"ו.

עֵילְאָה נְטִלָא בְּה"א, דְנִקּוּדָה עֵילְאָה סִתִּים בְּגוּוּה. וְכֹד אֵיחֵי נְטִלָא לוֹן, וְכֹלְהוּ בְּה, כְּדִין אֵיחְעִבִידוּ כְּלֵהוּ, כְּגוּוֹנָא דָא. פ (ג"א) וְאֶסְתִּים נְקוּדָה עֵילְאָה דְקִימָא בְּאֲמָצְעֵיתָא, דְאֵיחֵו ו"ו דְאֶזְלָא בְּעִיגוּלָא, לְמַעַבְד גּוּפָא לְאַסְתֵּמָא לְהֵאֵי נְקוּדָה.

לְמַעַבְרָה נוֹסַעַת עִם ה"א, שְׁהַנְּקֻדָּה הַעֲלִיּוֹנָה נִסְתַּרַת בְּתוֹכָהּ. וְכִשְׁהִיא נוֹטֶלֶת אוֹתָם וְכֹלָם בְּה, אִז כְּלָם נַעֲשִׂים כְּמוֹ זֶה כ. וּמִסְתִּיר הַנְּקֻדָּה הַעֲלִיּוֹנָה שְׂקִימַת בְּאֲמָצַע, שְׁהִיא ו"ו שְׁהוֹלֶכֶת בְּעִיגוּל, לַעֲשׂוֹת גּוּף לְהַסְתִּיר הַנְּקֻדָּה הַזֶּה.

כְּגוּוֹנָא (ג"א דְה"א) אַחְרָא, עֲבִיד גּוּפָא בְּאֵינּוֹן רְתִיכִין דִּילָהּ, וְאֵיחֵי נְקוּדָא דְקִימָא בְּאֲמָצְעֵיתָא, וְכִדִּין אֵיקְרִי ה"א. הַכִּי נָמִי הֵאֵי אֶת רְזָא דְו"ו, אֵינּוֹן גּוּפָא, וְקִימָא בְּרְזָא דָא, וְהֵאֵי נְקוּדָה בְּאֲמָצְעֵיתָא, וּבְגִין כְּוֹ כֹּלָא חַד. וְהֵאֵי נְקוּדָה עֵילְאָה, אֵיקְרִי חֲכָמָה עֵילְאָה. וְהֵאֵי נְקוּדָה תַּתְּאָה, אֵיקְרִי חֲכָמָה תַּתְּאָה, חֲכָמָה זַעִירָא. וְהֵאֵי ה"א, וְהֵאֵי ה"א, בְּר דְהֵאֵי נְקוּדָה (ד' ע"ד) אֶתְרִשִׁים בְּקִדְמִיתָא בְּלַחֲוּדָא.

כְּמוֹ (שְׁה"א) הַאֲחֵרַת עוֹשֶׂה גּוּף עִם אוֹתָהּ הַמְּרַכְּבוֹת שְׁלָה, וְהִיא הַנְּקֻדָּה שְׁעוּמְדַת בְּאֲמָצַע, וְאִז נִקְרֵאת ה"א, כְּוֹ גַם הָאוֹת הַזֶּה הַסּוּד שֶׁל ו"ו, הֵם הַגּוּף, וְעוּמְדִים בְּסוּד זֶה, וְהַנְּקֻדָּה הַזֶּה בְּאֲמָצַע. וּמִשׁוּם כְּוֹ הַכֹּל אַחַד, וְהַנְּקֻדָּה הַעֲלִיּוֹנָה הַזֶּה נִקְרֵאת חֲכָמָה עֵילְיֹנָה, וְהַנְּקֻדָּה הַתַּחְתּוֹנָה הַזֶּה נִקְרֵאת חֲכָמָה תַּחְתּוֹנָה, חֲכָמָה קְטַנָּה. וְהֵה"א הַזֶּה, וְהֵה"א הַזֶּה, רַק שְׁהַנְּקֻדָּה הַזֶּה נִרְשַׁמַת בְּרֵאוּשׁוֹה בְּלַבְדָּה.

נְקוּדָה חַד עֵילְאָה, דְקִימָא עַל תַּשְׁעָה סְמִכִין, כְּמָא דְאוֹקִימָנָא. אֵלִין לֹא אֵיקְרוּן בְּשֻׁמְהֵן, בְּר בְּאֵינּוֹן רְתִיכִין דִּילְהוֹן. אֲבָל הַנִּי

נְקֻדָּה אַחַת עֵלְיֹנָה שְׁעוּמְדַת עַל תַּשְׁעָה עוּמְדִים, כְּמוֹ שְׂבָאוֹרְנוּ. אֵלוּ לֹא נִקְרָאִים בְּשֻׁמוֹת, רַק

תשעה, נפקי מגו בוצינא, ואתרשימו תחותי דיו"ד.

באותן המרכבות שלהם, אבל התשעה הללו יוצאים מתוך המאור, ונרשמים תחת היו"ד. ואותן תשע נקודות שמתפשטות בכל האותיות, משום שכל האותיות יוצאות מן יו"ד באותם השבילים שלה, וכמו שהאותיות יוצאות מן יו"ד, כך הנקודות, וכל הנקודות הללו התשע, יוצאות מאותם תשע.

ואינון ט' נקודין, דאתפשטן בכל אתון. בגין דכל אתון נפקין מן יו"ד, באינון שבילין דילה. וכמא דאתון נפקין מן יו"ד, הכי ניקודין. וכלהו הני נקודין תשע, נפקין מאינון תשע.

ואף על גב שאמרנו שהתשע הללו הם תחת היו"ד, הם על היו"ד, אבל הם תומכים אותה, והם מרכבות לט' אחרות, שהם סוד האין סוף, וכלם עומדים ליו"ד, וכל אלה שלמטה נסתרו וחסרו לנקדה הזו, על זה כל הימים.

ואף על גב דאמרן, דהני תשע אינון תחותיה דיו"ד, עליה דיו"ד אינון. אבל אינון סמכין לה, ואינון רתיכין לתשעה אחרנין, דאינון רזא דאין סוף, וכלהו קיימין ליו"ד. וכל הני דלתתא, אסתימו, ואהדרו להאי נקודה. על דא כל יומין.

בראשית

בא וראה, כמה יש לאנשים להשמר מחטאייהם ולהתעסק ברצון רבונם, שהרי שבעה צדיקים שהיו בישראל, שהחזיקו בקדוש ברוך הוא בלב שלם, והם שבעת עמודי עולם ממש. בימיהם התגבר בעולם הימין על השמאל, וישראל על שאר העמים.

הא חזי, כמה אית לון לבני נשא לאסתמרא מחוביהון, ולאשתדלא ברעותא דמאריהון. דהא אינון שבעה זכאין דהווי בישראל, דאתתקפו ביה בקודשא בריה דעלמא בלבא שלים, ואינון שבעה סמכין דעלמא ממש. ביומיהון, אתגבר בעלמא ימינא על שמאלא. וישראל על שאר עמין.

וכיון שהם נשלמו, קמו מצד שמאל שבעה בתי דינים ממש, שכלם עובדי עבודה זרה, כמו שהעירו החכרים, שלא חרבה ארץ ישראל עד שעבדו שבעה בתי דינים עבודה זרה, ומי שבאו מהם. ואלו הם: ירבעם בן נבט, ובעשא בן אחיה, ואחאב בן עמרי, ויהוא בן נמשי, ופקח בן רמליהו, ומנחם בן גדי, והושע בן אלה. זהו שכתוב (ירמיה טו ט) אמללה ילדת השבעה, זו הארץ הקדושה שילדה אותם.

ובין דאשתלימו אינון, קמו מסטרא דשמאלא שבעה בתי דינין ממש, דכלהו עובדי עבודה זרה, כמה דאתערו חבריאי, דלא חרבה ארץ ישראל, עד דפלחו שבע בתי דינין עבודה זרה, ודאתו מנהון. ואלין אינון: ירבעם בן נבט. ובעשא בן אחיה. ואחאב בן עמרי. ויהוא בן נמשי. ופקח בן רמליהו. ומנחם בן גדי. והושע בן אלה. הדא הוא דכתיב, (ירמיהו טו ט) אומללה יולדת השבעה. דא ארעא קדישא, דאולידת לון.

בא וראה, כשבן לא עושה רצון אביו, על אמו מטל להלקותו

הא חזי, כד ברא לא עביד רעותא דאבוי, על אימיה רמיא לאלקאה ליה, ולדברא ליה

בארח מישר, הדא הוא

וּלְהַנְהִיגוּ בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, זֶהוּ שְׂכֵתוֹב (משלי לא, א) דְּבָרֵי לְמוֹאֵל בֶּן מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אִמּוֹ. מִה זֶה אִמּוֹ? וְדָאֵי בֵּת שְׁבַע אִם שְׁלֹמֹה, וְלֹא אֲבִיו. מִה הִטְעַם? מִשּׁוּם שְׁהִיא נִתְמַנְתָּה עַל הַבַּיִת, וְכָל הַגְּזוּזִים וְכָל כְּלֵי הַקְּרֹב נִמְסְרוּ בְּיָדָהּ, וְהִיא רוֹצֶה לְהַנְהִיג אֶת בְּנֵיהֶם בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, שְׂעִשְׂוּ אֶת רְצוֹן הַמֶּלֶךְ. וְעַל שְׁהִיא לֹא הִנְהִיגָה אֶת הַשְּׁבַע הַלְלוּ בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל וְלֹא הִלְקַתָּה אוֹתָם, הַסְתּוֹכְבוּ לְצַד שְׂמָאל, וְשִׁלַּט הַשְּׂמָאל עַל הַיָּמִין וְהִלְכָה עִמָּהֶם בְּגִלּוֹת. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב (ירמיה טו, ט)

אִמְלֵלָה יְלֻדַת הַשְּׁבַעָה.

בֹּא וְרֵא, הֲרֵאשׁוֹן שְׁהִיָּה בְּהֵם, שְׁהוּא יִרְבְּעֵם, הַעִיר בְּעוֹלָם אֶת צַד הַשְּׂמָאל וְעֵשָׂה שְׁנֵי עֲגָלִים, שְׁהִי הַעֲגָל הוּא מֵהַצַּד שֶׁל שׂוֹר, שְׁהוּא בְּשְׂמָאל. וְיִמָּה שְׁהִיו - שְׁנַיִם. הַסּוֹד שֶׁל שְׁנֵי כַחוֹת הַשְּׂמָאל בָּאוּ מִמֶּנּוּ. אִז הַתְּחִילָה הַלְבָּנָה לְהַפְגֵם, עַד שֶׁנִּשְׁלְמוּ אוֹתָם הוּוּ שְׂמֻצַּד הַשְּׂמָאל. כִּיּוֹן שְׂבָא הוֹשַׁע בֶּן אֵלֶּה, אִז נִפְגְּמָה הַלְבָּנָה, וְגָלוּ יִשְׂרָאֵל וּשְׁכִינָה עִמָּהֶם.

מִה הִטְעַם? מִשּׁוּם שְׂכֵתוֹב יִשְׂרָאֵל עוֹלָה בְּשְׁבַעָה, וּבְשְׁבַעָה יוֹרְדָת, בְּשְׁבַעָה נִשְׁלַמְת וּבְשְׁבַעָה נִפְגְּמָת. בְּשְׁבַעָה נִשְׁלַמְת, כְּמוֹ שְׂבָאֲנֹו בְּסוֹד הָאִמּוֹנָה. וְהַצְדִּיקִים הָאֲחוּזִים בָּהּ, אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב יוֹסֵף מִשָּׂה אֶהְרֹן דוֹר. בְּשְׁבַעָה נִפְגְּמָת, הַשְּׁבַעָה בְּתֵי הַדִּין הַלְלוּ, וְגִרְשָׁה מֵהָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה.

שְׁהִי שְׁנַיִם עֶשֶׂר בְּנִים רְשָׁעִים הִיוּ לָהֶם לְאוֹתָם ז' בְּתֵי דִין, וְאִז אוֹתָם עֲמוּדִים שְׁלֹמְעֵלָה נִשְׁבְּרוּ, אוֹתָם י"ב שְׂבָטִים שְׂסָבִיב הַשְּׁכִינָה, וְיִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בְּגִלּוֹת. אֵלֶּה יְהוּדָה שְׁחָפוּ לוֹ, עַד עֲשָׂרָה.

דְּכַתִּיב, (משלי לא א) דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אִמּוֹ. מִאי אִמּוֹ. וְדָאֵי בֵּת שְׁבַע אִם שְׁלֹמֹה. וְלֹא אֲבִיו. מִאי טְעָמָא. בְּגִין דְּאִיְהִי אֲתַפְקֵדָא עַל בֵּיתָא, וְכָל גְּנִיזִין, וְכָל מְאֵנֵי קְרָבָא בִּידָהּ אֲתַמְסְרוּ, וְאִיְהִי בְּעֵינָא לְדַבְרָא בְּנֵהָא בְּאֹרַח מִישָׁר, דִּיעֲבֹדוּן רְעוּתָא דְּמִלְפָּא. וְעַל דְּאִיְהִי לֹא דְּפִרְת לְהַנִּי שְׁבַע בְּאֹרַח מִישָׁר, וְלֹא אֲלָקַת לְהוֹן, אֲסַתְּחִירוּ לְסִטְרָא דְּשְׂמָאלָא, וְשִׁלְטָא שְׂמָאלָא עַל יְמִינָא, וְאֲזַלְת עִמָּהוֹן בְּגִלּוֹתָא. הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב, דְּכַתִּיב (סו) אוֹמְלֵלָה יוֹלְדַת הַשְּׁבַעָה.

הָא חֲזִי, קְדַמָּה דְּהוּה בְּהוּ דְּאִיְהוּ יִרְבְּעֵם, אֲתַעֵר בְּעֵלְמָא סִטְרָא דְּשְׂמָאלָא, וְעַבְד תְּרִין עֲגָלִין דְּהָא עֲגָלָא מִסִּטְרָא דְּשׂוֹר אִיְהוּ, דְּאִיְהוּ בְּשְׂמָאלָא. וְיִמָּה דְּהוּוּ תְּרִי. רְזָא דְּתְרִי חִילִין דְּשְׂמָאלָא אֲתִי מִיְנֵיהּ. כְּדִין שְׂרִיאַת סִיְהָרָא לְאֲתַפְגְּמָא, עַד דְּאֲשְׁתַּלִּימוּ אִינוּן שְׁבַעָה מִסִּטְרָא דְּשְׂמָאלָא. כִּיּוֹן דְּאֲתִי הוֹשַׁע בֶּן אֵלֶּה, כְּדִין אֲתַפְגִּימַת סִיְהָרָא, וְגָלוּ יִשְׂרָאֵל, וּשְׁכִינְתָא עִמָּהוֹן.

מִאי טְעָמָא. בְּגִין דְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל, בְּשְׁבַעָה סְלִיקַת, וּבְשְׁבַעָה נִחְתַת, בְּשְׁבַעָה אֲשְׁתַּלִּימַת, וּבְשְׁבַעָה אֲתַפְגִּימַת. בְּשְׁבַעָה אֲשְׁתַּלִּימַת, כְּדָא וְקִימְנָא בְּרְזָא דְּמַהִימְנוּתָא, וְזַפְאִין דְּאֲחִידוּן בָּהּ, אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב יוֹסֵף מִשָּׂה אֶהְרֹן דוֹר. בְּשְׁבַעָה אֲתַפְגִּימַת הַנִּי שְׁבַעָה בְּתֵי דִינִין וְאֲתַתְּרַכַת מֵאַרְעָא קְדִישָׁא.

דְּהָא תְּרִיסַר בְּנִין רְשָׁעִין הָווּ לְהוּ, לְאִינוּן שְׁבַעָה בְּתֵי דִינִין. וּכְדִין אִינוּן תְּרִיסַר סְמָכִין דְּלַעֲלִילָא אֲתַפְּרוּ, אִינוּן תְּרִיסַר שְׂבָטִין דְּסַתְּרֵנִי שְׁכִינְתָא, וְאֲזַלוּ יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוֹתָא. אֵלֶּה יְהוּדָה דְּאֹרִיכוּ לִיָּה, עַד עֲשָׂרָה.

תָּא חֲזִי, עַד דְּהוּוּ בִירוּשָׁלַם לְתַתָּא, עֶשְׂרָה מְלַכִּין רְשִׁיעִין, לָא אַתְחַרְבַת, וְלָא אֶסְתַּלַּק קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִינָהּ, וּמִירוּשָׁלַם דְּלַעִילָא, דְּאִיהִי עֶשְׂרָא, וּשְׁבִיעָא אַתְקַרִיאת. (ואינן עֶשְׂרָה מְלַכִּין דְּלַעִילָא, דְּאִיהִי עֶשְׂרָא, וּשְׁבִיעָא אַתְקַרִיאת) וְאִינוּן עֶשְׂרָה מְלַכִּין דְּלַתְתָּא: רַחְבְּעָם. אַבְיָה. יְהוֹרָם. אַחְזִיָּהוּ. אַחְזוּ. מְנַשֶּׁה. אַמּוֹן. יְהוֹאָחָז. יְהוֹיָקִים. יְהוֹיָכִן. וְכַד הָוּה עֶשְׂרָא דְּבָהוּ בִישׁ וְלָא אַתְדַּבֵּק בְּאוּרִייתָא, כְּדִין יְהִיב אַתְרָא לְסַטְרָא דְשִׁמְאָלָא, לְשַׁלְטָאָה עֲלֵיהּ, וְעַל יְרוּשָׁלַם. וְכְדִין שְׁכִינְתָא אִיסְתַּלַּקְתָּ, וַיִּשְׂרָאֵל דְּהוּוּ בִירוּשָׁלַם גָּלוּ. עַל דָּא פְתִיב (יְרֵמְיָהוּ ו' ד')

אִוִי לָנוּ כִּי פָנָה הַיּוֹם, דָּא הוּא חֶסֶד עֵילָאָה, דְּאִיקְרִי יוֹם. כִּי יָנְטוּ צְלָלֵי עָרְב, דָּא רְזָא דְשִׁמְאָלָא, דְשָׁרִי לְשַׁלְטָאָה, דְּהָא מְהֵבָא אֶתִּי חֵילָא לְסַטְרָא דְשִׁמְאָלָא.

תָּא חֲזִי, שְׁלֵמָה בְּאֶמְצָעִיתָא אִיהוּ, בֵּין סַטְרָא דִּימִינָא לְסַטְרָא דְשִׁמְאָלָא, וְחֻכְמָתָא דִּילֵיהּ אֶסְתַּלַּקְתָּ בְּרְזָא דִּימִינָא, בְּרְזָא דְמַהִימְנוּתָא, עַל כָּל בְּנֵי עַלְמָא. דְּהָא אִימִיָּה אֹלִיפֶת לֵיהּ, וּבִיומוֹי קִיִּימָא סִיְהֵרָא בְּאַשְׁלֻמוּתָא. בְּגִין דָּא פְתִיב, (מ"א ה' א') וַיִּחַפְּסוּ מִכָּל הָאָדָם דְּאֶתְבְּנִי בִי מִקֹּדֶשׁ. וּבְסוּף יוֹמוֹי, שְׁרִיָּא סִיְהֵרָא לְאַתְפַּגְמָא, וְכְדִין פְתִיב, (שם י"א ו') וַיַּעַשׂ שְׁלֵמָה הָרַע בְּעֵינֵי ה', וְלָא מִלָּא אַחְרֵי ה' כְּדוּד אָבִיו. לָא מִלָּא דִּיִּיקָא, לָא אֲשָׁלִים מַה דְּאִיהוּ הָוִי לֵיהּ לְאַשְׁלֻמָּא כְּלָא בְּתַר דּוּד, דְּאִיהוּ מְאִינוּן שְׁבַעָה סְמִכִין, וְלָא מְלִיִּיא סִיְהֵרָא, אֶלָּא דְּאִיתְפַּגְּגִים. בְּגִין כְּךָ, לָא מְנִינֵן לֵיהּ, לָא עִם אִינוּן שְׁבַעָה זְכָאִין סְמִכִין דְּעַלְמָא, וְלָא עִם אִינוּן דְּמֶרְדוּ בְּמֶאֲרִיהוּן, אֶלָּא אִיהוּ בְּאֶמְצָעִיתָא, מְסַטְרָא דִּימִינָא שְׁלִים, וּמְסַטְרָא דְשִׁמְאָלָא פָּגִים.

בָּא וְרָאָה, עַד שְׁהִיוּ בִירוּשָׁלַם לְמַטָּה, עֶשְׂרָה מְלַכִּים רְשָׁעִים לָא נְחַרְבָּה וְלָא הִסְתַּלַּק הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמֶּנָּה, וּמִירוּשָׁלַם שֶׁל מַעְלָה, שְׁהִיא עֶשְׂרִית, וְנִקְרְאת שְׁבִיעִית, (וְחַם עֶשְׂרָה מְלַכִּים שֶׁלְמַעְלָה שְׁהִיא עֶשְׂרִית, וְנִקְרְאת שְׁבִיעִית) וְהֵם עֶשְׂרָה הַמְּלַכִּים שֶׁלְמַטָּה: רַחְבְּעָם, אַבְיָה, יְהוֹרָם, אַחְזִיָּהוּ, אַחְזוּ, מְנַשֶּׁה, אַמּוֹן, יְהוֹאָחָז, יְהוֹיָקִים, יְהוֹיָכִן. וְכַשֶּׁהִיָּה הָעֶשְׂרִי שְׁבָהֶם רַע וְלָא נִדְּבַק בְּתוֹרָה, אִזּוּ נִתַּן מְקוֹם לְצַד הַשְּׂמָאל לְשַׁלֵּט עֲלָיו וְעַל יְרוּשָׁלַם, וְאִזּוּ הִסְתַּלַּקָה הַשְּׁכִינָה, וַיִּשְׂרָאֵל שְׁהִיוּ בִירוּשָׁלַם גָּלוּ. עַל כֵּן כְּתוּב (יְרֵמְיָהוּ ג' ד')

אִוִי לָנוּ כִּי פָנָה הַיּוֹם, זֶהוּ הַחֶסֶד הָעֲלִיּוֹן שֶׁנִּקְרָא יוֹם. כִּי יָנְטוּ צְלָלֵי עָרְב, זֶה סוּד הַשְּׂמָאל, שֶׁהַתְּחִיל לְשַׁלֵּט, שְׁהִרִי מִכָּאן בָּא הַכַּח לְצַד הַשְּׂמָאל. בָּא וְרָאָה, שְׁלֵמָה הוּא בְּאֶמְצָע, בֵּין צַד הַיְמִין לְצַד הַשְּׂמָאל, וְחֻכְמָתוֹ עֲלֵתָה בְּסוּד הַיְמִין, בְּסוּד הָאֶמּוּנָה, עַל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם, שְׁהִרִי אִמּוֹ לְמַדָּה אוֹתוֹ, וּבִימְיוֹ עֲמָדָה הַלְבָנָה בְּשַׁלְמוֹת. מְשׁוּם כֵּךְ כְּתוּב וַיִּחַפְּסוּ מִכָּל הָאָדָם, שֶׁנִּבְנְהוּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וּבְסוּף יָמָיו הִתְחִילָה הַלְבָנָה לְהַפְּגֵם, וְאִזּוּ כְּתוּב וַיַּעַשׂ שְׁלֵמָה הָרַע בְּעֵינֵי ה', וְלָא מִלָּא אַחְרֵי ה' כְּדוּד אָבִיו. לָא מִלָּא דְּוָקָא, לָא הַשְּׁלִים מַה שְׁהִיָּה לוֹ לְהַשְּׁלִים הַכָּל אַחְרֵי דוּד, שְׁהוּא מְאוּתָם שְׁבַעָת הָעַמּוּדִים, וְלָא מִלָּא הַלְבָנָה, אֶלָּא שֶׁנִּפְגְּמָה. מְשׁוּם כֵּךְ לָא מוֹנִים אוֹתוֹ, לָא עִם שְׁבַעָה צְדִיקִים עַמּוּדֵי עוֹלָם, וְלָא עִם אוֹתָם שֶׁמֶרְדּוּ בְּרַבּוֹנָם, אֶלָּא הוּא בְּאֶמְצָע. מִצַּד הַיְמִין שְׁלֵם, וּמִצַּד הַשְּׂמָאל פָּגוּם.

בְּאֶמְצָעִיתָא, מְסַטְרָא דִּימִינָא שְׁלִים, וּמְסַטְרָא דְשִׁמְאָלָא פָּגִים.

משום כִּף כְּתוּב (מלכים-א' יא, יא) קרע אֶקְרַע אֶת הַמַּמְלָכָה, זֶה הַסּוּד שֶׁהַמֶּלֶךְ קָרַע אֶת בְּגָדֵי מַלְכוּתוֹ, שֶׁהָרִי הַמַּמְלָכָה הִיא עַל שְׁלֵמָה, וְאָמַר נִקְרָאת, וְזוֹ בַת שֶׁבַע, וּנְתַתִּיהָ לְעַבְדְּךָ. מִשׁוּם כִּף כְּתוּב (משלי ל, כב-כג) תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ, וְשִׁפְחָה כִּי תִירֶשׁ גְּבִירָתָהּ. בֹּא וּרְאֵה, לְעַבְדְּךָ הַזֶּה לֹא נִתְּנָה מַלְכוּת, אֲלֵא מִפְּאֹן. זֶהוּ שְׁכַתוּב וּנְתַתִּיהָ לְעַבְדְּךָ, וְאִזּוֹ הַתְּחִילָה הַשִּׁפְחָה לְשַׁלֵּט.

בֹּא וּרְאֵה, בַּהֲתַחֲלָה כְּתוּב קָרַע, וְאַחֵר כִּף אֶקְרַע. קָרַע מַעֲט, שֶׁנִּקְרַע מִמִּילָא, מִשׁוּם שְׁאוּתָה שְׁעָה הַתְּחִילָה הַלְּבָנָה לְהַפְגִּים, וְאַחֵר כִּף אֶקְרַע, שֶׁהַתְּכַסְתָּה בְּגָלוּת, וְעַתִּיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהָשִׁיב הַשְּׂכִינָה לְמִקְוָמָה וְאֶת יִשְׂרָאֵל לְמִקְוָמָם, וְלְהַפְרֵעַ מֵאוֹתָם שְׁמֵצַד שְׁמָאל שֶׁהֲצִיקוּ לָהֶם. זֶהוּ שְׁכַתוּב (עובדיה א, ט) וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשַׁפֵּט. וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים - צַדִּיק, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. בְּהַר צִיּוֹן - סוּד הַיְמִין. לְשַׁפֵּט אֶת הַר עֶשׂוֹ - סוּד שֶׁל הַשְּׂמָאל. בֹּא וּרְאֵה, הָהָר הַזֶּה, לְשׁוֹן שֶׁל חֶזֶק הוּא, אוֹתָם הָהָרִים לְמַעְלָה, וְאֵלוּ הַצַּדִּיקִים שְׁאַחוּזִים בְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְנִקְרָאִים הַר צִיּוֹן אוֹתָם הָרִים הַמְּקִיפִים אֶת יְרוּשָׁלַיִם, מִשׁוּם שֶׁהֵם מְצַיְנִים וְאוֹמְרִים זֶה עִם זֶה בְּצַד הַיְחוד, לְשַׁפֵּט אֶת הַר עֶשׂוֹ, שֶׁקְטָרְגוֹ הַמְּקַטְרֵג מְצַד הַשְּׂמָאל. בְּאוֹתוֹ זְמַן (שם) וְהִיְתָה לָהּ הַמְּלוּכָה. בְּרֵאשׁוֹנָה נִקְרָאת מַמְלָכָה, מִשׁוּם שֶׁהִינִיקָה לְשָׁנֵי צַדָּדִים, לְיָמִין וּלְשְׂמָאל, וְעַכְשָׁו נִקְרָאת מְלוּכָה, מִשׁוּם שֶׁמִּינִיקָה אֶת הַיְמִין. זֶהוּ שְׁכַתוּב (הושע ב, כב) וְאַרְשָׁתֶיךָ לִי לְעוֹלָם, וּמִשׁוּם שֶׁגָלוּת אֵינָה לְעוֹלָם, שֶׁהָרִי יִשְׁבָּה בְּגָלוּת.

בֹּא וּרְאֵה שְׁסֻמָּךְ לוֹ (זכריה יד) וְהָיָה

בְּגִין כִּף כְּתוּב (מ"א א' יא) קָרַע אֶקְרַע אֶת הַמַּמְלָכָה, דָּא רְזָא, דְּמַלְכָּא בְּזַע פּוּרְפּוּרָא דִּילֵיה, דִּהָא מַמְלָכָה עָלֵיהָ דְשְׁלֵמָה הִיא, וְאִמִּיהָ אִיקְרִי, וְדָא בַת שֶׁבַע. (שם) וּנְתַתִּיהָ לְעַבְדְּךָ. בְּגִין כִּף כְּתוּב, (משלי ל כב) תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ וְשִׁפְחָה כִּי תִירֶשׁ גְּבִירָתָהּ. תָּא חֲזִי, הָאִי עֶבֶד לֹא אֲתִיְהִיב לֵיה מַלְכוּת, אֲלֵא מִהֶכָּא, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב, וּנְתַתִּיהָ לְעַבְדְּךָ, וּכְדִין שְׂרִיא שִׁפְחָה לְשַׁלֵּטָא.

תָּא חֲזִי, בְּקַדְמִיתָא כְּתוּב קָרַע, וּלְבַתֵּר אֶקְרַע. קָרַע זְעִיר, דִּיאִתְקַרַע מִמִּילָא, בְּגִין דִּהוּא שְׁעֵתָא שְׂרִיאָא סִיְהֵרָא לְאַתְפָּגְמָא. וּלְבַתֵּר אֶקְרַע, דִּיאֲתַפְסִיא בְּגָלוּתָא. וְזִמִּין קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַתְבָּא שְׂכִינְתָא לְאַתְרָאָה, וּלְיִשְׂרָאֵל לְאַתְרֵיהּ, וּלְאַתְפָּרְעָא מְאִינוֹן דְּסֻטְרָא דְשְׂמָאלָא דְעֵאקוּ לוֹן. הִדָּא הוּא דְכַתִּיב, (עובדיה א כא) וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשַׁפֵּט. וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים: צַדִּיק, וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. בְּהַר צִיּוֹן: רְזָא דְיִמִּינָא. לְשַׁפֵּט אֶת הַר עֶשׂוֹ: רְזָא דְשְׂמָאלָא.

תָּא חֲזִי הָאִי הַר לְיִשְׂרָאֵל דְּתַקִּיפוּ הוּא. אִינוֹן הָרִים לְעֵילָא וְאֵלִין צַדִּיקִים דְּאַחֲרִין בְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְאַקְרוּן הַר צִיּוֹן הָרִים דְּסַחְרָנִי יְרוּשָׁלַיִם בְּגִין דְּאִינוֹן מְצוּיְיִנִין וְאַמְרִין הָאִי לְהָאִי בְּסֻטְרָא דִּיחֻדָּא לְשַׁפּוּט אֶת הַר עֶשׂוֹ דְּקְטָרְיָגוֹ מְקַטְרָגָא מְסֻטְרָא דְשְׂמָאלָא בְּהוּא זְמַנָּא (עובדיה א') וְהִיְתָה לֵיּי הַמְּלוּכָה. בְּקַדְמִיתָא אִקְרִי מַמְלָכָה בְּגִין דִּינִקָּא לְתַרִּין סֻטְרִין לִימִינָא וּלְשְׂמָאלָא. וְהַשְׁתָּא מְלוּכָה אִקְרִי בְּגִין דִּינִקָּא לִימִינָא. הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (הושע ב') וְאַרְשָׁתֶיךָ לִי לְעוֹלָם. וּבְגִין דְּגָלוּתָא לְאוּ לְעוֹלָם הוּא דִּהָא יִתְבָּא בְּגָלוּתָא.

תָּא חֲזִי דְסֻמִּיךָ לֵיה (זכריה יד) וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל

כָּל הָאָרְץ בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד
 בְּגִין דְּעַד הַשְּׁתָּא פִּד יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוּתָא שְׂכִינְתָּא
 עִמָּהוּן וּמְלָכָא בְּלֹא מְטְרוֹנִיתָא לָאוּ מְלָכָא
 אִיהוּ. אָבֵל הַהוּא זְמַנָּא וְהָיָה יְיָ לְמַלְכָּךְ עַל כָּל
 הָאָרְץ בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד,
 פִּד אַתְדַּבְּקַת שְׂכִינְתָּא בְּצַדִּיק כְּדִין הוּא יַחֲוֹדָא
 דְּהָכִי אוּלְפִּנָּא בְּרִזָּא דְקָרִית שְׁמַע דְּבַעֲי בַר
 נָשׁ לְיַחְדָּא לְמֵאֲרִיָּה וּלְקִשְׂרָא קִשְׂרִין
 דְּמַהֲיִמְנוּתָא בְּרַעוּתָא דְלָבָא.

וְכַד מְטִי לְאַחַד אַבְעֵי לִיה לְכוּנָא בְּא' סְתִימָא
 עֲתִיקָא (ס"א עמיקא) דְּכֻלָּא וְח' תְּמִנָּא דְרִגִין
 עֲלָאִין מִחֲכֻמָּה עֲלָאָה עַד צַדִּיק. וְד' רַבְתָּא
 אַתְדַּבְּקוּתָא דְפִנְסַת יִשְׂרָאֵל דְאִיהִי חוּלְקִיָּה
 דְדוּד דְאֶקְרִי עָנִי וְאֶבִּיוֹן פִּד אַתְדַּבְּקַת לְאִינוּן
 דְרִגִין דְלַעֲיִלָּא דְרַמִּיזִין בְּא"ח. כְּדִין אִיהִי
 רַבְתָּא וְעֲלָמָא כּוּלְיָהּ נְנִיק מִינָּהּ וְאִינוּן שְׂדִים
 דְאִינוּן (שיר השירים ח') כְּמַגְדְּלוֹת אַז הָיִיתִי בְּעֵינָיו
 כְּמוֹצֵאת שְׁלוֹם.

הָא חֲזִי הָאִי קָרָא עַל פִּנְסַת יִשְׂרָאֵל אַתְמַר פִּד
 אִיהִי בְּגִלּוּתָא עִם בְּנֵהָא בִּין אוּמִין דְעֲלָמָא
 אֶקְרִי זַעִירָא הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שם) אַחוֹת לָנוּ
 קִטְנָה וְעַד יִשְׂרָאֵל אַתְדַּבְּרוּ בְּאוּרִייתָא וְאֶזְלִין
 בְּאַרְחָ קָשׁוּט כְּדִין אַתְמַלְיָא וְשְׁלוֹם אַתְחַבְּר
 בְּהוּ. אַתִּיבַת אִיהִי וְאַמְרַת אֲנִי חוּמָּה וְשְׂדֵי
 כְּמַגְדְּלוֹת.

בְּהַהוּא זְמַנָּא דַּאֲתַחֲבַר עִמִּי א"ז וְשְׁלוֹם. א'
 רְזָא דְעֲתִיקָא קְדִישָׁא דְכֻלָּא, ז' שְׁבַע
 דְרִגִין וְשְׁלוֹם דְאֶקְרִי צַדִּיק בִּין דְהֵנִי דְרִגִין
 מִתְחַבְּרִין כְּדִין א"ז הָיִיתִי בְּעֵינָיו כְּמוֹצֵאת
 שְׁלוֹם. וּמֵאַן עֵינִין. אִינוּן שְׁבַע דְרִגִין דְאֶקְרוּן
 עֵינֵי יְיָ, פְּנֵי יְיָ, וְכְדִין שְׁלָמָא לְעֲלָמָא וְשְׂרִיָּא
 טִיבּוּ דְעֲתִיקָא בְּאַתְר דְדַכְּר וְנוֹקְבָא וּבְגִין כְּךָ
 פִּקְד מִשָּׁה בְּאוּרִייתָא וְאַמַר (דְרַגִים ו') שְׁמַע

ה' לְמַלְכָּךְ עַל כָּל הָאָרְץ בְּיוֹם הַהוּא
 יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד. מִשּׁוּם
 שְׁעַד עַכְשָׁו, כְּשִׂישְׂרָאֵל בְּגִלּוּתָא,
 שְׂכִינָה עִמָּהֶם, וּמְלָךְ בְּלִי גְבִירָה
 אִינוּ מְלָךְ. אָבֵל אוֹתוֹ הַזְּמַן, וְהָיָה
 ה' לְמַלְכָּךְ עַל כָּל הָאָרְץ בְּיוֹם הַהוּא
 יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.
 כְּשִׁנְדַּבְּקַת הַשְּׂכִינָה עִם צַדִּיק, וְאִז
 הוּא הַיַּחֲוֹד. שְׂפָךְ לְמַדְנּוּ בְּסוּד
 שְׁל קְרִיאַת שְׁמַע, שְׂצַרִיף אָדָם
 לְיַחַד אֶת רְבוּנוֹ וְלִקְשֵׁר אֶת קִשְׂרֵי
 הָאֵמוּנָה בְּרִצּוֹן הַלָּב.

וּבְשִׁמְנֵי לְאַחַד, צַרִיף לְכוּן בְּא'
 - הַנְּסִתָּר הַעֲתִיק (הַעֲמִק) שְׁל הַפֶּל,
 וְח' - שְׁמוּנָה דְרַגּוֹת עֲלִיוֹנוֹת,
 מִחֲכֻמָּה הַעֲלִיוֹנָה עַד צַדִּיק. וְד'
 רַבְתֵּי - הַתְּדַבְּקוֹת שְׁל כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא חֲלִקוֹ שְׁל דְּוּד,
 שְׁנַקְרָא עָנִי וְאֶבִּיוֹן. כְּשִׁנְדַּבְּקַת
 לְאוֹתָן דְרַגּוֹת שְׁלִמְעֵלָה שְׁרַמּוּזוֹת
 בְּא"ח, אֲזִי הִיא גְדוּלָּה, וְכָל
 הָעוֹלָם יוֹנֵק מִמֶּנָּה. וְאוֹתָם שְׂדִים,
 שֶׁהֵם כְּמַגְדְּלוֹת (שיר ח), אַז הָיִיתִי
 בְּעֵינָיו כְּמוֹצֵאת שְׁלוֹם.

בְּא וְרָאָה, הַפְּסוּק הַזֶּה נֶאֱמַר עַל
 כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁהִיא בְּגִלּוּת עִם
 בְּנֵיהָ בִּין אֲמוֹת הָעוֹלָם נִקְרָאת
 קִטְנָה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שם) אַחוֹת לָנוּ
 קִטְנָה. וּכְשִׂישְׂרָאֵל מִנְהֵגִים
 בַּתּוֹרָה וְהוֹלְכִים בְּדַרְךְ אֱמֶת, אַז
 מִתְמַלְאֵת, וְשְׁלוֹם מִתְחַבְּר בְּהֵם.
 מְשִׁיבָה הִיא וְאוֹמְרַת, אֲנִי חוּמָּה
 וְשְׂדֵי כְּמַגְדְּלוֹת.

בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁהִתְחַבְּר עִמִּי א"ז,
 וְשְׁלוֹם. א' - הַסּוּד שְׁל הַעֲתִיק
 הַקְּדוּשׁ שְׁל הַפֶּל. ז' - שְׁבַע
 הַדְּרַגּוֹת, וְשְׁלוֹם - שְׁנַקְרָא צַדִּיק.
 כִּיּוֹן שֶׁהַדְּרַגּוֹת הִלְלוּ מִתְחַבְּרוֹת,
 אֲזִי א"ז הָיִיתִי בְּעֵינָיו כְּמוֹצֵאת
 שְׁלוֹם. וּמֵי הַעֵינִים? אוֹתָם שְׁבַע
 הַדְּרַגּוֹת שְׁנַקְרָאוּ עֵינֵי ה', פְּנֵי ה',
 וְאִז שְׁלוֹם לְעוֹלָם, וְשׁוֹרָה הַטּוֹב
 שְׁל הַעֲתִיק בְּמָקוֹם שְׁל הַזְּכָר
 וְהַנְּקֵבָה, וּמִשּׁוּם כְּךָ צִוָּה מִשָּׁה

יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד. לְקַשְׁרָא כּוּלְהוּ קַשְׁרִין דְּמַהִימְנוּתָא.

הָא חֲזִי, כָּל הַמְאָרִיף בְּאֶחָד מְאָרִיכִין לוֹ יָמָיו וּשְׁנוּתָיו. מֵאִי טַעְמָא בְּגִין דְּאִיהוּ אֲתֵר דְּכָל יוֹמִין וּשְׁנִין דְּעַלְמָא בִּיה תְּלִיין בְּרִזָּא דְּאִינוּן דְּרִגִין דְּרִמִּזִּין בְּאֶחָד וְאִינוּן עֲשָׂרָה וְכֻלְהוּ חַד וְאֲתַעְרוּ בִּיה חֲבָרְיָא וְאָמְרוּ בְּדַל"ת וּשְׁפִיר. בְּגִין דְּהָאִי אֲתָרָא דְּדַל"ת הִיא וְלִית לָהּ נְהוּרָא מְדִילִיהּ. וּבְעֵי בְּרַ נֶשׁ לְאַרְכָּא בְּה וּלְאַמְשַׁכָּא לָהּ בְּרַכָּאן מְאִינוּן שִׁית סְטָרִין שִׁית בְּנִין עֲלָאִין עַל יְדֵי דְּצַדִּיק וְאִינוּן שִׁית סְטָרִין רְמִיזִין בַּח' בְּרִזָּא דְּתַמְנִיָּא.

שִׁית אֲלִין וְתָרִין לְעִילָא חֲכָמָה וּבִינָה אַבָּא וְאִימָא לְאוֹסְפָא וּלְאַכְלָלָא לְהוּ לְעִילָא, וְלִמְיָהֵב לְהוּ בְּרַכָּאן מֵאַבָּא וְאִימָא עֲלָאָה. דְּהָא לָא שְׂרִיָּא טִיבּוּ דְּעַתִּיקָא אֲלָא בְּאֲתֵר דְּשָׁלִים, בְּאֲתֵר דְּאַשְׁתַּפַּח דְּכַר וְנִיקְבָּא. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ג') צָאִינָה וְרִאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלָּךְ שְׁלֹמֹה וְגו'. בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ וְגו'. בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ דִּיִּיקָא. וְעַל דָּא אָמְרוּ וּבִלְבָד שְׁלָא יַחְטוּף בַּחֲי"ת אֲלָא בְּעֵי לְאַמְשַׁכָּא בְּרַכָּאן מֵאֲתֵר עֲלָאָה דְּכוּלָּא. וּלְאַרְקָא בְּאִינוּן שִׁית בְּנִין. לְבָתֵר לְהָאִי בַת דְּלִית לָהּ אַחְסָנָא בְּבֵית אָבוּהָ וְאִימָא אֲלָא הָאִי בְּרָא. וּמְכָאן אוּלִיפְנָא דְּבְרָא יְרִית לְאַבָּא וּלְאִימָא וּבְרַתָּא לָא, אֲלָא דְּאִית לָהּ מְזוּנֵי מִן בְּרָא אֲלָא בְּעֵי לְאַרְכָּא בְּהָאִי דַּל"ת.

וְתַמְנֵן אֲמָרִי כְּמָה בְּעֵי בְּרַ נֶשׁ לְאַרְכָּא בְּה, כְּשִׁיעוּרָא דִּימְלִיף יְתָה לְעִילָא וְלִתְתָּא וּלְאַרְבַּע זְוּוּיִן דְּעַלְמָא, רִזָּא דְּשִׁית סְטָרִין עֲלָאִין דְּכֻלְהוּ יַתְחַבְרוּן עִמָּה וְלָא יַתְפָּרְשׁוּן לְעַלְמִין. וְכַד בְּרַ נֶשׁ מְאָרִיף בְּהָאִי כָּל אִינוּן יַתְחַבְרוּ עִמָּה וְלָא יַפְרְדוּ לְעוֹלָמִים, וּכְשֶׁאֲדָם מְאָרִיף בְּזָה, כָּל

בְּתוּרָה וְאָמַר (דְּבָרִים) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד, לְקַשְׁרָא אֶת כָּל קַשְׁרֵי הָאֲמוּנָה.

בֵּא וּרְאָה, כָּל הַמְאָרִיף בְּאֶחָד, מְאָרִיכִים לוֹ יָמָיו וּשְׁנוּתָיו. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהוּא הַמְקוּם שֶׁכָּל הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים שֶׁל הָעוֹלָם תְּלִוּיִים בּוֹ, בְּסוּד אוֹתָן הַדְּרָגוֹת שֶׁרְמוּזוֹת בְּאֶחָד, וְהֵם עֲשָׂרָה, וְכֻלָּם אֶחָד, וְהַתְּעוּרָוּ בּוֹ הַחֲבָרִים וְאָמְרוּ בְּדַל"ת, וְיָפָה, מִשּׁוּם שֶׁהַמְקוּם הַזֶּה הוּא שֶׁל דַּל"ת, וְאֵין לָהּ אוֹר מִשְׁלָהּ, וְצָרִיף אָדָם לְהֶאָרִיף בְּה וּלְהַמְשִׁיף לָהּ בְּרַכּוֹת מֵאוֹתָם שְׁשֶׁת הַצְּדָדִים, שְׁשֶׁת הַבְּנִים הָעֲלִיוֹנִים עַל יְדֵי הַצְּדִיק. וְאוֹתָם שְׁשֶׁת הַצְּדָדִים רְמוּזִים בַּח' בְּסוּד שֶׁל שְׁמוֹנָה. שְׁשֶׁת אֵלּוּ וּשְׁנַיִם לְמַעְלָה, חֲכָמָה וּבִינָה הַאֲבָא וְהָאִמָּא לְהוֹסִיף וּלְהַכְלִילָם לְמַעְלָה וְלַתַּת לָהֶם בְּרַכּוֹת מֵאַבָּא וְאִמָּא הָעֲלִיוֹנָה, שְׁתֵּרֵי אֵין שׁוּרָה הַטּוֹב שֶׁל הַעַתִּיק אֲלָא בְּמְקוּם שָׁלֵם, בְּמְקוּם שְׁנַמְצָאִים זְכַר וְנִקְבָּה. זֶהוּ שְׁכַתוּב (שִׁיר א) צָאִינָה וְרִאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלָּךְ שְׁלֹמֹה וְגו', בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ וְגו'. בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ דִּיִּיקָא. וְעַל כֵּן אָמְרוּ, וּבִלְבָד שְׁלָא יַחְטוּף בַּחֲי"ת, אֲלָא צָרִיף לְהַמְשִׁיף בְּרַכּוֹת מֵהַמְקוּם הָעֲלִיוֹן שֶׁל הַכּוּל, וּלְהֶרִיק לְאוֹתָם שְׁשֶׁת הַבְּנִים, וְאֲחֵר כִּף לְבַת הַזֶּה, שְׂאִין לָהּ יְרִשָׁה בְּבֵית אָבִיהָ וְאִמָּהּ אֲלָא הַבֵּן הַזֶּה. וּמְכָאן לְמַדְנּוּ שֶׁבֶן יוֹרֵשׁ אֶת הַאֲבָא וְהָאִמָּא, וְהַבַּת לָא. אֲלָא שִׁישׁ לָהּ מְזוּנוֹת מִן הַבֵּן, אֲלָא צָרִיף לְהֶאָרִיף בְּדַל"ת הַזֶּה. וְשֵׁם אוֹמְרִים, כְּמָה צָרִיף אָדָם לְהֶאָרִיף בְּה? כְּשֶׁעוֹר שִׁימְלִיף אוֹתָהּ לְמַעְלָה וּלְמַטָּה וּלְאַרְבַּע זְוּוֹת הָעוֹלָם. הַסּוּד שֶׁל שְׁשֶׁת הַצְּדָדִים הָעֲלִיוֹנִים, שְׁכֻלָּם אוֹתָם יָמִים וּשְׁנַיִם עֲלִיוֹנִים מוֹסְרִים

בְּרָכוֹת עַל רֵאשׁוֹ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא קוֹרֵא לוֹ (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי
עֲבָדִי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ
אֶתְפָּאֵר.

בֹּא וּרְאֵה, כָּלֵל הַתּוֹרָה רְמוּזִים
בְּפִסּוּק הַזֶּה, וְהַכָּלֵל שֶׁל כָּל אוֹתָם
אֲמִירוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם,
בְּאֶחָד רְמוּזִים. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (איוב
כב) וְהוּא בְּאֶחָד וּמִי יִשְׁיבֵנוּ וּנְפָשׁוּ
אוֹתָהּ וַיַּעַשׂ, וּבָהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם.
וְעַל זֶה שָׁנִינוּ, בַּעֲשֵׂרָה מְאֻמְרוֹת
נִבְרָא הָעוֹלָם וְכוּ', וּבִאֲרָנוּ שֶׁכֻּלָּם
עֲשָׂרָה, וְכֻלָּם כְּלוּלִים בְּפִסּוּק
הָרֵאשׁוֹן שֶׁבַּתּוֹרָה.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת
הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, רֵאשִׁי תְבוֹת
אֵהוּ"ה, שָׁבוּ נִבְרָאוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ.
א"ה בּוֹ נִבְרָאוּ הַשָּׁמַיִם, ו"ה בּוֹ
נִבְרָאָה הָאָרֶץ וְכֹל מַה שֵׁיֵשׁ בָּהּ,
וְהוּא נִתֵּן תְּשׁוּקָה בְּכָל הָאֵילָנוֹת
וְהַעֲשָׂבִים שֶׁבָּאָרֶץ. וְהוּא מַה
שֶׁאֲמָרוּ אֵין לָךְ עֵשֶׂב וְעֵשֶׂב
מִלְמַטָּה שְׂאִין עָלָיו מִלְאָף
מִלְמַעְלָה שֶׁמֶכָּה אוֹתוֹ וְאוֹמֵר לוֹ
גְּדֹל, שֶׁנֶּאֱמָר (איוב לח) הִיִּדְעַת חֻקּוֹת
שָׁמַיִם אִם תִּשִּׂים מִשְׁטְרוֹ בָּאָרֶץ.
בֹּא וּרְאֵה, כְּתוּב (בראשית א, ה)
וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם, וְכְתוּב
(שם ו) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי
טוֹב, שֶׁכְּשֶׁמְאִיר הָאוֹר הַזֶּה
שֶׁלְמַטָּה, מְאִיר מֵהַכֹּחַ שֶׁנִּתֵּן לוֹ
מֵהַטוֹב שֶׁלְמַעְלָה.

וּבְשֵׁים כֶּךָ מִנֵּן יְמוֹת הַחֲמֵה שֶׁלֹּשׁ
מֵאוֹת שָׁשִׁים וְחֲמֵשָׁה, אֲרַבְעִים
וְתִשְׁעָה שָׁבוּעוֹת מֵהֶם כְּנֶגֶד
הַדְרָגָה הַזֹּאת שֶׁל צְדִיק שֶׁנִּקְרָא
טוֹב, וְהִיא שְׁבִיעִי, וַיִּזְנַק מִמֶּנָּה
הַשֶּׁמֶשׁ הַזֶּה שֶׁלְמַטָּה שֶׁכָּעָה
שָׁבוּעוֹת שֶׁבַע פְּעָמִים, כְּנֶגֶד
שֶׁכָּעָה שָׁבוּעוֹת שֶׁבַע פְּעָמִים
שֶׁהוּא יִזְנַק מֵהָאֵם הָעֲלִיוֹנָה
שֶׁנִּקְרָאת יוֹבֵל, וְכְנֶגֶד שְׁנֵי הַיּוֹבֵל
שֶׁלְמַטָּה.

נִשְׁאָרוּ מִשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁשִׁים

יוֹמִין וּשְׁנַיִן עֶלְפִין מוֹסְרִין בְּרֵכָאָן עַל רֵישִׁיה
וְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קָרִי לִיה (ישעיה מ"ט) וַיֹּאמֶר לִי
עֲבָדִי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

הָא חֲזִי כָּלֵל דְּאוֹרֵייתָא בְּהַאי קָרָא רְמִיזִין
וְכָלֵל דְּכָל אֵינוֹן אֲמִירָן דְּאֶתְבְּרִי בְּהוֹן
עֲלֵמָא בְּאֶחָד רְמִיזִין הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (איוב כ"ג)
וְהוּא בְּאֶחָד וּמִי יִשְׁיבֵנוּ וּנְפָשׁוּ אוֹתָהּ וַיַּעַשׂ.
וּבְהוֹן אֶתְבְּרִי עֲלֵמָא וְעַל דָּא תְּנִינָן בַּעֲשֵׂרָה
מְאֻמְרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם וְכוּ' וְאוֹקִימָנָא דְכּוֹלְהוּ
עֲשָׂרָה וְכֻלְהוּ כְּלִילָן בְּקָרָא קְדָמָא דְּאוֹרֵייתָא:

(דף פ ע"א)

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ,
רֵאשִׁי תְבוֹת אֵהוּ"ה, בִּיה אֶתְבְּרִיאֵו
שְׁמִיא וְאַרְעָא. א"ה, בִּיה אֶתְבְּרִיאֵו
שְׁמִיא. ו"ה, בִּיה אֶתְבְּרִיאֵת אֲרַעָא, וְכֹל מַה
דְּאֵית בָּהּ. וְהוּא יְהִיב תִּיאֻבְּתָא בְּכָל אֵילָנִין
וְעֵשֶׂבִין דִּי בְּאַרְעָא. וְהוּא מַה דְּאֲמָרוּ, אֵין לָךְ
עֵשֶׂב וְעֵשֶׂב מִלְמַטָּה שְׂאִין עָלָיו מִלְאָף
מִלְמַעְלָה שֶׁמֶכָּה אוֹתוֹ וְאוֹמֵר לוֹ גְּדֹל. שֶׁנֶּאֱמָר
(איוב לח לג) הִיִּדְעַת חֻקּוֹת שָׁמַיִם אִם תִּשִּׂים מִשְׁטְרוֹ
בָּאָרֶץ.

הָא חֲזִי, כְּתִיב וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם, וְכְתִיב
וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, דְּהַאי אוֹר
דְּלִתְתָּא, כִּד נְהִיר, נְהִיר מְחִילָא דְּאֶתְיְהִיב לִיה
מֵטוֹב דְּלַעֲלָא.

וּבְגִין כֶּךָ מִנֵּן יְמוֹת הַחֲמֵה שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת וְחֲמֵשָׁה
וּשְׁשִׁים, תִּשְׁעָה וְאַרְבָּעִין שָׁבוּעִין מִנְהוֹן,
לְקַבִּיל הַאי דְּרָגָא דְּצְדִיק, דְּאֵיקְרִי טוֹב, וְאֵיהִי
שְׁבִיעִי, וַיִּזְנַק מִנֶּיהָ הַאי שְׁמֵשָׁא דְּלִתְתָּא, שְׁבַע
שָׁבוּעִין שְׁבַע זְמַנִּין, לְקַבִּל שְׁבַע שָׁבוּעִין שְׁבַע
זְמַנִּין, דְּאֵיהִוּ יִזְנַק מֵאֵימָא עֵילְפָּא, דְּאֵיקְרִי
יוֹבֵל. וְלְקַבִּלָּא שְׁנֵי יוֹבֵל דְּלִתְתָּא.

אֲשֶׁתְּאָרוּ מִשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְחֲמֵשָׁה וּשְׁשִׁים תְּרִין

וְעֶשְׂרִין יוֹמִין, לְקַבֵּל תְּרִין וְעֶשְׂרִין אֲתוֹן
דְּאוֹרֵייתָא, דְּעִלְמָא תַּתְּאָה אֲתַקִּיִּים עַלִּיהוּ,
דְּהָא צְדִיק דְּלַעִילָא תוֹרָה שְׁבַכְתָּב אִיתְקָרִי.
וְכַד אֲשַׁתְּלִימוּ אֵינוֹן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה
וְשָׁשִׁים יוֹמִין, תְּיִיבִין תְּנַיִינוֹת לְקַבְּלָא מֵהָא
דְּרָגָא דְטוֹב, דְּהָא דְרָגָא, וְכֹל אֵינוֹן שְׁבַע
דְּרָגִין עִילְאִין, תְּיִיבִין תְּנַיִינוֹת לְקַבְּלָא מִן אִימָא
עֲלָאָה.

וְהָא דְרָגָא דְעֶשְׂרִי דְשִׁלְטָא בְּלִילְיָא, יִנְקָא
מֵהָא דְרָגָא דְאִיתְקָרִי (שְׂכִינְתָא תַּתְּאָה דִּינְקָא
מִתְּהוּא) צְדִיק. וּבְגִין דְּהָהוּא צְדִיק אֲמַלִּי לָהּ
מֵהֵנוּ תַּפְּנוּקִין עִילְאִין, וְיִנְקָא מִנִּיהּ, אִיקְרִי
סִיְהָרָא. דְּכַמָּה דְּהָא סִיְהָרָא תַּתְּאָה, לִית לָהּ
נְהוּרָא מְגַרְמָה, אֲלָא מָאִי דְּאֲתִיְהִיב לָהּ מִן
שְׁמַשָּׁא. הָכִי נְמִי הָהוּא דְרָגָא דְלַעִילָא.

וְהָא דְרָגָא אִיקְרִי יִמָּא דְחֲכַמְתָּא לַעִילָא,
וְקִימִי תְרִיסַר שְׁבַטִין עִילְאִין קְדִישִׁין.
תְּלַתָּא לְצַפּוֹנָא. וְתְּלַתָּא לְדְרוֹמָא. וְתְּלַתָּא
לְמַעְרָבָא. וְתְּלַתָּא לְמִדְיַנְחָא. וְהָא יִמָּא
דְּחֲכַמְתָּא עַלִּיהוּ. וְלְקַבְּלִיהוֹן לְתַתָּא, תְרִיסַר
שְׁבַטִין, קִימִין סַחְרָנִי מְדַבְּחָא, כִּי הָא גּוֹוֹנָא.
וְלְקַבֵּל הָא דְרָגָא, עֲבַד שְׁלֵמָה יִמָּא לְתַתָּא,
(מ"א ז כח) עוֹמֵד עַל שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי בְּקָר.

וְהָא יִמָּא דְלַעִילָא, מָאִי טַעֲמָא אִיקְרִי יָם.
אֲלָא בְּגִין הָהוּא דְרָגָא דְצְדִיק, דְּאֲמַלִּי
לְהָאִי יָם, אִיקְרִי יוֹם, דְּכַתִּיב וַיִּקְרָא אֱלֹהִים
לְאוֹר יוֹם. וְכַתִּיב (תְּהִלִּים צו יא) אוֹר זָרַע לְצְדִיק.
וְהָא נְהִיר בְּרִזָּא דו"ו דְשִׁמָּא קְדִישָׁא, דְּבִיָּה
אֲמַלִּי לְהָאִי יָם, דְּאִיקְרִי ה"א תַּתְּאָה, בְּתַרְאָה
דְשִׁמָּא קְדִישָׁא.

תְּרָא הוּא דְכַתִּיב, (קְהֵלֵת א ז) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים
אֶל הַיָּם. כָּל: דָּא דְרָגָא דְצְדִיק, דְּאִיקְרִי
כ"ל, בְּגִין דְּכָל תַּפְּנוּקִין מִנִּיהּ נִפְקִין. הַנְּחָלִים:

וַחֲמִשָּׁה עֶשְׂרִים וְשָׁנַיִם יָמִים,
כְּנִגְדַּ עֶשְׂרִים וְשָׁנַיִם אוֹתִיוֹת שֶׁל
הַתּוֹרָה שֶׁהָעוֹלָם הִתְחַתּוֹן עוֹמֵד
עֲלֵיהֶם, שֶׁהָרִי הַצְּדִיק שֶׁלְמַעַלָּה
נִקְרָא תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְכִשְׁנִשְׁלְמוּ
אוֹתָם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁשִׁים וַחֲמִשָּׁה
יָמִים, שְׁבַע שְׁנֵית לְקַבֵּל מֵהַדְּרָגָה
הַזֹּאת שֶׁל טוֹב, שֶׁהַדְּרָגָה הַזֹּאת וְכֹל
אוֹתָן שְׁבַע דְּרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת, שְׁבַע
שְׁנֵית לְקַבֵּל מִן הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה.

וְהַדְּרָגָה הַזֹּאת שֶׁל הַלְּבָנָה שֶׁשׁוֹלְטֵת
בְּלִילְיָה, יוֹנְקֵת מֵהַדְּרָגָה הַזֹּאת
שְׁנִקְרָאת (שְׂכִינְתָּהּ תַּחְתּוֹנָה שְׁיוֹנְקָתָּהּ מֵאוֹתוֹ)
צְדִיק, וּמְשׁוֹם שְׁאוֹתוֹ הַצְּדִיק
מְמַלֵּא אוֹתָהּ מֵאוֹתָם הַתַּפְּנוּקִים
הָעֲלִיוֹנִים וְיוֹנֵק מִמֶּנָּה, נִקְרָאת
לְבָנָה, שֶׁכִּמוֹ שֶׁהַלְּבָנָה הִתְחַתּוֹנָה
הַזֹּאת אֵין לָהּ אוֹר מֵעֲצָמָה אֲלָא מֵהַ
שֶׁנִּתְּן לָהּ מִן הַשֶּׁמֶשׁ, כִּפְּדָם אוֹתָהּ
הַדְּרָגָה שֶׁלְמַעַלָּה.

וְהַדְּרָגָה הַזֹּאת נִקְרָאת יָם הַחֲכָמָה
לְמַעַלָּה, וְעוֹמְדִים שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי
שְׁבַטִים עֲלִיוֹנִים קְדוֹשִׁים, שֶׁלְשָׁה
לְצַפּוֹן, וְשֶׁלְשָׁה לְדְרוֹם, וְשֶׁלְשָׁה
לְמַעְרָב, וְשֶׁלְשָׁה לְמִזְרַח, וְיָם
הַחֲכָמָה הַזֶּה עַלִּיהֶם, וְכַנְּגֵדָם
לְמַטָּה שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי שְׁבַטִים
עוֹמְדִים סְבִיב הַמְּזֻבַּח כְּמוֹ זֶה.
וְכַנְּגֵד הַדְּרָגָה הַזֹּאת עֲשֵׂה שְׁלֵמָה יָם
לְמַטָּה, עוֹמֵד עַל שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי בְּקָר.
וְהַיּוֹם הַזֶּה שֶׁלְמַעַלָּה, מֵהַ טַעֲמִים
נִקְרָא יָם? אֲלָא מְשׁוֹם אוֹתָהּ
דְּרָגָה שֶׁל צְדִיק שֶׁמְמַלֵּאת אֶת
הַיָּם הַזֶּה נִקְרָא יוֹם, שֶׁפְּתוּב
(בְּרֵאשִׁית א. ה) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר
יוֹם, וְכַתּוּב (תְּהִלִּים צו. יא) אוֹר זָרַע
לְצְדִיק, וְזֶה מָאִיר בְּסוּד שֶׁל נְי"ו
שֶׁל הַשֶּׁם הַקְּדוֹשׁ, שְׁבוּ מְמַלֵּא אֶת
הַיָּם הַזֶּה, שְׁנִקְרָא ה"א תַּחְתּוֹנָה
הַאֲחֵרוֹנָה שֶׁבְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ.

וְהוּא שְׁפְּתוּב (קְהֵלֵת א. ז) כָּל הַנְּחָלִים
הוֹלְכִים אֶל הַיָּם. כָּל - זֶה הַדְּרָגָה
שֶׁל צְדִיק, שְׁנִקְרָא כ"ל, מְשׁוֹם
שֶׁכָּל הַתַּפְּנוּקִים יוֹצְאִים מִמֶּנּוּ.

אינון חמש דרגין, דעמיה הולכים אל הים, לממלי לה.

והאי דרגא איקרי בת שבע, וכד נהיר האי צדיק להאי דרגא, ברזא דשבע שבועין שבע זמנין, כדין שמשא תפאה נהיר, ברזא דשבע שבועין שבע זמנין לסיהרא.

בגין כך, שנת הלכנה שלש מאות חמשה וחמשין יומין. תשעה וארבעין שבועין מנהון, לקביל האי דרגא שביעאה, ימא עילאה דנהרא מצדיק, בתשעה וארבעין שבועין נהורין עלאין, (נ"א שנת הלכנה כמה סגי (נ"א הוי)

שנה יומין מ"ש שבועין מנהון לקבל ההוא דרגא ימא דלעילא, לקבלא מיניה) אשתארו תריסר יומין לחושפון שנה. לקביל תריסר שבטין דסחרני האי ימא, למטר מטרת משפנא, בתריסר תרעין עלאין, דאית בירושלם עלאה. ומאורחא דאנון תרעין, ינקין אינון שבטין, מאימא תפאה, כל חד לסטריה, כדחזי ליה, הדא הוא דכתיב, (יחזקאל מח לא) שער יהודה אחד.

ועל דא כתיב, (ישעיה מג ז) כל הנקרא בשמי, דא דרגא דצדיק, דנהיר בחילא דשמיה. ולכבודי בראתיו, לאנהרא לההוא אתר דאקרי כבודי בראתיו. ודא ימא דחכמתא, דאקרי כבוד ה', דאתגלי במשפנא. יצרתיו, דא רזא דיום דלתתא, דאיהו לקבל כל דלעילא. ועל דא כתיב, (שם מה ז) יוצר אור. והאי צדיק לעילא לא כתיב ביה יצירה, עד דאיתגלי עבידתיה לתתא, ונהיר עלמא תפאה מניה.

אף עשיתיו, דא סיהרא לתתא, הדא הוא דכתיב, (שם) ובורא חשך. כד איתחברו, כדין עושה שלום, שלמא לעלמא. הדא הוא דכתיב, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. כדין כשהתחברו, אז עושה שלום, שלום לעולם. זהו שכתוב (בראשית א, ח) ויהי ערב ויהי בקר יום

הנחלים - אותם חמש דרגות שעמו הולכים אל הים למלא אותה.

והדרגה הזו נקראת בת שבע, וכשמאיר הצדיק הגה לדרגה הזו, בסוד של שבעה שבועות שבע פעמים, אז השמש התחתון מאיר בסוד של שבעה שבועות שבע פעמים ללכנה.

משום כך שנת הלכנה שלש מאות חמשים וחמשה ימים. ארבעים ותשעה שבועות מהם כנגד הדרגה השביעית הזו, הים העליון שמאיר מצדיק בארבעים ותשעה שבועות אורות עליונים.

(שנת הלכנה כמה הרבה (הוא) שנה ימים ארבעים ותשעה שבועות, מהם כנגד אותה דרגת הים שלמעלה לקבל ממנו) נשארו שנים עשר ימים לחשבון שנה, כנגד שנים עשר שבטים שפוכבים את הים הזה, לשמר משמרת המשפן בשנים עשר שערים עליונים שיש בירושלם העליונה. ומדרך אותם השערים יונקים אותם השבטים מאמא התחתונה, כל אחד לצדו כראוי לו. זהו שכתוב (יחזקאל מח) שער יהודה אחד.

ועל כן כתיב (ישעיה מג ז) כל הנקרא בשמי, זו הדרגה של צדיק שמאיר בפח של שמו. ולכבודי בראתיו, להאיר לאותו המקום שנקרא כבוד בראתיו, וזה גם החכמה, שנקרא כבוד ה', שנתגלה במשפן. יצרתיו, זהו הסוד של הים שלמטה, שהוא כנגד כל שלמעלה, ועל זה כתיב (שם מה) יוצר אור. והצדיק הגה למעלה לא כתוב בו יצירה, עד שנתגלה מעשהו למטה, ומאיר העולם התחתון ממנו.

אף עשיתיו, זו הלכנה למטה, זהו שכתוב (שם) ובורא חשך. (בראשית א, ח) ויהי ערב ויהי בקר יום

יְחֻדָּא לְעִילָא, יְחֻדָּא לְתַתָּא, שְׁלָמָא לְעִילָא
שְׁלָמָא לְתַתָּא.

בְּגוּוּנָא דָא, יוֹסֵף לְתַתָּא, דְּהוּא אֶחֱיד בְּצַדִּיק
דְּלְעִילָא, בְּד אִישׁתָּלִים לְתַתָּא, אוֹסִיף
שְׁלָמָא בְּכַלְהוּ עַלְמִין, וּבְכָל יוֹמִין עֵילָאִין.
כְּתִיב הָכָא, (בראשית לט י) וַיְהִי כַּדְבָּרָה אֶל יוֹסֵף יוֹם
יוֹם, וּכְתִיב הָתָם, (תהלים סח י) בְּרוּךְ ה' יוֹם יוֹם.
בְּד לָא שְׁמַע לָהּ יוֹם יוֹם, כְּדִין יוֹמִין עֵילָאִין
בְּשְׁלָמָא וּבְרַכְתָּא בְּכַלְהוּ עַלְמִין (ע"ב מצאתי).

וַיֹּאמֶר ה' אֲמַחָה אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר בְּרֵאתִי מֵעַל
פְּנֵי הָאָדָמָה. לְאַפְקָא אָדָם דְּלְעִילָא,
וְאִי תִימָא אָדָם דְּלְתַתָּא בְּלַחֲדוּי. לָאו לְאַפְקָא
כְּלָל, מְשׁוּם דְּלָא קָיִים דָּא בְּלָא דָּא.

וְאֲרַמְרִי חֲכָמָה סְתִימָאָה דְּכָלָא, כְּלָא אֲתַתְּקוּן
כְּמַרְיִשָּׁא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (משלי ח יב)
אֲנִי חֲכָמָה שְׁכַנְתִּי עֶרְמָה. אֵל תִּקְרִי שְׁכַנְתִּי,
אֶלָּא שְׁכִינְתִּי. וְאֶלְמָלָא הָאִי, לָא קָאִים עַלְמָא,
הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (שם ג יט) ה' בְּחֲכָמָה יֶסֶד אָרֶץ.
וּכְתִיב וְנַח מְצָא חֵן בְּעֵינֵי ה'.

וַיִּוֹרֶד בְּדַמּוּתוֹ כְּצַלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת,
אוֹלִיפְנָא מֵהָכָא, דְּאַחַרְנִין לָא הוּוּ
כְּדִיוֹקְנָא דִּילֵיהּ, וְדָא הוּא בְּדַמּוּתוֹ כְּצַלְמוֹ,
אֲתַעְבִּיד כְּתִיקוּנָא דְּגוּפָא, וּכְתִיקוּנָא דְּנַפְשָׁא,
כְּאוֹרַח מִיִּשְׁר כְּדָקָא יָאוּת. תָּא חֲזִי, נַחֲשׁ אֲטִיל
זוּהָמָא בְּחוּהּ, וְהָהוּא זוּהָמָא מְכַשְׁפְּשָׁא הָוָה
כְּמַעְהָא, וְלָא יָכִיל לְאַצְטִיירָא.

בְּגִין דְּעַד לָא חָטָא אָדָם, הָוִי אֲתַוּוּן דְּאֶלְפָא
בֵּיתָא מִתְתַּקְּנוֹן בֵּיהּ, וּמִתְצִיירִין בֵּיהּ בְּהָאִי
עַלְמָא, בִּיּוֹן דְּמָטָא לְכָ"ף דְּאֲתַתְּקִינוּ דְּכַר
וְנוֹקְבָא, בְּחַבִּיבוּ בְּגַנְתָּא, וּמִלְאֲכֵי עֵילָאִי
קַמְיָהוּ, וּמִיָּד אַבְאִישׁ לְסַמְא"ל בְּרַקִּיעָא, וְנַחַת
רְכִיב עַל נַחֲשׁ תַקִּיף, וְאֲתַחֲזִי קַמְיָהּ, מִיָּד
אֲתַעְפְּבוּ (אֲתַעְרְבוּ) אֲתַוּוּן.

אֶחָד, אֲזוּ הַיְחֻדִּי שְׁלָמְעֵלָה, הַיְחֻדִּי
שְׁלָמְטָה, שְׁלוֹם לְמַעְלָה, שְׁלוֹם
לְמַטָּה.

כְּמוֹ זֶה יוֹסֵף לְמַטָּה, שֶׁהוּא אַחֲזוּ
בְּצַדִּיק שְׁלָמְעֵלָה, כְּשֶׁנִּשְׁלַם
לְמַטָּה הוֹסִיף שְׁלוֹם בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת וּבְכָל הַיָּמִים הָעֵלְיוֹנִים.
כְּתוּב כַּאֲן (שם לט י) וַיְהִי כַּדְבָּרָה
אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם, וּכְתוּב שֶׁם
(תהלים סח, י) בְּרוּךְ ה' יוֹם יוֹם, כְּשֶׁלָּא
שָׁמַע לָהּ יוֹם יוֹם, אֲזוּ הַיָּמִים
הָעֵלְיוֹנִים בְּשְׁלוֹם וּבְרַכָּה בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת.

וַיֹּאמֶר ה' אֲמַחָה אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר
בְּרֵאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה (בראשית
ג ז), לְהוֹצִיא הָאָדָם שְׁלָמְעֵלָה.
וְאִם תֹּאמַר אָדָם שְׁלָמְטָה לְכַדוּ?
לָא לְהוֹצִיא כְּלָל, מְשׁוּם שְׁאִין
עוֹמֵד זֶה בְּלֵי זֶה.

וְאֲרַמְרִי הַחֲכָמָה הַסְתוּמָה שֶׁל
הַכֹּל, הַכֹּל נִתְקַן כְּמוֹ מְרֵאשׁ. זֶהוּ
שְׁכַנְתוֹב (משלי ח יב) אֲנִי חֲכָמָה
שְׁכַנְתִּי עֶרְמָה. אֵל תִּקְרִי שְׁכַנְתִּי,
אֶלָּא שְׁכִינְתִּי, וְאֶלְמָלָא זֶה אִין
הָעוֹלָם עוֹמֵד. זֶהוּ שְׁכַנְתוֹב (שם ג
יט) ה' בְּחֲכָמָה יֶסֶד אָרֶץ, וּכְתוּב
(בראשית ג ח) וְנַח מְצָא חֵן בְּעֵינֵי ה'.
וַיִּוֹרֶד בְּדַמּוּתוֹ כְּצַלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת
שְׁמוֹ שֵׁת. לְמַדְנֵוּ מִכַּאֲן, שְׁאַחֲרִים
לָא הָיוּ בְּדַמּוּתוֹ, וְזֶהוּ בְּדַמּוּתוֹ
כְּצַלְמוֹ, נַעֲשֶׂה בְּתַקוּן הַגּוּף
וּבְתַקוּן הַנַּפֶּשׁ בְּדֶרֶךְ יִשְׁרָה כְּרֵאוּי.
בֵּא וְרֵאָה, הַנַּחֲשׁ הַטִּיל זֶהמָא
בְּחוּהּ, וְאוֹתָהּ זֶהמָא הִיתָה
מְכַשְׁפֶּשֶׁת בְּמַעִיָּה וְלָא יָכִיל
לְהַצְטִיר.

מְשׁוּם שֶׁטָּרַם חָטָא אָדָם, הָיוּ
אוֹתִיּוֹת הָא"ב מִתְקַנּוֹת בּוֹ
וּמְצִיירִים בּוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, בִּיּוֹן
שֶׁהִגִּיעַ לְכָ"ף שֶׁהִתְתַּקְּנוּ זָכָר
וְנוֹקְבָה בְּחַבִּיבוּת בְּגֵן, וְהַמְלָאכִים
הָעֵלְיוֹנִים לְפָנֵיהֶם, וּמִיָּד הִרְעַ
לְסַמְא"ל בְּרַקִּיעַ, וַיִּרְדּוּ רְכוּב עַל
נַחֲשׁ קִשָּׁה, וְנִרְאָה לְפָנָיו מִיָּד
הִתְעַפְּבוּ (הִתְעַרְבּוּ) הָאוֹתִיּוֹת.

אז התחבר סמאל עם אותו נחש ונעשו אחד, ונטלו האותיות, ועשו משם והלאה אמנות רעה באותיות צ"ד צי"ד, והינו צ"ץ, וצדו אותם בפתוי רע, ועשו אמנות יתרה באותיות ק"ר, אמנות של שקר, משום שחזרו האותיות להתהפך באמנות רעה, קו"ף שלא יכלה לעמד, שאין לה רגלים, פקוף בפני אדם, אין לה קיום. רי"ש רע. אלו התהפכו באמנות רעה, עד שנפלו אדם ואשתו.

ובאלו האותיות ק"ר הולידו בנים, ולא בקיים. והמת הנחש שנשאבה לחנה, מאותה והמא נולד קין, ומשום כך נמצא רוצח, משום שאמנות הנחש היא רציחה, והתערכו האותיות עד כאן.

בשעה ששב אדם בתשובה וחזר לשמש עם נקבתו כמו מקדם, מה כתוב? ויולד בדמותו כצלמו, שזהו מתקון של הגוף והרוח כראוי, וכתוב (קהלת ח יד) יש הכל אשר נעשה על הארץ, וחזרו האותיות לראשית של שי"ן תי"ו, שכתוב (בראשית ה כה) כי שתי לי אלהים זרע אחר תחת הכל. שתי היתה בצלם ודמות, שהראשונים אינם כך, ומכאן נבנה העולם בגון אחר של אלפא ביתא, קינן מהללאל ירד, נוספה אות לתקן את העקם.

סדרו של עולם בשבע קשרים עגלגלים, שבע ארצות הן זו למעלה מזו, כמו שאותם שבעה רקיעים זה למעלה מזה, והם: ארץ, אדמה, ארקא, גיא, נשיה, ציה, תבל. מעל לכלם תבל, שכתוב (תהלים ט) והוא ישפט תבל בצדק.

בשיצא אדם מגן עדן וגרש משם, הוא נזרק לאותה שנקראת ארץ,

וכדין אתחבר סמאל בפה הוא נחש, ואתעבידו חד, ונטלו אתוון, ועבדו מתמן ולהלאה ואמנותא בישא, באתוון צ"ד צי"ד, והינו צ"ץ, וצדו לון בפתוייא בישא, ועבדו ואמנותא יתיר באתוון ק"ר, (דף פ ע"ב) ואמנותא דשקרא, בגין דאהדרו לאתהפכא אתוון באמנותא בישא, קו"ף דלא יכיל לקיימא, דלית ליה רגלין, פקופא קמי בני נשא לית ליה קיומא. רי"ש רע. אלין אתהפכו באמנותא בישא, עד דנפלי אדם ואיתתיה.

ובאלין אתוון ק"ר אולידו בנין, ולא בקיומא. וזהמא דנחש דאשתאיב בתוה, מההוא וזהמא אתיליד קין. ובגין כך אשתכח קטולא, בגין דנחש ואמנותא דיליה קטולא הוא, ואתעכבו אתוון עד הכא.

בשעתא דתב אדם בתויבתא, ואהדר כמלקדמין לשמשא בנוקביה, מה פתיב, ויולד בדמותו כצלמו, דדא הוא מתיקונא דגופא ורוחא פדקא יאות, וכתוב (קהלת ח יד) יש הכל אשר נעשה על הארץ, ואתהדרו אתוון לשירותא דשי"ן תיו, דכתיב פי שתי לי אלהים זרע אחר תחת הכל. שתי הוה בצלם ודמות. דקדמאי לאו הכי, ומהכא אתבני עלמא בגוונא אחרא דאלפא ביתא, קינן מהללאל ירד, אתוסף את נ לתקנא עקימא.

סדרא דעלמא, בשבע קטרין סגלגלן. שבע ארצות אינון, דא לעילא מן דא. כמא דאינון שבעה רקיעין, דא לעילא מן דא. ואינון: ארץ. אדמה. ארקא. גיא. נשיה. ציה. תבל. לעילא מפלהו, תבל, דכתיב (תהלים ט ט) והוא ישפט תבל בצדק.

כד נפק אדם מגנתא דעדן, ואתתרוך מתמן, אתרמי לההוא אתר דאיקרי ארץ. דאיהו

שהוא מקום חשוף, שאין שם אור כלום, ולא משמש כלום. כיון שאדם נכנס לשם, פחד פחד גדול, ולהט החרב המתהפכת, הוה היה לוהט בתוך הצדדים, בתוך אותה ארץ.

כיון שיצאה שבת והרהר בתשובה, הרים אותו הקדוש ברוך הוא והעלה אותו לאותו מקום שנקרא אדמה, שפתיב (בראשית ג כג) וישלחוהו ה' אלהים מגן עדן לעבד את האדמה. בזה יש אור שמאיר, ודמיות של כוכבים ומזלות.

ושם ציורים של בני אדם עליונים, גברים שיצאו מאדם הראשון, במאה ושלשים השנים שהיה משמש עם רוחות נקבות, והם תמיד עצובים ואין בהם שמחה, ואלו יוצאים ומשוטטים לעולם הזה ומתהפכים לצד רע וחוזרים שם, ומתפללים תפלה, ומתושבים במקומם שם, וזרעים זרעים ודורכים ואוכלים, ואין שם חטים ולא אחת משבעה מינים של התבואה. במקום הזה נולדו קין והבל.

כיון שחטא קין, הוריד אותו הקדוש ברוך הוא לאותו מקום שנקרא ארץ, שפתיב (שם יד) הן גרשת אתי היום מעל פני האדמה, מאותו מקום שנקרא אדמה, והייתי נע ונד בארץ, משום ששם נדחה וגרש. והיה כל מצאי יהרגני, הלהט החרב המתהפכת היא.

והיה פחד והרהר בתשובה, והעלה אותו הקדוש ברוך הוא לארץ, והיה שם, והוליד בנים. ובארץ יש אור שמאיר מתוך השמש, וזרעים זרעים ונוטעים אילנות, ואין שם חטים ולא מאותם שבעה מיני תבואה.

גברים עליונים ומהם קטנים. אין

אתר חשיף, דלית תמן נהירו כלום, ולא משמש כלום, כיון דאדם עאל תמן, דחיל דחילו סגיי, ולהט החרב המתהפכת, הוה מלהטא גו סטרין, גו ההוא ארץ.

כיון דנפק שבת, והרהר בתשובה, ארים ליה קודשא בריה הוא וסליק ליה לההוא אתר דאקרי אדמה, דכתיב וישלחוהו יי' אלהים מגן עדן לעבד את האדמה. בהאי אית נהירו דנהיר, ודיוקנין דכוכביא ומזלי.

ותמן ציורין דבני נשא עילאין, גוברין דנפקו מאדם קדמאה, במאה ותלתין שנין, דקא הוה משמש ברוחי נוקבי. ואינון עציבין פדיר, ולית בהו חדרה, ואלין משטטי ונפקי לעלמא דא, ומתהפכין לסטרא בישא, ומתהדרן תמן, וצלאן צלותא, ומתיישבן בדוכתייהו תמן. וזרעין זרעין ודרכין ואכלין. וחטיין לית תמן, ולא חד משבע זיני תבואה. בהאי אתר, אתגלדו קין והבל.

כיון דחטא קין, אחית ליה קודשא בריה הוא, לההוא אתר דאקרי ארץ, דכתיב הן גרשת אתי היום מעל פני האדמה, מההוא אתר דאקרי אדמה. והייתי נע ונד בארץ, בגין דתמן אתדחיא ואתפרך, והיה כל מוצאי יהרגני, ההוא להט החרב המתהפכת.

והוה דחיל והרהר בתשובה, וסליק ליה קודשא בריה הוא לארץ, והוה תמן, ואוליד בנין. ובארץ אית נהירו דנהיר מגו שמשא. וזרעין זרעין, ונטעין אילנין, ולית תמן חטיין, ולא מאינון שבע זיני תבואה.

כר אינון דתמן, אינון מתולדות קין, ואינון בתרין רישין, מנהון גברין עילאין, ומנהון

כר אותם ששם הם מתולדות קין, והם עם שני ראשים, מהם

להם דעת שלמה כמו שאר בני אדם של כאן. צדיקים הם לפעמים, ולפעמים חוזרים לצד הרע, ומולידים ומתים כמו שאר בני אדם.

אדם היה באדמה עד שהוליד את שת, ומשם עלה למעלה, (ארבע) דרגות הקיף. ועלה למקום הזה שנקרא תבל. והתבל הוא עליונה על כל הדרגות. פיון שעלה, עלה למקום בית המקדש. שנקרא באותם השמות שהיה דיוורו בהם. ארץ אדמה - כף נקראת.

דלג אדם שלשה מקומות, גי"א נשי"ה צי"ה. גיא הוא מקום במקום גדול כמו רחב וארץ הגיהנם. בגי"א ונשי"ה וצי"ה התפזרו אותם שבנו את המגדל, והולידו שם. על שהרגיזו את המלך העליון הקדוש, משום זה קרב לאש שדולקת. יש בני אדם בכל הכבוד, בעשר ועפרות זהב ואבנים יקרות, מי שנכנס לשם והוא מכאן מתבל, בחמדת אותו העשר נותנים לו, ויורד לפעמים למקום שנקרא נשיה, כדי שישפח משם, ויורד לגיא הזה שלא יודע המקום שהוא משם. גי"א זהו באמצע שלמעלה ומטה, זה נקרא גי בן הנם, ורצועה אחת יוצאת משם למעלה לתבל הזה, ונקרא אף כף גי בן הנם, ושם פתח הגיהנם. ואותם בני אדם ששם, משום זה כלם יודעים בכשפים וחקמות, ושם זורעים ונוטעים אילנות, ואין שם חטים ולא אחד משבעה מינים.

בנשיה יש בני אדם קטועים קטנים, ואין להם חטמים, רק שני נקבים שיוצאת בהם רוח, וכל מה שעושים - מיד משתפחים,

זעירין. לית להו דעתא שלים כשאר בני נשא דהכא. זפאין אינון לזמנין. ולזמנין אהדרן לסטרא בישא, ומולידין ומייתין כשאר בני נשא.

אדם הוה באדמה, עד דאוליד שת, ומתמן סליק לעילא, (ארבע) דרגין אקיף. וסליק להאי אתר דאקרי תבל, ותבל דא עילאה על כלהו דרגין, פיון דסליק סליק לאתר פי מקדשא. דאקרי באינון שמהן דהוה דיוריה בהו. ארץ אדמה הכי אקרי.

דלג אדם תלת דוכתי, גי"א נשי"ה צי"ה. גיא איהו אתר, בדוכתא סגי כהאי פותיא ואורפא דגיהנם. בגי"א ונשי"ה וצי"ה, אתפדרו אינון דבנו מגדלא, ואולידו תמן. על דארגיזו למלכא עילאה קדישא, בגין דא קריב לנורא דדליק. אית בני נשא בכל יקירו, בעותרא ועפרות זהב, ואבנין יקירין, מאן דעאל תמן והוא מהכא מתבל, בחמידו דההוא עותרא זהבין ליה, וסליק לזמנין לדוכתא דאקרי נשיה, בגין דיתנשי מתמן, ונחית להאי גיא, דלא ידע אתר דהוא מתמן. גי"א, דא הוא באמצעותא דעילא ותתא, דא אקרי גי בן הנם, ורצועה חדא נפקא מתמן לעילא להאי תבל, ואקרי אוף הכי גי בן הנם. ותמן פתחא דגיהנם. ואינון בני אנשא דתמן, בגין דא פלהו ידעי בחרשין וחקמאן. ותמן זרעי ונטעי אילנין. ולית תמן חטין, ולא חד משבעה מינין.

בנשי"ה אית בני נשא קטועין זעירין, ולית להון חוטמין, בר תרין נוקבין, דנפקא בהו רוחא. וכל מה דעבדי, מיד משתפחי. ועל דא איקרי נשיה. וזרעי ונטעי

אֵילָנִין, וְלִית תַּמָּן חֲטִים, וְלֹא מִשְׁבַּע זַיִן תְּבוּאָה.

וְעַל כֵּן נִקְרְאת נְשִׂיָה, וְזוֹרְעִים וְנוֹטְעִים אֵילָנוֹת, וְאֵין שָׁם חֲטִים וְלֹא מִשְׁבַּעַת הַמֵּינִים.

צִיָּה, הוּא אֶתֶר כְּשִׁמְיָה, בִּיבִשְׁוֹתָא בְּכֹלָא. תַּמָּן בְּנֵי נֶשֶׂא שְׁפִירָן בְּחִיזוֹ. וּמִגּוֹ דֵּה־הוּא צִיָּה, כַּד יִדְעֵי אֶתֶר דְּמִקּוּרָא דְּמֵיִן נִבְעִין, עָאֲלִין תַּמָּן. וְלִזְמַנִּין דְּסִלְקִין מִגּוֹ מֵיִן, לְהֵאֵי תַבַּל. וְאֵינוּן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא יִתִּיר מִבְּנֵי נֶשֶׂא אַחֲרָנִין, וּבִינֵיהוּ דִּיּוּרִין טָבָן, וְעוֹתְרָא סָגִי. וְזִרְע זְעִיר, מִגּוֹ יִבְשׁוּתָא דֵּהֶתֶם, וְנִטְעֵי אֵילָנִין וְלֹא מִצְּלִיחִין. וְתִיאֻבְתָּא דֵּלְהוֹן לְבְנֵי נֶשֶׂא דֵּהֶכָא. וּמִבְּרַהּוֹ לִית דְּאֶכְלִי נַהֲמָא, בַּר אֲלִין דֵּהֶכָא בְּתַבַּל. דֵּהָא לְעֵילָא מִפְּלֵן אֲלִין תַבַּל, דְּכֹתִיב (תהלים צו ט) וְהוּא יִשְׁפֹּט תַבַּל בְּצֶדֶק. פְּגוּוֹנָא דְּכָל אֲלִין אֲרַעָאן, אֵית בְּהֵאֵי תַבַּל. וְכָל אֲלִין שְׁמָהֶן דְּאֵית בְּהוֹן אוֹף הָכִי, בְּגִין דְּאֵיהוּ שְׁבִיעָאָה. אֵית הָכָא אוֹף הָכִי פְּגוּוֹנָא דֵּה־הוּא דוֹכְתָא דֵּלְתַתָּא, וְכָל אֲלִין בְּדִיּוּרִין דְּבְנֵי נֶשֶׂא, מִשְׁנַיִן אֲלִין מֵאֲלִין, דְּכֹתִיב (תהלים קד כד) מַה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ ה'. עַד כָּאן.

צִיָּה הוּא מְקוּם כְּשִׁמוֹ, בִּיבִשְׁ שֶׁל הַפֶּל. שָׁם בְּנֵי אָדָם יָפִים לְמִרְאֵה, וּמִתּוֹף אוֹתָהּ צִיָּה, כְּשִׁיּוֹדְעִים מְקוּם שֶׁל מְקוֹר מִים נוֹבְעִים, נִכְנָסִים לְשָׁם, וְלִפְעָמִים שְׁעוּלִים מִתּוֹף הַמִּים לְתַבַּל הַזֶּה. וְהֵם בְּנֵי אֲמוּנָה יוֹתֵר מִבְּנֵי אָדָם אַחֲרִים, וּבְנֵיהֶם דִּיּוּרִים טוֹבִים וְעֶשֶׂר רַב, וְזוֹרְעִים מְעַט מִתּוֹף הַיֵּבֶשׁ שֶׁשָׁם, וְנוֹטְעִים אֵילָנוֹת וְלֹא מִצְּלִיחִים, וְתִשׁוּקָתָם לְבְנֵי אָדָם שֶׁל כָּאן. וּמִבְּרַחֵם אֵין שְׂאוּכְלִים לֶחֶם, פֶּרֶט לְאֵלוּ שְׂכָאן בְּתַבַּל, שְׁהָרִי לְמַעְלָה מִפְּלֵן אֵלוּ תַבַּל, שְׂכָתוּב וְהוּא יִשְׁפֹּט תַבַּל בְּצֶדֶק. כְּמוֹ שְׂכָל אֵלוּ הָאֲרַעוֹת, יֵשׁ בְּתַבַּל הַזֶּה. וְכָל אֵלוּ הַשְּׂמוֹת יֵשׁ בְּהֵם אֵף כָּף, מִשׁוּם שְׁהִיא שְׁבִיעִית. יֵשׁ כָּאן אֵף כָּף כְּמוֹ שְׂאוֹתוֹ מְקוּם שְׁלִמְטָה, וְכָל אֵלוּ בְּדִיּוּרִים שֶׁל בְּנֵי אָדָם, מְשֻׁנִּים אֵלוּ מֵאֵלוּ, שְׂכָתוּב (תהלים קד, כד) מַה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ ה'. עַד כָּאן.

מדרש הנעדרם

מדרש הנעלם

שְׁנֵינוּ, בְּעֶשְׂרָה מְאֻמְרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם. רַבִּי חֲזִיא וְרַבִּי נִתָּן אוּמְרִים, בְּמֵאֲמַר אֶחָד נִבְרָא, וְאֵיזְהוּ? שְׂכָתוּב (תהלים לג) בְּדַבַּר ה' שָׁמַיִם נִעֲשׂוּ. וְרַבִּי אָבָא אָמַר, שְׂכָתוּב (שם) כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי הוּא צוּה וַיַּעֲמַד. אֲמִירָה אַחַת בְּלִבְד. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, לֹא זֶה וְלֹא זֶה, אֶלָּא בָּאוֹת אַחַת נִבְרָא הָעוֹלָם, בְּלֹא אֲמִירָה. שְׁלִמְדְנוּ, רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, אוֹת אַחַת נִטַּל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁמוֹ, וּבְאוֹתָהּ הָאוֹת נִבְרָא, וְהֵינּוּ שְׂאֵמֶר רַבִּי אֶלְעָזָר, מִהוּ שְׂכָתוּב (שמות טו) מִי כַּמְכָּה בְּאֵלֶם ה', שְׂיֻכַּל לְבִרָא אֶת הָעוֹלָם? אֶלָּא מִשְׁמַע בְּה"א נִבְרָא הָעוֹלָם,

הַנָּה, בְּעֶשְׂרָה מְאֻמְרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם. רַבִּי חֲזִיא וְרַבִּי נִתָּן אוּמְרִים, בְּמֵאֲמַר אֶחָד נִבְרָא, וְאֵיזְהוּ. דְּכֹתִיב (תהלים לג ו) בְּדַבַּר ה' שָׁמַיִם נִעֲשׂוּ. וְרַבִּי אָבָא אָמַר, דְּכֹתִיב (שם לג ט) כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי הוּא צוּה וַיַּעֲמַד, אֲמִירָה אַחַת בְּלִבְד. ר' אֶלְעָזָר אָמַר, לֹא זֶה וְלֹא זֶה, אֶלָּא בָּאוֹת אַחַת נִבְרָא הָעוֹלָם, בְּלֹא אֲמִירָה. דְּתַנָּיָא, רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, אוֹת אַחַת נִטַּל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (דף ט ע"א) מִשְׁמוֹ, וּבְאוֹתוֹ הָאוֹת נִבְרָא. וְהֵינּוּ דְּאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מֵאֵי דְּכֹתִיב, מִי כַּמְכָּה בְּאֵלִים ה', שְׂיֻכַּל לְבִרָא אֶת הָעוֹלָם. אֶלָּא מִשְׁמַע בְּה"א נִבְרָא הָעוֹלָם, בָּאוֹת אַחַת

באות אחת ממש, ובמה נבאר
(תהלים לג) כי הוא אמר ויהי וגו',
(שם) בדבר ה' שמים נעשו? אלא
אמר רבי אלעזר, להראות לעולם
שחרי היה נבאר ולא היה מתגלה,
והצטרף כל אחד ואחד להתגלות,
להוציא כל אחד ואחד מעשיו
וכחו שראוי לו.

אמר רבי אלעזר, כל העולם כלו
וכל תולדותיהם, ברגע אחד
נבראו, בשעה אחת נבראו, וכיום
אחד נבראו, שכתוב (בראשית) אלה
תולדות השמים והארץ בהבראם
ביום עשות ה' אלהים. באותו
היום ממש, באותה שעה ממש
ואותו רגע ממש.

ושנינו, אמר רבי אבא אמר רבי
יוחנן, קדם שברא הקדוש ברוך
הוא את העולם, היה הוא ושמו
אחד, והיה בדעתו לברא את
העולם, וברא קדם אלף עולמות,
שנאמר (שיר השירים ח) האלף לך
שלמה, ואחר כך ברא עולמות
אחרים, להודיע שהכל נגדו כאין.
והיינו שאמר רבי חייא, למה אלף
ראשונה שבאותיות? מפני
שבפתחלה ברא אלף עולמות,
שקדמו לשאר עולמות, ואחריו
בי"ת, שהוא בנין שמים וארץ. רב
הונא אמר, בפתחלה ברא כסא
הכבוד, שכתוב בו (דניאל ז)
אלפים ישמשוהו, ואחריו שאר
המלאכים, והארץ, שהם בית
העולם. ואחריו גימ"ל, גן עדן
שהוא גמול הצדיקים, ואחריו
דל"ת, שהוא האדם שנרפב
בארבע רוחות.

אמר רבי יצחק אמר רבי זריקא,
קנים ירקים היו סובבים על
התהום, והתהום היה עולה ויורד,
ואות אחת הייתה מתפשטת
בשלש זוויותיה על התהום,
והתהום שכף. זהו שכתוב (בראשית
א) ורוח אלהים מרחפת.

ממש, ובמאי נוקים (תהלים לג ט) כי הוא אמר ויהי
וגו'. (שם לג ו) בדבר ה' שמים נעשו. אלא אמר
רבי אלעזר, לאחזאה לעלמא דהא אתברי
הוה, ולא הוה מתגלגלא, ואצטרף כל חד וחד
לאתגלגאה, לאפקא כל חד וחד עובדוי וחילו
דאיתחזי ליה.

אמר רבי אלעזר, כל העולם כלו, וכל
תולדותיהם, ברגע אחד נבראו, בשעה
אחת נבראו, וכיום אחד נבראו, דכתיב אלה
תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות
י"י אלהים, באותו היום ממש, באותה שעה
ממש, ואותו רגע ממש.

ותניא, אמר רבי אבא אמר רבי יוחנן, קדם
שברא הקדוש ברוך הוא את העולם,
היה הוא ושמו אחד, והיה בדעתו לברוא את
העולם, וברא קדם אלף עולמות, שנאמר (שיר
השירים ח יב) האלף לך שלמה. ואחר כך ברא
עולמות אחרים, להודיע שהכל נגדו כאין.

והיינו דאמר רבי חייא, למה אלף ראשונה
באותיות. מפני שבפתחלה ברא אלף
עולמות, שקדמו לשאר עולמות, ואחריו
בי"ת, שהוא בנין שמים וארץ. רב הונא אמר,
בפתחלה ברא כסא הכבוד. שכתוב בו, (דניאל ז
א) אלף אלפין ישמשוניה, ואחריו שאר
המלאכים, והארץ, שהם בית העולם. ואחריו
גימ"ל, גן עדן, שהוא גמול הצדיקים. ואחריו
דל"ת, שהוא האדם שנרפב בארבע רוחות.

אמר רבי יצחק אמר רבי זריקא, קלטיפין
דירוקין, הוה מסחר על תהומא,
ותהומא הוה סליק ונחית, ואת אחד הוה
פשיט בתלת זיווייתה על תהומא, ותהומא
שכיף. הדא הוא דכתיב, (בראשית א ב) ורוח אלהים
מרחפת.

אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזֶר, לֹא מִכָּאן מִשְׁמַע, אֶלָּא מִכָּאן, שְׁפָתוֹב (תהלים עז) רְאוּךְ מִיָּם אֱלֹהִים, רְאוּךְ מִיָּם יַחִילוּ אַף יִרְגְּזוּ תְהוֹמוֹת.

וְהִינוּ מֵה שְׁשִׁינֵנו, אֶלְךָ עוֹלָמוֹת הָיוּ טָרָם שֹׁבְרָא הָעוֹלָם, וְזִיו כְּבוֹדוֹ הָיָה מִתְפַּשֵּׁט וּבוֹרָא עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיב אוֹתָם, עַד שֶׁעָלָה כְּרָצוֹן לְפָנָיו לְבִרָא אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה. וּבְאוֹתָהּ שָׁעָה הִתְפַּשֵּׁטוּ שְׁפִי אוֹתִיּוֹת מִשְׁמוֹ, וְקִיָּם אוֹתָן, וּשְׁפִיָּם אַחֲרוֹת נִחְקְקוּ לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, אַחַת בְּתוֹךְ אַחַת. חִקַּק אַחַת וַחֲזָרוּ שֶׁלֵּשׁ, וְחִקַּק אַחַת אַחֲרֵת וַחֲזָרוּ שְׁפִיָּם, עַד שֶׁעָלוּ עֶשֶׂר. נִחְלְקוּ אוֹתָן עֶשֶׂר וַחֲזָרוּ לְשִׁלְשִׁים וּשְׁפִיָּם, וְהֵם שְׁלִשִׁים וּשְׁפִיָּם נְתִיבוֹת חֲכָמָה. אֵלּוּ נִחְלְקוּ בְּחִקְיֹקוֹתֵיהֶם לְעֶשֶׂר, וַחֲזָרוּ לְאַרְבָּעִים וּשְׁפִיָּם. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, מִי שִׁישְׁגִּיחַ, יִשְׁגִּיחַ בְּכַעֲתַת הַלֵּב, יִסְתָּם, וְאִין שְׁפוֹתָחִים לוֹ. וְעַל זֶה כְּתוּב (ישעיה מב, ח) אָנֹכִי ה' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן וְתַהֲלִיתִי לְפָסִילִים. וְכַתוּב (שמות ב) לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ פֶּסֶל וְכָל תְּמוּנָה.

אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזֶר, הִתְהוּם הָיָה נִשְׁקַע בְּאַרְבַּע אַבְנִים, וְהִטְבְּעוּ לְמַטָּה עַל אֶבֶן אַחַת, שֶׁהוּא הָעַמּוּד, וְעַל זֶה הָעוֹלָם עוֹמֵד. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (איוב לח ו) עַל מָה אֲדַנְיָהּ הִטְבְּעוּ אוֹ מִי יֵרָה אֶבֶן פְּנֵתָהּ. אָמַר רַבִּי זִירָא, זֹהוּי הָאֶבֶן שְׁמִמְנָה הַשְּׁפִיָּת הָעוֹלָם, וְעַלֶּיהָ הָעוֹלָם עוֹמֵד, וְהוּא קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, וְהוּא טְבוּרוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּמִמְנָה יֵצְאוּ אַבְנִים הַמְּשַׁקְּעוֹת בְּתַהוּם, וּמֵהֶם יוֹצְאִים מַיִם.

אָמַר רַבִּי אַחָא בְּרַי יַעֲקֹב, בְּשִׁלְשׁ אוֹתִיּוֹת נִשְׁקַע הִתְהוּם, וְנִחְלַק בְּשִׁלְשָׁה חֻלְקִים, וְהֵם עַמּוּדֵי הָאָרֶץ. וְאַחַת לְשִׁלְשׁ מְאוֹת שָׁנָה מִתְרוֹפְפִים מִמְּקוֹמָם, שְׁנֵאמַר (שם טו) הַמְּרַגְזִי אֶרֶץ מִמְּקוֹמָהּ וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַּלְצוּן.

אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזֶר לְאוּ מִהֲכָא מִשְׁמַע, אֶלָּא מִהֲכָא, דְּכַתִּיב (תהלים עז יז) רְאוּךְ מִיָּם אֱלֹהִים רְאוּךְ מִיָּם יַחִילוּ אַף יִרְגְּזוּ תְהוֹמוֹת.

וְהִינוּ דִּתְנִן, אֶלְךָ עֲלָמִין הָיוּ עַד דְּלֹא אִתְבְּרִי עֲלָמָא, וְזִיו יְקָרִיָּה הָוָה מִתְפַּשֵּׁט וּבִרָא עֲלָמִין, וְסִתִּיר לוֹן, עַד דְּסָלִיק בְּרַעוּתָא קַמִּיהּ לְמִבְרִי הַאי עֲלָמָא, וְהָיָא שְׁעֵתָא אִתְפַּשֵּׁטוּ תְרִין אֲתוּוֹן מִשְׁמִיָּה, וְקִיָּים לוֹן, וְתִרִין אֲתוּוֹן אַחֲרָן אִתְגְּלִיפוּ לְעִילָא וְתַתָּא, חַד גּוֹ חַד.

גְּלִיף חַד, וְאַתְחַזֵּר תַּלְתָּ. וְגְלִיף חַד אַחֲרָא, וְאַתְחַזֵּר תְרִין. עַד דְּסָלְקוּ עֶשְׂרָה. אִתְפְּלִיגוּ אִינוּן עֶשְׂרָה, וְאַתְחַזֵּרוּ לְתַלְתִּין וְתִרִין. וְאִינוּן תַּלְתִּין וְתִרִין שְׁבִילֵי דְחֲכָמָתָא. אֵלִין אִתְפְּלִיגוּ בְּגִילּוּפֵיהוּ לְעֶשְׂרָה, וְאַתְחַזֵּרוּ לְאַרְבָּעִין וְתִרִין. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, מָאן דִּישְׁגַּח יִשְׁגַּח בְּכַעֲתוּתָא דְלֵבָא, יִסְתָּיָם, וְלִית דְּפַתְחִין לֵיהּ. וְעַל הַאי כְּתִיב (ישעיה מב ח) אָנֹכִי י"י הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן וְתַהֲלִיתִי לְפָסִילִים. וְכַתִּיב (שמות כד) לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ פֶּסֶל וְכָל תְּמוּנָה.

אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזֶר, הִתְהוּם הָיָה נִשְׁקַע בְּאַרְבַּע אַבְנִים, וְהִטְבְּעוּ לְמַטָּה עַל אֶבֶן אַחַת, שֶׁהוּא הָעַמּוּד, וְעַל זֶה הָעוֹלָם עוֹמֵד. הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (איוב לח ו) עַל מָה אֲדַנְיָהּ הִטְבְּעוּ אוֹ מִי יֵרָה אֶבֶן פְּנֵתָהּ. אָמַר רַבִּי זִירָא, זֶה הוּא אֶבֶן שְׁמִמְנָה הַשְּׁפִיָּת הָעוֹלָם, וְעַלֶּיהָ הָעוֹלָם עוֹמֵד, וְהוּא קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, וְהוּא טְבוּרוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּמִמְנָה יֵצְאוּ אַבְנִים הַמְּשַׁקְּעוֹת בְּתַהוּם, וּמֵהֶם יוֹצְאִים מַיִם.

אָמַר רַבִּי אַחָא בְּרַי יַעֲקֹב, בְּשִׁלְשָׁה אוֹתִיּוֹת נִשְׁקַע הִתְהוּם, וְנִחְלַק בְּשִׁלְשָׁה חֻלְקִים, וְהֵם עַמּוּדֵי הָאָרֶץ. וְאַחַד לְשִׁלְשׁ מְאוֹת שָׁנָה, מִתְרוֹפְפִים מִמְּקוֹמָם, שְׁנֵאמַר (שם טו) הַמְּרַגְזִי אֶרֶץ מִמְּקוֹמָהּ וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַּלְצוּן.

תאני ר' שמעון, על שבועה עמודים הארץ
עומדת, שנאמר (משלי ט א) חצבה עמודיה
שבועה, והם תלויים על המים, וכנגדם אמר
דוד המלך עליו השלום שבועה קולות, דכתיב
(תהלים כט ג) קול יי' על המים.

שנה רבי שמעון, על שבועה
עמודים הארץ עומדת, שנאמר
(משלי ט) חצבה עמודיה שבועה,
והם תלויים על המים, וכנגדם
אמר דוד המלך, עליו השלום,
שבועה קולות, שכתוב (תהלים כט)
קול ה' על המים.

הבר' תלוי על שבועה: עמודי שמים הם
שבועה, והרקיעים שבועה. והפוככים
שבועה מעלות. שבועה גוים למעלה. שבועה
גוים למטה. שבועה ארצות. שבועה ימים.
שבועה נהרות. ימי בראשית שבועה. והשביעי
שבת לה', יום שפלו שבת.

הבר' תלוי על שבועה: עמודי
שמים הם שבועה, והרקיעים
שבועה, והפוככים שבע מעלות,
שבועה גוים למעלה, שבועה גוים
למטה, שבע ארצות, שבועה
ימים, שבועה נהרות, ימי
בראשית שבועה, והשביעי שבת
לה', יום שפלו שבת.

הגן התם, ר' יהודה בר אלעאי אומר, שבועה
גלוסמוי פריסן, אתגליפו בתלתין ותריין
אלפין פליגאן, והוה פריס בהו חד שיעורא
דעלמא, עד דמתח ליה לארבע זיווין, ואסמך
על סמכיה. הדא הוא דכתיב, (ישעיה מד כד) אנכי
ה' וכו' נטה שמים לבדי רקע הארץ מי אתי.

שנינו שם, רבי יהודה בר אלעאי
אומר, שבועה לבושיו פרוסום,
נחקקו בשלשים ושנים אלפים
חלקים, והיה פורס בהם שעור
אחד של העולם, עד שמתח אותו
לארבע זוויות, וסמך אותו על
תומכיו. זהו שכתוב (ישעיה מד, כד)
אנכי ה' וכו' נטה שמים לבדי רקע
הארץ מי אתי.

אמר רבי שמעון, מאי דכתיב, (שם מח יג) קרא
אני אליהם יעמדו יחדו. אלא אמר רבי
שמעון, כשעלה במחשבתו לברוא העולמות,
באותה שעה נבראו עליונים ותחתונים, וכל
מה שבהם. שנאמר קרא אני אליהם יעמדו
יחדו, אל תקרי אליהם, אלא אלהים, מלמד
שבה"א בראם. והיינו דכתיב (שמות טו יא) מי
כמכה באלים יי'. כמו אסקופה דמלייא מפל
צרכי ביתא. וכדין ידעין דתמן כללא, מה
דאצטריף לון.

אמר רבי שמעון, מה זה שכתוב
(שם מח) קרא אני אליהם יעמדו
יחדו? אלא אמר רבי שמעון,
כשעלה במחשבתו לברוא
העולמות, באותה שעה נבראו
עליונים ותחתונים וכל מה
שבהם, שנאמר קרא אני אליהם
יעמדו יחדו, אל תקרי אליהם
אלא אלהים. מלמד שבה"א
בראם, והיינו שכתוב (שמות טו)
מי כמכה באלים ה', כמו אסקפה
שמלאה מפל צרכי הבית, ואז
ידעים ששם הכל, מה שמצטרף
להם.

אמר רבי יהודה, בג' דברים ברא הקדוש
ברוך הוא את עולמו, בספר וספר
וספור. כנגדם, בחכמה בתבונה ובדעת.
בחכמה, דכתיב (משלי ג יט) ה' בחכמה וגו'.
בדעת, דכתיב (שם ג כ) בדעתו תהומות נבקעו.
רבי נחוניא אומר, בחכמה בלבד נבראו כל

אמר רבי יהודה, בג' דברים ברא
הקדוש ברוך הוא את עולמו:
בספר וספור וספור. כנגדם
בחכמה בתבונה ובדעת.
בחכמה, שכתוב (משלי ג) ה'
בחכמה וגו'. בדעת, שכתוב (שם)

בדעת תהומות נבקעו. רפי נחונייה אומר, בחכמה בלבד נבראו כל העולמות פלם, זהו שכתוב בראשית ברא אלהים, וראשית היא החכמה, וזה בא כמו מי שאומר בה"א בראם, ושלשתם נכללים בו.

משנה, הפתחים נפתחו. השערים הם שמורים, הנכנס לא יוצא, והיוצא לא נכנס, לפני הפתח יש שומרים, עולים לתוכו גדולים חזקים, תומך אחד עומד בתוכו, אותו התומך היה נעוץ, ושלשה גונים היו בו: גון חשוף, גון לבן, גון ירק. בו עולים ובו יורדים, הכל משתוקקים להפגס לתוכו, ואין רשות לכל.

הוא קדם לבריאת העולם, עליו עומד שלטון אחד שנגזז באלף עולמות, ממנו נתבקעו כל חקיקות העולם. אשרי מי שישרה בתוכו.

אחריו נמצאים שני אחים אחוזים זה בזה. אחד מקבל אורחים, והוא מראה של חיים. מי שאוכל בשלחנו, עומד תמיד, ואחד מקבל אורחים ולא מקבל. הוא מראה של חיים, מראה של מות. מי שאוכל בשלחנו נופל ומת. אין לו הצלה, אין שאחוז בידו. אחריו נמצאים אלהים המשתוקקים לראות, משתוקקים לקרב אותם, פלם משפחים אותם.

עור אחד היה הולך קרב אליהם לתבע את חלקם. קרב לאותו מראה של חיים ומראה של מות, החזיק בו, אחז בגופו, חברו היה קורא (משלי כג ב) ושמת שפין בלעף אם בעל נפש אתה. ולא הקשיב ולא הטוה אָזְנו, עד שנפל ומת. אחר אלו יצא מתוק אחד ונחלק לארבע, ומכל אחד יצאה חכמה, מאותו גדול ונכבד שרצו, וכל

העולמות פלם. הדא הוא דכתיב בראשית ברא אלהים, וראשית היא החכמה. ואתנא פמאן דאמר בה"א בראם, ושלשתן נכללים בו.

מתניתין, פתחי אתפתחו. תרעי הוו נטירין, דעייל לא נפיק, ודנפיק לא עייל, קמי פתחא הוו שגראן, סלקין בגויה רברבין תקיפין, סמך חד קאים בגויה, ההוא סמך הוה נעיץ, ותלת גוונין הוו ביה. גוון חשוף, גוון חוורא, גוון ירוקא, ביה סלקין, ביה נחתין, פלא תאיבין למיעל בגויה, ולית רשותא לכולא.

הוא קדמא לברייתא דעלמא. עליה קאים חד שלטון, דאגניז באלף עלמין. מגיה אתבקעו כל גילופי עלמא. זכאה הוא דישרי בגויה.

בתריה אשתכחו תרין אחין אחידאן דא בדא. חדא קביל אושפיזין, והוא חיזו דחיין, מאן דאכיל בפתוריה, קאים תדירא. וחד הוא קביל אושפיזין ולא קביל, הוא חיזו דחיין, חיזו דמותא, מאן דאכיל בפתוריה, נפיל ומית, לית ליה שיזבא, לית דאחיד בידיה. בתריה אשתכחו רחימין, תאיבין למחמי, תאיבין למקרב לון, פלא משבחן לון. חד עויר הוה אזיל קריב לגבון, לתבעא חולקהון. קריב לההוא חיזו דחיין וחיזו דמותא, אתקיף ביה, אחיד בגופיה, חברא דיליה הוה קרי, (משלי כג ב) ושמת שפין בלעף אם בעל נפש אתה. לא אצית, ולא ארכין אודגיה, (דף ט ע"ב) עד דנפיל ומית.

בתר אליו, נפק חד מתקא, ואתפליג לארבע. ומפל חד חכמתא נפיק, מההוא רבא ויקירא שבעאן. וכל אינון רחמין ותאיבין

למחמי, ואינון תרין אחין דאחינן דא בדא. בתרווה תרין רביין עולמין נוקיין, ושיננא דסייפא דמלהטא, אשא בידיהון. נטרין אורחין ושבילין, דלא ייעול חד, ולא יפוק חד, פר ההוא דלא אכיל ולא שתי, שנאמר וישפן מקדם, דאתבראו קמי עלמא דין. מכאן ולהלאה, אשתכללו כל סטרוי דעלמא.

שוריא אחרא, סטרוי דשמאלא. סטר דנפלין שרידין. אתר דנורא הוה דליק יממין ולילנן, למרמי קמה לרמי רוחא, דאזלין לשמאלא. ביה אתטרדון, עד עדן עדנין. אלין אינון ימינא ושמאלא, אקדימו לברייתא דעלמא. ולבתר זויתיהון דארעא.

פיסקא. אמר רבי יהודה, אמר רב, פתיב (משלי ג יט) ה' בחכמה יסד ארץ כוונן שמים בתבונה, ואומר (שם ג כ) בדעתו תהומות נבקעו. בשלשה דברים הללו נברא העולם, ועל שנים מהן הוא עומד, על התבונה ועל הדעת. והא תנינן תלת. אמר רבי יצחק, החכמה נטלה הקדוש ברוך הוא למעלה, והוא שמו, להודיע לעבדיו הצדיקים. והשנים עמדו בעולם, והם קיומו.

אמר רבי אבא, בלהו תלתא, אתרמיזו בחיזו זעירא. ואינון תלת תנועות פומא: עליון, אמצעי, והתחתון, בנהוגי דפומא אתנהיג בהו. אמר רבי אבא, והם חכמה ותבונה ודעת.

מאי משמע דהאי תרין אתנהיג בהו עלמא, והם תבונה ודעת. דתנינן, אלין מנהגי עלמא השמים שנבראו בתבונה. והתהום בדעת. והחכמה הוא שמו של מקום, והוא

אותם האוהבים והמשותקים לראות, ואתם שני האחים האחוזים זה עם זה.

אחריו שני ילדים עלמים תינוקות, וחרב המלהטת השנונה של אש בידיהם, שומרים הדרכים והשבילים שלא יפגס אחד ולא יצא אחד, פרט לאותו שלא אכל ולא שתה, שנאמר (בראשית א) וישפן מקדם, שנבראו לפני העולם הזה. מכאן ולהלאה נתקנו כל צדדי העולם.

שורה אחרת - צד השמאל, הצד שנופלים שרידים, המקום שהיתה האש דולקת ימים ולילות לזרק לפניך את רמי הרוח, שהולכים לשמאל, בו הם נטרדים עד עדן ועדנים, אלו הם ימין ושמאל הקדימו לבריאת העולם, ואחר כך זויותיהם של הארץ.

פיסקא: אמר רבי יהודה אמר רב, פתיב (משלי א) ה' בחכמה יסד ארץ כוונן שמים בתבונה ואומר בדעתו תהומות נבקעו. בשלשה דברים הללו נברא העולם, ועל שנים מהם הוא עומד - על התבונה ועל הדעת. והרי שנינו שלש? אמר רבי יצחק, החכמה, נטלה הקדוש ברוך הוא למעלה והיא שמו, להודיע לעבדיו הצדיקים, והשנים עמדו בעולם, והם קיומו.

אמר רבי אבא, כל השלשה נרמזו במראה קטן, והם שלש תנועות הפה: עליון, אמצעי ותחתון. בנהוגי הפה מתנהג בהם. אמר רבי אבא, והם חכמה ותבונה ודעת.

מה משמע שהשנים הללו מתנהג בהם העולם והם תבונה ודעת? ששנינו, אלו מנהגי העולם, השמים שנבראו בתבונה, והתהום בדעת, והחכמה היא

נִקְרָא חֲכָמָה. וְתַנִּינָן, הוּא וְהַחֲכָמָה הַכֹּל דְּבַר אֶחָד.

שָׁמוּ שֶׁל מְקוֹם, וְהוּא נִקְרָא חֲכָמָה. וְשַׁנִּינוּ, הוּא וְהַחֲכָמָה - הַכֹּל דְּבַר אֶחָד.

דְּאָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, מֵאֵי דְכָתִיב, (ישעיה מב ח) אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי. מִלְּמַד שֶׁהוּא וְשָׁמוּ אֶחָד הוּא. אָמַר רַבִּי אֶבְהוּ, הַכֹּל נָתַן, אֲבָל שְׁמוֹ הַגָּדוֹל לֹא נָתַן, וְלֹא אוֹזִיף לְאַחֲרָן, דְּכָתִיב אֲנִי ה'. לְבַדִּי. מִלְּמַד דְּשֵׁם זֶה לֹא נָתַן לְשׁוֹם נִבְרָא. וְאָמַר רַבִּי אֶבְהוּ, בַּא וְרָאָה כְּמָה חֲשַׁשׁ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כְּבוֹד שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, תִּדְע לךְ בְּזִמְנֵן שְׁבִית הַמְקַדֵּשׁ הָיָה קַיִים, כָּל הַמְקַרִּיב קִרְבָּן, וְזוֹבְחוֹ לְשֵׁם זֶה הַנִּקְרָא אֱלֹהִים, חַיִּיב מִיתָה, שְׁנֹאֲמַר זוֹבַח לְאֱלֹהִים יַחֲרֵם בְּלַתִּי לַה' לְבַדּוֹ. מִלְּמַד שְׁצַרִּיף לְהַזְפִּיר שְׁמוֹ הַמְיֻחָד בְּלִבְדּוֹ.

שְׁאָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, מַה שְׁכַתּוּב (ישעיה מב) אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי, מִלְּמַד שֶׁהוּא וְשָׁמוּ אֶחָד הוּא. אָמַר רַבִּי אֶבְהוּ, הַכֹּל נָתַן, אֲבָל שְׁמוֹ הַגָּדוֹל לֹא נָתַן וְלֹא הִשְׁאִיל לְאַחֲרִים, שְׁכַתּוּב אֲנִי ה', לְבַדִּי. מִלְּמַד שְׁשֵׁם זֶה לֹא נָתַן לְשׁוֹם נִבְרָא. וְאָמַר רַבִּי אֶבְהוּ, בַּא וְרָאָה כְּמָה חֲשַׁשׁ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כְּבוֹד שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ. תִּדְע לךְ, בְּזִמְנֵן שְׁבִית הַמְקַדֵּשׁ הָיָה קַיִים, כָּל הַמְקַרִּיב קִרְבָּן וְזוֹבְחוֹ לְשֵׁם זֶה הַנִּקְרָא אֱלֹהִים, חַיִּיב מִיתָה, שְׁנֹאֲמַר (שמות כב ט) זִבַּח לְאֱלֹהִים יַחֲרֵם בְּלַתִּי לַ' לְבַדּוֹ. מִלְּמַד שְׁצַרִּיף לְהַזְפִּיר שְׁמוֹ הַמְיֻחָד בְּלִבְדּוֹ.

וְעַל כֵּן כְּדִי שְׁלֹא יִטְעָה אָדָם, צוּה בְּקִרְבָּנוֹת וְאָמַר, (ויקרא א ב) אָדָם פִּי יִקְרִיב מִכֶּם קִרְבָּן לַה'. (שם כב כט) וְכִי תִזְבְּחוּ זִבַּח תּוֹדָה לַה'. (שם טו ה) וְכִי תִזְבְּחוּ זִבַּח שְׁלָמִים לַה'. (שם ב א) וְנִפְשׁ פִּי תִקְרִיב קִרְבָּן מִנְחָה לַה'. וְלֹא נִאָּמַר לְאֱלֹהִים.

וְעַל כֵּן, כְּדִי שְׁלֹא יִטְעָה אָדָם, צוּה בְּקִרְבָּנוֹת וְאָמַר (ויקרא א) אָדָם פִּי יִקְרִיב מִכֶּם קִרְבָּן לַה', וְכִי תִזְבְּחוּ זִבַּח תּוֹדָה לַה', וְכִי תִזְבְּחוּ זִבַּח שְׁלָמִים לַה', (שם ב) וְנִפְשׁ פִּי תִקְרִיב קִרְבָּן מִנְחָה לַה'. הַכֹּל לַה', וְלֹא נִאָּמַר לְאֱלֹהִים. מַה הַטְּעָם? אָמַר רַבִּי אֶבְהוּ, שֵׁם זֶה הוּא מְשַׁתָּף, שֶׁהַמְּלֹאכִים נִקְרְאוּ אֱלֹהִים, בְּגִי אָדָם נִקְרְאוּ אֱלֹהִים, הַדְּיָיִנִים נִקְרְאוּ אֱלֹהִים, וְאִין אֲנוּ יוֹדְעִים לְמִי מֵהֶם זוֹבַח, לְכַף צַרִּיף לְהַזְפִּיר הַשֵּׁם הַמְיֻחָד לְבַדּוֹ.

מֵאֵי טְעָמָא. אָמַר רַבִּי אֶבְהוּ, שֵׁם זֶה הוּא מְשׁוֹתָף, שֶׁהַמְּלֹאכִים נִקְרְאוּ אֱלֹהִים. בְּגִי אָדָם נִקְרְאוּ אֱלֹהִים, הַדְּיָיִנִים נִקְרְאוּ אֱלֹהִים, וְאִין אֲנוּ יוֹדְעִים לְמִי מֵהֶם זוֹבַח, לְכַף צַרִּיף לְהַזְפִּיר הַשֵּׁם הַמְיֻחָד לְבַדּוֹ.

אָמַר רַבִּי חַיִּיא, בַּא וְרָאָה, מִי שְׁמַקְלָל אֶת הַשֵּׁם, שְׁכַתּוּב (ויקרא כד) אִישׁ אִישׁ כִּי יִקְלַל אֱלֹהֵיו וְנִשְׂא חֲטָאוֹ. שְׁהָרִי אִם קָלַל הַשֵּׁם הִזָּה סִתָּם, אִינוּ חַיִּב מִיתָה וְאִין מְנַדִּים אוֹתוֹ, שְׁיִכּוֹל לְטַעַן לְאַחֲד מִן הַדְּיָיִנִים אוֹ לְגָדוֹל הַדּוֹר הוּא אָמַר. אָמַר רַבִּי אֶבְהוּ, מִיתָה אִין מְחַיִּיבִין אוֹתוֹ, אֲבָל גְּדוּי מְחַיִּיבִים אוֹתוֹ, מִשׁוֹם לְאוֹ שֶׁל הַתּוֹרָה, שְׁכַתּוּב (שמות כב) אֱלֹהִים לֹא

אָמַר רַבִּי חַיִּיא, תַּא חַזִּי, מֵאֵן דְּמַקְלָל אֶת הַשֵּׁם, דְּכָתִיב (ויקרא כד טו) אִישׁ אִישׁ כִּי יִקְלַל אֱלֹהֵיו וְנִשְׂא חֲטָאוֹ, דְּהָא אִם קָלַל שֵׁם זֶה סִתָּם, אִינוּ חַיִּב מִיתָה, וְאִין מְנַדִּין אוֹתוֹ, דְּיִכּוֹל לְטַעוֹן לְחַד מִן דְּיִינָא, אוֹ לְגָדוֹל הַדּוֹר קָאֲמַר. אָמַר רַבִּי אֶבְהוּ, מִיתָה אִין מְחַיִּיבִין אוֹתוֹ, אֲבָל גְּדוּי מְחַיִּיבִין אוֹתוֹ, מִשׁוֹם לְאוֹ דְּאוֹרִייתָא, דְּכָתִיב (שמות כב כז) אֱלֹהִים לֹא תִקְלַל

תקלל, סתם. אבל אם קלל שם המיוחד, חייב מיתה, (ויקרא כה, ו) ונקב שם ה' מות יומת. מלמד שאינו חייב עד שיזכיר שמו המיוחד.

האיש ההוא שהקדיש את בנו ואמר, הבן הזה שנולד יהיה מקדש לאלהים, שמע רבי חייא ונדה אותו. אמר לו: ומה על שהקדשתי את בני לקדוש ברוך הוא שיהיה אותו האיש בנדוי? אמר לו: לא על כך עשיתי, אלא על שהקדשתי אותו לשם הנקרא אלהים, והתורה אמרה (שמות כג) זבח לאלהים יחרם. אמר: ואיך היה לי לומר? אמר לו: הבן הזה שנולד לי יהיה מקדש לה' ולא לשם אחר. ומנין לנו? מחנה, שכתוב (שמואל א-א) ונתתיו לה', ולא אמרה לאלהים.

אמר רבי שלום, והרי בארנו שבשם אלהים נברא העולם, אם כך, יכל לטען האיש הזה, כמו כן שהיו מלאכים, או היו גדולי הדור, או היו דינים. אמר רבי אבהו: הרי העולם נברא טרם שיבאו בני אדם וטרם שיבאו דיני הדור וגדולי הדור, ואין לשגות. כמו שאמר רבי אלעזר החביב והיקר, שכתוב (שמות טו) מי כמכה באלם ה', שיוכל לברא את העולם. משמע שאלים אינו יכול לברא העולם, עד שנטל הקדוש ברוך הוא את אחת משמו, והיא האות ה"א, ובו נברא העולם, ונעשה מן אלים אלהים, ונבנה שמו אלהים, ועל זה שנינו בה"א בראש.

אמר רבי יוסי, הרי ראינו שאין פתור ומלכות אלא בשמו הקדוש, שלא השאילו לאחר, והוא השם יו"ד ה"א וא"ו ה"א. שאמר רבי יוסי, בו נכללים עליונים ותחתונים, שמים וארץ, וכל צבאם, פסא הפבוד, וחיית

סתם. אבל אם קלל שם המיוחד, חייב מיתה, דכתיב (ויקרא כד טז) ונקב שם ה' מות יומת, מלמד שאינו חייב עד שיזכיר שמו המיוחד.

ההוא גברא דאקדיש בריה, ואמר, האי ברא דאתייליד, יהא מקודש לאלהים, שמע ר' חייא ושמתייה. אמר ליה, ומה על דאקדישת ברי לקודשא בריה הוא, להוי ההוא גברא בשמתא. אמר ליה לאו על כך עבדית, אלא על דאקדישתיה לשם הנקרא אלהים, והתורה אמרה זבח לאלהים יחרם. אמר והיאך הוה לי למימר. אמר ליה, האי ברא דאתייליד לי ליהוי מקודש לה', ולא לשם אחר. ומנא לן. מחנה, דכתיב (שמואל א יא) ונתתיו לה', ולא אמרה לאלהים.

אמר רבי שלום, והא אוקימנא דבשם אלהים נברא העולם, אי הכי יכיל למטען האי גברא פהאי גוונא, דמלאכים הוו, או גדולי הדור הוו, או דיני הוו. אמר רבי אבהו, הא עלמא אתברי עד דלא ייתון בני נשא, ועד דלא ייתון דיני דרא, ורברבי דרא, ולא אית למשגא.

במא דאמר רבי אלעזר חביבא יקירא, דכתיב (שמות טו יא) מי כמכה באלים ה', שיוכל לברוא את העולם, משמע דאלים אינו יכול לברוא העולם, עד שנטל הקדוש ברוך הוא את אחת משמו, והיא אות ה"א, ובו נברא העולם. ונעשה מן אלים אלהים, ונבנה שמו אלהים. ועל האי תנן, בה"א בראש.

אמר רבי יוסי, הא חזינן דלית פתרא ומלכותא אלא בשמיה קדישא. דלא אוזפיה לאתרא, והוא השם יו"ד ה"א וא"ו ה"א. דאמר רבי יוסי, בו נכללים עליונים ותחתונים שמים וארץ, וכל צבאם, פסא הפבוד, וחיית

צבאם, כפא הכבוד ותיבות הקדוש, וכלם לנגדו פאין וכלא חשויבם, והוא הנה, והוא הנה, והוא הנה. ברוף הוא וברוף שמו לעולם ולעולמי עולמים אמן.

אמר רבי יהודה, יתברך ויתעלה שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוף הוא, שהוא ראשון והוא אחרון, ומבלעדיו אין אלהים, וכרא את העולם בסוד שלשה ענינים גדולים וטובים, והם דעת חכמה ובינה, שנאמר (משלי א) ה' בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה בדעתו תהומות נבקעו.

והנה ברא הקדוש ברוף הוא הארץ, שהיא עולם השפל, בסוד החכמה, והשמים, שהוא גדול ממנו, בתבונה, שהוא דבר קטן מן החכמה? וכבר שנינו, מתי נקרא אדם חכם בחכמה? כששואלים אותו בכל דבר, ועונה ומשיב כענין וידו בכל, אז נקרא חכם בחכמה, שהוא גדול על התבונה ועל הדעת, על כן הנה לו יתברך לעשות השמים בחכמה, והארץ, שהיא שפלה מהם, בתבונה.

הדע שהחכמה גדולה מכלם, ועל כן נקרא אדם חכם, מפני שהוא חכם בכל החכמות, והתבונה קטנה מן החכמה, ועל כן נקרא אדם מבין, כלומר מבין דבר מתוך דבר, הוא מעצמו ומלבו מבין דבר מתוך דבר אחר, כלומר, בראותו יסוד, בונה בנן עליו. וכן הוא המבין, בראותו דבר אחד או קצתו, משלים הענין עליו.

והקדוש ברוף הוא יתברך שמו ברא השמים בסוד התבונה, שהוא ענין הבינה מתוך היסוד, ובראשית כל הנבראים ברא צורת המלאכים הנאצלים מזיו אור הדרו.

הקדוש, וכלם לנגדו פאין וכלא חשיבין, והוא הנה, והוא הנה, והוא יהיה. ברוף הוא, ברוף שמייה. לעלם ולעלמי עלמין אמן.

אמר רבי יהודה, יתברך ויתעלה שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוף הוא, שהוא ראשון, והוא אחרון, ומבלעדיו אין אלהים. וברא את העולם בסוד שלשה ענינים גדולים וטובים, והם דעת חכמה ובינה, שנאמר ה' בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה בדעתו תהומות נבקעו.

ולמה ברא הקדוש ברוף הוא הארץ, שהוא עולם השפל, בסוד החכמה. והשמים, שהוא עולם גדול ממנו, בתבונה, שהוא דבר קטן מן החכמה. וכבר שנינו, אימתי נקרא אדם חכם בחכמה, כששואלים אותו בכל דבר, ועונה ומשיב כענין, וידו בכל, אז נקרא חכם בחכמה, שהוא גדול על התבונה ועל הדעת, על כן הנה לו יתברך לעשות השמים בחכמה, והארץ שהיא שפלה מהם בתבונה. הדע כי החכמה גדולה מפולם, ועל כן נקרא אדם חכם, מפני שהוא חכם בכל החכמות. והתבונה קטנה מן החכמה, ועל כן נקרא אדם מבין, כלומר, מבין דבר מתוך דבר, הוא מעצמו ומלבו, מבין דבר מתוך דבר אחר. כלומר, בראותו יסוד, בונה בנן עליו. וכן הוא המבין, בראותו דבר אחד או קצתו, משלים הענין עליו.

והקדוש ברוף הוא יתברך שמו, ברא השמים בסוד התבונה, שהוא ענין הבינה מתוך היסוד. ובראשית כל הנבראים, ברא צורת המלאכים הקדושים, שהם תחלת כל הנבראים הנאצלים מזיו אור הדרו.

צורת המלאכים הקדושים, שהם תחלת כל הנבראים הנאצלים מזיו אור הדרו.

וְעִשְׂרָה שְׁמוֹת נִקְרְאוּ בְּסוּדָם, וּבִתְוֹךְ שְׁמוֹתָם
נִקְרְאוּ אֱלֹהִים. וְעַל כֵּן בָּא לְהוֹרוֹת
בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים, כְּלוֹמַר בְּרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ
צוּרַת הַמַּלְאָכִים הַנִּקְרְאִים אֱלֹהִים, וְהֵם הַיְסוּד
מִכָּל הַנִּבְרָאִים הָאֲחֵרִים, וּמִתּוֹךְ זֶה הַיְסוּד,
נִבְרְאוּ הַשָּׁמַיִם לְאַחַר כֵּן בְּסוּד הַתְּבוּנָה, כְּאֲשֶׁר
הַתְּבוּנָה הוּא מִכֵּין דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר כִּף נִבְרְאוּ
הַשָּׁמַיִם דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר, שֶׁהֵם מְסוּד אִוֵר צוּרַת
הַמַּלְאָכִים. כְּלוֹמַר הֵם בְּנִין מִתּוֹךְ הַיְסוּד, וְעַל
כֵּן כּוֹנֵן שָׁמַיִם בַּתְּבוּנָה.

אֲבָל הָאָרֶץ נִהְיָה מִתּוֹךְ יְסוּד אַחֵר, אֲלֵא שֶׁהִיא
תְּלוּיָה עַל הַמַּיִם. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יְסוּד
לָהּ יְסוּד עֲשׂוּי בְּחֻכְמָה, וְעַל כֵּן נֹאמַר ה'
בְּחֻכְמָה יְסוּד אָרֶץ, כּוֹנֵן שָׁמַיִם בַּתְּבוּנָה, דָּבָר
מִתּוֹךְ דָּבָר.

וְאָמַר רַבִּי אֶבְהוּ, בֵּא וּרְאֵה כִּמָּה חֲשֵׁשׁ הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא עַל כְּבוֹד שְׁמוֹ הַגְּדוֹל שֶׁהוּא
יְהו"ה, כִּי זֶהוּ שְׁמוֹ מִמֶּשׁ. אֲבָל שֵׁם אֱלֹהִים,
מִשְׁתַּף הוּא עַל יְתֵר הַנִּבְרָאִים. הַמַּלְאָכִים
נִקְרְאִים אֱלֹהִים. בְּנֵי אָדָם נִקְרְאוּ אֱלֹהִים.
הַדְּיַיָּנִים נִקְרְאוּ אֱלֹהִים.

וְעַל כֵּן חֲשֵׁשׁ הַמָּקוֹם עַל כְּבוֹד שְׁמוֹ. תִּדְעֵ לָךְ,
כָּל הַמַּקְרִיב קָרְבָּנוּ וְזִבְחוֹ לְשֵׁם זֶה הַנִּקְרָא
אֱלֹהִים, חַיִּיב מִיתָה. שְׁנֵאמַר, (שְׁמוֹת כב יט) זִבְחַ
לְאֱלֹהִים יִחְרַם בְּלִתי לֵה' לְבִדּוֹ. בְּשִׁבִיל שֶׁהוּא
שֵׁם מְשׁוֹתֵף, וְאִין אָנוּ יוֹדְעִים אִם הוּא זִוְכַח
לְמַלְאָכִים, אוֹ לְבְנֵי אָדָם, אוֹ לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא. וְעַל כֵּן אָמְרָה הַתּוֹרָה, זִבְחַ לְאֱלֹהִים
יִחְרַם בְּלִתי לֵה' לְבִדּוֹ, כְּלוֹמַר, שְׁצַרִיף שְׁיִזְכִּיר
שֵׁם יְהו"ה לְבִדּוֹ. וּלְפִיכָף נֹאמַר בְּקָרְבָּנוֹת, (ויקרא
כב כט) וְכִי תִזְבְּחוּ זִבְחַ תּוֹדָה לֵה', וְכֵן בְּשִׁלְמִים,
וְכֵן בְּעוֹלָה, וְלֹא נֹאמַר לְאֱלֹהִים אֲלֵא לֵה'
מִמֶּשׁ.

וְעִשְׂרָה שְׁמוֹת נִקְרְאוּ בְּסוּדָם,
וּבִתְוֹךְ שְׁמוֹתָם נִקְרְאוּ אֱלֹהִים. וְעַל
כֵּן בָּא לְהוֹרוֹת בְּרֵאשִׁית בְּרֵא
אֱלֹהִים, כְּלוֹמַר, בְּרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ
צוּרַת הַמַּלְאָכִים הַנִּקְרְאִים
אֱלֹהִים, וְהֵם הַיְסוּד מִכָּל
הַנִּבְרָאִים הָאֲחֵרִים, וּמִתּוֹךְ זֶה
הַיְסוּד נִבְרְאוּ הַשָּׁמַיִם לְאַחַר כֵּן
בְּסוּד הַתְּבוּנָה, כְּאֲשֶׁר הַתְּבוּנָה
הוּא דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר, כִּף נִבְרְאוּ
הַשָּׁמַיִם דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר, שֶׁהֵם
מְסוּד אִוֵר צוּרַת הַמַּלְאָכִים,
כְּלוֹמַר, הֵם בְּנִין מִתּוֹךְ הַיְסוּד,
וְעַל כֵּן כּוֹנֵן שָׁמַיִם בַּתְּבוּנָה.

אֲבָל הָאָרֶץ נִהְיָה מִתּוֹךְ יְסוּד
אַחֵר, אֲלֵא שֶׁהִיא תְּלוּיָה עַל
הַמַּיִם. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יְסוּד
לָהּ יְסוּד עֲשׂוּי בְּחֻכְמָה, וְעַל כֵּן
נֹאמַר ה' בְּחֻכְמָה יְסוּד אָרֶץ כּוֹנֵן
שָׁמַיִם בַּתְּבוּנָה, דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר.
וְאָמַר רַבִּי אֶבְהוּ, בֵּא וּרְאֵה כִּמָּה
חֲשֵׁשׁ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כְּבוֹד
שְׁמוֹ הַגְּדוֹל שֶׁהוּא יְהו"ה, כִּי זֶהוּ
שְׁמוֹ מִמֶּשׁ. אֲבָל שֵׁם אֱלֹהִים
מִשְׁתַּף הוּא עַל יְתֵר הַנִּבְרָאִים.
הַמַּלְאָכִים נִקְרְאִים אֱלֹהִים, בְּנֵי
אָדָם נִקְרְאוּ אֱלֹהִים, הַדְּיַיָּנִים
נִקְרְאוּ אֱלֹהִים.

וְעַל כֵּן חֲשֵׁשׁ הַמָּקוֹם עַל כְּבוֹד
שְׁמוֹ. תִּדְעֵ לָךְ, כָּל הַמַּקְרִיב קָרְבָּנוּ
וְזִבְחוֹ לְשֵׁם זֶה הַנִּקְרָא אֱלֹהִים,
חַיִּיב מִיתָה, שְׁנֵאמַר (שְׁמוֹת כב) זִבְחַ
לְאֱלֹהִים יִחְרַם בְּלִתי לֵה' לְבִדּוֹ.
בְּשִׁבִיל שֶׁהוּא שֵׁם מְשׁוֹתֵף, וְאִין
אָנוּ יוֹדְעִים אִם הוּא זִוְכַח
לְמַלְאָכִים אוֹ לְבְנֵי אָדָם אוֹ
לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְעַל כֵּן אָמְרָה
הַתּוֹרָה זִבְחַ לְאֱלֹהִים יִחְרַם בְּלִתי
לֵה' לְבִדּוֹ, כְּלוֹמַר, שְׁצַרִיף שְׁיִזְכִּיר
שֵׁם יְהו"ה לְבִדּוֹ. וּלְפִיכָף נֹאמַר
בְּקָרְבָּנוֹת (ויקרא כב) וְכִי תִזְבְּחוּ זִבְחַ
תּוֹדָה לֵה', וְכֵן בְּשִׁלְמִים וְכֵן
בְּעוֹלָה, וְלֹא נֹאמַר לְאֱלֹהִים, אֲלֵא
לֵה' מִמֶּשׁ.

וְשָׁמַיִם, נִבְרָאוּ מֵאוֹתוֹ הָאֹר הַנִּשְׁפָּע בְּאֱלֹהִים, וַעֲשֵׂה אוֹתָם דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר, וּבְשִׁלְשָׁה דְבָרִים הִלְלוּ נַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן, שְׁנֵאמַר (שמות לג א) וְאִמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֻכְמָה וּבִתְבוּנָה וּבִדְעָת. וּשְׁלֹשֶׁתָן הֵם בְּמִתְנַת עֲלִיּוֹן, לְכֹל אֲשֶׁר יַחְפוּץ יִתְנֶם, שְׁנֵאמַר כִּי ה' יִתֵּן חֻכְמָה מִפִּי דַעַת וּתְבוּנָה.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים (בראשית א). רַבִּי אֲבָא פִתַּח וְאָמַר (שם טו), בְּיוֹם הַהוּא פָּרַת ה' אֶת אֲבָרָם בְּרֵית לְאִמְרוּ. בְּחֻמְשָׁה עֲנִינִים נֵאמַר הַבְּרִית, הָא' הוּא בְּרֵית מִלְּהָ, שְׁנֵאמַר (שם יז) וְהִיְתָה בְּרֵיתִי בְּבִשְׂרָכֶם לְבְרֵית עוֹלָם. הַב' - בְּרֵית הַקִּשְׁת, שְׁנֵאמַר (שם ט) וְהִיְתָה לְאוֹת בְּרֵית. הַג' - בְּרֵית הַמְּלַח, שְׁנֵאמַר (במדבר יח) בְּרֵית מְלַח עוֹלָם. הַד' - בְּרֵית הַיִּסּוּרִין, שְׁנֵאמַר (דברים כח) אֵלֶּה דְבָרֵי הַבְּרִית. הֵה' - בְּרֵית הַפְּהוּנָה, שְׁנֵאמַר (במדבר כח) וְהִיְתָה לוֹ וּלְזָרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרֵית פְּהוּנַת עוֹלָם. וְכִרְסָם שְׁנִתְּנוּ הֵה' בְּרֵיתוֹת, לֹא הִיְתָה הַבְּרֵית אֶלָּא בְּאֵשׁ. שְׁנֵאמַר (בראשית טו) וְהִנֵּה תִנּוּר עֶשֶׂן וְלִפִּיד אֵשׁ וְגו', וְכִתִּיב (שם) בְּיוֹם הַהוּא פָּרַת ה' אֶת אֲבָרָם בְּרֵית לְאִמְרוּ. וְהָאֵשׁ הִיְתָה בְּרֵית בְּתַחֲלָה. וְזֵהוּ בְּרֵית. הוּצָא מִשָּׁם אֵשׁ, וְנִשְׁאַר בְּרֵית. כְּלוֹמַר בְּרֵית א"ש.

רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר, בְּרֵית פְּרוּתָה פְּרוּתָה הַקְּדוּשָׁה פְּרוּתָה הוּא עִם הָעוֹלָם, וְעַל מְנַת שְׂעֵמֹד אֲבָרָהֶם וּיְתַקִּים הָעוֹלָם בְּזִכּוּתוֹ, שְׁנֵאמַר (בראשית ב) אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם - בְּאֲבָרָהֶם. וְאוֹתָהּ שָׁעָה שְׁפָרַת עֲמוֹ הַבְּרֵית בְּאֵשׁ, עֲמַד הָעוֹלָם בְּקִיּוּמוֹ, וְזֵהוּ בְּרֵית, בְּרֵית אֵשׁ, בְּרֵית אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ כְּדִי שְׂעֵמֹד אוֹתָהּ הַבְּרֵית אֵשׁ.

וְהַחֲכֵמָה אוֹמְרָת, לָמָּה הִבִּיא הַקְּדוּשָׁה פְּרוּתָה,

וְעֵשֶׂה אוֹתָם דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר, וּבְשִׁלְשָׁה דְבָרִים הִלְלוּ נַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן, שְׁנֵאמַר (שמות לא א) וְאִמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֻכְמָה וּבִתְבוּנָה וּבִדְעָת. וּשְׁלֹשֶׁתָן הֵם בְּמִתְנַת עֲלִיּוֹן, לְכֹל אֲשֶׁר יַחְפוּץ יִתְנֶם, שְׁנֵאמַר (משלי ב ו) כִּי ה' יִתֵּן חֻכְמָה מִפִּי דַעַת וּתְבוּנָה.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. רַבִּי אֲבָא פִתַּח וְאָמַר, (בראשית טו יח) בְּיוֹם הַהוּא פָּרַת ה' אֶת

אֲבָרָם בְּרֵית לְאִמְרוּ. בְּחֻמְשָׁה עֲנִינִים נֵאמַר הַבְּרֵית, הָא' הוּא בְּרֵית מִלְּהָ, שְׁנֵאמַר (שם יז יג) וְהִיְתָה בְּרֵיתִי בְּבִשְׂרָכֶם לְבְרֵית עוֹלָם. הַב' בְּרֵית הַקִּשְׁת, שְׁנֵאמַר (שם ט יג) וְהִיְתָה לְאוֹת בְּרֵית. הַג' בְּרֵית הַמְּלַח, שְׁנֵאמַר (במדבר יח ט) בְּרֵית מְלַח עוֹלָם. הַד' בְּרֵית הַיִּסּוּרִין, שְׁנֵאמַר אֵלֶּה דְבָרֵי הַבְּרֵית. הֵה' בְּרֵית הַפְּהוּנָה, שְׁנֵאמַר (במדבר כח יג) וְהִיְתָה לוֹ וּלְזָרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרֵית פְּהוּנַת עוֹלָם.

וְכִרְסָם שְׁנִתְּנוּ הֵה' בְּרֵיתוֹת, לֹא הִיְתָה הַבְּרֵית אֶלָּא בְּאֵשׁ. שְׁנֵאמַר (בראשית טו יח) וְהִנֵּה תִנּוּר עֶשֶׂן וְלִפִּיד אֵשׁ וְגו'. וְכִתִּיב (שם טו יח) בְּיוֹם הַהוּא פָּרַת ה' אֶת אֲבָרָם בְּרֵית לְאִמְרוּ. וְהָאֵשׁ הִיְתָה בְּרֵית בְּתַחֲלָה. וְזֵהוּ בְּרֵית. הוּצָא מִשָּׁם אֵשׁ, וְנִשְׁאַר בְּרֵית. כְּלוֹמַר בְּרֵית א"ש.

ר' יוֹחָנָן אָמַר, בְּרֵית פְּרוּתָה פְּרוּתָה הַקְּדוּשָׁה פְּרוּתָה הוּא עִם הָעוֹלָם, וְעַל מְנַת שְׂעֵמֹד אֲבָרָהֶם, וּיְתַקִּים הָעוֹלָם בְּזִכּוּתוֹ. שְׁנֵאמַר, אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם, בְּאֲבָרָהֶם. וְאוֹתָהּ שָׁעָה שְׁפָרַת עֲמוֹ הַבְּרֵית בְּאֵשׁ, עֲמַד הָעוֹלָם בְּקִיּוּמוֹ, וְזֵהוּ בְּרֵית, בְּרֵית אֵשׁ, בְּרֵית אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ כְּדִי שְׂעֵמֹד אוֹתוֹ הַבְּרֵית אֵשׁ.

וְהַחֲכֵמָה אוֹמְרָת, לָמָּה הִבִּיא הַקְּדוּשָׁה פְּרוּתָה,

הקדוש ברוך הוא מבול מים לעולם בתחלת דינו ולא דבר אחר? אלא ראה הקדוש ברוך הוא שהעולם נברא בכרית אש, וראה שאם ידין העולם בדין אחר, אפשר שיוכלו הרשעים לעמוד בעולם, מפני אותו ברית אש, באשר נברא העולם. אלא מה עשה, דן את העולם במים, בדבר הראוי לכבות את האש, כדי להעביר את הרשעים מן העולם, שנמשלו לאש, (יחזקאל טו) מהאש יצאו והאש תאכלם. רצונו לומר, מהאש יצאו בתחלת העולם כשנברא.

לכן בתחלה אמר, אמתה את האדם אשר בראתי במים, שנאמר (ישעיה נז) והרשעים פים נגרש, לאחר כן נאמר, מהאש יצאו והאש יצאו והאש תאכלם. אמר הקדוש ברוך הוא: עד כאן היו נמוקים במים, מכאן ואילך - מהאש יצאו והאש תאכלם.

ובשחטאו אחר כן, דן אותם באש, שנאמר (בראשית יט, כד) וה' המטיר על סדם ועל עמרה גפרית ואש. ואימתי נתבסם העולם? כשעמדו על הר סיני, ונתמלא כלו אש, שנאמר (דברים ד, יא) וההר בער באש עד לב השמים. רבי יצחק אמר, והתורה נהייתה ברית בין השם והעולם, שנמשלה באש, שנאמר (ירמיה כג, כט) הלא כה דברי באש, וזהו ברית אש, בראשית.

רבי יוחנן פתח, (משלי כג) בחכמה יבנה בית - שלשה דברים צריך אדם לעשות בדרך העולם, ואלו הן: לבנות בית מושבו, ולטע פרם להתפרנס בו, ואחר כך לקחת לו אשה, ולהוליד בנים, לפרנסם בהם. ולא פדרף השוטים, הלוקחים אשה

הוא מבול מים לעולם, בתחלת דינו, ולא דבר אחר. אלא ראה הקדוש ברוך הוא שהעולם נברא בכרית אש, וראה שאם ידין העולם בדין אחר, אפשר שיוכלו הרשעים לעמוד בעולם, מפני אותו ברית אש, באשר נברא העולם. אלא מה עשה, דן את העולם במים, בדבר הראוי לכבות את האש, כדי להעביר את הרשעים מן העולם, שנמשלו לאש, שנאמר (יחזקאל טו) מהאש יצאו והאש תאכלם. רצונו לומר, מהאש יצאו בתחלת העולם כשנברא.

לכן בתחלה אמר אמתה את האדם אשר בראתי במים, שנאמר (ישעיה נז כ) והרשעים פים נגרש, לאחר כן נאמר, מהאש יצאו והאש תאכלם, אמר הקדוש ברוך הוא עד כאן היו נמוקים במים, מכאן ואילך מהאש יצאו והאש תאכלם.

ובשחטאו אחר כן, דן אותם באש, שנאמר (בראשית יב כד) וה' המטיר על סדם ועל עמרה גפרית ואש, ואימתי נתבסם העולם, כשעמדו על הר סיני, ונתמלא כלו אש, שנאמר (דברים ד יא) וההר בער באש עד לב השמים. ר' יצחק אמר, והתורה נהייתה ברית בין השם והעולם, שנמשלה לאש, שנאמר (ירמיה כג כט) הלא כה דברי באש, וזהו ברית אש בראשית.

ר' יוחנן פתח, (משלי כד ג) בחכמה יבנה בית, שלשה דברים צריך אדם לעשות בדרך העולם, ואלו הן: לבנות בית מושבו, ולטע פרם להתפרנס בו, ואחר כך לקחת לו אשה, ולהוליד בנים, לפרנסם בהם. ולא פדרף השוטים, הלוקחים אשה בתחלה, ואחר כך

בפתחלה, ואחר כך נוטעים פָּרֶם,
ואחר כך בונים בית.

כי זה שאמר רבי סימון, פל
הלוקח לו אשה ואין לו בתחלה
במה שיוכל לפרנסה, הרי זה
חפשי מן המצוות, כמתים
הנקראים חפשים, שנגאמר (תהלים
פח) במתים חפשי. ולמה נקרא
חפשי? לפי שהוא חפשי מן
המצוות, מפני שלא יוכל
להשתדל בעבודת בוראו, אלא
בעבודת אשתו.

רבי יהודה אומר, כאלו לוקח
עבודה זרה לעצמו. שאמר רבי
יהודה, בתחלה היו החכמים
והחסידים לוקחים אשה, ולא
היה להם די פרנסתם, וממיתים
עצמם ברעב ובצמא, ומניחים כל
חיי העולם הזה, ועוסקים בתורה
ובמצוות ובעבודת בוראם. אבל
בזמן הזה, שהעולם טרוד אחר
הפרנסה, צריך לכוונן בית
בפתחלה, ולזמן מזונותיו, ואחר
כך לקחת אשה, ויכול לעבד
בוראו, ולעסק בתורה. כי זה
שאמרו רבותינו זכרונם לברכה,
אם אין קמח אין תורה.

ואמר רבי יהודה, מאחר שהאדם
נושא אשה, אז נקרא עבד ה',
מפני שלבו פנוי מלהסתפל
בעברה ובנשים ומלתור אחר
לכבו ועיניו, כמו שנגאמר (במדבר
טו) ולא תתורו אחרי לבבכם
ואחרי עיניכם וגו'. לפיכך צריך
אדם להשתדל לכוונן בית בראש,
ולעשות ישוב בבית.

וכמו אתה למד? מהקדוש ברוך
הוא. קדם בנה בית וכווננו, וזמן
כל הפרנסה והמזונות קדם שיבא
אדם לעולם. וברא את העולם
בראש, שהוא הבית. וזמן כל
הפרנסה האיה? ברא את
הבהמות, ואת החיות, ואת
העופות והדגים הצמחים

נוטעים פָּרֶם, ואחר כך בונים בית.
כי הא דאמר רבי סימון, פל הלוקח לו אשה,
ואין לו בתחלה במה שיוכל לפרנסה, הרי
זה חפשי מן המצוות, כמתים הנקראים
חפשים, שנגאמר (תהלים פח יד) במתים חפשי. ולמה
נקרא חפשי. לפי שהוא חפשי מן המצוות,
מפני שלא יוכל להשתדל בעבודת בוראו,
אלא בעבודת אשתו.

ר' יהודה אומר, כאלו לוקח עבודה זרה
לעצמו. דאמר רבי יהודה, בתחלה היו
החכמים והחסידים לוקחים אשה, ולא היה
להם די פרנסתם, וממיתים עצמם ברעב
ובצמא, ומניחים כל חיי העולם הזה,
ועוסקים בתורה ובמצוות ובעבודת בוראם.
אבל בזמן הזה שהעולם טרוד אחר הפרנסה,
צריך לכוונן בית בתחלה, ולזמן מזונותיו,
ואחר כך לקחת אשה, ויכול לעבד בוראו,
ולעסק בתורה. כי הא דאמרו רבותינו זכרונם
לברכה, אם אין קמח אין תורה.

ואמר רבי יהודה, מאחר שהאדם נושא אשה,
אז נקרא עבד ה', מפני שלבו פנוי
מלהסתפל בעבירה ובנשים, ומלתור אחר
לכבו ועיניו, כמה דאת אמר (במדבר טו לט) ולא
תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וגו'.
לפיכך צריך אדם להשתדל לכוונן בית בראש,
ולעשות ישוב בבית.

וכמו אתה למד, מהקדוש ברוך הוא. קדם
בנה בית וכווננו, וזימן כל הפרנסה
והמזונות, קדם שיבא אדם לעולם. וברא את
העולם בראש, שהוא הבית. וזימן כל הפרנסה
האיה. ברא את הבהמות, ואת החיות, ואת
העופות והדגים הצמחים והאילנות, שהם
זימון (דף י"ב) כל הפרנסה. לאחר שהכין הבית

והפרנסה, הביא את האדם, וברא אותו ואת אשתו והולידו בנים ועשו ישוב בבית. ועל כן נאמר בראשית, בית ראש. כאשר תבין באותיות, תמצא בי"ת ראש. וכן התחילה התורה בראשית, כלומר בית ראשית, והכל ענין אחד.

ועם כל זה צריך האדם להשתדל בדרך ארץ, ולעשות עתים לתורה, ולהיות עמלו בשני הדרכים האלו, מפני שיגיעת שניהם משפחת עון. ושםא יאמר אדם הריני בן אבות העולם, ממשפחה גדולה, איני ראוי לעשות מלאכה ולא להתבזות. אמר לו, שוטה, כבר קדמך יוצרך, שנאמר בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, והוא עשה מלאכה קודם שבאת לעולם. ומנא לן. שנאמר מפל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות. קרא אותה מלאכה. וכן וישבת ביום השביעי מפל מלאכתו אשר עשה.

בהא דאמר ר' יוחנן, בא וראה, למה ברא הקדוש ברוך הוא את האדם אחרון לכל הנבראים. אלא ללמדך, שעשה בכל יום ויום מלאכתו, וברא העולם וכל צבאם, וביום הששי שהוא אחרון למלאכתו, ברא בו את האדם. אמר לו לאדם, עד כאן הייתי אני משתדל במלאכה, מכאן ואילך אתה תשתדל בה, וזהו בראשית ברא אלהים, קודם שיבא אדם לעולם.

ואמר רבי יוחנן, למה נברא אדם בצלם אלהים. שנאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו. משל למלך שהיה מושל על המדינה, והיה בונה בירגיות ותיקונין לעיר, וכל בני העיר משתעבדין תחתיו. יום אחד המדינה, והיה בונה בירגיות ותיקונים לעיר, וכל בני העיר

והאילנות, שהם זמון כל הפרנסה. לאחר שהכין הבית והפרנסה, הביא את האדם, וברא אותו ואת אשתו, והולידו בנים ועשו ישוב בבית. ועל כן נאמר בראשית, בית ראש. כאשר תבין באותיות, תמצא בי"ת ראש. וכן התחילה התורה בראשית, כלומר בית ראשית, והכל ענין אחד.

ועם כל זה צריך האדם להשתדל בדרך ארץ, ולעשות עתים לתורה, ולהיות עמלו בשתי הדרכים האלו, מפני שיגיעת שניהם משפחת עון. ושםא יאמר אדם: הריני בן אבות העולם, ממשפחה גדולה, איני ראוי לעשות מלאכה ולא להתבזות. אמר לו: שוטה, כבר קדמך יוצרך, שנאמר בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, והוא עשה מלאכה קדם שבאת לעולם. ומנין לנו? שנאמר (בראשית ב) מפל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות. קרא אותה מלאכה. וכן (שם) וישבת ביום השביעי מפל מלאכתו אשר עשה.

כמו זה שאמר רבי יוחנן, בא וראה, למה ברא הקדוש ברוך הוא את האדם אחרון לכל הנבראים. אלא ללמדך, שעשה בכל יום ויום מלאכתו, וברא העולם וכל צבאם, וביום הששי, שהוא אחרון למלאכתו, ברא בו את האדם. אמר לו לאדם: עד כאן הייתי אני משתדל במלאכה, מכאן ואילך אתה תשתדל בה. וזהו בראשית ברא אלהים, קדם שיבא אדם לעולם.

ואמר רבי יוחנן, למה נברא אדם בצלם אלהים, שנאמר (שם א) ויברא אלהים את האדם בצלמו. משל למלך שהיה מושל על משתעבדים תחתיו. יום אחד קרא

לְכָל בְּנֵי הָעִיר, וּמִיָּנָה עֲלֵיהֶם שׁוֹר אֶחָד שְׁלוֹ, אָמַר, עַד כָּאֵן הָיִיתִי טוֹרֵחַ בְּכָל צָרְכֵי הָעִיר, וְלַעֲשׂוֹת מִגְדָּלִים וּבִירְנֵיזוֹת, מִכָּאֵן וְאֵילָף הָרִי זֶה כְּמוֹנִי.

כְּעִנְיָן זֶה נֶאֱמַר בְּאֲדָם, וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, וְאָמַר לוֹ: רְאֵה בְּנֵי הָעִיר וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם. וְכֹאשֶׁר הָיִיתִי מוֹשֵׁל עֲלֵיהֶם וּבֹנֶה אוֹתָהּ כְּכֹל חֲפָצִי - כִּף אֶתְּהָ תִּבְנֶה וְתַעֲשֶׂה מְלֶאכֶת הָעוֹלָם. מִכָּאֵן וְאֵילָף יִהְיֶה הַכֹּל מְסוּר בְּיַדְךָ, וְכוֹלָם יִהְיוּ מְשׁוּעָבְדִים תַּחְתֶּיךָ, וִירְאִים מִמֶּךָ, כְּאֲשֶׁר הָיוּ יִרְאִים מִמֶּנִּי, שְׁנֵאמַר (שם ט, ב) וּמוֹרָאֲכֶם וְחַתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ. וְעַל כֵּן בְּצַלְם אֱלֹהִים עָשָׂה אוֹתוֹ. וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, לַעֲשׂוֹת כָּל צָרְכֵי הָעוֹלָם וְתִקְוֵנוֹ כְּאֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה בַּתְּחִלָּה.

בְּרֵאשִׁית, כְּתוּב (משלי ח) ה' קִנְיֵי רֵאשִׁית דִּרְכוֹ קִדְם מִפְעֲלֵיו מֵאֲז. הַפְּסוּק הַזֶּה חוֹזֵר עַל כָּל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא הִתְהַוְּתָה רֵאשִׁית דִּרְכֵי הָאֵל, שֶׁהַתּוֹרָה נִבְרָאת אֶלְפִים שָׁנָה קִדְם שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם.

שְׁאֵמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, שְׁבַעַה דְּבָרִים נִבְרָאוּ עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם, וְאֵלוֹ הֵם: הַתּוֹרָה, וְגַן עֵדֵן, וְגִיְהֵנִם, וְכֹסֵא הַכְּבוֹד, וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְשִׁמוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וְהַתְּשׁוּבָה. וּבַתּוֹרָה נִבְרָא אֶת הָעוֹלָם, שְׁנֵאמַר (שם) ה' קִנְיֵי וְגו'. וְזֶהוּ בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. רוֹצֵה לֹאמַר עִם רֵאשִׁית, שֶׁהִיא הַתּוֹרָה, נִבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בֵּא וּרְאֵה כִּמְהָ הַפְּרָשׁ יֵשׁ בֵּין הַתּוֹרָה וְהָעוֹלָם, שֶׁהָעוֹלָם נִבְרָא בְּשֵׁשֶׁת יָמִים, וְהַתּוֹרָה בְּאַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה.

רַבִּי יוֹחָנָן הֵינָה הוֹלֵךְ מִקִּיסְרֵי אַחַת, אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: זֶה הֵנָּה שְׁלִי

קָרָא לְכָל בְּנֵי הָעִיר, וּמִיָּנָה עֲלֵיהֶם שׁוֹר אֶחָד שְׁלוֹ, אָמַר, עַד כָּאֵן הָיִיתִי טוֹרֵחַ בְּכָל צָרְכֵי הָעִיר, וְלַעֲשׂוֹת מִגְדָּלִים וּבִירְנֵיזוֹת, מִכָּאֵן וְאֵילָף הָרִי זֶה כְּמוֹנִי.

כְּעִנְיָן זֶה נֶאֱמַר בְּאֲדָם, וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, וְאָמַר לֵיהּ רְאֵה בְּנֵי הָעִיר וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְכֹאשֶׁר הָיִיתִי מוֹשֵׁל עֲלֵיהֶם וּבֹנֶה אוֹתָהּ כְּכֹל חֲפָצִי, כִּף אֶתְּהָ תִּבְנֶה וְתַעֲשֶׂה מְלֶאכֶת הָעוֹלָם. מִכָּאֵן וְאֵילָף יִהְיֶה הַכֹּל מְסוּר בְּיַדְךָ, וְכוֹלָם יִהְיוּ מְשׁוּעָבְדִים תַּחְתֶּיךָ, וִירְאִים מִמֶּךָ, כְּאֲשֶׁר הָיוּ יִרְאִים מִמֶּנִּי, שְׁנֵאמַר (בראשית ט ב) וּמוֹרָאֲכֶם וְחַתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ. וְעַל כֵּן בְּצַלְם אֱלֹהִים עָשָׂה אוֹתוֹ. וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, לַעֲשׂוֹת כָּל צָרְכֵי הָעוֹלָם וְתִקְוֵנוֹ, כְּאֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה בַּתְּחִלָּה.

בְּרֵאשִׁית, כְּתוּב (משלי ח כב) ה' קִנְיֵי רֵאשִׁית דִּרְכוֹ קִדְם מִפְעֲלֵיו מֵאֲז, הַפְּסוּק הַזֶּה חוֹזֵר עַל כָּל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא הִתְהַוְּתָה רֵאשִׁית דִּרְכֵי אֵל, שֶׁהַתּוֹרָה נִבְרָאת אֶלְפִים שָׁנָה קִדְם שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם.

דְּאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, שְׁבַעַה דְּבָרִים נִבְרָאוּ עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם. וְאֵלוֹ הֵם: הַתּוֹרָה. וְגַן עֵדֵן. וְגִיְהֵנִם. וְכֹסֵא הַכְּבוֹד. וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. וְשִׁמוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ. וְהַתְּשׁוּבָה. וּבַתּוֹרָה נִבְרָא אֶת הָעוֹלָם, שְׁנֵאמַר ה' קִנְיֵי וְגו'. וְזֶהוּ בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, רְצוֹנוֹ לֹאמַר עִם רֵאשִׁית, שֶׁהִיא הַתּוֹרָה, נִבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בֵּא וּרְאֵה כִּמְהָ הַפְּרָשׁ יֵשׁ בֵּין הַתּוֹרָה וְהָעוֹלָם, שֶׁהָעוֹלָם נִבְרָא בְּשֵׁשֶׁת יָמִים, וְהַתּוֹרָה בְּאַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה.

רַבִּי יוֹחָנָן הָיוּ אֲזִיל מִקִּיסְרֵי לְלוּד, וְהֵנָּה מְטִייל עַמִּיָּה ר' חִיָּיא בַר אַבָּא, כִּד מְטוֹ חַד בֵּי לְלוּד, וְהֵנָּה מְטִייל עַמוֹ רַבִּי חִיָּיא בַר אַבָּא. כְּשֶׁהִגִּיעוּ לְשַׁדָּה

חַקֵּל, אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, הַאִי הוּא דִּידִי, וְזַבִּינְתִּיהָ, כְּדֵי לְמַזְכֵּי בְּאוֹרֵייתָא. כְּכֹה ר' חֲזִיָּא בַּר אָבָא, אָמַר לִיהָ וְלָמָּה אַתְּ בְּכִי. אָמַר לִיהָ, דְּלֹא שִׁבְקַת לְסִיבוֹתֶיהָ כְּלוּם.

אָמַר לִיהָ, חֲזִיָּא בְּנִי, קֵלָה הוּא בְּעֵינָהּ מַה דְּעַבְדִּית, דְּשִׁבְקִית דְּבַר שְׁנַבְרָא בְּשִׁשָּׁה יָמִים, בְּעַבּוּר דְּבַר שְׁנַבְרָא בְּאַרְבָּעִים יוֹם, שְׁנַאֲמַר (שְׁמוֹת ל"ד כ"ה) וַיְהִי שֵׁם עִם ה' אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה וְקִנִּיתִי דְּבָרִים גְּדוֹלִים וְטוֹבִים שְׁאִינָם בְּעוֹלָם, וְהֵם עֲצָה וְתוֹשִׁיָה וְחֻכְמָה וְגַבּוּרָה, שְׁנַאֲמַר (מְשַׁלִּי ח' י"ד) לִי עֲצָה וְתוֹשִׁיָה אֲנִי בִּינָה לִי בִּינָה לִי גַבּוּרָה.

ר' יוֹחָנָן כַּד הוּוּ לְעֵי בְּאוֹרֵייתָא, הוּוּ אֲנַפּוּי זְהִירִין כְּזוֹהֲרָא דְשִׁמְשָׁא, יוֹמָא חַד פְּגַע בֵּיהָ ר' יוֹסִי, אָמַר לִיהָ חֲמָא אֲנַפְךָ זְהִירִין כְּזוֹהֲרָא דְשִׁמְשָׁא, אָמַר לִיהָ לָאו הוּא אֶלָּא שְׁמַעְתָּא דְנִהְרָא לִי. קָרָא עֲלֵיהָ (שׁוֹפְטִים ה' ל"א) וְאוֹהֲבִיו כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בְּגַבּוּרָתוֹ.

ר' יִצְחָק אָמַר, הַתּוֹרָה נִקְרְאת תּוֹשִׁיָה בִּתְחִלָּה. וְאַחַר כֵּן גַּבּוּרָה, שְׁנַאֲמַר (מְשַׁלִּי ח' י"ד) לִי עֲצָה וְתוֹשִׁיָה וְגו', תִּדְעַ לָךְ כִּי בִּתְחִלָּה נִקְרְאת תּוֹשִׁיָה, שְׁמַתְשֶׁת כַּחוּ שְׁל אָדָם, מִפְּנֵי שְׂיִשׁ לֹא לְהִלָּחֵם עִם יֵצֵר הָרַע, וְלִכְתּוֹת כָּל גּוֹפּוֹ בְּבֵית הַמְּדֻרָשׁ, עַד שְׁיִרְגִיל אוֹתוֹ בַּתּוֹרָה. כִּינּוֹן שְׁהוּא רְגִיל לְעַסּוֹק בַּתּוֹרָה, אֲזִי שׁ לֹא שְׁמַחָה וְגַבּוּרָה, שְׁנַאֲמַר אֲנִי בִּינָה לִי גַבּוּרָה, רְצוֹנִי לֹא מִשְׁאֲדָם רְגִיל בַּתּוֹרָה וּבַחֲכָמָה, אֲזִי שׁ לֹא תִפְאָרַת, וְאִיזוֹ הִיא גַבּוּרָה, לְהִלָּחֵם מִלְחָמוֹת ה', שְׁנַאֲמַר (בְּמִדְבָר כ"א י"ד) עַל כֵּן יֹאמַר בְּסִפְר מִלְחָמַת ה', שֶׁם תִּהְיֶה הַמִּלְחָמָה וְהַגַּבּוּרָה.

וּבַתּוֹרָה בְּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, שְׁנַאֲמַר (מְשַׁלִּי ח' ל') וְאֶהְיֶה אֲצִלוֹ אֲמוֹן, אֶל תִּקְרִי אֲמוֹן, אֶלָּא אוֹמֵן. וְזֶהוּ בְּרֵאשִׁית בְּרָא

וּמִכְרַתִּי אוֹתוֹ כְּדֵי לִזְכוֹת בַּתּוֹרָה. כְּכֹה רַבִּי חֲזִיָּא בַּר אָבָא. אָמַר לוֹ: וְלָמָּה אַתָּה בּוֹכָה? אָמַר לוֹ: שְׁלֹא הִשְׁאַרְתָּ לְזַקְנֶתְךָ כְּלוּם.

אָמַר לוֹ: חֲזִיָּא בְּנִי, קֵלָה הוּא בְּעֵינָהּ מַה בְּעֵינָהּ מַה שְׁעִשִּׂיתִי, שְׁהִשְׁאַרְתִּי דְּבַר שְׁנַבְרָא בְּשִׁשָּׁה יָמִים בְּעַבּוּר דְּבַר שְׁנַבְרָא בְּאַרְבָּעִים, שְׁנַאֲמַר (שְׁמוֹת ל"ד) וַיְהִי שֵׁם עִם ה' אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה, וְקִנִּיתִי דְּבָרִים גְּדוֹלִים וְטוֹבִים שְׁאִינָם בְּעוֹלָם, וְהֵם עֲצָה וְתוֹשִׁיָה וְחֻכְמָה וְגַבּוּרָה, שְׁנַאֲמַר (מְשַׁלִּי ח' י"ד) לִי עֲצָה וְתוֹשִׁיָה אֲנִי בִּינָה לִי גַבּוּרָה.

כְּשֶׁהָיָה רַבִּי יוֹחָנָן עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, הָיוּ פְּנֵי מְאִירִים כְּזוֹהַר הַשֶּׁמֶשׁ. יוֹם אֶחָד פָּגַע בּוֹ רַבִּי יוֹסִי. אָמַר לוֹ: רְאֵה פְּנִיךָ זוֹהָרִים כְּזוֹהַר הַשֶּׁמֶשׁ. אָמַר לוֹ: אִינּוֹ אֶלָּא שְׁהִשְׁעוּר מְאִיר לִי. קָרָא עָלָיו (שׁוֹפְטִים ה' ל"א) וְאוֹהֲבִיו כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בְּגַבּוּרָתוֹ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, הַתּוֹרָה נִקְרְאת תּוֹשִׁיָה בִּתְחִלָּה, וְאַחַר כֵּן גַּבּוּרָה, שְׁנַאֲמַר לִי עֲצָה וְתוֹשִׁיָה וְגו'. תִּדְעַ לָךְ, כִּי בִּתְחִלָּה נִקְרְאת תּוֹשִׁיָה, שְׁמַתְשֶׁת כַּחוּ שְׁל אָדָם, מִפְּנֵי שְׂיִשׁ לֹא לְהִלָּחֵם עִם יֵצֵר הָרַע, וְלִכְתּוֹת כָּל גּוֹפּוֹ בְּבֵית הַמְּדֻרָשׁ, עַד שְׁיִרְגִיל אוֹתוֹ בַּתּוֹרָה. כִּינּוֹן שְׁהוּא רְגִיל לְעַסּוֹק בַּתּוֹרָה, אֲזִי שׁ לֹא שְׁמַחָה וְגַבּוּרָה, שְׁנַאֲמַר אֲנִי בִּינָה לִי גַבּוּרָה. רוֹצֵה לֹא מִשְׁאֲדָם רְגִיל בַּתּוֹרָה וּבַחֲכָמָה, אֲזִי שׁ לֹא תִפְאָרַת. וְאִיזוֹ הִיא גַבּוּרָה? לְהִלָּחֵם מִלְחָמוֹת ה', שְׁנַאֲמַר (בְּמִדְבָר כ"א י"ד) עַל כֵּן יֹאמַר בְּסִפְר מִלְחָמַת ה', שֶׁם תִּהְיֶה הַמִּלְחָמָה וְהַגַּבּוּרָה.

וּבַתּוֹרָה בְּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, שְׁנַאֲמַר (מְשַׁלִּי ח' ל') וְאֶהְיֶה אֲצִלוֹ אֲמוֹן, אֶל תִּקְרִי אֲמוֹן, אֶלָּא אֲמוֹן. וְזֶהוּ בְּרֵאשִׁית

ובמשמרה האחרונה שהיא בסופה, והיא לעת הבקר, כל הפוכבים והמזלות, והמלאכים הנקראים בני האלהים, הם אומרים שירה, שנאמר, בְּרֵן יַחַד פּוֹכְבֵי בִקְר וְגו'.

וְכָר אֶחָד כְּפִי מַעְלָתוֹ. לְהוֹרוֹת כִּי גְבוּהַ מַעַל גְּבוּהַ שׁוֹמֵר, כִּי מַעְלוֹת יֵשׁ לָהֶם אֵלֶּה לְמַעְלָה מֵאֵלֶּה, עַל כֵּן נֹאמֵר שִׁיר הַמַּעְלוֹת, מִמַּעְלוֹת הַמַּלְאָכִים שֶׁהֵם אֹמְרִים שִׁירָה, וְזֶהוּ בְּרֵאשִׁית, שִׁיר תֵּא"ב, בְּרֵא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ.

רבי חזקיה הוה אזיל באורחא, והוה עמיה ר' יוסי בר חלפתא, קמו למיזל. פתר פלגות ליליא, עד דהוו אזלי, אמר רבי יוסי לרבי חזקיה, מאי עבידנא, דהא תנינן לעולם יצא אדם בכי טוב.

אמר ליה רבי חזקיה, ברייתא היא, תא שמע סדר נעימות קל גלגלי חיותא, דאינון משבחין שירתא קדם אלהנא. עד דארבין אודניה, שמע קל תושבחתא נעימותא, שמע דהוו אמרי (תהלים ט ח) וה' לעולם ישב וגו'.

אמר ליה רבי חזקיה, ברי, שמעת כלום. אמר ליה, קל נעימותא. ומן נעימותא ותושבחתא מהאי פסוקא דשמעית, פען ידענא פירושו, דכתיב וה' לעולם ישב פונן למשפט כסאו. דבכל שעתא ושעתא דדייני דייני דינא שכינתא דקודשא בריך הוא, דהוא פורסא יקריה מתתקן תמן, משמע שנאמר פונן למשפט כסאו.

אמר ליה ידעת איזו היא משמרה ממלאכי השרת אמרי דא. אמר ליה לאו. אמר ליה, משמרת אותם המלאכים, הנקראים אלהים היא. דתניא, עשרה משמרות של מלאכי השרת איפא ברקיעא, ואינון

כל פת וכת אומרת שירה. ובמשמרה האחרונה שהיא בסופה, והיא לעת הבקר, כל הפוכבים והמזלות, והמלאכים הנקראים בני האלהים, הם אומרים שירה, שנאמר בְּרֵן יַחַד פּוֹכְבֵי בִקְר וְגו'.

וְכָר אֶחָד כְּפִי מַעְלָתוֹ, לְהוֹרוֹת (קהלת ח) כִּי גְבוּהַ מַעַל גְּבוּהַ שׁוֹמֵר, כִּי מַעְלוֹת יֵשׁ לָהֶם אֵלֶּה לְמַעְלָה מֵאֵלֶּה, עַל כֵּן נֹאמֵר שִׁיר לְמַעְלוֹת, מִמַּעְלוֹת הַמַּלְאָכִים שֶׁהֵם אֹמְרִים שִׁירָה, וְזֶהוּ בְּרֵאשִׁית, שִׁיר תֵּא"ב, בְּרֵא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ. רבי חזקיה הוה הולך בדרך, והוה עמו רבי יוסי בר חלפתא. קמו ללכת אחר חצות הלילה. עד שהיו הולכים, אמר רבי יוסי לרבי חזקיה, מה עשינו? שהרי שנינו, לעולם יצא אדם בכי טוב. אמר לו רבי חזקיה: ברייתא היא, בא ושמע סדר נעימות קול גלגלי החיות שהם משבחים שירה לפני אלהינו. עד שהטה אָזְנוֹ, שמע קול תשבחת נעימות, שמע שהיו אומרים (תהלים ט) וה' לעולם ישב וגו'.

אמר לו רבי חזקיה: בני, שמעת כלום? אמר לו: קול נעימות. ומהנעימות והתשבחת מהפסוק הזה ששמעתי, כעת ידעתי פירוש, שכתוב וה' לעולם ישב פונן למשפט כסאו, שבכל שעה ושעה שדנים דין, שכינת הקדוש ברוך הוא, שהיא פסא כבודו, מתקנת שם, ממשמע שנאמר פונן למשפט כסאו.

אמר לו: ידעת איזו היא משמרה ממלאכי השרת שאומרים את זה? אמר לו: לא. אמר לו: משמרת אותם המלאכים הנקראים אלהים היא, שלמדנו, עשרה משמרות של מלאכי

מִתְחַלְקִין בְּשֵׁלֶשָׁה מִשְׁמֵרוֹת דְּהָיִי הַלְיָלָה. וְתַדַּע לָךְ הָאֵיף, כִּד יִשְׂרָאֵל מְסִימִים צְלוֹתְהוֹן בְּלֵילִיא, נִסְבִּין שִׁירְתָּא בְּתַרְיָהוֹן, אֵינוֹן דְּנִקְרָאִים אִישִׁים, וְאֶמְרֵי שִׁירְתָּא. וּמֵאֵי שִׁירְתָּא אֶמְרִין. (שם ח ה) מָה אָנוּשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ וּגו' וְתַחֲסֵרְהוּ מַעַט מֵאֱלֹהִים וְכָבוֹד וְהָדָר תַּעֲטֵרְהוּ וּגו' ה' אֲדוּנִינוּ מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ. בְּמִשְׁמָרָה שְׁנִיָּה נִסְבִּין שִׁירְתָּא, אֵינוֹן דְּנִקְרָאִים מְלָאכִים וְחֲשַׁמְלִים וְאֶרְאָלִים. וּמֵאֵי אֶמְרֵי, (שם כט א) הָבוּ לַה' בְּנֵי אֱלֹים.

בְּפִלְגּוֹת לֵילִיא מִמָּשׁ, עַד דְּסִיִּים מִשְׁמָרָה שְׁנִיָּה, דְּהָיָא שְׁעֵתָא הִיא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְסַתְּפַל בְּעֵדָן מִמָּשׁ, דְּגָנִיז לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבוֹא. פְּתַחֵי חֵיוֹת הַקֶּדֶשׁ, וּבְתַרְיָהוֹן שְׂרָפִים וְאוֹפַנִּים וְכְרוּבִים, וְאֶמְרֵי (שם לא כט) מָה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירְאֵיךָ (שם סח ה) סוֹלוּ לָרוֹכֵב בְּעַרְבוֹת בֵּיהַ שְׁמוֹ.

בְּתַחֲלַת מִשְׁמָרָה תְּלִיתָא, נִסְבִּין שִׁירְתָּא אֵינוֹן דְּנִקְרָאִים אֱלֹהִים, וְאֶמְרֵי (שם טו ח) וְה' לְעוֹלָם יֵשֵׁב וּגו'. כִּד אֲתֵי צַפְרָא, פְּתַחֵי שְׁמַיָּא וְאֶמְרֵי, (שם יט ב) הַשְּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וּגו'. כּוֹכְבֵי בְּקַר אֶמְרֵי, (שם קמז ד) מוֹנָה מְסַפֵּר לְכוֹכְבִים וּגו', גְּדוֹל אֲדוּנִינוּ וְרַב כַּח. אוֹתָם הַמְּלָאכִים הַנִּקְרָאִים בְּנֵי אֱלֹהִים פְּתַחֵי וְאֶמְרֵי, (שם כט א) הָבוּ לַה' בְּנֵי אֱלֹים הָבוּ לַה' כְּבוֹד וְעֹז.

עַד דְּהוּוּ אֲזָלִי, חָמוּ דְּקִדְרָא שְׁחָרָא, וְהָדָר נַהוּרָא. אָמַר רַבִּי חִזְקִיָּה לְרַבִּי יוֹסִי, תָּא וְאַחֲזִי לָךְ דְּכַף הִיא גְּאוּלְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל. בְּעֵידָנָא דִּינְהַר לְהוֹן שְׁמָשׁא דְּגְּאוּלְתָּא, יְתִי לְהוֹן עֶקָא בְּתַר עֶקָא, וְקִדְרוּתָא בְּתַר קִדְרוּתָא, עַד דְּאֵינוֹן בֵּיהַ, יְנַהַר עֲלֵיהוֹן נַהוּרָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, שְׁנַאֲמַר (הושע ו ג) כִּשְׁחַר נִכוּן מִצְאוּ.

הַשְּׂרַת יֵשׁ בְּרִקְיעַ, וְהֵם מִתְחַלְקִים לְשֵׁלֶשׁ מִשְׁמֵרוֹת שְׁהוּא הַלְיָלָה. וְתַדַּע לָךְ אֵיף, כְּשִׁישְׂרָאֵל מְסִימִים תְּפַלְתֶּם בְּלֵילָה, נוֹשְׂאִים שִׁירָה אַחֲרֵיהֶם אוֹתָם שְׁנִקְרָאִים אִישִׁים, וְאוֹמְרִים שִׁירָה. וּמָה הַשִּׁירָה שְׁאוֹמְרִים? (שם ח) מָה אָנוּשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ וּגו' וְתַחֲסֵרְהוּ מַעַט מֵאֱלֹהִים וְכָבוֹד וְהָדָר תַּעֲטֵרְהוּ וּגו' ה' אֲדוּנִינוּ מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ. בְּמִשְׁמָרָה הַשְּׁנִיָּה נוֹשְׂאִים שִׁירָה אוֹתָם שְׁנִקְרָאִים מְלָאכִים וְחֲשַׁמְלִים וְאֶרְאָלִים, וּמָה אוֹמְרִים? (שם כט) הָבוּ לַה' בְּנֵי אֱלֹים.

בְּחֻצוֹת הַלְיָלָה מִמָּשׁ, עַד שְׁמֵסְתִימַת מִשְׁמָרָה שְׁנִיָּה, שְׁאוֹתָהּ הַשְּׁעָה שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא מְסַתְּפַל בְּעֵדָן מִמָּשׁ, שְׁגָנִז לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבוֹא, פּוֹתַחִים חֵיוֹת הַקֶּדֶשׁ, וְאַחֲרֵיהֶם שְׂרָפִים וְאוֹפַנִּים וְכְרוּבִים, וְאוֹמְרִים (שם לא) מָה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירְאֵיךָ, (שם סח ה) סוֹלוּ לָרוֹכֵב בְּעַרְבוֹת בֵּיהַ שְׁמוֹ.

בְּתַחֲלִית הַמִּשְׁמָרָה הַשְּׁלִישִׁית נוֹשְׂאִים שִׁירָה אוֹתָם שְׁנִקְרָאִים אֱלֹהִים, וְאוֹמְרִים (תהלים ט) וְה' לְעוֹלָם יֵשֵׁב וּגו'. כִּשְׂבָא הַבְּקַר, פּוֹתַחִים הַשְּׁמַיִם וְאוֹמְרִים (שם יט) הַשְּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וּגו'. כּוֹכְבֵי בְּקַר אוֹמְרִים (שם קמז) מוֹנָה מְסַפֵּר לְכוֹכְבִים וּגו', גְּדוֹל אֲדוּנִינוּ וְרַב כַּח. אוֹתָם הַמְּלָאכִים הַנִּקְרָאִים בְּנֵי אֱלֹהִים, פּוֹתַחִים וְאוֹמְרִים (שם כט) הָבוּ לַה' בְּנֵי אֱלֹים, הָבוּ לַה' כְּבוֹד וְעֹז.

עַד שְׁהִיוּ הוֹלְכִים, רָאוּ שְׁהַקְדִיר הַשְּׁחַר וְחִזּוֹר הָאוֹר. אָמַר רַבִּי חִזְקִיָּה לְרַבִּי יוֹסִי: בֵּא וְאַרְאֵה לָךְ שְׁכַף הִיא גְּאוּלְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל. בְּזִמְן שְׁתַּאִיר לְהֶם הַשְּׁמֶשׁ שֶׁל הַגְּאֻלָּה, תְּבֵא לְהֶם צְרָה אַחַר צְרָה, וְקִדְרוֹת אַחַר קִדְרוֹת. עַד שְׁהֶם בֵּיהַ יְאִיר עֲלֵיהֶם אוֹרוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא, שְׁנַאֲמַר (הושע

(1) כְּשַׁחַר נִכּוֹן מִצְאוֹ, וְכַתּוּב (מלאכי
א) וְזָרְחָה לָכֶם יְרֵאֵי שְׁמֵי שְׁמֵשׁ
צְדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֵיהָ.

ובאותו הזמן מלחמות יתעוררו
בעולם, גוי בגוי ועיר בעיר,
וצרות רבות יתחדשו על
שונאיהם של ישראל, עד שיקדרו
פניהם פשוטי קדרה, ואחר כך
יתגלה עליהם גאלתן מתוך
שאגת לחצם ודחקם.

וזהו שאמר דוד המלך עליו
השלום (תהלים כב) למנצח על אילת
השחר. אילת השחר? אילת
הבקר הנה לו לומר! אלא על
אילת וחזק השחרות של ישראל,
כמו שנאמר (שפח) כגבר אין איל.
באותה שעה יזעקו בני ישראל,
ויאמרו אלי אלי למה עזבתני,
מתוך צרתם, ואחר כך מה כתוב?
(תהלים ל) פתחת שקי ותאזרני
שמחה.

רבי אומר: השיתים מששת ימי
בראשית נבראו, והקדוש ברוך
הוא ברא שית. וזהו בראשית,
כלומר, ברא שית. אילו של
יצחק, אמת הוא שנברא מששת
ימי בראשית, והקדוש ברוך הוא
ברא שית, תי"ש בהפוך
אותיות.

בראשית יתברך שמו של מלך
מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא
שברא כל העולם, והכינו בחכמה
ובתבונה ויבדעת, וכנגדן ברא ג'
עולמות: עולם העליון, ועולם
התחתון, ועולם התיכון. ונתן
בעולם התחתון הקטן שלשה
צורות: צורת המדברת, וצורת
הצומחת, וצורת השכלית.

ותדע לך, כי העולם התחתון
מתקיים באויר, כאשר תראה כי
הגוף מתקיים בנפש, והנפש
מתקיימת באויר, והאויר בבורא
יתברך. תדע לך, שהבורא יתברך
ברא האדם, וכרא אותו בצלם
ובצורה.

וְכַתּוּב (מלאכי ג) וְזָרְחָה לָכֶם יְרֵאֵי שְׁמֵי שְׁמֵשׁ
צְדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֵיהָ.

ובזמנא ההוא מלחמות יתעוררו בעולם, גוי
בגוי, ועיר בעיר, וצרות רבות
יתחדשו על שונאיהם של ישראל. עד שיקדרו
פניהם פשוטי קדרה, ואחר כך
גאולתן מתוך שאגת לחצם ודחקם.

וזהו שאמר דוד המלך עליו השלום, (תהלים כב
א) למנצח על אילת השחר. אילת השחר,
אילת הבוקר הנה ליה למימר. אלא על אילת
וחזק דשחרותא דישראל. כמה דאת אמר (שם
פח ה) כגבר אין איל. בהיא שעתא יזעקון בני
ישראל, וימרון (שם כב ב) אלי אלי למה עזבתני,
מגו עקתהון, לבתר מה פתיב, (שם ל יב) פתחת
שקי ותאזרני שמחה.

רבי אומר, השיתין מששת ימי בראשית
נבראו. והקדוש ברוך הוא ברא שית.
וזהו בראשית, כלומר, ברא שית. אילו של
יצחק, קושטא הוא דנברא מששת ימי
בראשית. והקדוש ברוך הוא ברא שית,
תי"ש בהפוך אותיות.

בראשית, יתברך שמו של מלך מלכי המלכים
הקדוש ברוך הוא, שברא כל
העולם, והכינו בחכמה ובתבונה ויבדעת,
וכנגדן ברא שלשה עולמות, עולם העליון,
ועולם התחתון, ועולם התיכון. ונתן בעולם
התחתון הקטן, שלשה צורות. צורת המדברת,
וצורת הצומחת, וצורת השכלית.

ותדע לך, כי העולם התחתון מתקיים באויר,
כאשר תראה כי הגוף מתקיים בנפש,
והנפש מתקיימת באויר, והאויר בבורא
יתברך. תדע לך, שהבורא יתברך ברא האדם,
וכרא אותו בצלם ובצורה.

והבינו מארבעה דברים מובדלים זה מזה, מאש, מרוח, ממים, מעפר. שנאמר (בראשית א) והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח אלהים. אלו הם הארבעה דברים הנזכרים, כמה דאת אמר, מקום יש בכרפי הים, שקורין לאש תהו, וזהו היסוד הראשון. ובהו וחשך, הם המים והעפר. ומנא לן דחשך הוא העפר. שנאמר (קהלת ו ד) ובחשך שמו יכסה. ואמרו שזהו גוש העפר. והרוח, הוא רוח ממש.

ואמנם פי האל יתברך, ברא את האדם, שהוא נקרא עולם התחתון, כנגד עולם העליון הגדול, ונתן בו קיום הנפש, המניע לגוף פלו, ועל פן הבדילו מכל הנבראים אשר למטה עמו, ובמה האדם מובדל מיתר הנבראים. מפני זאת הנפש, ואיזהו היא זו, נפש המדברת.

שאר ר' יהודה לר' דוסתאי, הנפש אשר באדם הנקראת שכלית, איזהו נפש היא, ואיזהו מקומה. אמר ליה, הלא ידעת פי האדם ברא אותו המקום יתברך בשמו, וכאשר הוא גדל ורואה עניני העולם, ומביט בלבבו, הוא מעצמו מריח הנפש הזאת, פי הואיל והוא מביט ורואה נפלאות הבורא, וחדוש העולם, וזרות המאורות ערב ובקר, וכי פל העולם פלו תלוי בכחו יתברך, הוא משתדל בעצמו לחקור ולהשיג השגה קדושה וברה, (דף יא ע"ב) ואז יש לו נפש השכלית, מפני שהוא משפיל לדעת לחקור בחכמה.

רבי עזריה אומר, הנפש מקומה בלב, והיא מניעה לכל הגוף, והיא מונחת באמצע הגוף, ומאירה לכל הגוף. כאשר נתן השמש בחצי השמים. והגוף מתקיים בנפש, והנפש בחצי השמים. והגוף מתקיים בנפש, והנפש באויר, והאויר בבורא. והבורא יתברך סובל

והבינו מארבעה דברים מובדלים זה מזה, מאש, מרוח, ממים, מעפר. שנאמר (בראשית א) והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח אלהים. אלו הם הארבעה דברים הנזכרים, כמו שאתה אומר, מקום יש בכרפי הים שקורין לאש תהו, וזהו היסוד הראשון. ובהו וחשך - הם המים והעפר. ומנין לנו שחשך הוא העפר? שנאמר (קהלת ו) ובחשך שמו יכסה, ואמרו שזהו גוש העפר. והרוח - הוא רוח ממש.

ואמנם פי האל יתברך ברא את האדם, שהוא נקרא עולם התחתון, כנגד עולם העליון הגדול, ונתן בו קיום הנפש, המניע לגוף פלו, ועל פן הבדילו מכל הנבראים אשר למטה עמו, ובמה האדם מובדל מיתר הנבראים? מפני זאת הנפש. ואיזהו היא? נפש המדברת.

שאר רבי יהודה לרבי דוסתאי, הנפש אשר באדם הנקראת שכלית, איזהו נפש היא, ואיזהו מקומה? אמר לו, הלא ידעת פי האדם, ברא אותו המקום יתברך בשמו, וכאשר הוא גדל ורואה עניני העולם ומביט בלבבו, הוא מעצמו מריח הנפש הזאת, פי הואיל והוא מביט ורואה נפלאות הבורא, וחדוש העולם, וזריחת המאורות ערב ובקר, וכי פל העולם פלו תלוי בכחו יתברך, הוא משתדל בעצמו לחקור ולהשיג השגה קדושה וברה, ואז יש לו נפש השכלית, מפני שהוא משפיל לדעת לחקור בחכמה.

רבי עזריה אומר, הנפש מקומה בלב, והיא מניעה לכל הגוף, והיא מונחת באמצע הגוף, ומאירה לכל הגוף, כאשר נתן השמש בחצי השמים. והגוף מתקיים בנפש, והנפש באויר, והאויר בבורא. והבורא יתברך סובל

כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּכַחוֹ, שְׁנֹאֲמַר (ישעיה
מו) אֲנִי עָשִׂיתִי וְאֲנִי אֵשָׂא וְאֲנִי
אֶסְבֵּל.

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, לָמָּה הִזְכִּיר
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרִיאַת שָׁמַיִם
וְהָאָרֶץ תַּחֲלָה, וְהֵלֵא כִּסָּא הַכְּבוֹד
וְהַמְּלָאכִים נִבְרָאוּ תַּחֲלָה? אֵלֵא,
כְּדֵי שְׁלֵא יִהְרַהֵר אָדָם דְּבָרִים
הַסְּתוּמִים מִהָעֵין וְאֲשֶׁר לֹא גִלָּה
בְּרֵאשׁ.

רַבִּי אוֹמֵר, כְּדֵי לְהִרְאוֹת לְאָדָם
שְׂאִינוּ בְּעַל חֻקָּה, וְאִינוּ רְאוּיִ
לְגַלוֹת לוֹ סִתְרֵי תוֹרָה. שְׂאֲמַר רַבִּי
יִצְחָק, אֵינן מְגַלִּין סִתְרֵי תוֹרָה אֵלֵא
לְאָדָם חָכָם, וְקוֹרֵא וְשׁוֹנֵה,
וְתַלְמוּדוֹ מִתְקַיֵּם בְּיָדוֹ, וְהוּא יֵרֵא
שָׁמַיִם, וְיִבְקִי בְּכָל דְּבָר. וְאָדָם
שְׂאִינוּ כְּעֵנָן זֶה, וְיִשְׁאֵל עַל
הַסְּתָרִים וְהִנְעֵלְמִים שְׁלֹמְעֵלָה -
אָמַר לוֹ: מָה אַתָּה שׁוֹאֵל, שָׂא נָא
עֵינֶיךָ וּרְאֵה, כִּי בְּרֵאשִׁית בְּרֵא
אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ.
תַּדַּע לָךְ שְׁלֵא גִלְתָּה הַתּוֹרָה יוֹתֵר.
וְאִם תֹּאמַר שְׂאִין סִתְרִים בַּתּוֹרָה
- תַּדַּע לָךְ, כִּי עַל כָּל דְּבָר וְדְבָר
יֵשׁ תְּלֵי תֵלִים שֶׁל סוּדוֹת וְהִלְכוֹת
וּפִירוּשִׁים, שְׁנֹאֲמַר (שיר ה) קוֹצוּתָיו
תִּלְתְּלִים, עַל כָּל קוֹץ וְקוֹץ תְּלֵי
תֵלִים. כִּי זֶה שְׂרָבֵן יוֹחֲנָן בֶּן זַכַּאי
הָיָה אוֹמֵר עַל הַפְּסוּק הַזֶּה (בראשית
ל"ו) וְשֵׁם אֵשֶׁתוֹ מְהִיטְבָּאֵל בַּת
מִטְרָד בַּת מִי זְהָב, שֶׁלֵּשׁ מְאוֹת
הִלְכוֹת פְּסוּקוֹת, וְלֹא רָצָה לְגַלוֹת
אוֹתָם אֵלֵא לְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָף
וּלְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן הוֹרְקָנוֹס
תְּלַמִּידָיו, שֶׁהֵיוּ עוֹסְקִים בְּמַעֲשֵׂה
מְרֻכְבָּה עֲמוֹ.

אָמַר רַבִּי, בֵּא וּרְאֵה מָה פְּתוּב
בְּשִׁלְמָה, וַיְדַבֵּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
מִשָּׁל וַיְהִי שִׁירוֹ חֲמֵשֶׁה וְאֶלֶף. עַל
כָּל דְּבָר וְדְבָר הָיָה אוֹמֵר בּוֹ אֶלֶף
וְחֲמֵשֶׁה טַעְמִים. וּמָה שְׁלְמָה,
שֶׁהָיָה עֶבֶד שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, הָיָה אוֹמֵר עַל כָּל דְּבָר וְדְבָר

בְּאוֹר, וְהָאוֹר בְּבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ. וְהַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ
סוֹבֵל כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּכַחוֹ, שְׁנֹאֲמַר (ישעיה מו ד)
אֲנִי עָשִׂיתִי וְאֲנִי אֵשָׂא וְאֲנִי אֶסְבֵּל.

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר לָמָּה הִזְכִּיר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּרִיאַת שָׁמַיִם וְהָאָרֶץ תַּחֲלָה, וְהֵלֵא
כִּסָּא הַכְּבוֹד וְהַמְּלָאכִים, נִבְרָאוּ תַּחֲלָה. אֵלֵא,
כְּדֵי שְׁלֵא יִהְרַהֵר אָדָם דְּבָרִים הַסְּתוּמִים מִהָעֵין
וְאֲשֶׁר לֹא גִלָּה בְּרֵאשׁ.

רַבִּי אוֹמֵר, כְּדֵי לְהִרְאוֹת לְאָדָם, שְׂאִינוּ בְּעַל
חֻקָּה, וְאִינוּ רְאוּיִ לְגַלוֹת לוֹ סִתְרֵי תוֹרָה.
דְּאָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֵינן מְגַלִּין סִתְרֵי תוֹרָה, אֵלֵא
לְאָדָם חָכָם, וְקוֹרֵא וְשׁוֹנֵה, וְתַלְמוּדוֹ מִתְקַיֵּם
בְּיָדוֹ, וְהוּא יֵרֵא שָׁמַיִם, וְיִבְקִי בְּכָל דְּבָר. וְאָדָם
שְׂאִינוּ כְּעֵנָן זֶה, וְיִשְׁאֵל עַל הַסְּתָרִים
וְהִנְעֵלְמִים שְׁלֹמְעֵלָה, אָמַר לוֹ מָה אַתָּה
שׁוֹאֵל, שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה, כִּי בְּרֵאשִׁית בְּרֵא
אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, תַּדַּע לָךְ שְׁלֵא
גִילְתָּה הַתּוֹרָה יוֹתֵר.

וְאִם תֹּאמַר שְׂאִין סִתְרִים בַּתּוֹרָה, תַּדַּע לָךְ כִּי
עַל כָּל דְּבָר וְדְבָר יֵשׁ תְּלֵי תֵלִים שֶׁל סוּדוֹת
וְהִלְכוֹת וּפִירוּשִׁים, שְׁנֹאֲמַר (שיר השירים ה יא)
קוֹצוּתָיו תִּלְתְּלִים, עַל כָּל קוֹץ וְקוֹץ תְּלֵי תֵלִים.
כִּי הָא דְרַבֵּן יוֹחֲנָן בֶּן זַכַּאי, הָוָה אָמַר עַל הָאֵי
פְּסוּקָא, (בראשית לו לט) וְשֵׁם אֵשֶׁתוֹ מְהִיטְבָּאֵל בַּת
מִטְרָד בַּת מִי זְהָב, שֶׁלֵּשׁ מְאוֹת הִלְכוֹת
פְּסוּקוֹת, וְלֹא רָצָה לְגַלוֹת אוֹתָם אֵלֵא לְרַ'
אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָף, וּלְרַ' אֶלְעָזָר בֶּן הוֹרְקָנוֹס
תְּלַמִּידָיו, דִּהְיוּ עֹסְקִי בְּמַעֲשֵׂה מְרֻכְבָּה עֲמוֹ.

אָמַר רַבִּי, בֵּא וּרְאֵה מָה פְּתוּב בְּשִׁלְמָה, (מ"א ה
יב) וַיְדַבֵּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מִשָּׁל וַיְהִי שִׁירוֹ
חֲמֵשֶׁה וְאֶלֶף. עַל כָּל דְּבָר וְדְבָר הָיָה אוֹמֵר בּוֹ
אֶלֶף וְחֲמֵשֶׁה טַעְמִים. וּמָה שְׁלְמָה, שֶׁהָיָה עֶבֶד
שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הָיָה אוֹמֵר עַל כָּל דְּבָר

וּדְבַר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מָשָׁל, וְאֶלֶף וַחֲמִשָּׁה טַעֲמִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא מְגַלֶּה עֲמִיקָתָא וּמְסַתְרָא, וְהוּא הַנּוֹתֵן הַחֲכָמָה וְהַבִּינָה, שְׁנֵאמַר (משלי ב ו) כִּי ה' יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּיו דַּעַת וּתְבוּנָה עַל אַחַת פִּמָּה וְכַמָּה.

שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מָשָׁל וְאֶלֶף וַחֲמִשָּׁה טַעֲמִים - הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהוּא מְגַלֶּה עֲמִיקוֹת וְנִסְתָּרוֹת, וְהוּא הַנּוֹתֵן הַחֲכָמָה וְהַבִּינָה, שְׁנֵאמַר (משלי ב) כִּי ה' יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּיו דַּעַת וּתְבוּנָה, עַל אַחַת פִּמָּה וְכַמָּה.

ר' לוי אָמַר, כְּתִיב (תהלים צב ב) מַה גָּדְלוֹ מַעֲשֵׂיךָ ה' מְאֹד עֲמָקוֹ מִחֲשָׁבוֹתֶיךָ. מַה גָּדְלוֹ מַעֲשֵׂיךָ ה', זֶה מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שֶׁהֵם מַעֲשָׂיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מְאֹד עֲמָקוֹ מִחֲשָׁבוֹתֶיךָ, אֵלּוֹ סִתְרֵי תוֹרָה.

רבי לוי אָמַר, כְּתוּב (תהלים צב) מַה גָּדְלוֹ מַעֲשֵׂיךָ ה' מְאֹד עֲמָקוֹ מִחֲשָׁבוֹתֶיךָ. מַה גָּדְלוֹ מַעֲשֵׂיךָ ה' - זֶה מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שֶׁהֵם מַעֲשָׂיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מְאֹד עֲמָקוֹ מִחֲשָׁבוֹתֶיךָ - אֵלּוֹ סִתְרֵי תוֹרָה.

ר' אֱלִיעֶזֶר הַגָּדוֹל אוֹמֵר, כְּתִיב (מ"א ה כו) וְה' נָתַן חֲכָמָה לְשִׁלְמָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לוֹ, מִלְּמַד שְׁעָמַד עַל דִּקְדוּקֵי תוֹרָה, אֲבָל עַל עֲמָקֶיהָ לֹא עָמַד, וּכְשֶׁבִקֵּשׁ לַעֲמוֹד עָלֶיהָ, אָמַר (קהלת ז כג) אֲמַרְתִּי אַחֲכָמָה וְהִיא רַחוּקָה מִמֶּנִּי.

רבי אֱלִיעֶזֶר הַגָּדוֹל אוֹמֵר, כְּתוּב וְה' נָתַן חֲכָמָה לְשִׁלְמָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לוֹ, מִלְּמַד שְׁעָמַד עַל דִּקְדוּקֵי תוֹרָה, אֲבָל עַל עֲמָקֶיהָ לֹא עָמַד. וּכְשֶׁבִקֵּשׁ לַעֲמוֹד עָלֶיהָ, אָמַר (קהלת ז כג) אֲמַרְתִּי אַחֲכָמָה וְהִיא רַחוּקָה מִמֶּנִּי.

שְׂאֵר ר' דּוֹסְתָאֵי לִר' אֱלִיעֶזֶר הַגָּדוֹל, אָמַר לִיָּה רַבִּי, הַעֲמִידְנִי עַל סוּד זֶה הַפְּסוּק, (במדבר כח ו) עֲלֵת תָּמִיד הַעֲשִׂיָה בְּהַר סִינִי לְרִיחַ נִיחֹחַ אֲשֶׁה לָּהּ. אָמַר לִיָּה, בְּנִי, חֲיִיךָ דִּבֶּר אֲמַרְתָּ לִּי, שְׁעַדִּין אֵינְךָ רְאוּי לַעֲמוֹד עָלָיו, וְלֹא שְׂאֵלְנִי אָדָם עַל זֶה, זוֹלָתִי עֲקִיבָא תְּלַמִּידִי, וְעַדִּין הַשְּׂרָשִׁים בְּיָדִי, שְׁמַע רַבִּי עֲקִיבָא, אָמַר כִּיּוֹן שֶׁהִנְצוּ הַפְּרָחִים, אֲכַלְתִּי הַשְּׂרָשִׁים. אָמַר לִיָּה עֲקִיבָא עֲקִיבָא, מוֹכֵן תְּהִיָה לְרִיחַ נִיחֹחַ לָהּ. וְעַדִּין בְּלִיעַת הַמֶּתוּק נִשְׂאָר.

שְׂאֵר רבי דּוֹסְתָאֵי לִרבי אֱלִיעֶזֶר הַגָּדוֹל. אָמַר לוֹ: רַבִּי, הַעֲמִידְנִי עַל סוּד זֶה הַפְּסוּק, (במדבר כח, ו) עֲלֵת תָּמִיד הַעֲשִׂיָה בְּהַר סִינִי לְרִיחַ נִיחֹחַ אֲשֶׁה לָּהּ. אָמַר לוֹ: בְּנִי, חֲיִיךָ, דִּבֶּר אֲמַרְתָּ לִּי שְׁעַדִּין אֵינְךָ רְאוּי לַעֲמוֹד עָלָיו, וְלֹא שְׂאֵלְנִי אָדָם עַל זֶה זוֹלָתִי עֲקִיבָא תְּלַמִּידִי, וְעַדִּין הַשְּׂרָשִׁים בְּיָדִי. שְׁמַע רַבִּי עֲקִיבָא, אָמַר: כִּיּוֹן שֶׁהִנְצוּ הַפְּרָחִים, אֲכַלְתִּי הַשְּׂרָשִׁים. אָמַר לוֹ: עֲקִיבָא עֲקִיבָא, מוֹכֵן תְּהִיָה לְרִיחַ נִיחֹחַ לָהּ, וְעַדִּין בְּלִיעַת הַמֶּתוּק נִשְׂאָר. יוֹם אַחַד הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. אָמַר לוֹ: אִם אֶז אֲכַלְתָּ הַשְּׂרָשִׁים שְׂאֲמַרְתָּ? אָמַר לוֹ: רַבִּי, מִשְׂאֲמַרְתָּ לִּי הַסּוּד, עֲמַדְתִּי עַל תְּכוּנָתוֹ. וְסָח לוֹ אֵיךְ. אָמַר לוֹ: עֲמַדְתָּ וְאֲכַלְתָּ וְעַדִּין הַבְּלִיעָה מִהַמֶּתוּק נִשְׂאָר. וְאוֹתָהּ שְׁעָה גְלָהּ לוֹ לֹא אַרְבָּעִים סוּדוֹת בַּתּוֹרָה.

יִזְמָא חַד הוּוּ אֲזִלִּי בְּאוֹרְחָא, אָמַר לִיָּה, אֵי כְּדִין אֲכַלְתָּ שְׂרָשִׁים דְּאֲמַרְתָּ. אָמַר לִיָּה רַבִּי, מִשְׂאֲמַרְתָּ לִּי הַסּוּד, עֲמַדְתִּי עַל תְּכוּנָו. וְסָח לוֹ הָאֵיךְ. אָמַר לִיָּה עֲמַדְתָּ וְאֲכַלְתָּ, וְעַדִּין הַבְּלִיעָה מִהַמֶּתוּק נִשְׂאָר. וְאוֹתָהּ שְׁעָה גְלָהּ לוֹ אַרְבָּעִים סוּדוֹת בַּתּוֹרָה.

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים רָאָה מַעֲזָן מִיָּם

עַד דִּהְוּוּ אֲזִלִּי, חָמוּ חַד מַעֲזִינָא דְּמִיָּא, יִתְבוּ

אחד. ישבו שם. אמר לו רבי אליעזר: עקיבא, בא ואראה לך נביעת המים, שפותחים מים, ונזלים ונזלים, פכתוב (שירד, טו) באר מים מים ונזלים מן לבנון. ועל הפסוק הזה גלה לו שיחת מלאכי השרת, שיחת פוכבים ומזלות, וידיעת חלוני חמה בעתותיו וזמניו, שיחת דקלים ועופות, שיחת הרוחות, ידיעת התקופות והעבורים.

באותה שעה בכה רבי עקיבא. אמר לו: על מה אתה בוכה? אמר לו: אוי לדור שיהיו יתומים ממך. אמר לו: אל תאמר כך, אלא אוי לדור שיהיו יתומים בלי אב, בלי חכם ומורה, ולא תלמיד הוגה. וימים יבואו שכל הדור יהיו חצופים ועזי פנים ותשתכח תורה, ואין דורש ואין מבקש. והמתעורר לבו בתורה יהיה נבזה וחדל אישים. אוי לדור ההוא כשאיבא אותו הדור.

אמר לו: אין אותו הדור מתקיים אלא בהבל פיהם של תינוקות של בית רבן, כשהם רפים בלבד, וכשהם קשישים, התורה נשכחת מהם, כמו מה שאמר רבי יהודה, מהו זה שכתוב אל הנער הזה התפללתי? הנה לו לומר, אל הבן הזה התפללתי. אלא אמרה חנה, יהי רצון שבשעה שיגדל, ישתדל בעבודת המקום, כמו עכשו שהוא נער.

וכר אדם שיזכה להיות בזקנותו, כמו בנערותו, יזכה למעלת שמואל הנביא, שכתוב ומעיל קטן תעשה לו אמו והעלתה לו מימים ימימה. וכי תעלה על דעתו כך? אלא צדקתו וזכותו היה גדל עמו תמיד, כתפלת אמו. ולדעת רבי יהודה, מעיל ממש הוא.

ואמר רבי, מהו שכתוב (ויקרא ט)

תמן. אמר ליה ר' אליעזר, עקיבא, תא ואחזי לך נביעא דמיא, דקא פתחי מיא, וצלילין ונזליון, פהא דכתיב (שה"ש ד טו) באר מים חיים ונזלים מן לבנון. ועל הדא פסוקא, גילה לו שיחת מלאכי השרת, שיחת פוכבים ומזלות, וידיעת חלוני חמה בעתותיו וזמניו, שיחת דקלים ועופות, ושדים ורוחות, וידיעת התקופות והעבורים.

באותה שעה, בכה רבי עקיבא. אמר ליה על מה קא בכית. אמר ליה, אוי לדור שיהיו יתומים ממך. אמר לו, אל תאמר כך, אלא ווי לדור שיהיו יתומים בלי אב, בלי חכם מורה, ולא תלמיד הוגה. וימים יבואו שכל הדור יהיו חצופים ועזי פנים, ותשתכח תורה, ואין דורש ואין מבקש. והמתעורר לבו בתורה, יהיה נבזה וחדל אישים, ווי לדרא ההוא פד ייתי ההוא דרא.

אמר ליה לית דרא ההוא מתקיים, אלא בהבל פיהם של תינוקות של בית רבן, כד אינון רכיכין בלבד, וכד אינון קשישין, אורייתא משתכחת מנהון. פי הא דאמר רבי יהודה, מאי דכתיב, (שמואל א א כז) אל הנער הזה התפללתי, הוה ליה למימר אל הבן הזה התפללתי. אלא אמרה חנה, יהי רצון שבשעה שיגדל ישתדל בעבודת המקום, כמו עכשו שהוא נער.

וכר אדם שיזכה להיות בזקנותו, כמו בנערותו, יזכה למעלת שמואל הנביא, דכתיב (שם ב ט) ומעיל קטן תעשה לו אמו והעלתה לו מימים ימימה. וכי תעלה על דעתו כך, אלא צדקתו וזכותו היה גדל עמו תמיד, בתפלת אמו. ולדעתיה דר' יהודה, מעיל ממש הוה. ואמר רבי, מאי דכתיב, (ויקרא יט לב) מפני שיבה

מפני שיבה תקום והדרת פני זקן? אמר רבי, בו הוא מוסר ליונק, כלומר, מפני שיבה תקום, קודם שתעלה לשיבה ולזקנה, תקום להיות טוב, וכאשר תשתדל להיות טוב בבחרוותך, לאחר פן והדרת פני זקן. וסוף הפסוק הזה מוכיח עליו, שעל זה נאמר ויראת מאלהיך.

רבי יצחק אמר, תחלת כל העולם ובנינו לא נברא אלא על היראה, להיות אדם בעל יראה לשמים ובעל יראה לבריות. ממה שכתוב (בראשית א) בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ את השמים - להיות ירא את השמים, ואת הארץ - להיות ירא לבריות. כמו כן מלמד שכל העולם לא נברא אלא על היראה שנקראת ראשית, שנאמר (תהלים קיא) ראשית חכמה יראת ה', וזהו שכתוב בראשית.

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור (בראשית א). רבי חייא פתח, (תהלים צ) אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה. הקדוש ברוך הוא ראה וצפה שהעולם אינו יכול לעמד בלתי היסוד, ואיזהו היסוד שהעולם עומד עליו? הוא הצדיק, שנאמר (משלי י) וצדיק יסוד עולם. וזהו יסוד הראשון שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו, והוא נקרא אור, שנאמר אור זרע לצדיק. ועוד, (דף יב ע"א) ממה דכתיב, (בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב. נאמר כאן כי טוב, ונאמר להלן (ישעיה א) אמרו צדיק כי טוב.

רבי אומר, זה האור, אור המלאכים, הוא שנבראו תחלה, קדם כל העולם. ואם תאמר, והרי אנו רואים שהשמים והארץ נבראו תחלה. לא קשיא, דהא שנאמר למעלה עד

תקום והדרת פני זקן. אמר רבי, בו הוא מוסר ליונק, כלומר מפני שיבה תקום, קודם שתעלה לשיבה ולזקנה, תקום להיות טוב. וכאשר תשתדל להיות טוב בבחרוותך, לאחר פן והדרת פני זקן. וסיפא דהאי פסוקא מוכיח עליו, שעל זה נאמר, משמע דכתיב ויראת מאלהיך.

רבי יצחק אמר תחלת כל העולם ובנינו, לא נברא אלא על היראה, להיות אדם בעל יראה לשמים, ובעל יראה לבריות, מדכתיב בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. את השמים, להיות ירא לשמים. ואת הארץ, להיות ירא לבריות. כמו כן מלמד, שכל העולם לא נברא אלא על היראה, שנקראת ראשית, שנאמר (תהלים קיא) ראשית חכמה יראת ה', וזהו דכתיב בראשית.

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. רבי חייא פתח, (שם צג יא) אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה. הקדוש ברוך הוא ראה וצפה, שהעולם אינו יכול לעמד בלתי היסוד, ואיזהו היסוד שהעולם עומד עליו, הוא הצדיק, שנאמר (משלי כו ה) וצדיק יסוד עולם. וזהו יסוד הראשון שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו. והוא נקרא אור, שנאמר (תהלים צד יא) אור זרוע לצדיק. ועוד, (דף יב ע"א) ממה דכתיב, (בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב. נאמר כאן כי טוב, ונאמר להלן (ישעיה ג י) אמרו צדיק כי טוב.

רבי אומר, זה האור, אור המלאכים, הוא שנבראו תחלה קדם כל העולם. ואי תימא והרי אנו רואים שהשמים והארץ נבראו תחלה. לא קשיא, דהא שנאמר למעלה עד

פֶּאן, סְפוּר הוּא דְאָמַר. אֶלָּא זֶה וַיְהִי, הוּא הֶרְאֵשׁוֹן, וּמִפֶּאן הִתְחַלַּת כָּל הַנְּבֻרָאִים.

ר' יְהוּדָה אוֹמֵר, זֶהוּ אוֹר הַכֶּסֶּא מִמֶּשׁ. וּמִזֶּה הָאוֹר, נְבֻרָאוֹ שְׁאֵר כָּל הַנְּבֻרָאִים. מִמֶּנּוּ נְבֻרָאוֹ הַשָּׁמַיִם, וְכֵסֵּא נְבֻרָא בִּתְחִלָּה, שְׁנֵאמַר (יִרְמִיָּה יז יב) כֶּסֶּא כְבוֹד מְרוֹם מֵרְאשׁוֹן.

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַגְּדוֹל אוֹמֵר, אוֹר הַמְּלָאכִים נְבֻרָא בִּתְחִלָּה. דְּכַתִּיב, (בְּרֵאשִׁית א ג) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ. כְּלוּמַר, הַבְּדִלָּה נִתַּן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְבַּרֵךְ, בֵּין זֶה הָאוֹר, וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, שֶׁהוּא הָעוֹלָם הַזֶּה. וְהַשָּׁמַיִם הֵם הַמְּבֻדְּלִים בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה, וּבֵין אוֹר הַמְּלָאכִים, וְהֵם הַמְּבֻדְּלִים בֵּינֵיהֶם, בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

רַבִּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּי אוֹמֵר, נִתַּן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמְּשָׁלָה לַמְּלָאכִים עַל הַשָּׁמַיִם, וְהַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ. וְכֻלָּם נִתְּלִים בְּכֶסֶּא (נ"א כְבוֹדוֹ) יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ, לְהוֹרוֹת כִּי גְבוּהַ מַעַל גְּבוּהַ שׁוֹמֵר.

יְהוּ אוֹר. רַבִּי אֶלְפִּסְנְדְּרָאִי אוֹמֵר, הַרוּאָה הַפּוֹכְבִים בְּמַסְלוֹתֵם חַיִּיב לְבָרֵךְ. מֵאִי מְבָרֵךְ, בְּרוּךְ הַמְּסֻדָּר אֶת הַפּוֹכְבִים בְּרִקְיעַ. רֵאָה פּוֹכֵב אֶחָד, אֵינוֹ מְבָרֵךְ. שְׁנַיִם, מְבָרֵךְ. וְאֵימַתִּי, כִּד הוּי לִילְיָא, מְבָרְכִין בְּרוּךְ הַמְּעַרֵּיב עֶרְבִים. רַבִּי אוֹמֵר אֵלִין פּוֹפְרָגִי אֲדִקְיָקִיָּא, דְּאוֹרְחַתְהוֹן מְסַתְּלִין עַל הַהוּא יִמָּא, מִדְּחִילוֹ דְּחַוּוֹתָא, מְבָרְכִין שׁוֹמֵר עֲמוֹ לְעַד. וּלְפִיכָּה תִקְנּוּ עַל דְּרָךְ זֶה כָּל תְּפִלַּת הָעֶרְבִית. ר' אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲזַל לְמַחְמֵי לְר' יוֹסִי בְר' שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוֹנִיָּא חַמּוּי. סְמוּךְ לְקַרְיֵיתָא, רַמֶּשׁ לִילְיָא. אָמַר לְר' יוֹסִי דִּיהוּהַ אֲזַיל עֲמִיָּה, חַמִּית אֵלִין פּוֹכְבֵיָא דְנַהִירִין. אָמַר שְׁהִיָּה הוֹלֵךְ עֲמוֹ: הֲרֵאִית אֶת הַפּוֹכְבִים הַמְּאִירִים הַלָּלוּ? אָמַר: רֵאִיתָ. אָמַר לוֹ: אֶת פּוֹכֵב הַשְּׁבִיט,

שְׁנֵאמַר לְמַעְלָה עַד פֶּאן, הוּא אָמַר סְפוּר. אֶלָּא זֶה וַיְהִי, הוּא הֶרְאֵשׁוֹן, וּמִפֶּאן הִתְחִילוּ כָּל הַנְּבֻרָאִים.

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, זֶהוּ אוֹר הַכֶּסֶּא מִמֶּשׁ, וּמִזֶּה הָאוֹר נְבֻרָאוֹ שְׁאֵר כָּל הַנְּבֻרָאִים. מִמֶּנּוּ נְבֻרָאוֹ הַשָּׁמַיִם, וְכֵסֵּא נְבֻרָא בִּתְחִלָּה, שְׁנֵאמַר (יִרְמִיָּה יז יב) כֶּסֶּא כְבוֹד מְרוֹם מֵרְאשׁוֹן. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַגְּדוֹל אוֹמֵר, אוֹר הַמְּלָאכִים נְבֻרָא בִּתְחִלָּה, שְׁכַתּוֹב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ. כְּלוּמַר, הַבְּדִלָּה נִתַּן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְבַּרֵךְ בֵּין זֶה הָאוֹר, וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, שֶׁהוּא הָעוֹלָם הַזֶּה. וְהַשָּׁמַיִם הֵם הַמְּבֻדְּלִים בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה וּבֵין אוֹר הַמְּלָאכִים, וְהֵם הַמְּבֻדְּלִים בֵּינֵיהֶם בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

רַבִּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּי אוֹמֵר, נִתַּן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמְּשָׁלָה לַמְּלָאכִים עַל הַשָּׁמַיִם, וְהַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ, וְכֻלָּם נִתְּלִים בְּכֶסֶּא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ, לְהוֹרוֹת כִּי גְבוּהַ מַעַל גְּבוּהַ שׁוֹמֵר.

יְהוּ אוֹר (בְּרֵאשִׁית א). רַבִּי אֶלְפִּסְנְדְּרָאִי אוֹמֵר, הַרוּאָה הַפּוֹכְבִים בְּמַסְלוֹתֵם חַיִּיב לְבָרֵךְ. מֵאִי מְבָרֵךְ? בְּרוּךְ הַמְּסֻדָּר אֶת הַפּוֹכְבִים בְּרִקְיעַ. רֵאָה פּוֹכֵב אֶחָד, אֵינוֹ מְבָרֵךְ. שְׁנַיִם, מְבָרֵךְ. וְאֵימַתִּי? כְּשֶׁנִּהְיָ הַלֵּילָה מְבָרֵךְ בְּרוּךְ הַמְּעַרֵּיב עֶרְבִים. רַבִּי אוֹמֵר, אֵלוֹ פּוֹכְבִים דְּקִים שְׁדַרְכֵיהֶם מְסַתְּלִים עַל אוֹתוֹ הַיּוֹם מִפְּחַד חַיּוֹת, מְבָרְכִים שׁוֹמֵר עֲמוֹ לְעַד. וּלְפִיכָּה תִקְנּוּ עַל דְּרָךְ זֶה כָּל תְּפִלַּת הָעֶרְבִית.

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן הִלֵּךְ לְרֵאוֹת אֶת רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוֹנִיָּא חַמּוּי. סְמוּךְ לְקַרְיָה יְרֵד הַלֵּילָה. אָמַר לְרַבִּי יוֹסִי, שְׁהִיָּה הוֹלֵךְ עֲמוֹ: הֲרֵאִית אֶת הַפּוֹכְבִים הַמְּאִירִים הַלָּלוּ? אָמַר: רֵאִיתָ. אָמַר לוֹ: אֶת פּוֹכֵב הַשְּׁבִיט,

זמן רב שאני משגיח בו, ומימי לא אמרו לי על זה כלום.

אמר לו: שני ענינים שמעתי, אחד הוא - שכל מה שעשה

הקדוש ברוך הוא בשמים וכוכבים ומזלות, יש בהם ידיעה והשכל, וכלם עושים שליחותו של הקדוש ברוך הוא, והפוכב הזה שאמרת, אל תאמר ואל תעלה על דעתך שהוא אחד, אלא רבים הם, שאחד תראה בצד הזה, ואחד תראה בצד הנה, ולפעמים שכלם בשעה אחת.

ואני שמעתי מאבא שהם שבעה, ובזמן שמגיע זמנו של כל אחד מהם לומר שירה, מרב השמחה שיש בהם, שולחים את זיום והולכים לומר שירה.

וענין אחר, ששבעת הכוכבים הללו לא הולכים ולא נוסעים ממקומם, פרט לזמן שקורא לאחד מהם רבון העולם להאיר לאותו מקום שהוא רוצה. שכתוב (ישעיה מ) לכלם בשם יקרא. וכשנוסעים, שולחים זיום עמהם ללכת.

בשהגיעו לבית חמיו, לא היה שם. כשבא, אמר: אמה פאן, ואני פאתי לראות פוכב אחד שהיה הולך להשלים את רצון אדונו. אמר לו: מה הוא? אמר לו: פוכב השביט, ואחד מהם ראיתי שהיה הולך למצות אדונו. ישבו שם שלשים יום.

אחר כך השפיעו ללכת, כשבא האור, והלך עמו חמיו כמחצית המיל. ברך אותו חמיו, אמר: זוהי השעה שמתקיימת ברפת הצדיק. מנין לנו? שכתוב (בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב, כתוב פאן כי טוב, וכתוב שם, (במדבר כד) כי טוב בעיני ה' לברך את ישראל. אמר לו: אפלו

חמינא אמר ליה פוכבא דשרביטא עידנא סגיאה הוא דאנא משגחנא ביה, ומן יומאי לא אהוו לי על דא כלום.

אמר ליה תרי ענייני שמענא. חדא הוא, דכל מה דעבד קודשא בריך הוא בשמיא, וכוכביא ומזליא, אית בהו ידיעא וסוכלתנו. וכלהון עבדי שליחותא דקודשא בריך הוא. והאי פוכבא דאת אמרת, לא תימא ולא תיסק על דעתך דחד הוא, אלא סגיאיני אינון, דחד תחמי בהאי גיסא, וחד בהאי גיסא, וזמנין דכלהון בחד שעתא.

ואנא שמענא מאבא, דשבע אינון. ובזמנא דמטא עידנא דכל חד מנהון למימר שירתא, מסגיאות חדותא דאית בהון, שלחין זיוותהון ואזלין למימר שירתא.

וענינא אחריןא, דאלין שבע פוכביא, לא אזלין ולא נטלין מאתריהון, בר בעידנא דקרי לחד מנהון רבון עלמא למנהר באתר דהוא צבי. דכתיב, (ישעיה מ כו) לכלם בשם יקרא. וכד נטלין, שלחין זיוותהון עמהון למיזל.

כד מטו לבי חמוי, לא הוה תמן. פד אתא, אמר אתה הקא, ואנא אתי למחמי חד פוכבא, דהוה אזיל למשלם רעותיה דמאריה. אמר ליה, מאי הוא. אמר ליה, פוכבא דשביט. וחד מנהון חמית, דהוה אזיל לפיקודיא דמאריה. יתבו תמן תלתין יומין.

רבתר פן אשפימו למיזל, פד הוה אתי נהורא, ואזיל עמיה חמוי כפלאות מיל. ברכיה חמוי, אמר דא היא שעתא דמתקיים ברפתא דצדיקיא. מנא לן, דכתיב וירא אלהים את האור כי טוב. פתיב הקא כי טוב, וכתיב התם (במדבר כד א) כי טוב בעיני ה' לברך את ישראל.

בְּרַכְתּוֹ שֶׁל כָּל אָדָם מִתְקַיֵּמָה
בְּשַׁעֲהַ הַזֶּה, שֶׁהַשָּׁמַיִם וְהַכּוֹכָבִים
וְהַמְּלָאכִים אוֹמְרִים שִׁירָה.

וְעוֹד שֶׁמִּעֲתֵי מֵאָבָא, שֶׁבְּרַכָּה
יְתֵרָה הוֹסֵפֶת לוֹ, וְזוֹהִי שְׂמֵחָה,
מִשּׁוּם שֶׁהַשַּׁעֲהָ הַזֶּה אוֹמְרִים
הַשָּׁמַיִם, (תהלים יט) וְהוּא כֹחֵן
יוֹצֵא מִחֻפְתּוֹ. מֵהַ חֻפְתֵּן כְּשִׁיּוּצָא
יְשִׁישׁ, כִּפּוֹ הַיּוֹצֵא לְדָרְךָ יְשִׁישׁ
בְּשַׁעֲהַ הַזֶּה.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר (בראשית א).
שֵׁם שְׁנֵינּוּ אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מֵהוּ
שְׂפָתוֹב (ישעיה כא) מִשָּׂא דוּמָה אֵלֵי
קָרָא מִשְׁעִיר שְׁמֵר מֵהַ מְלִילָה
שְׁמֵר מֵהַ מְלִיל וְגוֹ', דְּבָר זֶה
הוֹלֵךְ, כְּמוֹ זֶה שֶׁאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן,
כָּל הַגְּלוּיּוֹת שֶׁגָּלוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצָם,
כָּלָם הָיָה גְלוּי לְכָל, וְהַגְּלוּת
הַרְבִּיעִית לֹא נִגְלָה לְעוֹלָם.
וְאִיזְהוּ גְלוּת הַרְבִּיעִית? זֶה שֶׁהוּא
מִשְׁעִיר, שֶׁהוּא עֹשֶׂה, וְכַתּוּב
(בראשית לו) וַיֵּשֶׁב עֲשׂוֹ בְּהַר שְׁעִיר.
אָמַר רַבִּי, לָמָּה נִקְרָא שְׂמוֹ
שְׁעִיר? עַל שֵׁם תִּקְוָה וְחֻזְקָה, הַעַל
הַכֹּבֵד, שְׁמוֹנְעִים מֵהֶם הַתּוֹרָה
וְהַעֲבוּדָה. וְזֶהוּ עוֹל עַל נִשְׁמַתָּם
שְׁנוֹתַיִם עַל יִשְׂרָאֵל. שְׁעִיר הוּא
תִּקְוָה בְּגִימְטְרִיא, וְזֶהוּ הַגְּלוּת
שִׁישְׁרָאֵל יוֹשְׁבִים בָּהּ, הוּא מִשָּׂא
דוּמָה, כְּלוֹמַר בְּחֻשָּׁא, דְּבָר שְׂלֵא
נִגְלָה מֵהַלֵּב לָפָה, שְׁנֵאמַר (ישעיה
אט) כִּי יוֹם נִקְם בְּלִבִּי וְגוֹ'.

רַבִּי יִצְחָק פְּתַח, (דברים לד, ו) וַיִּקְבֹּר
אֹתוֹ בְּבֵי בְּאֶרֶץ מוֹאָב מוֹל בֵּית
פְּעוֹר, וְכַתּוּב (שם) וְלֹא יָדַע אִישׁ
אֶת קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה. אָמַר
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שׁוֹטִיִּם הֵם
הַמְּחַשְׁבִּים אֶת קֶץ הַמְּשִׁיחַ, דְּבָר
שְׂלֵא גְלוּתִי לְעוֹלָם, שְׁנֵאמַר (ישעיה
אט) כִּי יוֹם נִקְם בְּלִבִּי. הַלֵּב לָפָה
לֹא גָלָה, וְאַתָּם מִשְׁתַּדְּלִים לְחַשֵּׁב
אֶת הַקֶּץ שְׁלִי! ?

כְּזֶה נִרְאָה שְׁלֵשָׁה סִימָנִים כְּתוּבֵי
וְהִרְאִיתִי לְדוֹרוֹת הָעוֹלָם

אָמַר לֵיה, אֲפִילוֹ בְּרַכְתָּא דְכָל אָדָם, מִתְקַיֵּמָה
בְּהַאי שַׁעְתָּא, דְּשָׁמַיָא וְכּוֹכְבֵיָא וּמְלָאכְיָא אֲמַרִי
שִׁירָתָא.

וְעוֹד שֶׁמִּעֲנָא מֵאָבָא, דְּבְּרַכְתָּא יְתִירָא הוֹסֵפֶת
לֵיה, וְדָא הִיא חֻדוּוּתָא. מִשּׁוּם דְּהַאי
שַׁעְתָּא אֲמַרִי שְׁמַיָא, (תהלים יט) וְהוּא כֹחֵן יוֹצֵא
מִחֻפְתּוֹ. מֵהַ חֻפְתֵּן כְּשִׁיּוּצָא יְשִׁישׁ, כִּפּוֹ הַיּוֹצֵא
לְדָרְךָ יְשִׁישׁ בְּהַאי שַׁעְתָּא.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר. תִּפְּחֵן תְּנִינָן, אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, מֵהוּ דְכְּתִיב (ישעיה כא יא) מִשָּׂא דוּמָה
אֵלֵי קָרָא מִשְׁעִיר שְׁמֵר מֵהַ מְלִילָה שְׁמֵר מֵהַ
מְלִיל וְגוֹ'. אֲזֵלָא הָא מְלִתָּא, כִּי הָא דְאָמַר רַבִּי
יוֹחָנָן, כָּל הַגְּלוּיּוֹת שֶׁגָּלוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצָם, כָּלָם
הָיָה גְלוּי לְכָל, וְגְלוּתָא רְבִיעִיָּא, לֹא נִגְלָה
לְעוֹלָם, וְאִיזְהוּ גְלוּת הַרְבִּיעִי. זֶהוּ שֶׁהוּא
מִשְׁעִיר, שֶׁהוּא עֹשֶׂה, דְכְּתִיב (בראשית לו ה) וַיֵּשֶׁב
עֲשׂוֹ בְּהַר שְׁעִיר.

אָמַר רַבִּי לָמָּה נִקְרָא שְׂמוֹ שְׁעִיר. עַל שֵׁם תוֹקֶף
וְחוּזְקָה, הָעוֹל הַכֹּבֵד, שְׁמוֹנְעִין מֵהֶם
הַתּוֹרָה וְהַעֲבוּדָה, וְזֶהוּ עוֹל עַל נִשְׁמַתָּם
שְׁנוֹתַיִן עַל יִשְׂרָאֵל. שְׁעִיר הוּא תִּקְוָה
בְּגִימְטְרִיא. וְזֶהוּ הַגְּלוּת שִׁישְׁרָאֵל יוֹשְׁבִים בָּהּ,
הִיא מִשָּׂא דוּמָה. כְּלוֹמַר, בְּחֻשָּׁא. דְּבָר שְׂלֵא
נִגְלָה מֵהַלֵּב לָפָה. שְׁנֵאמַר, (ישעיה סג ד) כִּי יוֹם
נִקְם בְּלִבִּי, וְגוֹ'.

רַבִּי יִצְחָק פְּתַח, (דברים לד, ו) וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּבֵי בְּאֶרֶץ
מוֹאָב מוֹל בֵּית פְּעוֹר. וְכַתִּיב וְלֹא יָדַע
אִישׁ אֶת קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה. אָמַר הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שׁוֹטִיִּם הֵם הַמְּחַשְׁבִּים קֶצִי
מְשִׁיחָא, דְּבָר שְׂלֵא גְלוּתִי לְעוֹלָם, שְׁנֵאמַר (ישעיה
אט) כִּי יוֹם נִקְם בְּלִבִּי, לָפָה לְפּוּמָא לֹא גְלוּתָא,
וְאִינּוֹן מִשְׁתַּדְּלִי לְמַחְשֵׁב קֶצִי.
בְּהַאי, נִחְזִי תְּלָתָא סִימָנִי, כְּתוּבֵי וְאַחֲזִית לְדָרְי

בַּקְבוּרָתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה עֲבָדִי, וְאֵלּוּ
הֵם: בְּנֵי־אֵל, בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם, מִדֶּלֶת
פְּעוֹר. הִרְאִיתִי וְנִתְּתִי סִמְנִים לְכָל
הָעוֹלָם, וְלֹא יוֹדְעִים אֵיפֶה
קְבוּרָתוֹ, שְׁפָתוֹב וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת
קְבֻרָתוֹ. דָּבָר שֶׁלֹּא גִלְתִּי וְלֹא
הִרְאִיתִי, אִיךָ אֲמַרְמִים שְׁטוּת וְשִׁקָּר
לְפָנַי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּזֶה?!

זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שם בא) מִשָּׂא דוּמָה אֵלֵי
קָרָא מִשְׁעִיר. אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל
שְׁקוּרָאִים לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִהֶעַל
הַכֶּבֶד שֶׁל בְּנֵי שְׁעִיר. וְמָה
אֲמַרְמִים? (שם) שְׁמַר מַה מְלִילָה
וְגו'. רְצוּנוֹ לֹמַר, רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם,
אֶתָּה הוּא שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל ה', עַד
מִתִּי אָנּוּ בְּזֶה הַגְּלוּת שְׁדוּמָה
לְלִילָה? אָמַר לָנוּ מַה מְלִילָה, מַה
תְּהִיָּה מִזֶּה הַלִּילָה, מִתִּי תוֹצִיאֵנוּ
מִמְּנָה?

בֹּא וּרְאֵה מַה שְׁפָתוֹב אַחֲרָיו, (שם)
אָמַר שְׁמַר אֶתָּה בְּקָר וְגַם לִילָה.
אָמַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא
שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: בֹּא בְּקָר, הִבְאִיתִי
וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִן הַגְּלוּת, וְלֹא
זְכִיתֶם לְהִיּוֹת בְּבִקְרָי. וְגַם לִילָה,
הִבְאִיתִי לָכֶם הַלִּילָה, וְהֶאֱפֵלְתִי
אֶתְכֶם בְּבוֹר הַגְּלוּת הַזֶּה שֶׁהוּא
כְּלִילָה. (שם) אִם תְּבַעֲיוֹן בְּעֵינֵי, אִם
אֶתְּמַר מִבְּקָשִׁים לְרַעַת קֶץ גְּאֻלְתְּכֶם
מִתִּי תְהִיָּה וְאִימְתִי תְבֹאוּ לְאַרְצְכֶם
- (שם) שׁוּבוּ אֶתִּי. שׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה
וּמִיד אֶתִּי. כִּי זֶה שְׁאֲמַר רַבִּי
יְהוֹנָדָה, אֵינִי קֶץ הַגְּלוּת נִתְּלָה אֲלֵא
בְּתִשׁוּבָה, שְׁנֵאמַר (תְּהִלִּים צה, ט) הַיּוֹם
אִם בְּקָלוֹ תִשְׁמְעוּ.

וּכְיוֹן שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם, נִרְמַז הַרְמַז
הַגְּדוֹל הַזֶּה בְּרִזֵּי הַסְּתָרִים, שְׁנֵאמַר
(בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר
וַיְהִי אוֹר. פְּלוֹמֵר, יְהִי רִז. וְרִז וְאוֹר
דְּבָר אֶחָד הוּא. וַיִּרְא אֱלֹהִים לְזֶה
הַרְזוּ כִּי טוֹב לְהִיּוֹת בְּרִז וְסוּד כְּדִי
שֶׁלֹּא יִתְגַּלֶּה לְשׁוּם אָדָם, שְׁאֲלֵמְלִי
יִתְגַּלֶּה, כִּמָּה פְּרִיצִים מִבְּנֵי עַמְּנוּ
יִלְכוּ לְאַבְדוֹן.

עֲלָמָא, בַּקְבוּרָתִיהָ דְּמֹשֶׁה עֲבָדִי. וְאֵלִין אֵינּוּן
בְּנֵי־אֵל, בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם, מִדֶּלֶת פְּעוֹר. אַחֲזִית,
וַיְהִיבִית סִמְנִים לְכָל־הוֹן דְּעֲלָמָא, וְלֹא יָדְעִי
קְבוּרָתִיהָ, דְּכִתִּיב וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבוּרָתוֹ.
דְּבָר שֶׁלֹּא גִלְתִּי וְלֹא הִרְאִיתִי, הִיאָךְ אֲמַרְמִי
שְׁטוּתָא וְשְׁקוּרָתָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַךְ.
הַדָּא הוּא דְּכִתִּיב, (ישעיה כא יא) מִשָּׂא דוּמָה אֵלֵי
קוּרָא מִשְׁעִיר, אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל, שְׁקוּרָאִין
לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִעוֹל כְּבֵד שֶׁל בְּנֵי שְׁעִיר.
וּמֵאֵי אֲמַרְמִי, שְׁמַר מַה מְלִילָה וְגו'. רְצוּנוֹ
לֹמַר, רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֶתָּה הוּא שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל
ה'. עַד מִתִּי אָנּוּ בְּזֶה הַגְּלוּת שְׁדוּמָה לְלִילָה,
אָמַר לָנוּ, מַה מְלִילָה, מַה תְּהִיָּה מִזֶּה הַלִּילָה,
אִימְתִי תוֹצִיאֵנוּ מִמְּנָה.

בֹּא וּרְאֵה מֵאֵי דְּכִתִּיב בְּתַרְיָה, אָמַר שְׁמַר אֶתָּה
בְּקָר וְגַם לִילָה, אָמַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שֶׁהוּא שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל, אֶתָּה בְּקָר, הִבְאִיתִי
וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִן הַגְּלוּת, וְלֹא זְכִיתֶם לְהִיּוֹת
בְּבִקְרָי, וְגַם לִילָה, הִבְאִיתִי לָכֶם הַלִּילָה
וְהֶאֱפֵלְתִי אֶתְכֶם בְּבוֹר הַגְּלוּת הַזֶּה שֶׁהוּא
כְּלִילָה. אִם תְּבַעֲיוֹן בְּעֵינֵי, אִם אֶתְּמַר מִבְּקָשִׁים
לְרַעַת קֶץ גְּאֻלְתְּכֶם אִימְתִי תְהִיָּה, וְאִימְתִי
תְבֹאוּ לְאַרְצְכֶם. שׁוּבוּ אֶתִּי. שׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה
וּמִיד אֶתִּי. כִּי הָא דְּאָמַר רַבִּי יְהוֹנָדָה, אֵינִי קֶץ
הַגְּלוּת נִתְּלָה אֲלֵא בְּתִשׁוּבָה, שְׁנֵאמַר (תְּהִלִּים צה יז)
הַיּוֹם אִם (דף יב ע"ב) בְּקוֹלוֹ תִשְׁמְעוּ.

וּכְיוֹן שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם, נִרְמַז הַרְמַז הַגְּדוֹל הַזֶּה,
בְּרִזֵּי הַסְּתָרִים, שְׁנֵאמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
אוֹר וַיְהִי אוֹר. פְּלוֹמֵר, יְהִי רִז. וְרִז וְאוֹר, דְּבָר
אֶחָד הוּא. וַיִּרְא אֱלֹהִים לְזֶה הַרְזוּ, כִּי טוֹב
לְהִיּוֹת בְּרִז וְסוּד, כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְגַּלֶּה לְשׁוּם אָדָם,
שְׁאֲלֵמְלִי יִתְגַּלֶּה, כִּמָּה פְּרִיצִים מִבְּנֵי עַמְּנוּ יִלְכוּ
לְאַבְדוֹן.

וְעַל שְׁנֵהֲיָהּ בְּרָזָא וְסוּד, הַבְּדִיל אֱלֹהִים בֵּין
הָאוּר וּבֵין הַחֶשֶׁךְ, בֵּין אוֹמְתוֹ שֶׁהוּא
הָאוּר. וּבֵין הָאוֹמְתוֹת שֶׁהֵם הַחֶשֶׁךְ. שְׁנֵאָמַר
(שְׁמוּאֵל א ב ט) וַיִּרְשָׁעִים בַּחֶשֶׁךְ יַדְמוּ. וְעוֹד כְּתִיב,
(תְּהִלִּים פב ה) בַּחֲשֻׁכָה יִתְהַלְכוּ. וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוּר
יוֹם. אָמַר רַבִּי, זֶה יוֹם קֶץ הַגְּאוּלָּה. שְׁנֵאָמַר
(זְכוּרִיה יד א) הִנֵּה יוֹם בָּא לָהּ, זֶה יוֹם הַקֶּץ.

ר' יוסי בן חלפתא, הוה יתיב קמיה דר' יצחק,
אמר ליה מידי שמיע ליה למר, על מה
אתאריך יומא דמשיחא מן גלותא דא. אמר
ליה, לא אתאריך אלא על ביטול אורייתא.
דהכי שמענא מרב המנונא סבא, תלתא גליות
גלו ישראל, וחרו בזכותהון דתלתא אבות.
וגלותא רביעאה בזכותא דמשה יתחזרון.

תא ואחזי לך, דלא איתגלו ישראל אלא על
ביטול תורה. שנאמר (ירמיה ט יב) ויאמר ה'
על עצבכם את תורתי. אמר הקדוש ברוך הוא,
בגליות הראשונות, חזרו בזכות אברהם יצחק
ויעקב, עכשיו, הם חטאו בתורה שנתתי
למשה, ונקראת על שמו, שנאמר (מלאכי ג כב)
זכרו תורת משה עבדי. פד יתובין ויתעסקון
בתורתו, בזכות משה אני גואלם.

על פן נאמר בתורה, (דברים לג ד) תורה צוה לנו
משה, פדי לשמרה ולעסוק בה. ואם לאו,
מורשה קהלת יעקב, מורשה: דא מספנותא
הוא. פמה דאתאמר (שמואל א ב ז) ה' מוריש
ומעשיר, מלמד דלא אתיא מספנותא לברתיה
דייעקב, אלא על דלא אתעסקו בפיקודין
דאורייתא.

רבי חזקיה אמר, אנא הוית באתריהון
דערבאי, וחמית גוברין דהוו מתטמרין
ביני טוראי, במערפתא, ואתו מערב שבת לערב
שבת לברתיהון. אמרית להון, מה דין דאתון

וְעַל שְׁנֵהֲיָהּ בְּרָזָא וְסוּד, הַבְּדִיל
אֱלֹהִים בֵּין הָאוּר וּבֵין הַחֶשֶׁךְ, בֵּין
אוֹמְתוֹ שֶׁהוּא הָאוּר, וּבֵין הָאוֹמְתוֹת
שֶׁהֵם הַחֶשֶׁךְ, שְׁנֵאָמַר וַיִּרְשָׁעִים
בַּחֶשֶׁךְ יַדְמוּ. וְעוֹד כְּתִיב (תְּהִלִּים פב)
בַּחֲשֻׁכָה יִתְהַלְכוּ. (בְּרַאשִׁית א) וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לְאוּר יוֹם, אָמַר רַבִּי, זֶה
יוֹם קֶץ הַגְּאוּלָּה, שְׁנֵאָמַר (זְכוּרִיה יד)
הִנֵּה יוֹם בָּא לָהּ, זֶה יוֹם הַקֶּץ.

רבי יוסי בן חלפתא היה יושב
לפני רבי יצחק. אמר לו: דבר
שמוע לו למר, על מה התאריך
יום המשיח מהגלות הזו? אמר
לו: לא התאריך אלא על בטול
תורה, שכך שמעתי מרב המנונא
סבא, שלש גליות גלו ישראל,
וחרו בזכותם של שלשה אבות,
ובגלות הרביעית יחזרו בזכות
משה.

בא ואראה לך, לא גלו ישראל
אלא על בטול תורה, שנאמר
(ירמיה ט) ויאמר ה' על עצבכם את
תורתי. אמר הקדוש ברוך הוא,
בגליות הראשונות חזרו בזכות
אברהם יצחק ויעקב, עכשו הם
חטאו בתורה שנתתי למשה,
ונקראת על שמו, שנאמר (מלאכי
ג) זכרו תורת משה עבדי.
כשישובו ויתעסקו בתורתו,
בזכות משה אני גואלם.

על פן נאמר בתורה (דברים לג) תורה
צוה לנו משה, פדי לשמרה
ולעסוק בה, ואם לאו, מורשה
קהלת יעקב. מורשה - זוהי
העניות, כמו שנאמר ה' מוריש
ומעשיר. מלמד שלא ראה עניות
לבת יעקב אלא על שלא התעסקו
במצוות התורה.

רבי חזקיה אמר, אני הייתי
במקומות הערביים, וראיתי
גברים שהיו מסתתרים בין
ההרים במערה, ובאו מערב שבת
לערב שבת לברתיהם. אמרתי
להם: מה זה מה שאתם עושים?

אָמְרוּ לִי: אָנוּ פְּרוּשֵׁי הָעוֹלָם,
וּמְתַעֲסָקִים בַּתּוֹרָה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם,
וּלְפַעֲמִים אֵינָנוּ אוֹכְלִים, רַק
מֵעֲשָׂבֵי הַבֵּר.

אָמַרְתִּי לָהֶם: וְשָׂאֵר הַפְּעָמִים,
בְּמָה אַתֶּם מִתְפַּרְנְסִים? אָמְרוּ לִי:
אָנוּ מְצַאֲנוּ בַּמִּדְבָּר עֲצִים
שֶׁמְצַמִּיחִים בְּאֵלּוֹד, וְאָנוּ אוֹכְלִים
אוֹתָם. כְּשֶׁמְאִירָה לָנוּ הַשְּׂמוּעָה,
מֵרַב שִׂמְחָה מְשַׁתְּמָטִים מֵעֲמָנוּ,
וּמִבְּשָׂלִים אוֹתָם וְאוֹכְלִים, וְאוֹתוֹ
הַיּוֹם נֶחֱשָׁב לָנוּ שֶׁהוּא פִי טוֹב.
וּבזִמְנָן שְׂלֵא צוֹמְחִים אוֹתָם
הָעֲצִים, אָנוּ אוֹכְלִים עֲשָׂבִים
שֶׁאָנוּ מוֹצֵאִים, וּמִבְּשָׂלִים אוֹתָם
וְאוֹכְלִים.

אָמַרְתִּי לָהֶם: יְהִי חֻלְקֵי עִמָּכֶם
לְעוֹלָם הַבָּא, אֲשֶׁרִיכֶם בְּעוֹלָם
הַזֶּה, וְטוֹב לָכֶם לְעוֹלָם הַבָּא. כְּעַת
יִדְעַתִּי שְׂלֵא תִהְיוּ בְּבוֹשָׁה כְּשֶׁיִּבְא
מִשָּׁה לְתַבַּע אֶת עֲלִבּוֹן הַתּוֹרָה.
אָמַרְתִּי לָהֶם: בְּנֵי, חֲזִיכֶם, הַיּוֹם
הַזֶּה אֵיזָה חֲדוּשׁ הַתַּחֲדָשׁ לָכֶם?

אָמְרוּ לִי הַפְּסוּק הַזֶּה: (בראשית א)
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר.
וְשֵׁנָה רַבִּי פְּרוֹסְפַדָּאי, גְּדוֹל
הַתּוֹסֶפֶת מֵהָאוֹר, שֶׁהִיָּה אוֹר שְׂלֵא
הִיָּה כְּמוֹהוּ, זֶהוּ הוּא אוֹר הַשֶּׁכֶל
הַגְּדוֹל שֶׁנִּתְהַוָּה מֵאוֹר זֵיו הַדוֹר,
וְזֶהוּ הָעוֹמֵד מֵאַחֲרֵי הַפְּרָגוֹד.

שְׁשֻׁנָנוּ, מֵה שְׂכָתוֹב (תהלים קד)
עֲטָה אוֹר כְּשֶׁלְּמָה, מִלְּמַד שֶׁעֲשָׂה
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שָׂאֵר
הַמְּלָאכִים בְּאוֹתוֹ הָאוֹר הַרְּאִשׁוֹן,
מֵאוֹתוֹ הָאוֹר מִמֶּשׁ, הַתַּעֲלָה עַל
דְּעִתְךָ כְּמוֹהוּ? אֵלֶּא מֵה הוּא דְּבַר
מִבְּדֵל וּמִשְׁפָּל, כִּף שָׂאֵר
הַמְּלָאכִים דְּבָרִים מִבְּדֵלִים
וּמִשְׁפָּלִים, אֲבָל אֵין הַשְּׂגָתָם
כְּהַשְּׂגָתוֹ, שְׁשֻׁנָה רַבִּי פְּרוֹסְפַדָּאי,
הַשְּׂגָת הַמְּלָאכִים הִיא הַשְּׂגָה
גְּדוֹלָה, מֵה שְׂאֵין כִּן לְמִטָּה מֵהֶם.
הַשְּׂגָה שְׁנִיָּה הִיא הַשְּׂגָת הַשָּׁמַיִם,
שְׁשֻׁנָגִים הַשְּׂגָה, מֵה שְׁלִמְטָה

עֲבָדִין. אָמְרוּ לִי, פְּרִיִשֵׁי עֲלָמָא אָנָן, וּמְתַעֲסָקָן
בְּאוֹרֵיִיתָא כָּל יוֹמָא וַיּוֹמָא, וְזִמְנִין לִית אָנָן
אֲכָלִין בֵּר מֵעֲשָׂבֵי בְּרָא.

אָמַרְתִּית לְהוֹן, וְשָׂאֵר זִמְנִין בְּמָה אַתּוֹן
מִתְפַּרְנְסִין. אָמְרוּ לִי, אָנָן אֲשֶׁכְּחָן
בְּמִדְבָּרָא אֲעֵיָא דְּמְצַמִּיחִים בְּאֵלּוֹד, וְאָנָן
אֲכָלִין יְתֵהוּן. כִּד נְהִירָא לָן שְׂמֵעָתָא, מְסֻגִּיאוֹת
חֲדוּתָא, מְשַׁתְּמִי מִיָּנָן, וּמִבְּשָׂלִין לְהוֹן
וְאֲכָלִינָן. וַיּוֹמָא הֵהוּא חֲשִׁיב לָן דִּהוּא פִי טוֹב.
וּבזִמְנָא דְּלֹא צְמַחִי אֵינּוֹן אֲעֵיָא, אָנָן אֲכָלִין
עֲשָׂבִין דְּמִשְׁפַּחָנָא, וּמִבְּשָׂלִין לְהוֹן וְאֲכָלִינָן.
אָמַרְתִּית לְהוֹן, תְּהִי חֻלְקֵי עִמָּכוֹן לְעֵלְמָא דְּאַתִּי.
אֲשֶׁרִיכֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְטוֹב לָכֶם
לְעוֹלָם הַבָּא. כְּעַן יִדְעַנָּא דְּלֹא תִהְוֹן בְּכִיסוּפָא,
כִּד יִיתִי מִשָּׁה לְמִתַּבַּע עוֹלְבָנָא דְּאוֹרֵיִיתָא.
אָמַרְתִּית לְהוֹן, בְּנֵי, חֲזִיכוֹן, יוֹמָא דָּא מֵה חִידוּשׁ
אַתַּחֲדָשׁ לְכוֹן.

אָמְרוּ לִי, הָאִי פְּסוּקָא וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר
וַיְהִי אוֹר. וְתַאֲנִי רַבִּי פְּרוֹסְפַדָּאי, גְּדוֹל
הַתּוֹסֶפֶת מֵהָאוֹר. שֶׁהִיָּה אוֹר שְׂלֵא כְּמוֹהוּ,
זֶה הוּא אוֹר הַשֶּׁכֶל הַגְּדוֹל, שֶׁנִּתְהַוָּה מֵאוֹר זֵיו
הַדוֹר, וְזֶהוּ הָעוֹמֵד מֵאַחֲרֵי הַפְּרָגוֹד.

דְּתַנִּינָן, מֵאִי דְּכָתִיב, (תהלים קד ב) עוֹטָה אוֹר
כְּשֶׁלְּמָה, מִלְּמַד שֶׁעֲשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא שָׂאֵר הַמְּלָאכִים, בְּאוֹתוֹ הָאוֹר הַרְּאִשׁוֹן,
מֵאוֹתוֹ הָאוֹר מִמֶּשׁ. סְלִקָּא דְּעִתְךָ כְּמוֹהוּ. אֵלֶּא
מֵה הוּא דְּבַר מוּבְדֵל וּמוֹשְׁפָּל, כִּף שָׂאֵר
הַמְּלָאכִים דְּבָרִים מוּבְדֵלִים וּמוֹשְׁפָּלִים. אֲבָל
אֵין הַשְּׂגָתָם כְּהַשְּׂגָתוֹ. דְּתַאֲנִי ר' פְּרוֹסְפַדָּאי,
הַשְּׂגָת הַמְּלָאכִים הִיא הַשְּׂגָה גְּדוֹלָה, מֵה שְׂאֵין
כִּן לְמִטָּה מֵהֶם.

הַשְּׂגָה שְׁנִיָּה הִיא, הַשְּׂגָת הַשָּׁמַיִם, שְׁשֻׁנָגִים
הַשְּׂגָה, מֵה שְׁלִמְטָה מֵהֶם אֵין מְשִׁיגִים

70,000 איש

מתאחדים בקריאת הזוהר הקדוש
יחד שבטי ישראל, אנשים, נשים, וטף,
כל לומד מתחייב לקרוא בכל יום 3 עמודים מזוהר,
בכל חודש מסיימים לקרוא ביחד אלף פעמים את
הזוהר הקדוש

**המצטרף יזכה לברכה מידי חודש בציון של אוהל
הרשב"י במירון, ומקבל שכר כנגד כולם:
70 מיליון סיומים של כל ספרי הזוהר**

להצטרפות נא להתקשר למל: 03-5784413 / פקס: 03-578-4480
מייל: AOEL612@gmail.com

לציין: שם ומשפחה, שם האמא, הכולל, עיר, מלפון: סוג הבקשה לברכה: זוג,
פרנסה, זרע של קיימא, רפואה, שלום בית, אחר: .....

30,000 איש

הצטרפו כבר. בא והצטרף!!!

את אחי אנוכי מבקש, להסיר מעמינו מכשול ומוקש,
להיות מהאנשים הנבחרים, שיזכו את קרן ישראל מעפר
להקים, וישראל עם קדושים כבר קיבלו עליהם, 30,000
אנשים, ללמוד הזוהר כל יום מזמנם להקדיש, מספר
דקות כל איש ואיש, ועתה בא והצטרף אלינו, לקרב
ולקבל פני משיח צדקינו,

להצטרפות: טל: 03-5784413 / פקס: 03-578-4480
מייל: AOEL612@gmail.com

וכל אלו שיצטרפו ויקבלו עליהם ללמוד מספר דקות יהיו שותפים
לכולל הלומדים זוהר כל יום בחצות הלילה בהיכלא דרשב"י במירון

תורה הזדהר

ספר הזוהר בלשון הקודש
-מנקד-

ברך י"ח
תיקוני זוהר
חלק ב

הרשב"י קבע:
"בספר הזוהר יצאו בני ישראל מהגלות ברחמים"

ספר שכר ועונש

סדר בראשית

פרשיות בראשית-ויחי
פרקים א'-י"ב

מדריך להצלה רוחנית

חלק א'

**ספר זוהר השבת
לְאִבוֹת וּבְנֵים, זְקֵנִים עִם נְעָרִים**

עם לשון הקודש
מנוקד מִפְּסֵק וּמְחֻלָּק לְקָטְעִים
מְסֻדָּר עַל הַפְּרָשִׁיּוֹת

**ספר הזוהר הקדוש
חק לישראל דף היומי**

מנוקד מִפְּסֵק וּמְחֻלָּק לְקָטְעִים
מְסֻדָּר עַל הַפְּרָשִׁיּוֹת

הזהר ביום ההוא וקבל ב' סופר גדולים

קול דודי הגה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות:
דומה דודי לצבי או לעפר האילים הגה זה עומד אחר פתלנו
משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים:
ענה דודי ואמר לי קומי לך רעייתי יפתי ולכי לך.

(כשיר השירים פ' ב, ח-י)

בואו ונצא לקבל פני משיח צדקינו ברחמים – "כספרא דא יפקון מן גלותא ברחמי" (זוה"ק)

**ספר הזוהר המחולק ל-960 קונטרסים 30 קונטרסים ב-32 קופסאות,
וכך בכמה דקות יוכלו כל ישראל נאיש אחד בלב אחד
לסיים את כל הזוה"ק אלפי פעמים.
וכל אחד שלומד מצטרף עם הכלל ומסיים יחדיו,
ונחשב לכל אחד ואחד כאילו סיים כל הזוה"ק.**

אמרו חז"ל לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן!!! (רש"י ד"ה ב' ל"א ד')
ובזוהר הקדוש (פרשת בשלח דף סב), כתוב מה מיוחד באוכלי המן?
שכאשר אכלו את המן היה מתברך במעיים וקיבלו אור רוחני וראו מה שלמעה וכו' לחכמה עליונה.
ועל זה נקראו דור דעה, והם היו בני האמונה ולהם ניתנה התורה להסתכל בה בפנימיותה ולדעת דרכיה.
רואים מהזוהר הקדוש שעיקר נתינת התורה ניתנה לאלו שלומדים את סודותיה.

ובאור החיים הקדוש פרשת ויחי (מט יא), כתב:
שכוחו של הגואל העצום מלך המשיח הוא שצריך שיתעסקו ישראל בינה של תורה,
וביאר הדברים שילמדו את פנימיות התורה שזה ינה של תורה. (גם יין גימטריה "סוד").

**על כן אחי ורעי בואו ונחיש הגאולה
בלמדנו זוהר הקדוש באחדות
כל ל"ב ישראל, על ידי כמה אופנים:**

**א. כל אחד יקח קופסה שיש בה 30 חלקים של הזוה"ק (המחולק לתק"ס חלקים (960)),
וילמד קונטרס אחד בכל יום כשבע דקות [במשך חודש ימים]
עם עוד 31 שהם ביחד ל"ב [32] איש, מסיימים את כל הזוה"ק בחודש, וזה אפשר בקלות,
ובכך יסיימו יחדיו את הזוה"ק בכל חודש.**

**ב. כל אחד יחלק לחבריו חוברת אחת בסך הכל לחלק ל-30 איש (שזה לא קשה), ובכך
יוכפלו זכויותיו לאלפים ולרבבות, (וכבר הובאו דברי הזוה"ק בפרשת תרומה (קנ"ח ע"ב), מגודל
מעלת "מזכה הרבים"), וכל ל"ב יהודים (32) שיעשו כן מסיימים את כל הזוה"ק.**

**ג. לחלק לל"ב [32] בתי מדרש, ושם אחרי התפילה, [ג' פעמים ביום], ילמדו כשבע דקות
[7] ציבור של 30 איש, וכך יסיימו את כל הזוה"ק כמה פעמים ביום.**

בידינו הדבר להחיש את הגאולה
ולזכות לקבל פני משיח צדקנו בקרוב ברחמים.

**מפעל הזוהר העולמי נחל לניש 24/8 בית שמש
טל: 0548-436784**

ספר הזוהר הקדוש המחולק

מנוקד, עם לשון הקדש

ובו:

ספר הזוהר

זוהר חדש

תקוני הזוהר

המחולק ל-960 קונטרסים (ב-32 כרכים).
הלימוד מחולק לשנה אחת ולשלוש שנים.

בקרב יופיע בעז"ה

באו וטלו חלק בזכות המיוחדת של

"סיום הזוהר"

ע"י לימוד 6 עמודים בלבד!

תוך מספר דקות (כ-7 דקות) הנך מסיים את הזוהר.

ותשאל כיצד?

התכנית ערוכה באופן של חלוקת הזוהר השלם,
הכולל 5760 עמודים ל-960 חוברות ("תתק"ס")
דהיינו 32 אריזות כשבכל אריזה יש 30 חוברות

ובכל חוברת 6 עמודים של דפים זוהר הקדוש (עם לשון הקדוש).

וכל אחד שלומד מצטרף עם הכלל ומסיים יחדיו.
ונחשב לכל אחד ואחד כאילו סיים כל הזוה"ק.

ירושלים: 02-6255789
בת ים: 052-6077914/054-9531936
טבריה: 050-4121015
צפת: 052-7150754/0504101341
עיר הועתיקה: 054-2240932
צפון: 054-9788564
באר שבע: 08-6108605
נתניה: 09-8323442

"הרצים יצאו דהופים"

כל הפועלים ומפעילים למען קירוב הגאולה וזכו
שמישיח יראה באצבעו לכיונם ויאמר:

👉 "בזכותכם היגעת"👈

שליחי מצוה הרוצים לקנות את הסט ולדאוג לחלקו באופן
מסודר כ-32 כרכים לבתי כנסת/ מדרש בערים, בשכונות,
במושבים, ביישובים, בבסיסי צה"ל ובקהילות היהודיות בחו"ל
מוזמנים להתקשר: 0548-436784

סט הזוהר הקדוש המחולק-לכל ימי השנה

סיום הזוהר בכמה דקות
בבית הכנסת/ המדרש- בשבת, ובכל זמן.

כל כרך מתחלק ל-30 אישי,
וכך יוכלו לסיים כל הזוה"ק
יחדיו כאיש אחד.

לתרומות ולהנצחות: 054-8436784

קובץ
אוצרות
הזוהר

כרד ה

אדרא
רבא
וזומא

*

ונספחו
עליו
ו' ספרים
תפלות
ובקשות
גאולת הרשב"י
שירה וזמרה
תהלות הזוהר
תשובת
הרשב"י
עלון אור הזוהר
27-28
חשבונות
הזוהר
רשימות 200
ספרי הזוהר

544 עמודים

5

קובץ
אוצרות
הזוהר

כרד ד

זהרי
הזוהר

ח' ספרים

חבל על
כל רגע

נשמות הרשב"י

חיים של זהר

השפעות
הרשב"י

רחמי
הרשב"י

הזוהר
והר סיני

הקדמת כח
הזוהר

ליקוטי זוהר
תהילות דוד

סדר
בראשית

416 עמודים

4

קובץ
אוצרות
הזוהר

כרד ג

אורות
הזוהר

י"ב ספרים

תשובת
הרשב"י

נפלאות הזוהר

תהלות הזוהר

גאלת הרשב"י

במחיצת
הרשב"י

מפעלות הזוהר

אור הרשב"י

הזוהר והערב רב

זכותא דרשב"י

גימטריאות
הזוהר

שער התקונים

שירה וזמרה
בר יוחאי

416 עמודים

3

קובץ
אוצרות
הזוהר

כרד ב

מאורות
הזוהר

ט"ז ספרים

מאורות הזוהר

התגלות הזוהר

אגרות הזוהר

הרמח"ל והזוהר

עת לעשות לה'

המשיח והזוהר

הצדיקים והזוהר

חשבונות הזוהר

קבלתי ונושעתי

אלה מקראי

קודש

הפצת הזוהר

מצדיקי הרבים

תיבת נח

ישועות הזוהר

אל הערפל

2

קובץ
אוצרות
הזוהר

כרד א

אור
הזוהר

המחולק

ל-354

ימות

השנה

גדולי
ישראל

והזוהר

*

ערכה

של שעה

768 עמודים

1

הַמְשִׁיחַ מְחַכֶּה שֶׁנִּלְמַד זֶהֱרַקְדוּשׁ

"וְהַמְשִׁיחִים יִזְהִירוּ בְּזֶהֱרַקְדוּשׁ", כִּךְ אָמַר מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם לְרֵשֶׁב"י זִיע"א: "בְּהֵאֵי חֲבוּרָא דִּילְךָ דְּאִיהוּ סִפְרֵי הַזֶּהֱרַקְדוּשׁ... וּבְגִין דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמַטְעַם" מְאִילְנָא דְחַיִּי, דְּאִיהוּ סִפְרֵי הַזֶּהֱרַקְדוּשׁ, יִפְקוּן בֵּיהּ מִן גְּלוּתָא בְּרַחְמֵי". פְּרוּשׁ: מִשּׁוּם שְׁעֵתִידִים יִשְׂרָאֵל לְטְעַם מְאִילְךָ הַחַיִּים שֶׁהוּא סִפְרֵי הַזֶּהֱרַקְדוּשׁ, עַל יְדוּ יִצְאוּ מִן הַגְּלוּת בְּרַחְמֵים (רַעֲיָא מְהֵימְנָא פ' נְשָׂא דָף קבד: (רמ"ק))

אַלְיָהּוּ הִנְבִּיא זְכוּר לְטוֹב יָרַד מִן הַשָּׁמַיִם עִם כְּפָה חֲיִילִין שֶׁל נְשָׁמוֹת וְכַמָּה מְלָאכִים סְבִיבוּ וְשָׁכִינְתָא עַלְפָּא עֵטְרָא עַל כְּלָהּוּ [וְשָׁכִינָה עָלְיוֹנָה הֵיחָד עֵטְרָה עַל כָּל הַנְּשָׁמוֹת]... וְאָמַר לְרֵשֶׁב"י: רַבִּי רַבִּי... וְאָמַר אֲלֵיָהּוּ הִנְבִּיא לְרֵשֶׁב"י: וְכַמָּה בְּנֵי נְשָׂא לְתַתָּא יִתְפַּרְנְסוּן מֵהֵאֵי חֲבוּרָא דִּילְךָ, כִּד יִתְגַּלִּי לְתַתָּא בְּדָרָא בְּתַרְאָה בְּסוּף יוֹמֵי... פְּרוּשׁ: כְּמָה בְּנֵי אָדָם לְמַטָּה יִתְפַּרְנְסוּן מִזֶּה הַחֲבוּר שֶׁלְךָ [שְׂיֵהִיָּה לָהֶם מְזוֹן וְתַקוּן הַנְּפֶשׁ ע"י לְמוּד הַזוּה"ק] כְּאֲשֶׁר יִתְגַּלֶּה לְמַטָּה בְּדוּר הָאֲחֵרוֹן בְּסוּף הַיָּמִים [קְרוּב לְבִיאַת מְשִׁיחַ], וּבְשִׁבִיל לְמוּד הַזוּה"ק יִתְקִים מַה שְׁכַתוּב "וּקְרַאתֶם דְּרוּר בְּאַרְץ לְכָל יוֹשְׁבֵיהָ" - פְּרוּשׁוֹ, שְׂיִבּוּא מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ וְיִתְקַע בְּשׁוּפָר גְּדוּל לְחֵרוּתְנוּ בְּב"א (תִּיק"ז תִּי"ו' - הַגְּר"א וּבִל"ר). - לְשׁוֹן הַכְּסָא מְלָךְ: וְעַל זֶה הַלְמוּד אָמַר הַקָּב"ה (בְּרַכּוֹת ח ע"א), שְׁנַחֲשֵׁב כְּאֵלוּ פְּדָאֵנִי לִי וּלְבְנֵי מֵהַגְּלוּת. - וּבְמַקְדָּשׁ מְלָךְ אָמַר: כִּי כְּמָה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת יֵשׁ לְמַשְׁתַּדֵּל בְּלְמוּד פְּרוּשׁ מְאֵמְרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, וְאִין קֶץ לְגַדֵּל שְׁכָרוֹ, וְאֲשֶׁרִינוּ וּמַה טוֹב חֲלַקְנוּ אִם נִזְכָּה לְעֵזֶר וּלְקָרֵב בִּיאַת מְשִׁיחְנוּ, כִּי כִּךְ גָּזַר הַבּוּרָא יִתְבַּרַךְ שְׁלָא יִתְגַּלֶּה וְיֵהִיָּה גְנוּז סִפְרֵי הַזֶּהֱרַקְדוּשׁ עַד סוּף הַיָּמִים שְׁבַזְכוּתוֹ יְבוּא הַגּוֹאֵל, כִּי סִגְלָה זֹו בּוּ דְּוָקָא וְלֹא בְּזוּלְתוֹ, עכ"ל.

שטר שותפות

יהודי יקר!!!

בס"ד זכית להיות שותף במאמצי הגאולה
וללמוד זוהר הקדוש "יחד שבטי ישראל",
להווי ידוע לך, שבשתי דקות לימוד זוהר ליום,
אתה פן עולם הבא, וזוכה להיות מרואי פני המלך!

**ברצוננו להגיע לכל יהודי ויהודי באשר הוא שם!
וזהו בגדר הצלת נפשות ממש! וכך משתבח הקב"ה בכל יום!**

בכמה שקלים ליום אתה נעשה שותף לרשב"י הקדוש,
זוכה לשמירה והגנה לך ולמשפחתך ובכל משלח ידך.

בא והטה שכם, למפעל הקדוש
שכלו לשם שמים, לקירוב הגאולה ברחמים.

זכור המשיח בפתח!

וכל מי שיכנס בתוך תיבת ההצלה של הרשב"י, יזכה לספת מגן!
ולא יחוש ולא יפחד מהאויבים, מהטילים, ומכל מיני פגעים.

הרוח כולו שלך,

תן לרשב"י ותקבל פי אלה,

בברכת אלה המגן,

מפעל הזוהר העולמי

אנא הושיטו ידיכם ומלאו את הטופס המצורף,

ושלחו בפקס: 02-9951300

לתרומות בפרטים אשראי: 054-8433385

ניתן לשלוח בפקס הנ"ל, שמות לתפלה וישועה:

ובן אפשר להתפלל וללמוד זוהר הקדוש לעלוי נשמת

תזכו למצוות ולחיים טובים!

הוראה לחיוב חשבון תורם יקר אנא מלא במקומות הלבנים

קוד מסלוקה		סוג חשבון	מספר חשבון											
בנק	סניף													

לכבוד בנק _____

סניף _____

כתובת הסניף _____

קוד מוסד	אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה
4 7 6 9 5	

אני/הח"מ _____ (שם בעל/י החשבון כמפיע בספרי הבנק) מס' זהות _____

רחוב _____ עיר _____ מיקוד _____ טלפון _____

- נתונים לכן כזה הוראה לחיוב את חשבוננו הנ"ל בסניפכם, בנין תרומה בסכומים ובמועדים שיוצאו לכם מדי פעם באמצעי מנגנון, ע"י זינו עדן התחתון" כמפורט מטה ב"פרטי הרשאה".
2. ידוע לי/לנו כי:
- א. הוראה זו ניתנת לביטול ע"י הודעה מפיני/מאתנו בכתב לבנק ול"זינו עדן התחתון" שתכנס לתוקף, יום עסקים אחד לאחר מתן ההודעה בבנק וכן, ניתנת לביטול עפ"י הוראת כל דין.
  - ב. אהיה/נהיה רשאי/ם לבעל חיוב סכום ולכלד, שהודעה על כך תימסר על ידי/נו לבנק בכתב, לפחות יום עסקים אחד לפני מועד החיוב.
  - ג. אהיה/נהיה רשאי/ם לבעל חיוב, לא יותר מתשעים ימים ממועד החיוב אם אוכיח/נוכיח לבנק, כי החיוב אינו תואם את המועדים או הסכומים שנקבעו בכתב הרשאה, אם נקבעו.
  3. ידוע לי/לנו כי הפרטים שצוינו בכתב הרשאה ומילויים הם נושאים שעל/נו להסדיר עם המוטב.
  4. ידוע לי/לנו, כי סכומי החיוב עפ"י הרשאה זו, יופיעו בדפי החשבון וכי לא תישלח לי/לנו ע"י הבנק הודעה מיוחדת בנין חיובים אלה.
  5. הבנק יפעל בהתאם להוראות בכתב הרשאה זה, כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, וכל עוד לא תהיה פגיעה חוקית או אחרת לביצועו.
  6. הבנק רשאי להוציא/נו מן ההסדר המפורט בכתב הרשאה זה, אם תהיה לו סיבה סבירה לכך, ויודיע לי/לנו על כך מיד לאחר קבלת החלטתו, תוך ציון הסיבה.
  7. נא לאשר לי/נו עדן התחתון" בספס המחובר לה, קבלת הוראות אלו מפיני/מאתנו.

פרטי הרשאה מספר פעמים _____ מתאריך _____ עד תאריך _____

חתימת בעל/י החשבון _____

קוד מסלוקה		סוג חשבון	מספר חשבון											
בנק	סניף													

אישור הבנק

לכבוד "זינו עדן התחתון" (עפ"י זוהר פ' לך לך)

רח' נחשון 10 בית שמש 29099

בית שמש

קוד מוסד	אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה
4 7 6 9 5	

קבלנו הוראות מ _____ לכבוד חיובים בסכומים ובמועדים שיופיעו באמצעי מנגנון שתצוינו לנו מדי פעם בפעם, ואשר מספר חשבוננו/כם בבנק יהיה נקוב בהם, והכל בהתאם לפירוט בכתב הרשאה.

רשמנו לפנינו את ההוראות, ונפעל בהתאם כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, כל עוד לא תהיה פגיעה חוקית או אחרת לביצועו, כל עוד לא התקבלה אצלנו הוראת ביטול בכתב על ידי בעל/י החשבון, או כל עוד לא הוצאו/ בעל/י החשבון מן ההסדר. אישור זה לא יפגע בהתייבותיכם כלפינו, לפי כתב השיפוי שנתחם על ידיכם.

בכבוד רב,

בנק _____

סניף _____

חתימה וחותמת הסניף

תאריך _____